

Zaostřeno
... na výsledky!

www.focus-agency.cz

Sociologický výzkum bydlení v Brně

Závěrečná zpráva ze sociologického výzkumu

pro Magistrát města Brna

2019

B | R | N | O

OBSAH

1	KONTEXT A CÍLE PRŮZKUMU	4
2	DESIGN PRŮZKUMU	7
3	SOUČASNÉ BYDLENÍ OBYVATEL BRNA.....	13
3.1	Právní vztah k obývanému bytu či domu.....	15
3.2	Délka bydlení v současném bytě/domě.....	18
3.3	Charakter bydlení z hlediska počtu a typu bydlících.....	19
3.4	Velikost bytu / domu.....	20
3.5	Vybavenost bytu / domu	26
3.5.1	Obývané podlaží	28
3.6	Významnější rekonstrukce obytné jednotky.....	28
3.7	Spokojenost s obytnou jednotkou (bytem či rodinným domem).....	29
3.7.1	Celková spokojenost s obývaným bytem či rodinným domem	29
3.7.2	Spokojenost s dílčími aspekty obývaného bytu / rodinného domu	34
3.7.3	Jaký je vztah mezi celkovou spokojeností s bytem a spokojeností s jeho dílčími atributy?	35
3.8	Charakteristiky domu a spokojenost s obývaným domem.....	36
3.8.1	Stáří domu	36
3.8.2	Významnější rekonstrukce domu	37
3.8.3	Řešení odpadní vody v domech.....	39
3.8.4	Spokojenost s obývaným domem.....	39
3.8.5	Spokojenost s jednotlivými aspekty obývaného domu	41
3.8.6	Jaký je vztah mezi celkovou spokojeností s obývaným domem a spokojeností s jednotlivými atributy domu?	42
3.9	Sousedství a okolí bydliště	44
3.9.1	Sociální vztahy v sousedství.....	44
3.9.2	Negativní sociální jevy v místě bydliště	46
3.9.3	Hodnocení dostupnosti vybraných složek občanské vybavenosti.....	48
3.9.4	Hodnocení dalších aspektů okolí bydliště	56
3.9.5	Celková spokojenost s okolím bydliště.....	60
3.9.6	Jaký je vztah mezi celkovou spokojeností s okolím bydliště a jednotlivými aspekty obývané lokality?.....	62
3.10	Celková spokojenost s bydlením a index spokojenosti.....	64
3.10.1	Index celkové spokojenosti s bydlením	65
3.10.2	Vztah mezi celkovou spokojeností s bydlením a jednotlivými aspekty bydlení	69
3.10.3	Spokojenost obyvatel Brna s dimenzemi bydlení v kontextu jiných výzkumů	71
4	PREFERENCE V OBLASTI BYDLENÍ A PŘEDSTAVY O PREFEROVANÉM BYDLENÍ V BRNĚ	73
4.1	Současné versus ideální bydlení pro zbytek života – trvalost současného bydlení a zájem o jeho změnu.....	73
4.2	Preferovaný územní typ v rámci Brna pro ideální bydlení.....	76

4.3	Kritéria výběru lokality preferovaného bydlení v Brně.....	80
4.4	Preferovaný typ bydlení.....	83
4.5	Právní vztah k bytu / domu	87
4.6	Atributy preferovaného bytu / domu	91
5	NÁZORY NA ALTERNATIVNÍ ZPŮSOBY BYDLENÍ V BRNĚ	93
6	BYTOVÁ POLITIKA MĚSTA A MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ.....	97
6.1	Kam by v oblasti bydlení měla směřovat podpora města?	98
7	OBAVY SPOJENÉ S BYDLENÍM	99
8	PLÁNY V OBLASTI BYDLENÍ	102
8.1	Úvahy o stěhování v následujících pěti letech	102
8.1.1	Lokace zvažovaného přestěhování	104
8.1.2	Důvody pro zvažované stěhování v horizontu 5 let.....	105
8.1.3	Preferovaný typ bydlení a zástavby	106
8.2	Další plány v oblasti bydlení.....	107
9	NÁZORY NA RŮZNÉ ASPEKTY BYDLENÍ V BRNĚ	109
9.1	Aktivita města v oblasti pronájmu obecních bytů studentům.....	109
9.2	Názor na krátkodobé pronájmy bytů a domů (Airbnb apod.)	110
9.2.1	Znalost elektronických platforem pro krátkodobý pronájem bytů a domů turistům ...	110
9.2.2	Názory na krátkodobý pronájem bytů a domů turistům.....	112
9.3	Brno jako „město krátkých vzdáleností“	114
9.3.1	Názor na město krátkých vzdáleností.....	114
9.3.2	Zájem o život ve městě krátkých vzdáleností	116
9.3.3	Ochota žít ve městě krátkých vzdáleností v případě omezení osobní automobilové dopravy a možností parkování	117
9.4	Výstavba nových bytů v Brně.....	119
9.4.1	Vnímání výstavby nových bytů obyvateli Brna	119
9.4.2	Bariéry podpory bytové výstavby	124
9.4.3	Informovanost o záměrech města a developerů v oblasti výstavby nových bytů	125
10	Bydlení v Brně optikou vybraných skupin obyvatel města a obyvatel územních typů	127
10.1	Bydlení v Brně optikou vybraných skupin obyvatel města	127
10.2	Bydlení v Brně optikou obyvatel územních typů	132
11	HLAVNÍ ZÁVĚRY	136
12	PŘÍLOHA	144
12.1	Bydlení v Brně optikou vybraných skupin obyvatel – doplňkové tabulky	144
12.2	Bydlení v Brně optikou obyvatel územních typů – doplňkové tabulky.....	151

1 KONTEXT A CÍLE PRŮZKUMU

Brno se stává postupně atraktivní, živou, významnou metropolí, která je lákavou adresou pro nastupující generace. Město by proto mělo poskytnout zdravé a bezpečné bydlení všem skupinám a věkovým kategoriím obyvatel a dokázat uspokojit v tomto směru nároky různých skupin obyvatel a dát jim možnost výběru. Brno proto chce do budoucna usilovat ještě více o pestrou nabídku finančně dostupného bydlení, která je rovnoměrně rozložena v rámci celého města, a to jak v centru, tak na okraji města v blízkosti přírody. Zároveň je žádoucí aplikovat urbanistické principy kompaktního města, které zabrání nekontrolovanému rozrůstání města do okolní krajiny (tzv. urban sprawl). Jak říká vize města obsažená ve strategii **#brno2050**, lidé budou mít možnost volby bydlení podle svých představ a možností na základě pestrého výběru z široké škály druhů, charakterů, velikostí, lokalit a cen. Bude tak možné uspokojit různorodé požadavky na bydlení od malých bytů po rodinné bydlení. Pro výstavbu se tak již nyní chystají nové rozvojové a přestavbové lokality v rámci různých částí Brna. Nabídka bydlení bude i díky těmto projektům rozmístěna po celém území města, což umožní úsporu času lidí věnovaného cestování z bydliště do práce (dosažení funkčního mixu). Ve městě Brně však schází komplexní sociologický průzkum věnující se podrobně podmínkám bydlení obyvatel města a jejich nárokům a požadavkům na bydlení, a to i v širším kontextu sousedství či městské části, který by doplnil dosavadní znalosti a poznatky získané například během přípravy Strategie bydlení nebo strategie **#brno2050**. Průzkum, jehož výzkumnou zprávu máte nyní před sebou, se proto zaměřil na otázky, jaké aspekty z oblasti kvality bydlení jsou pro jednotlivé cílové skupiny obyvatel města (mladí dospělí, lidé středního věku, presenioři, senioři, obyvatelé různých lokalit, různých příjmových kategorií a sociálních vrstev apod.) důležité a do jaké míry, a jaké jsou jejich názory na různé formy bydlení a bytovou výstavbu v Brně. Výsledky výzkumu tak mohou napomoci odpovědět na otázku, co by město mělo v oblasti bydlení dělat pro své stávající i budoucí obyvatele tak, aby se zvyšovala kvalita bydlení a zájem o setrvání ve městě Brně (a eliminovalo se riziko odlivu obyvatel), případně jak omezit negativní reakce na novou bytovou výstavbu.

Je zřejmé, že samotný výzkum kvalitu bydlení v Brně a tyto podmínky sám osobě nezlepší, vždy je ale potřeba plánovat a rozhodovat se na základě znalostí a kvalitních podkladů. Takový účel – mít další relevantní podklad pro tvorbu nového územního plánu i pro bytovou politiku města právě tento výzkum pomůže splnit. Výzkum bydlení však není jediným datovým podkladem – město Brno už rok provozuje datový portál www.data.brno.cz, kde můžete nalézt nejen výsledky dalších sociologických průzkumů, ale celou řadu užitečných dat a aktuálních informací o Brně.

Výzkum, který pro Magistrát města Brna (MMB) zpracovala agentura FOCUS, Marketing & Social Research, není akademickou studií. Jeho tvůrci nemají ambici publikovat jeho výsledky prostřednictvím vědeckých statí, cenné však je, že na jeho zadání a zpracování spolupracovala relevantní pracoviště MMB, tj. **Odbor strategického rozvoje a spolupráce MMB, Kancelář architekta města a Bytový odbor MMB**. Se získanými informacemi bude pracováno jako s analytickým podkladem, který umožní reflektovat potřeby obyvatel v kontextu tvorby nového územního plánu, dále umožní kontrolovat, do jaké míry se cíle stanovené výše uvedenými strategiemi a plány potkávají s potřebami obyvatel Brna, či poslouží jako podklad pro další, zejména kvalitativní výzkum (např. v konkrétních lokalitách).

Cíle průzkumu

Hlavním cílem průzkumu bylo zpřesnit a doplnit znalosti o potřebách obyvatel v oblasti bydlení (včetně nároků na lokalitu/sousedství), o jejich preferencích v oblasti bydlení (v kontextu Brna) a o postojích vůči různým formám (i alternativnímu) bydlení v Brně. Analýza výsledků zohledňuje rozdílné postoje brněnské populace podle demografické a socioekonomické struktury a také podle charakteru zástavby

(rodinný dům, bytový dům ve staré zástavbě, bytový dům v nové zástavbě, panelový dům v kombinaci s právním vztahem k bytu).

Výzkumné otázky:

Okruh A) Vlastní bydlení

- **Jaké jsou základní požadavky, které Brňané kladou na své bydlení?**
 - spokojenost/nespokojenost s bydlením: obecně i v rámci různých dimenzí (měřítko – byt / dům / sousedství/městská část),
 - jak jsou pro obyvatele Brna tyto vlastnosti/charakteristiky jejich bydlení důležité?
- **Co a do jaké míry Brňané zohledňují při výběru svého bydlení?**
- **Nakolik se liší představa o ideálním bydlení od reálného výběru bydlení?** Objevuje se posun od ideálu bydlení v rodinném domku se zahradou směrem k městskému způsobu bydlení „v kompaktním městě“, a pokud ano, u jakých skupin obyvatel?
- **Jaké mají Brňané v kontextu bydlení plány do budoucna?** (Od stěhování, přes úpravy po zachování statusu quo.) Existuje riziko odchodu lidí z Brna (např. do zázemí)? Jaké jsou důvody možného odchodu?
- **Saturují lidé své potřeby (nákupy, služby, kultura, rekreace, sport, zdravotní či sociální služby apod.) v lokálních centrech? Jak se v tomto ohledu různí jejich chování?**
- **Jaké jsou obavy či pociťovaná nebezpečí spojená s bydlením na individuální rovině / rovině domácnosti?** (např. obavy ze ztráty příjmu, obava z možných oprav apod.)
- **Jaké jsou obavy či pociťovaná nebezpečí v kontextu bydlení spojená s kroky města?**
- **Připravují se lidé v kontextu bydlení na stárnutí?**
- **Připravují se lidé v kontextu bydlení na bydlení svých příbuzných, zejména dětí?**
- **Jaká je zkušenost s bydlením jako investicí?**

Okruh B) Názory na různé aspekty bydlení v Brně:

- **Jaké jsou postoje lidí vůči různým formám bydlení v Brně včetně alternativních forem bydlení?**
- **Co ovlivňuje preference jednotlivých typů bydlení?** (ve smyslu typu zástavby a urbanistické struktury)
- **Co ovlivňuje výběr/preferenci lokalit (geograficky)?** (např. status lokality / dostupnost / urbanistická struktura / blízkost přírody / rezidenční historie respondenta apod.)
- **Airbnb, studentské bydlení v obecních bytech**

Okruh C) „NIMBY efekt“ a problematika nové výstavby:

- **Jaký je názor obyvatel Brna na kompaktní město obecně („město krátkých vzdáleností“)?**
- **Co ovlivňuje přijetí/nepřijetí další bytové výstavby v sousedství / v MČ / v Brně? Za jakých podmínek jsou lidé ochotni akceptovat další výstavbu? Co jim na nové bytové výstavbě vadí, co jim naopak vyhovuje?**
- **Jaká pociťují obyvatelé obavy a nebezpečí v kontextu nové bytové výstavby?**
- **Cítí se obyvatelé dostatečně informováni o záměrech města / městské části / developerů týkající se nové bytové zástavby?**

2 DESIGN PRŮZKUMU

Vstupní údaje jsou výsledkem terénního dotazníkového šetření na reprezentativním vzorku osob ve věku 18 a více let žijících v Brně. Sběr byl realizován na základě kvótního výběru, přičemž výběrový soubor byl reprezentativní na základní soubor na úrovni pohlaví, věku, vzdělání, územního typu (charakteru zástavby) a městské části.

- **Základní soubor:** obyvatelé města Brna ve věku 18 a více let, kteří zde mají trvalé bydliště nebo bydlí v Brně alespoň 4 dny ve svém obvyklém týdnu (tzv. obvyklý pobyt) a v Brně v době realizace rozhovoru bydleli alespoň 3 měsíce.
- **Výběr respondentů:** záměrný, kvótní výběr.
- **Metoda:** standardizované face-to-face rozhovory vyškolených tazatelů s respondenty.
- **Nástroj sběru dat:** dotazník obsahující uzavřené a polouzavřené otázky.
- **Délka vyplnění dotazníku:** 60 až 70 minut, dle věku, vzdělání a mentální zdatnosti respondenta.
- **Termín sběru dat:** 18. července – 30. září 2019.
- **Počet tazatelů,** kteří na výzkumu pracovali: 128 tazatelů.
- **Počet sesbíraných dotazníků zařazených ke zpracování:** 1 554 úplných dotazníků.

KONSTRUKCE VZORKU

Výchozí strukturu zkoumané populace pro tento výzkum zpracovala Kancelář architekta města Brna, p.o. po domluvě s objednatelem a realizátorem výzkumu. Pro stanovení aktuální struktury obyvatelstva dle věku, pohlaví a vzdělání byly využity tři zdroje dat:

- a) Sčítání lidu, domů a bytů 2011 (SLBD)
- b) Anonymizovaná data z registru obyvatel 2018 (k 31. 12.)
- c) Výběrové šetření pracovních sil 2018 (VŠPS) (roční průměr)

Cílem výpočtu bylo aktualizovat data ze SLDB 2011, která jsou již poměrně zastaralá. Pro stanovení struktury vzorku bylo využito údajů na úrovni **základních sídelních jednotek (ZSJ)**. Bylo postupováno následujícím způsobem:

- 1) Věková struktura byla stanovena na základě údajů z registru osob (2018)

Byly zahrnuty trvale bydlící osoby a cizinci s přechodným pobytem. Nebyly zahrnuty „virtuální“ adresy osob na magistrátu města Brna, úřadu MČ Brno-střed, a v dalších lokalitách s nadměrným (a nereálným) počtem trvale bydlících. Z registru byly dále v zájmu anonymizace odebrány ZSJ s menším počtem obyvatel než 10 (jednalo se o 22 ZSJ s celkovým počtem 96 obyvatel).

- 2) Rozložení obyvatel dle pohlaví bylo stanoveno na základě SLDB 2011.

V případě ZSJ, kde došlo k výraznému navýšení počtu obyvatel (novostavby), bylo nutné poměry stanovit. Jednalo se o Kamechy-západ (3286420; byla přiřazena struktura dle sousední ZSJ podobného charakteru – Kamechy-východ). Nákladové nádraží (0101620) a Zaječí hora (0115500), kde byly poměry stanoveny podle průměrných hodnot za Brno jako celek.

- 3) Vzdělanostní struktura byla modelována na základě údajů z SLDB 2011 a VŠPS 2011 a 2018. Pro ZSJ byla stanovena vzdělanostní struktura dle SLDB 2011 (osoby ve věku 15 a více let) a následně upravena na kategorizaci VŠPS (osoby ve věku 15 a více let).

Dále byla zjištěna vzdělanostní struktura dle VŠPS 2011 a 2018 a spočtena změna podílů v těchto letech (rozdíl podílů v jednotlivých vzdělanostních kategoriích).

Vzdělanostní struktura ZSJ dle SLDB 2011 byla upravena dle takto spočtené změny VŠPS 2011 a 2018. Podle modelované vzdělanostní struktury pro rok 2018 pro ZSJ byly spočteny absolutní hodnoty ve vzdělanostních kategoriích (osob ve věku 15 a více let). Z kategorie „základní škola“ odečteny osoby ve věkové kategorii 15-17, čímž byla získána vzdělanostní struktura osob ve věku 18 a více let.

Kvóta byla konstruována jako **reprezentativní na úrovni jednotlivých strat** (kombinace městské části a územního typu). Vzniklo tak 62 strat. V počátcích sběru dat se však ukázalo, že v praxi je takto konstruovaný sběr obtížně realizovatelný. Proto bylo přistoupeno ke změně strategie pořízení výběrového souboru. Nově byla konstruována **kvóta na úrovni městských částí**, kdy podíl osob žijících v jednotlivých stratch byl jedním z kvótních znaků.

PRŮBĚH DOTAZOVÁNÍ A KONTROLA DAT

Struktura populace, která byla vypočtena na základě výše uvedeného postupu a z uvedených datových zdrojů, byla následně přepočítána na požadovanou velikost výběrového souboru $N = 1\,500$ respondentů. Získané hodnoty byly rozepsány do kvótních rozpisů jednotlivých tazatelů tak, aby součty hodnot kvótních znaků odpovídaly parametrům zkoumané populace na úrovni městských částí a skrz ně i na celek.

Před vlastním šetřením byla na vzorku 30 respondentů provedena pilotáž dotazníku. Testování mělo charakter semistrukturovaných rozhovorů a proběhlo v termínu 29. 5. – 2. 6. 2019.

Tazatelé byli vybráni z databáze FOCUSu z Brna, příp. přilehlého okolí. Tazatelé, kteří se na sběru podíleli, byli pro tento výzkum osobně proškoleni.

Získaná data byla agregována, datová matice byla podrobena formální a logické kontrole. Paralelně se sběrem a zpracováním dat probíhaly i zpětné kontroly pole. Tyto se realizovaly telefonicky i fyzicky přímo v domácnostech dotázaných. Každému tazateli bylo zkontrolováno 60 % náhodně vybraných dotazníků. Na základě kontroly dat a zpětných kontrol pole bylo vyřazeno několik desítek dotazníků, které byly nahrazeny. Výsledný soubor, který vstoupil do analýzy, čítá 1554 dotazníků. Struktura výběrového souboru neodpovídala zcela přesně celkové kvótě, takže bylo nutno přistoupit k multifaktorovému vážení získaných dat, díky kterému kvótní parametry výběrového souboru lépe korespondují s kvótními znaky populace.

Tabulka č. 1: Struktura výběrového souboru – kvótní rozpis a skutečný stav po vážení

POHLAVÍ	kvóta (%)	kvóta (abs.)	skutečnost (%)	skutečnost
muži	48 %	720	48 %	745
ženy	52 %	781	52 %	809
celkový součet	100 %	1501	100 %	1554

VZDĚLÁNÍ	kvóta (%)	kvóta (abs.)	skutečnost (%)	skutečnost
základní a SŠ bez maturity	33 %	493	33 %	510
středoškolské s maturitou	28 %	426	28 %	441
vysokoškolské	39 %	582	39 %	603
celkový součet	100 %	1501	100 %	1554

VĚK	kvóta (%)	kvóta (abs.)	skutečnost (%)	skutečnost
18 – 24 let	7 %	108	7 %	112
25 – 34 let	17 %	257	17 %	266
35 – 44 let	20 %	303	20 %	314
45 – 54 let	15 %	231	15 %	239
55 – 64 let	14 %	216	14 %	224
65 a více let	26 %	386	26 %	400
celkový součet	100 %	1501	100 %	1554

ÚZEMNÍ TYP	kvóta (%)	kvóta (abs.)	skutečnost (%)	skutečnost
historické centrum	3 %	48	3 %	50
vnitřní centrum	8 %	120	8 %	124
širší centrum	26 %	389	26 %	403
vilové čtvrtě	4 %	67	4 %	69
sídliště	41 %	621	41 %	643
příměstská zástavba	17 %	256	17 %	265
celkový součet	100 %	1501	100 %	1554

MĚSTSKÁ ČÁST	kvóta (%)	kvóta (abs.)	skutečnost (%)	skutečnost
Brno-Bohunice	4 %	56	4 %	58
Brno-Bosonohy	1 %	10	1 %	10
Brno-Bystrc	7 %	98	7 %	101
Brno-Černovice	2 %	31	2 %	32
Brno-Chrlice	1 %	14	1 %	14
Brno-Ivanovice	0 %	7	0 %	7
Brno-Jehnice	0 %	4	0 %	4
Brno-jih	2 %	36	2 %	36
Brno-Jundrov	1 %	17	1 %	17
Brno-Kníničky	0 %	4	0 %	4
Brno-Kohoutovice	3 %	50	3 %	52
Brno-Komín	2 %	30	2 %	32
Brno-Královo Pole	7 %	109	7 %	114
Brno-Líšeň	7 %	104	7 %	109
Brno-Maloměřice a Obřany	1 %	22	1 %	23
Brno-Medlánky	1 %	21	1 %	22
Brno-Nový Lískovec	3 %	42	3 %	43
Brno-Ořešín	0 %	2	0 %	2
Brno-Řečkovice a Mokrý Hora	4 %	60	4 %	62
Brno-sever	12 %	185	12 %	192
Brno-Slatina	3 %	41	3 %	43
Brno-Starý Lískovec	4 %	53	4 %	55
Brno-střed	16 %	240	16 %	250
Brno-Tuřany	1 %	22	1 %	23
Brno-Útěchov	0 %	3	0 %	3
Brno-Vinohrady	3 %	52	3 %	54
Brno-Žabovřesky	6 %	83	6 %	86
Brno-Žebětín	1 %	18	1 %	19
Brno-Židenice	6 %	84	6 %	87
celkový součet	100 %	1501	100 %	1554

Tabulka č. 2: Další charakteristiky výběrového souboru

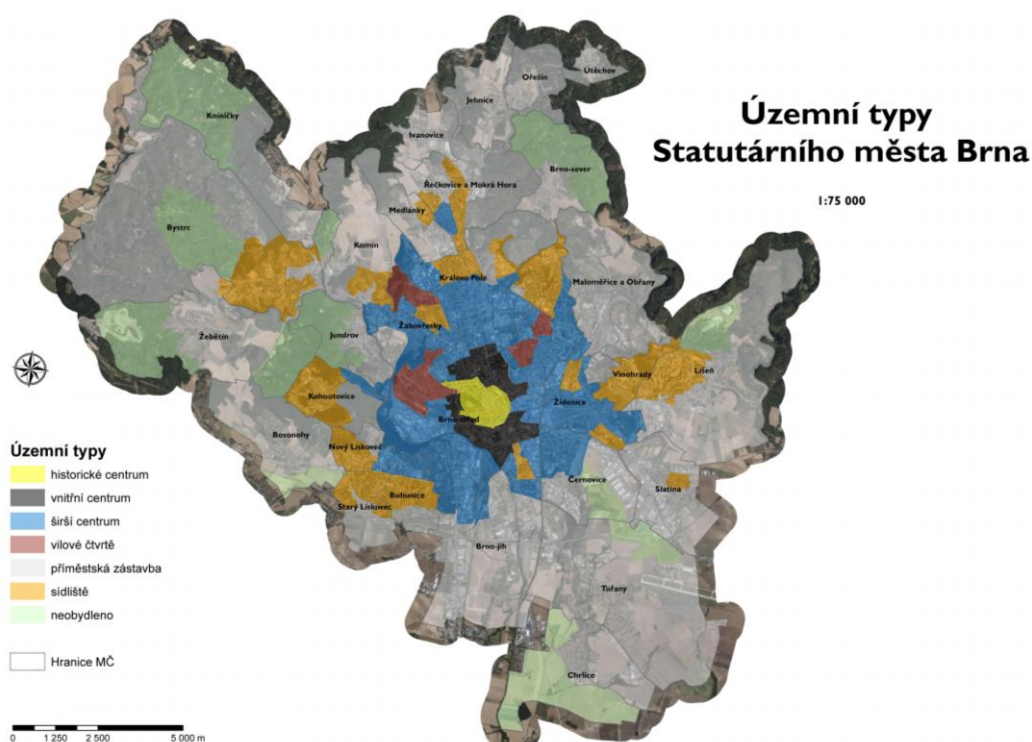
N 1554, celek Brno 18+

		%	počet
specifické cílové skupiny	studenti	6,2 %	97
	mladí pracující	16,5 %	257
	rodiče s dětmi do 6 let	14,8 %	230
	střední generace	31,0 %	482
	pre-senioři	10,3 %	161
	senioři	27,5 %	427
ekonomická aktivita	vysoce kvalifikovaní odborníci, majitelé firem	12,6 %	196
	řídící pracovníci, majitelé menších firem	13,0 %	201
	úředníci, nemanuální pracující	17,8 %	276
	manuálně pracující	12,8 %	199
	důchodci - starobní, invalidní	29,1 %	453
	studenti	6,2 %	97
	osoby v domácnosti	5,2 %	81
	nezaměstnaní	3,4 %	52
typ domácnosti	jednočlenná domácnost	16,3 %	253
	dvě či více dospělých osob bez dětí	44,9 %	697
	rodina (1-2 dospělí) s nezaopatřenými dětmi	30,4 %	473
	trojgenerační domácnost	3,7 %	58
	jiný typ domácnosti	4,7 %	74
počet členů domácnosti	1 osoba	16,7 %	259
	2 osoby	39,5 %	614
	3 osoby	20,9 %	325
	4 osoby	16,6 %	258
	5 a více osob	6,3 %	98
nezaopatřené děti v domácnosti	ve věku 0 až 5 let	15,6 %	242
	ve věku 6 až 14 let	14,7 %	229
	ve věku 15 a více let	13,5 %	209
rodinný stav	ženatý, vdaná, registrované partnerství	45,8 %	711
	nesezdané soužití	12,9 %	201
	rozvedený-á	12,8 %	198
	vdovec, vdova	6,9 %	108
	svobodný-á	21,6 %	336
Jak Vaše domácnost vychází se svými příjmy?	nemusíme se nijak omezovat	21,4 %	332
	stačí na všechno, ale musíme dobře hospodařit	46,3 %	719
	musíme velmi šetřit, abychom si mohli koupit dražší věci	17,9 %	277
	máme dost peněz jen na nákup nejlevnějších věcí	6,2 %	96
	peníze stačí jen na nejlevnější potraviny	2,0 %	31
	často nemáme dost peněz ani na nákup levných potravin	0,8 %	13
	nevím / bez odpovědi	5,5 %	85
trvalé bydliště v Brně	ano	89,1 %	1385
	ne	10,9 %	169

Jak již bylo naznačeno, ve výzkumu i v následné analýze pracujeme s kategorií územního typu. Brno lze dle charakteru zástavby rozdělit do 6 územních typů:

- 1) **Historické centrum** – jedná se o oblast vymezenou hranicí Městské památkové rezervace.
- 2) **Vnitřní centrum** – oblast bezprostředně navazující na historické centrum. Většinou bloková zástavba městských domů z 19. a přelomu 19. a 20. století.
- 3) **Širší centrum** – oblast přiléhající k historickému a vnitřnímu městskému centru. Bloková struktura méně zřetelná, mix bytových a rodinných domů.
- 4) **Vilové čtvrtě** – oblast rezidenčních čtvrtí rodinných domů s vyšším socioekonomickým statusem.
- 5) **Sídliště** – oblast velkokapacitních monofunkčních modernistických sídlišť, které vznikaly od 60. let po současnost a také nová zástavba obytných souborů.
- 6) **Příměstská zástavba** – Oblasti na městské periférii s čitelným venkovským charakterem. Jsou zde zahrnuty venkovské struktury původních obcí i nová výstavba (suburbia).

Obrázek č. 1: Územní typy města Brna

V analýze se vedle sociodemografických skupin definovaných dle pohlaví, věku, dosaženého vzdělání, ekonomické aktivity, příjmu domácnosti, lokality bydliště a dalších charakteristik respondentů vztahujících se k bydlení, zvláště věnujeme i šesti skupinám obyvatel města, definovaných na

kombinovaném základě životní fáze a socioekonomického postavení¹. Nejedná se o vyčerpávající seznam (někteří respondenti do žádné z cílových skupin nespádají), ale o pokus vydefinovat hlavní struktury městské populace vzhledem k možné existenci specifických potřeb nejen ve vztahu k bydlení. Zároveň se nejedná o skupiny vzájemně exkluzivní, vzájemně se vylučující.

1) **Studenti** (97 respondentů, 6 % souboru). Brno je městem s velkým zastoupením populace studentů vysokých škol. Potřeby a zájmy studentů do jisté míry ovlivňují prostředí města – ať již tlakem na nabídku obchodů, služeb či volnočasových aktivit, ale také například větší poptávkou po bydlení. Pro účely výzkumu byly do této skupiny zařazeni respondenti, kteří se při dotazu na současný typ ekonomické aktivity sami označili za studenty.

2) **Rodiče malých dětí** (230 respondentů, 15 % souboru). Určujícím znakem skupiny je péče o dítě či děti ve věku do šesti let (bez ohledu na to, zda se v domácnosti nacházejí či nenacházejí starší děti). Jedním z hlavních úkolů této životní fáze je sladění ekonomické aktivity rodičů s nutností péče o děti. Odsud vycházejí specifické potřeby a očekávání této skupiny: nabídka dostupných zařízení předškolní výchovy, zdravotní a sociální péče, občanské vybavenosti v okolí bydliště. Lze očekávat i větší poptávku po uspokojení bytových potřeb.

3) **Mladí pracující** (257 respondentů, 17 % souboru). Mladé pracující lze vymezit obdobně jako rodiče malých dětí, neboť tyto dvě fáze se vzájemně časově nezřídka kryjí. Skupinu tvoří ekonomicky aktivní respondenti ve věku 18 – 35 let.

4) **Střední generace** (482 respondentů, 31 % souboru). Skupina, jejíž převážná část je zodpovědná za výchovu a materiální zajištění rodin s dětmi ve věku školní docházky, studia nebo počínající dospělosti. Pro účely výzkumu byli do této kategorie zahrnuti ekonomicky aktivní respondenti ve věku 36 – 54 let.

5) **Pre-senioři** (161 respondentů, 10 % souboru). Tato skupina je charakterizována specifickou pozicí v životním cyklu, charakterizovanou řadou tranzitivních událostí – absencí pečovatelských povinností vůči mladší generaci, ale také nastávajícím rizikem vzniku pečovatelských závazků vůči stárnoucím rodičům. Pro účely výzkumu byla tato skupina operacionalizována jako ekonomicky aktivní lidé ve věku 55 – 64 let.

6) **Senioři** (427 respondentů, 28 % souboru). Tato skupina je ve výzkumu definována věkem 60 a více let a zároveň ukončením hlavní fáze ekonomické aktivity a odchodem do důchodu.

Zpráva z výzkumu obsahuje vedle tabulek a grafů rovněž textovou interpretaci důležitých zjištění. Interval spolehlivosti je maximálně $\pm 2,5$ % na hladině významnosti 95 % při 50% četnosti jevu.

¹ Mezi ekonomicky aktivní zařazujeme i nezaměstnané, kteří sice momentálně nevykonávají žádnou pracovní pozici, ale usilují o její získání a jsou tak na trh práce úzce navázáni.

3 SOUČASNÉ BYDLENÍ OBYVATEL BRNA

Obyvatelé Brna, tedy lidé, kteří zde mají trvalý pobyt či zde tráví alespoň čtyři dny ve svém obvyklém týdnu, bydlí nejčastěji v bytech v bytových domech (70 %) – dvě pětiny bydlí v bytech v panelových domech (41 %), více než čtvrtina (29 %) bydlí v bytových domech z cihel, tvárnic (28 %) či jiného materiálu (1 %).

29 % dotázaných bydlí v rodinných domech, z toho 15 % v rodinných domech s jedním bytem, dalších 14 % bydlí ve vícegeneračních rodinných domech či vilách s více bytovými jednotkami.

Tabulka č. 3: Obývaný typ domu

Znění otázky: V jakém bytě / domě v současnosti bydlíte? (b1), v %, N = 1554, celek Brno 18+

	počet odpovědí	%
rodinný dům s jedním bytem	236	15,2 %
vícegenerační rodinný dům nebo vila s více byty	217	13,9 %
<i>celkem rodinný dům</i>	453	29,2 %
byt v panelovém bytovém domě	638	41,0 %
byt v bytovém domě z cihel, tvárnic, atp.	434	27,9 %
byt v bytovém domě z jiného materiálu (kovová konstrukce, dřevo, aj.)	13	0,8 %
<i>celkem byt v bytovém domě</i>	1085	69,8 %
jinde (na ubytovně, penzionu, na VŠ kolejích atp.)	12	0,8 %
nechci odpovédět, nevím	4	0,2 %
celkem	1554	100 %

Rodinné domy obývají statisticky významně více, než by odpovídalo jejich zastoupení v celku zkoumané populace, lidé s vysokoškolským vzděláním, lidé žijící v manželském či partnerském svazku a lidé sdílící své bydlení s větším počtem dalších osob (čtyři či pět a více).

Byty v bytových domech jsou statisticky významně častěji obývány samostatně bydlícími, lidmi se středním a nižším profesním statusem (úředníci, nemanuálně pracující, manuálně pracující). V bytech v panelových domech jsou častěji zastoupeni lidé s nižším vzděláním (středoškolské bez maturity), v nepanelových domech se častěji než v celku populace vyskytují mladí pracující a lidé ve věku 25-34 let.

Tabulka č. 4: Obývaný typ domu dle vybraných sociodemografických kategorií

Znění otázky: V jakém bytě / domě v současnosti bydlíte? (b1), v sloupcových %, N = 1554, celek Brno 18+

sloupcová %		rodinný dům	byt v panelovém bytovém domě	byt v nepanelovém bytovém domě	byt v bytovém domě celkem	celek Brno 18+
celek	celek Brno 18+	29,2 %	41,0 %	28,7 %	69,8 %	100 %
specifické cílové skupiny*	studenti	5,9 %	5,2 %	6,9 %	5,9 %	6,2 %
	mladí pracující	13,4 %	16,0 %	20,9 %	18,0 %	16,5 %
	rodiče s dětmi do 6 let	14,8 %	14,7 %	14,9 %	14,8 %	14,8 %
	střední generace	27,4 %	30,8 %	35,4 %	32,7 %	31,0 %

sloupcová %		rodinný dům	byt v panelovém bytovém domě	byt v nepanelovém bytovém domě	byt v bytovém době celkem	celek Brno 18+
	pre-senioři	12,9 %	9,2 %	9,3 %	9,2 %	10,3 %
	senioři	31,5 %	30,4 %	19,7 %	26,0 %	27,5 %
pohlaví	muž	49,9 %	45,4 %	49,0 %	46,9 %	48,0 %
	žena	50,1 %	54,6 %	51,0 %	53,1 %	52,0 %
věk	18-24	6,4 %	6,9 %	7,7 %	7,2 %	7,2 %
	25-34	14,8 %	15,9 %	21,3 %	18,1 %	17,1 %
	35-44	18,5 %	19,6 %	23,2 %	21,1 %	20,2 %
	45-54	13,7 %	15,3 %	17,1 %	16,1 %	15,4 %
	55-64	16,5 %	14,3 %	12,4 %	13,5 %	14,4 %
	65 a více	30,0 %	28,0 %	18,4 %	24,0 %	25,7 %
vzdělání	základní	4,6 %	7,8 %	6,8 %	7,4 %	6,6 %
	SŠ bez maturity	21,8 %	31,2 %	23,5 %	28,1 %	26,3 %
	SŠ s maturitou	26,5 %	28,1 %	30,3 %	29,0 %	28,4 %
	VŠ	47,0 %	32,9 %	39,4 %	35,6 %	38,8 %
ekonomická aktivita	vysoce kvalifikovaní odborníci, majitelé firem	14,2 %	9,8 %	15,4 %	12,1 %	12,6 %
	řídící pracovníci, majitelé menších firem	15,8 %	11,6 %	12,5 %	12,0 %	13,0 %
	úředníci, nemanuální pracující	14,6 %	18,1 %	21,1 %	19,4 %	17,8 %
	manuálně pracující	8,6 %	15,2 %	13,9 %	14,6 %	12,8 %
	důchodci - starobní, invalidní	32,9 %	32,3 %	21,1 %	27,7 %	29,1 %
	studenti	5,9 %	5,2 %	6,9 %	5,9 %	6,2 %
	osoby v domácnosti	5,6 %	4,8 %	5,3 %	5,0 %	5,2 %
	nezaměstnaní	2,6 %	3,0 %	3,7 %	3,3 %	3,4 %
typ domácnosti	jednočlenná domácnost	10,6 %	17,1 %	20,5 %	18,5 %	16,3 %
	dvě nebo více dospělých osob bez dětí	44,6 %	48,1 %	40,6 %	45,0 %	44,9 %
	rodina (1-2 dospělí) s nezaopatřenými dětmi	30,1 %	28,8 %	33,6 %	30,8 %	30,4 %
	trojgenerační domácnost	8,3 %	1,8 %	1,7 %	1,8 %	3,7 %
	jiný typ domácnosti	6,4 %	4,2 %	3,6 %	3,9 %	4,7 %
rodinný stav	ženatý, vdaná, reg. partnerství	56,4 %	43,5 %	39,5 %	41,8 %	45,8 %
	nesezdané soužití	11,3 %	12,7 %	14,7 %	13,5 %	12,9 %
	rozvedený-á	10,2 %	14,2 %	13,1 %	13,8 %	12,8 %
	vdovec, vdova	5,6 %	9,1 %	5,2 %	7,5 %	6,9 %
	svobodný-á	16,4 %	20,5 %	27,5 %	23,4 %	21,6 %
počet osob v bytě	1 osoba	8,5 %	17,1 %	19,2 %	17,9 %	15,3 %
	2 osoby	34,7 %	41,3 %	35,9 %	39,1 %	37,7 %
	3 osoby	23,0 %	20,1 %	22,6 %	21,1 %	21,6 %
	4 osoby	21,4 %	16,1 %	15,0 %	15,7 %	17,3 %
	5 a více osob	10,8 %	4,3 %	6,4 %	5,2 %	6,9 %
	odmítl-a	1,6 %	1,1 %	0,9 %	1,0 %	1,2 %

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

*Specifické cílové skupiny nejsou vzájemně exkluzivní, někteří respondenti mohou spadat do více skupin (např. mladí pracující nohou současně být i rodiči malých dětí), součet hodnot je proto vyšší než 100 %.

3.1 Právní vztah k obývanému bytu či domu

Pokud jednotlivé formy právního vztahu k obývanému bytu či domu spojíme do obecnějších kategorií – sektorů, pak můžeme konstatovat, že jasně převažujícím sektorem je vlastnické bydlení – v osobně vlastněných či spoluvlastněných bytech či domech, respektive v bytech či domech vlastněných jiným členem domácnosti či rodiny, bydlí nadpoloviční většina dotázaných (58 %). Necelá třetina spadá do sektoru nájemního bydlení (31 %) – bydlí v pronajatých bytech či domech – z toho 16 % v obecních či státních bytech, 15 % v bytech v soukromém vlastnictví. 5 % dotázaných pak bydlí v družstevním bydlení.

Ve srovnání s referenčními daty ze Sčítání lidu, domů a bytů 2001 a 2011 data potvrzují trend posilování sektoru vlastnického bydlení na úkor dalších sektorů – nájemního a družstevního bydlení².

Tabulka č. 5: Právní vztah k obývanému bytu/domu

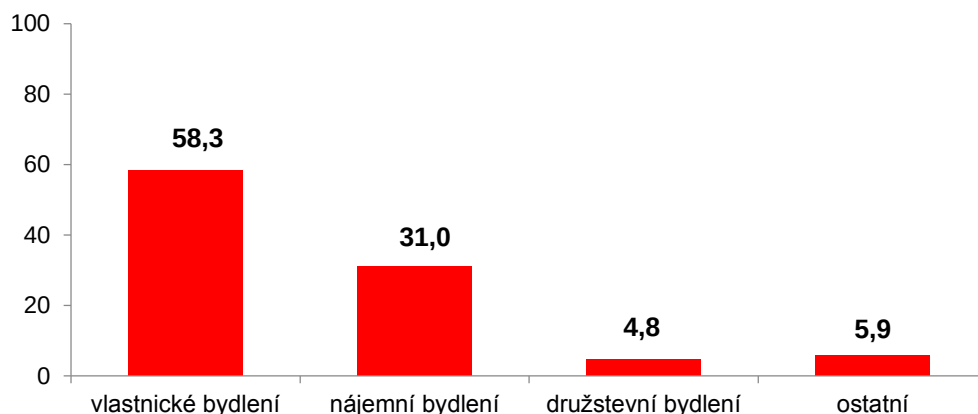
Znění otázky: Jaký je Váš právní vztah k užívání tohoto bytu / domu? Jste.. (b2), v %, N = 1554, celek Brno 18+

	počet	%
vlastník rodinného domu	137	8,8 %
spoluvlastník rodinného domu	134	8,7 %
člen rodiny či domácnosti vlastníka nebo spoluvlastníka rodinného domu	146	9,4 %
vlastník nebo spoluvlastník bytového domu	44	2,8 %
člen rodiny či domácnosti vlastníka nebo spoluvlastníka bytového domu	17	1,1 %
vlastník nebo spoluvlastník bytu v osobním vlastnictví	353	22,7 %
člen rodiny či domácnosti vlastníka nebo spoluvlastníka bytu v osobním vlastnictví	74	4,8 %
<i>celkem vlastnické bydlení</i>	906	58,3 %
člen bytového družstva	55	3,6 %
člen rodiny či domácnosti družstevníka bytového družstva	20	1,3 %
<i>celkem družstevní bydlení</i>	75	4,8 %
nájemník v obecním / státním bytě	220	14,2 %
člen rodiny či domácnosti nájemníka v obecním bytě	27	1,7 %
<i>celkem nájemní bydlení v obecních či státních bytech</i>	247	15,9 %
nájemník v bytě v soukromém vlastnictví (byť se soukromým majitelem) nebo ve služebním bytě	206	13,3 %
člen rodiny či domácnosti nájemníka v bytě v soukromém vlastnictví	28	1,8 %
<i>celkem nájemní bydlení v bytech v soukromém vlastnictví</i>	234	15,1 %
<i>celkem nájemní bydlení</i>	481	31,0 %
podnájemník	71	4,5 %
jiné (ubytování na ubytovně, na koleji, hotelu, atp.)	9	0,6 %
nechci odpovědět / nevím	12	0,7 %
celkem	1554	100 %

² Podle SLDB 2011 patřilo ve městě Brně k sektoru vlastnickému 40 % bytů (27 % v roce 2001), nájemnímu 38 % bytů (44 % v roce 2001) a družstevnímu 11 % z celku trvale obydlených bytů (25 % v roce 2001).

Graf č. 1: Rozložení sektorů bydlení v Brně

Znění otázky: *Jaký je Váš právní vztah k užívání tohoto bytu / domu? Jste.. (b2), kategorizace odpovědí, v %, N = 1554, celek Brno 18+*

Právní důvod užívání současného bydlení je spojen s několika dimenzemi – biografickou a věkovou, ale projevuje se zde také socioekonomická dimenze. Ve vlastnickém bydlení většinou bydlí lidé ve věku 44 a více let – zejména senioři, ale většinou také střední generace a pre-senioři, a dále také lidé z hlediska životní fáze usazenější – žijící v manželském svazku, v početnějších domácnostech s nezaopatřenými dětmi. Ve vlastnickém bydlení pak častěji bydlí lidé s vyšším (vysokoškolským) vzděláním, pracující na kvalifikovanějších či vyšších pozicích, častěji z lépe či dobře finančně situovaných domácností, které se nemusí (příliš) omezovat, aby vyšly se svými příjmy.

Naopak v sektoru nájemního bydlení častěji figurují mladí obyvatelé města ve věku do 34 let, studenti a mladí pracující, častěji však také lidé s nižším vzděláním (základní, vyučen/a), pracující na středních pozicích či manuálně a lidé z finančně hůře situovaných domácností, které se musí omezovat, aby vyšly se svými příjmy.

Tabulka č. 6: Sektory bydlení ve vybraných sociodemografických skupinách

Znění otázky: *Jaký je Váš právní vztah k užívání tohoto bytu / domu? Jste.. (b2), v řádkových %, N = 1554, celek Brno 18+*

		celkem vlastníkové bydlení	celkem nájemní bydlení	celkem družstevní bydlení	celkem ostatní	celkem	počet
celek	celek Brno 18+	58,3 %	31,0 %	4,8 %	5,9 %	100 %	1554
specifické cílové skupiny	studenti	41,6 %	41,7 %	2,2 %	14,6 %	100 %	97
	mladí pracující	40,2 %	45,2 %	3,1 %	11,4 %	100 %	257
	rodiče s dětmi do 6 let	65,0 %	30,1 %	1,4 %	3,6 %	100 %	230
	střední generace	59,1 %	31,1 %	4,9 %	4,9 %	100 %	482
	pre-senioři	61,1 %	24,8 %	9,0 %	5,2 %	100 %	161
	senioři	68,3 %	22,9 %	5,7 %	3,1 %	100 %	427
pohlaví	muž	59,0 %	30,2 %	4,6 %	6,2 %	100 %	745
	žena	57,7 %	31,7 %	5,0 %	5,6 %	100 %	809
věk	18-24	42,9 %	43,3 %	2,6 %	11,2 %	100 %	112

		celkem vlastnické bydlení	celkem nájemní bydlení	celkem družstevní bydlení	celkem ostatní	celkem	počet
	25-34	40,3 %	45,4 %	2,7 %	11,6 %	100 %	266
	35-44	63,1 %	29,1 %	3,2 %	4,6 %	100 %	314
	45-54	56,9 %	32,3 %	6,2 %	4,6 %	100 %	239
	55-64	60,5 %	26,0 %	7,8 %	5,7 %	100 %	224
	65 a více	70,5 %	21,4 %	5,6 %	2,5 %	100 %	400
vzdělání	základní	41,0 %	45,0 %	6,3 %	7,7 %	100 %	102
	SŠ bez maturity	46,0 %	38,0 %	7,0 %	9,0 %	100 %	409
	SŠ s maturitou	59,5 %	30,7 %	4,9 %	4,9 %	100 %	441
	VŠ	68,7 %	24,0 %	3,1 %	4,2 %	100 %	603
ekonomická aktivita	vysoce kvalif. odborníci, majitelé firem	71,3 %	20,2 %	4,2 %	4,4 %	100 %	196
	řídící pracovníci, majitelé menších firem	64,7 %	28,8 %	2,4 %	4,1 %	100 %	201
	úředníci, nemanuální pracující	52,3 %	37,7 %	4,9 %	5,2 %	100 %	276
	manuálně pracující	39,5 %	42,4 %	6,7 %	11,4 %	100 %	199
	důchodci - starobní, invalidní	67,7 %	23,1 %	5,9 %	3,3 %	100 %	453
	studenti	41,6 %	41,7 %	2,2 %	14,6 %	100 %	97
	osoby v domácnosti	65,2 %	33,7 %	0,0 %	1,0 %	100 %	81
	nezaměstnaní	28,2 %	44,9 %	12,4 %	14,5 %	100 %	52
typ domácnosti	jednočlenná domácnost	48,6 %	38,5 %	3,6 %	9,3 %	100 %	253
	dvě nebo více dospělých osob bez dětí	57,6 %	29,7 %	6,1 %	6,5 %	100 %	697
	rodina (1-2 dospělí) s nezaopatř. dětmi	63,2 %	29,8 %	4,0 %	2,9 %	100 %	473
	trojgenerační domácnost	75,0 %	19,6 %	1,8 %	3,5 %	100 %	58
	jíný typ domácnosti	53,5 %	33,2 %	4,0 %	9,4 %	100 %	74
počet členů domácnosti	1 osoba	47,8 %	39,3 %	3,6 %	9,3 %	100 %	259
	2 osoby	57,6 %	31,4 %	5,7 %	5,3 %	100 %	614
	3 osoby	61,0 %	28,0 %	4,8 %	6,2 %	100 %	325
	4 osoby	70,4 %	23,1 %	4,4 %	2,1 %	100 %	258
	5 a více osob	49,8 %	36,6 %	4,2 %	9,4 %	100 %	98
rodinný stav	ženatý, vdaná, reg. partnerství	69,9 %	22,9 %	5,9 %	1,3 %	100 %	711
	nesezdané soužití	45,9 %	40,5 %	3,3 %	10,3 %	100 %	201
	rozvedený-á	49,8 %	35,1 %	4,9 %	10,2 %	100 %	198
	vdovec, vdova	66,0 %	26,5 %	3,3 %	4,2 %	100 %	108
	svobodný-á	43,6 %	41,5 %	4,0 %	10,8 %	100 %	336
Jak Vaše domácnost vychází se svými příjmy?	nemusíme se nijak omezovat	66,9 %	27,8 %	2,9 %	2,4 %	100 %	332
	stačí na všechno, ale musíme dobře hospodařit	60,9 %	29,6 %	4,9 %	4,6 %	100 %	719
	musíme velmi šetřit, abychom si mohli koupit dražší věci	54,4 %	33,7 %	6,1 %	5,8 %	100 %	277
	máme dost peněz jen na nákup nejlevnějších věcí	32,8 %	43,9 %	5,7 %	17,6 %	100 %	96
	peníze stačí jen na nejlevnější potraviny	21,0 %	53,4 %	0,0 %	25,6 %	100 %	31
	často nemáme dost peněz ani na nákup levných potravin	35,1 %	46,9 %	0,0 %	18,0 %	100 %	13
	nevím / bez odpovědi	62,2 %	20,6 %	8,8 %	8,4 %	100 %	85
trvalé bydl. v Brně	ano	63,2 %	27,6 %	5,2 %	4,0 %	63,2 %	1385
	ne	18,3 %	58,6 %	1,7 %	21,4 %	18,3 %	169

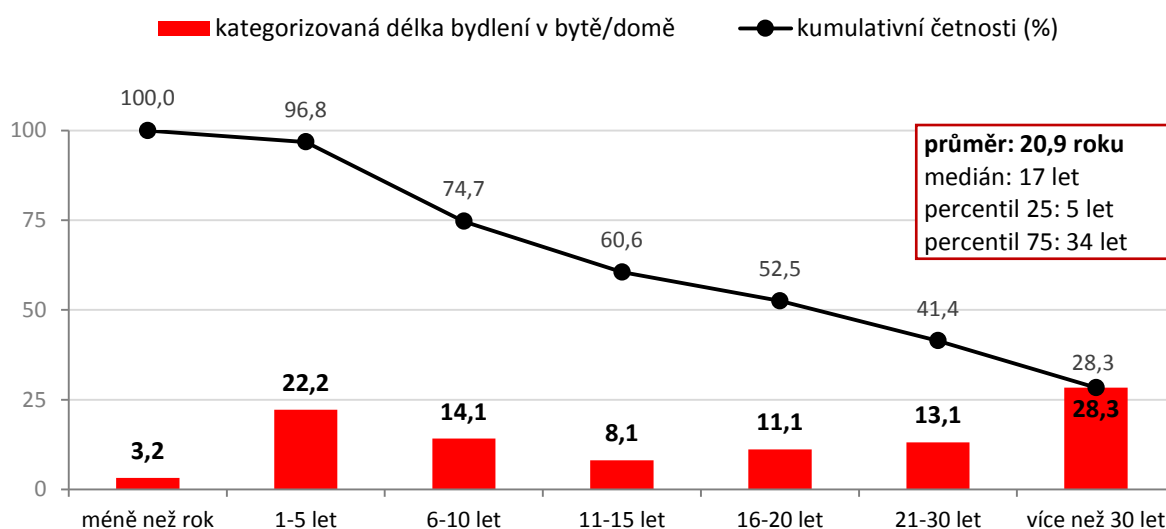
Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

3.2 Délka bydlení v současném bytě/domě

Z hlediska délky bydlení ve svém současném bytě či domě vykazuje brněnská populace relativní stabilitu. 3 % dotázaných ve svém současném bydlišti bydlí méně než rok, další více než pětina svůj současný byt či dům obývá po dobu 1-5 let, 14 % zde žije 6-10 let, další pětina 11-20 let, více než dvě pětiny dotázaných (41 %) svůj domov obývají již více než 20 let. Obyvatelé města ve svém bytě či domě bydlí průměrně 21 let, mediánová hodnota činí 17 let.

Graf č. 2: Délka bydlení ve svém současném bytě či domě

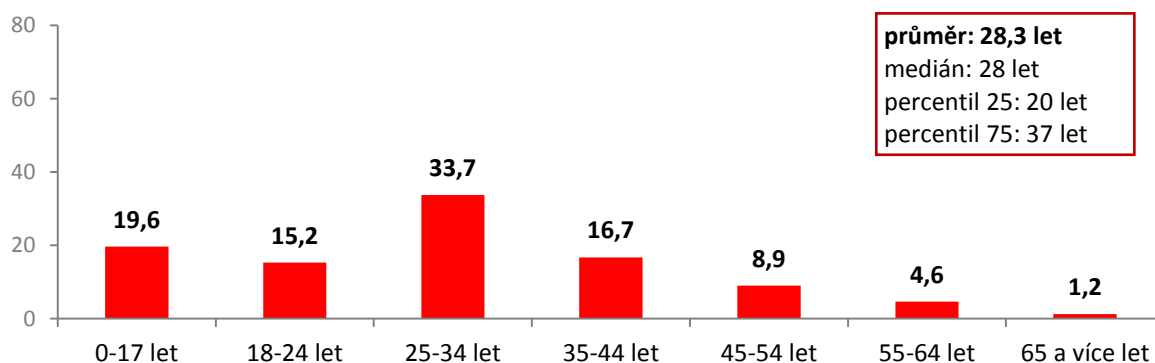
Znění otázky: *Od jakého roku bydlíte v tomto domě / bytě? Pokud od narození, uveďte rok svého narození (b3), v %, N = 1501, celek Brno 18+, pouze ti, kdo poskytli odpověď.*

Z hlediska věku přistěhování do v současnosti obývaného bytu či domu lze konstatovat, že pětina obyvatel ve svém v současnosti obývaném domě či bytu žije od narození či dětského věku (do 18 let), 15 % se do svého bytu či domu přistěhovalo ve věku od 18 do 24 let, více než třetina obyvatel žije ve svých bytech či domech od svých 25-34 let, ve vyšších věkových kategoriích již míra přistěhování zřetelně klesá. 75 % dotázaných se do svého bytu či domu přistěhovalo do svých 37 let.

Graf č. 3: Věk přistěhování do v současnosti obývaného bytu či domu

Znění otázky: *Od jakého roku bydlíte v tomto domě / bytě? Pokud od narození uveďte rok svého narození (b3), v %, N = 1501, celek Brno 18+, pouze ti, kdo poskytli odpověď.*

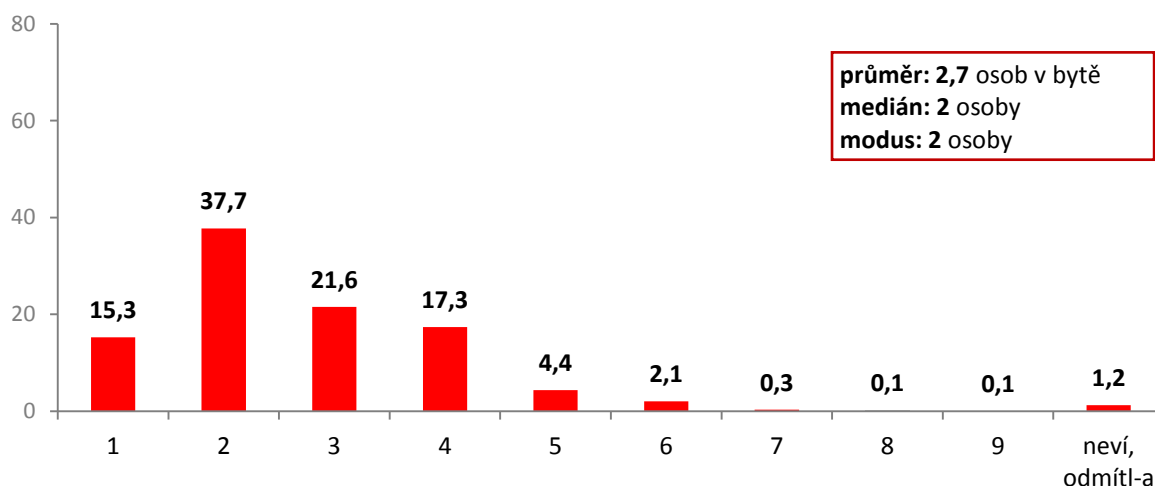

3.3 Charakter bydlení z hlediska počtu a typu bydlících

Obyvatelé města s trvalým či obvyklým pobytem v Brně bydlí nejčastěji s jednou další osobou (38 %), 39 % bydlí s dalšími dvěma až třemi osobami, 13 % bydlí v bytech či domech s dalšími čtyřmi či více osobami. 15 % dotázaných bydlí samo.

Graf č. 4: Počet osob v obývaných bytech a domech

Znění otázky: Kolik osob žije v tomto bytě, ve kterém bydlíte? Započítejte i sebe. (b4), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Pokud obyvatelé Brna bydlí s další osobou či osobami, pak nejčastěji se svým partnerem či partnerkou (75 % z těch, kdo nebydlí sami, což představuje 62 % z celku) a svými dětmi (44 %, 36 % z celku). Více než desetina všech Brňanů a Brňanek bydlí s rodiči (12 %), ať již svými (10,5 %), či partnera či partnerky (1 %), další nabídnuté typy spolubydlících osob se vyskytují pouze ojediněle. 7 % dotázaných však uvádí, že bydlí s jinou osobou či osobami ve výčtu neuvedenými.

Tabulka č. 7: S kým bydlí obyvatelé Brna

Znění otázky: S kým žijete v tomto bytě (b5), v %, možnost výběru více odpovědí, N = 1297, obyvatelé Brna, kteří uvedli, že nebydlí sami

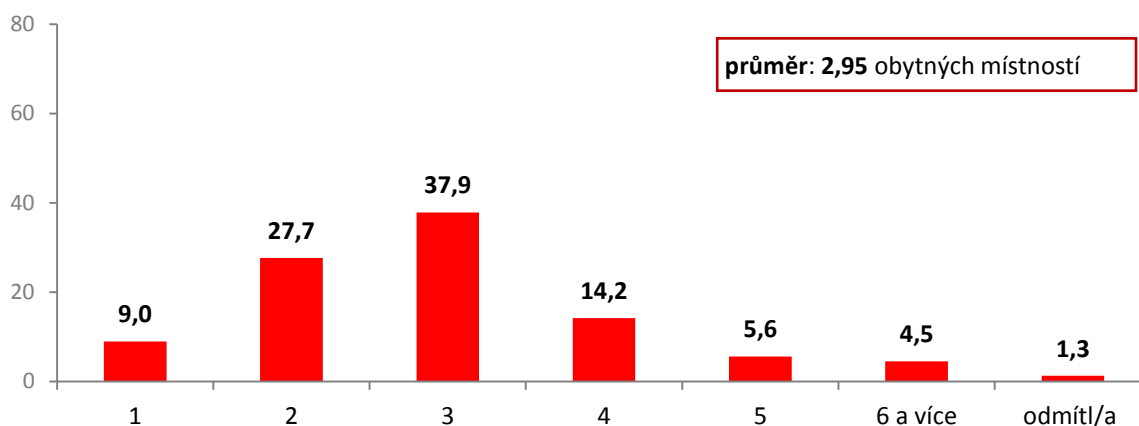
	nebydlí sami (N = 1297)		přepočten na celek (N = 1554)
	počet	%	%
s partnerem / partnerkou či manželem / manželkou	970	74,7 %	62,4 %
se svým dítětem či dětmi	565	43,6 %	36,4 %
se svými rodiči	163	12,6 %	10,5 %
se svým kamarádem / kamarádkou	44	3,4 %	2,9 %
s rodiči svého partnera / partnerky	17	1,3 %	1,1 %
se svými prarodiči	14	1,1 %	0,9 %
s prarodiči partnera / partnerky	3	0,2 %	0,2 %
s kolegou / spolužákem / kolegou / spolužáky	11	0,9 %	0,7 %
s někým jiným	109	8,4 %	7,0 %
bydlí sám /sama	237	--	15,3 %
odmítl-a odpověď	44	3,4 %	2,9 %

3.4 Velikost bytu / domu

Obyvatelé Brna nejčastěji bydlí v bytech či domech se třemi obytnými místnostmi (38 %), více než čtvrtina obývá byt / dům se dvěma obytnými místnostmi (28 %), další čtvrtina bydlí v bytech či domech se čtyřmi a více obytnými místnostmi, necelá desetina bydlí v bytě s jednou obytnou místností (9 %). Průměrně obyvatelé Brna bydlí v bytech či domech se třemi obytnými místnostmi.

Graf č. 5: Počet obytných místností

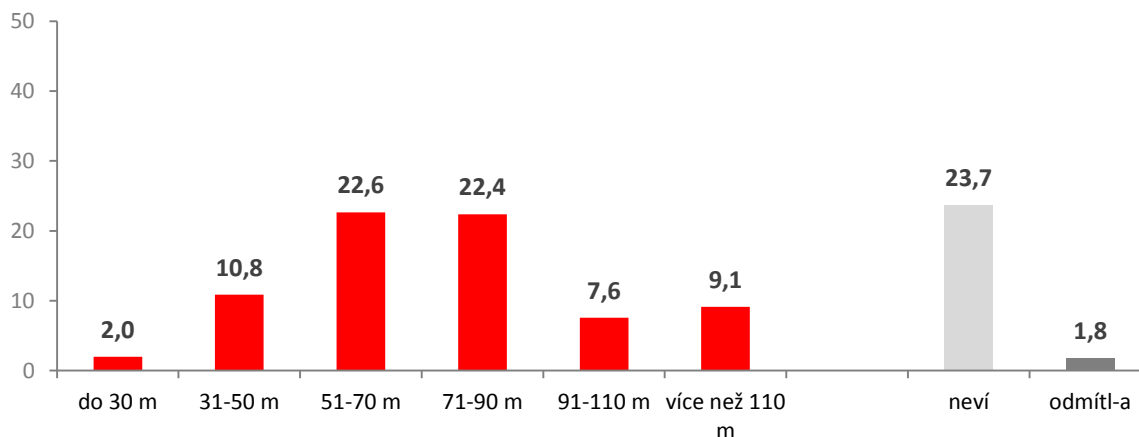
Znění otázky: *Kolik obytných místností (pokojů) má váš byt / dům (mimo samostatnou kuchyň, koupelnu, záchod, předstíň, spíž, sklep a ostatní příslušenství)? (b6), v %, N = 1554, celek Brno 18+*

Co se týče podlahové plochy, obyvatelé města nejčastěji bydlí v obytných jednotkách o podlahové ploše 51-70 m² (23 %) či 71-90 m² (22 %), necelá pětina (17 %) bydlí ve větších bytech či domech o podlahové ploše větší než 90 m², více než desetina (13 %) žije v malých bytech o rozloze do 50 m². Více než čtvrtina dotázaných však nedokázala či nechtěla podlahovou plochu obývaného bytu či rodinného domu uvést. Průměrná velikost obývaného bytu či domu činí 79 metrů čtverečních.

Graf č. 6: Podlahová plocha obývaných bytů - kategorizace

Znění otázky: *Jaká je celková podlahová plocha Vašeho bytu / domu? Uveďte v metrech čtverečních. (b7)), N = 1554, celek Brno 18+*

Tabulka č. 8: Podlahová plocha obývaných bytů / domů

Znění otázky: Jaká je celková podlahová plocha Vašeho bytu / domu? Uveďte v metrech čtverečních. (b7), N = 1158, celek Brno 18+, do výpočtu jsou zahrnuti pouze ti, kdo uvedli velikost obývané plochy

	celek Brno 18+
průměr	78,6 m²
medián	72 m ²
25 percentil	56 m ²
75 percentil	88 m ²

Průměrná velikost obývaného bytu či domu roste s počtem osob, které daný byt či dům obývají. Z hlediska charakteristik vztahujících se k bydlení pak větší obytnou plochou disponují lidé bydlící v rodinných domech (jedno či více generačních), v rámci území města lidé bydlící ve vilových čtvrtích či v příměstské zástavbě a lidé bydlící ve vlastnickém bydlení.

Z hlediska dalších sociodemografických charakteristik dotázaných pak lze konstatovat, že v průměrně větších bytech či domech žijí rodiny s nezaopatřenými dětmi, představitelé střední generace a pre-senioři a dále lidé s vyšším socioekonomickým statutem – vysokoškolsky vzdělaní, vysoce kvalifikovaní odborníci, majitelé firem a lidé z domácností s vyššími příjmy, díky kterým se nemusí omezovat.

Naopak v menších bytech či domech s podprůměrnou podlahovou plochou žijí singles/samostatně bydlící či lidé z dvojčlenných domácností, obyvatelé města, kteří nemají v Brně trvalý pobyt, mladší lidé ve věku 25-34 let, lidé žijící v bytových domech (panelových i nepanelových), bydlící v nájemních bytech (obecních i v soukromém vlastnictví) či v podnájmu a z hlediska územních typů obyvatelé sídlišť. Podprůměrnou plochu obývaného bytu či domu vykazují také lidé s nižším vzděláním, starobní či invalidní důchodci, nezaměstnaní a lidé, kteří se musí výrazněji omezovat či šetřit, aby vyšli se svými příjmy.

Tabulka č. 9: Podlahová plocha bytů / domu dle vybraných sociodemografických kategorií

Znění otázky: Jaká je celková podlahová plocha Vašeho bytu / domu? Uveďte v metrech čtverečních. (b7), N = 1158, celek Brno 18+, do výpočtu jsou zahrnuti pouze ti, kdo uvedli velikost obývané plochy

		průměr (m ²)	počet odpovědí
celek	celek Brno 18+	78,6	1158
specifické cílové skupiny	studenti	74,4	46
	mladí pracující	71,8	175
	rodiče s dětmi do 6 let	84,9	190
	střední generace	83,9	382
	pre-senioři	87,4	129
	senioři	74,2	327
pohlaví	muž	79,2	583
	žena	77,9	575
věk	18-24	74,3	50
	25-34	71,5	190
	35-44	80,1	250
	45-54	87,2	181
	55-64	83,5	178
	65 a více	74,5	309
vzdělání	základní (včetně nedokončeného)	70,4	60
	SŠ bez maturity	73,1	303

		průměr (m ²)	počet odpovědí
	SŠ s maturitou	75,7	329
	VŠ	85,2	467
ekonomická aktivita	vysoce kvalifikovaní odborníci, majitelé firem	94,5	159
	řídící pracovníci, majitelé menších firem	84,5	168
	úředníci, nemanuální pracující	75,2	210
	manuálně pracující	75,1	144
	důchodci - starobní, invalidní	73,9	345
	studenti	74,4	46
	osoby v domácnosti	77,0	59
	nezaměstnaní	64,1	27
typ domácnosti	jednočlenná domácnost	60,0	207
	dvě nebo více dospělých osob bez dětí	77,6	517
	rodina (1-2 dospělí) s nezaopatřenými dětmi	85,2	369
	trojgenerační domácnost	122,2	35
	jiný typ domácnosti	92,4	30
počet členů domácnosti	1 osoba	60,7	210
	2 osoby	75,2	456
	3 osoby	85,5	240
	4 osoby	91,5	191
	5 a více osob	98,3	61
nezaopatřené děti v domácnosti	ve věku 0 až 5 let	85,0	194
	ve věku 6 až 14 let	85,4	182
	ve věku 15 a více let	95,7	146
rodinný stav	ženateý, vdaná, reg. partnerství	86,2	550
	nesezdané soužití	76,8	151
	rozvedený-á	69,2	159
	vdovec, vdova	71,1	89
	svobodný-á	70,1	210
Jak Vaše domácnost vychází se svými příjmy?	nemusíme se nijak omezovat	88,0	262
	stačí na všechno, ale musíme dobře hospodařit	77,2	536
	musíme velmi šetřit, abychom si mohli koupit dražší věci	74,2	207
	máme dost peněz jen na nákup nejlevnějších věcí	71,8	67
	peníze stačí jen na nejlevnější potraviny	51,5	21
	často nemáme dost peněz ani na nákup levných potravin	58,1	12
	nevím / bez odpovědi	86,1	55
trvalé bydliště v Brně	ano	79,7	1041
	ne	68,8	117
typ bydlení	rodinný dům s jedním bytem	119,7	139
	vícegenerační rodinný dům nebo vila s více byty	110,5	136
	byt v panelovém bytovém domě	64,7	519
	byt v nepanelovém bytovém domě	71,5	352
	jiné	48,2	12
právní vztah k bytu	vlastnické bydlení - spolu-majitelé, členové rodiny či domácnosti vlastníka	89,0	682
	družstevní bydlení - členové družstva, členové rodiny či domácnosti družstevníka	71,4	55
	nájemci v obecních / státních bytech	63,1	200
	nájemci v bytech v soukromém vlastnictví	63,7	169
	nájemní bydlení celkem	63,3	369
	podnájemní bydlení	56,2	44

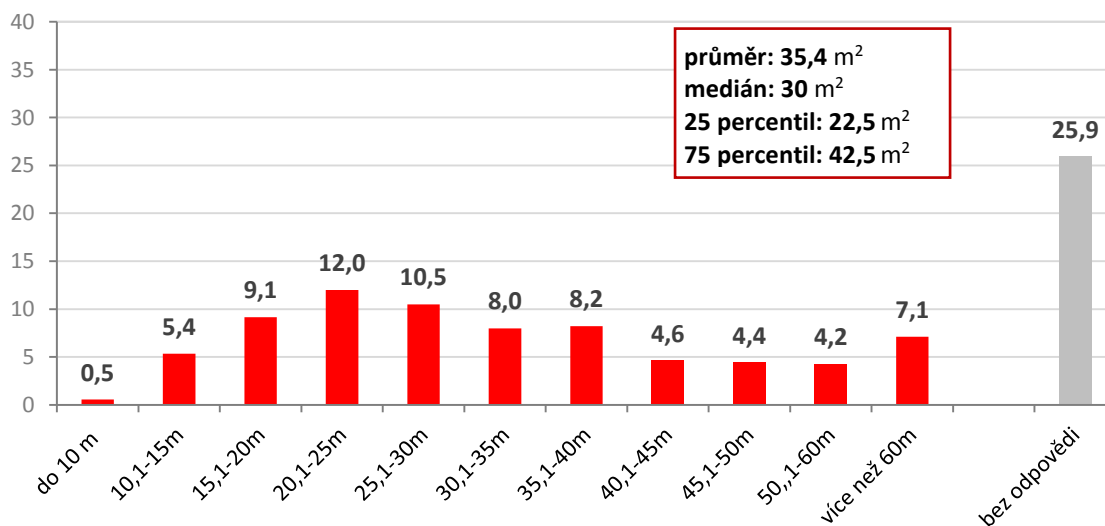
		průměr (m ²)	počet odpovědí
územní typ	jiné, neví, odmítl-a	67,1	8
	historické centrum	79,7	43
	vnitřní centrum	77,4	94
	širší centrum	78,3	278
	vilové čtvrti	92,2	48
	sídliště	70,1	525
	příměstská zástavba	101,6	170
počet osob v bytě	1 osoba	57,7	199
	2 osoby	73,1	440
	3 osoby	86,4	249
	4 osoby	93,3	193
	5 a více osob	103,1	70
	odmítl-a	87,8	7

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

Propojením informací o velikosti bytu či domu a počtu osob v něm bydlících získáme informace o průměrné obytné ploše, kterou obyvatelé Brna ve svých domovech disponují. Jak ilustruje výstup níže, obytná plocha na jednu bydlící osobu průměrně dosahuje 35 m², u 50 % Brňanů a Brňanek se pohybuje v rozmezí přibližně od 22 do 43 metrů čtverečních.

Graf č. 7: Průměrná obytná plocha na osobu v bytech/domech

Znění otázky: Jaká je celková podlahová plocha Vašeho bytu/domu? (b7), Kolik osob žije v bytě/domě, ve kterém bydlíte? Započítejte i sebe. (b4), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Celkově platí, že průměrně nejvyšší obytnou plochou na osobu disponují samostatně bydlící lidé, s rostoucím počtem osob v obytné jednotce se průměrná obytná plocha na osobu snižuje. Statisticky významně vyšší průměrný obytný prostor vykazují pre-senioři a senioři, lidé bydlící v rodinných domech a žijící ve vlastnickém bydlení, v rámci územních typů pak obyvatelé vilových čtvrtí a příměstské zástavby.

Naopak nižší průměrný obytný prostor na bydlící osobu vykazují členové početnějších domácností (3 a více členů), respondenti z domácností s nezaopatřenými dětmi, věkové skupiny obyvatel do 44 let, lidé žijící v bytových domech, v nájemním bydlení a obyvatelé panelových sídlišť.

Tabulka č. 10: Průměrná obytná plocha na osobu dle vybraných sociodemografických kategorií

Znění otázek: *Jaká je celková podlahová plocha Vašeho bytu/ domu? (b7), Kolik osob žije v bytě / domě, ve kterém bydlíte? Započítejte i sebe. (b4), N = 1151, znají podlahovou plochu bytu a uvedli počet bydlících osob*

		průměr (m ²)	počet odpovědí
celek Brno 18+	celek	35,4	1151
specifické cílové skupiny	studenti	22,3	46
	mladí pracující	30,9	174
	rodiče s dětmi do 6 let	23,7	190
	střední generace	32,7	379
	pre-senioři	40,2	129
	senioři	42,9	324
pohlaví	muž	35,5	580
	žena	35,4	571
věk	18-24	26,0	50
	25-34	29,0	189
	35-44	29,3	248
	45-54	35,5	180
	55-64	40,8	178
	65 a více	42,8	305
ekonomická aktivita	vysoce kvalifikovaní odborníci, majitelé firem	37,1	159
	řídící pracovníci, majitelé menších firem	35,6	167
	úředníci, nemanuální pracující	32,1	210
	manuálně pracující	31,2	142
	důchodci - starobní, invalidní	42,6	342
	studenti	22,3	46
	osoby v domácnosti	22,3	59
	nezaměstnaní	34,0	27
typ domácnosti	jednočlenná domácnost	56,9	207
	dvě nebo více dospělých osob bez dětí	35,1	517
	rodina (1-2 dospělí) s nezaopatřenými dětmi	25,1	369
	trojgenerační domácnost	28,7	31
	jiný typ domácnosti	27,2	27
počet členů domácnosti	1 osoba	56,8	210
	2 osoby	36,6	456
	3 osoby	28,3	239
	4 osoby	23,2	189
	5 a více osob	18,5	58
nezaopatřené děti v domácnosti	ve věku 0 až 5 let	23,8	193
	ve věku 6 až 14 let	22,8	180
	ve věku 15 a více let	26,4	145
rodinný stav	ženatý, vdaná, reg. partnerství	32,1	549
	nesezdané soužití	29,6	148
	rozvedený-á	44,0	158
	vdovec, vdova	50,3	88
	svobodný-á	35,7	209
Jak Vaše domácnost vychází se svými příjmy?	nemusíme se nijak omezovat	37,0	260
	stačí na všechno, ale musíme dobře hospodařit	35,5	531
	musíme velmi šetřit, abychom si mohli koupit dražší věci	33,5	207
	máme dost peněz jen na nákup nejlevnějších věcí	36,7	67

		průměr (m ²)	počet odpovědí
	peníze stačí jen na nejlevnější potraviny	36,8	21
	často nemáme dost peněz ani na nákup levných potravin	32,5	12
	nevím / bez odpovědi	33,7	55
trvalé bydliště v Brně	ano	36,1	1035
	ne	29,2	116
typ bydlení	rodinný dům s jedním bytem	50,8	138
	vícegenerační rodinný dům nebo vila s více byty	41,8	135
	byt v panelovém bytovém domě	31,4	516
	byt v nepanelovém bytovém domě	33,3	350
	jiné	24,0	12
právní vztah k bytu	vlastnické bydlení - spolu-majitelé, členové rodiny či domácnosti vlastníka	38,7	680
	družstevní bydlení - členové družstva, členové rodiny či domácnosti družstevníka	33,2	55
	nájemci v obecních / státních bytech	30,3	195
	nájemci v bytech v soukromém vlastnictví	31,2	169
	nájemní bydlení celkem	30,7	364
	podnájemní bydlení	27,1	44
	jiné, neví, odmítl-a	35,4	8
územní typ	historické centrum	36,2	43
	vnitřní centrum	33,9	94
	širší centrum	38,0	275
	vilové čtvrti	39,9	47
	sídliště	32,5	522
	příměstská zástavba	39,8	170
městská část	Brno-Bohunice	34,8	42
	Brno-jih	38,8	23
	Brno-Kohoutovice	30,5	38
	Brno-Královo Pole	40,4	76
	Brno-Líšeň	32,9	81
	Brno-sever	33,1	137
	Brno-střed	34,7	190
	Brno-Vinohrady	32,8	44
	Bystrc, Kníničky, Žebětín	32,6	102
	Slatina, Tuřany, Chrlice, Černovice	38,9	86
	Řečkovice a okolí	37,9	73
	Žabovřesky, Jundrov, Komín	38,1	101
	Židenice, Maloměřice, Obřany	39,8	79
	N. St. Lískovec, Bosonohy	32,0	78
počet osob v bytě	1 osoba	57,7	199
	2 osoby	36,8	440
	3 osoby	28,8	249
	4 osoby	23,8	193
	5 a více osob	19,1	70
	odmítl-a	--	0

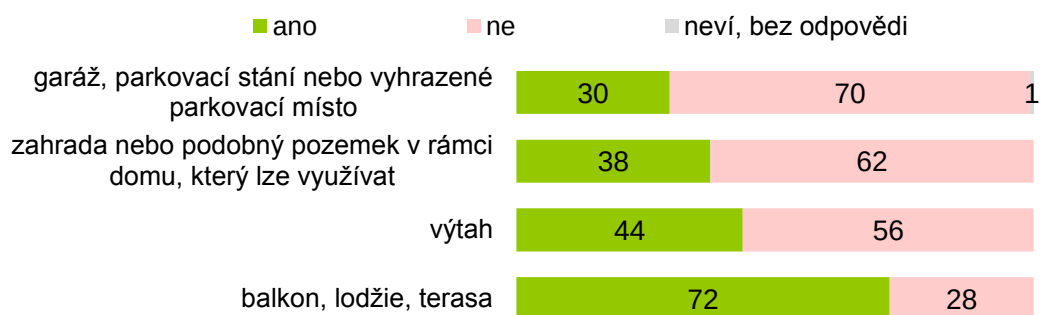
Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

3.5 Vybavenost bytu / domu

Necelá třetina obyvatel města uvádí, že má v rámci svého bydliště k dispozici garáž, parkovací stání či vyhrazené parkovací místo (30 %), téměř dvě pětiny mají v rámci svého bydliště zahradu či podobný prostor, který mohou využívat, téměř tři čtvrtiny dotázaných (72 %) mají balkon, lodžii či terasu. Více než dvě pětiny všech respondentů pak uvádějí, že v domě, ve kterém bydlí, je k dispozici výtah (44 %), pokud se omezíme pouze na osoby bydlící v bytových domech, je výtah přítomen v domech 62 % dotázaných.

Graf č. 8: Vybavenost bytu / domu

Znění otázek: Disponuje vaše domácnost garáží, garážovým stáním nebo vyhrazeným parkovacím místem? (b8), Má vaše domácnost v rámci domu, kde bydlíte k dispozici zahradu či podobný pozemek, který může využívat? (b9), Má váš byt / dům balkon, lodžii nebo terasu? (b10), Je v domě, kde bydlíte výtah? (b11), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Tabulka č. 11: Vybavenost domu výtahem dle typu domu

Znění otázky: Je v domě, kde bydlíte výtah? (b11), v %, N = 1554 celek Brno 18+

	lidé bydlící v bytových domech		lidé nebydlící v bytových domech		celek Brno 18+	
	počet odpovědí	%	počet odpovědí	%	počet odpovědí	%
ano	672	62,0 %	9	1,9 %	681	43,8 %
ne	412	38,0 %	460	98,1 %	873	56,2 %
celkem	1085	100 %	469	100 %	1554	100 %

Z hlediska dostupnosti zkoumaných prvků si v rámci jednotlivých oblastí města stojí nejhůře historické centrum, kde je možnost využívání privátního parkování, zahrad či zelených ploch v rámci domů i vybavenost bytů balkony či lodžie srovnání s celkem města podprůměrná. Širší centrum nabízí svým obyvatelům průměrné možnosti v oblasti privátního či rezervovaného parkování a četnější nabídku zahrad či podobných pozemků, které obyvatelé domů mohou využívat.

V rámci panelových sídlišť obyvatelé jen podprůměrně disponují garážovými stánky či vyhrazenými parkovacími místy i zahradami či obdobnými plochami v rámci obývaných domů, lidé zde bydlící však mají ve svých bytech častěji balkony či lodžie. Obyvatelé vilových čtvrtí a příměstské zástavby, s ohledem na převažující charakter zástavby (rodinné domy), mají v rámci svého bydlení nadprůměrně k dispozici garážová stání i zahrady nebo podobné pozemky v rámci svého bydlení.

V rámci sektorů bydlení pak lze opět pozorovat lepší vybavenost obytných jednotek, které spadají do vlastnického bydlení.

Tabulka č. 12: Vybavenost bydlení dle vybraných charakteristik vztahujících se k bydlišti

Znění otázek: Disponuje vaše domácnost garáží, garážovým stáním nebo vyhrazeným parkovacím místem? (b8), Má vaše domácnost v rámci domu, kde bydlíte k dispozici zahradu či podobný pozemek, který může využívat? (b9), Má váš byt / dům balkon, lodžii nebo terasu? (b10). Tabulka v rámci jednotlivých skupin vynáší procentuální podíly těch, kdo v rámci svého bydlení daným vybavením či možnostmi disponují, v %, N = 1554, celek Brno 18+

		garáž, parkovací stání nebo vyhrazené místo	zahrada nebo podobný pozemek v rámci domu	balkon, lodžie, terasa	výtah	počet
celek Brno 18+	celek	29,6 %	37,5 %	72,2 %	43,8 %	1554
typ bydlení	rodinný dům s jedním bytem	63,3 %	91,9 %	63,9 %	0,5 %	236
	vícegen. RD nebo vila s více byty	66,0 %	92,2 %	68,0 %	0,5 %	217
	byt v panelovém bytovém domě	13,2 %	3,8 %	85,6 %	78,4 %	638
	byt v nepanelovém bytovém domě	17,0 %	30,8 %	60,4 %	38,3 %	434
	jiné	33,3 %	29,6 %	52,8 %	42,9 %	29
právní vztah k bytu	vlastnické bydlení - spolu-majitelé, členové rodiny či domácnosti vlastníka	40,7 %	49,7 %	76,7 %	36,5 %	906
	družstevní bydlení - členové družstva, členové rodiny družstevníka	19,2 %	7,9 %	83,7 %	74,8 %	75
	nájemci v obecních / státních bytech	9,0 %	13,1 %	72,9 %	67,4 %	247
	nájemci v bytech v soukromém vlastnictví	14,2 %	30,5 %	56,2 %	36,8 %	234
	nájemní bydlení celkem	11,5 %	21,6 %	64,8 %	52,5 %	481
	podnájemní bydlení	15,9 %	23,3 %	50,4 %	43,1 %	71
	jiné, neví, odmítl-a	52,1 %	33,7 %	77,7 %	55,2 %	21
územní typ	historické centrum	14,5 %	21,1 %	39,6 %	31,7 %	50
	vnitřní centrum	8,2 %	39,4 %	55,8 %	54,1 %	124
	širší centrum	31,8 %	55,5 %	62,4 %	23,9 %	403
	vilové čtvrti	48,2 %	75,1 %	80,4 %	10,2 %	69
	sídlíště	18,5 %	10,2 %	84,6 %	72,5 %	643
	příměstská zástavba	61,4 %	69,0 %	68,6 %	10,9 %	265
městská část	Brno-Bohunice	15,7 %	8,3 %	92,2 %	93,3 %	58
	Brno-jih	49,1 %	48,2 %	72,5 %	25,7 %	36
	Brno-Kohoutovice	29,4 %	24,7 %	88,2 %	47,6 %	52
	Brno-Královo Pole	40,6 %	57,8 %	61,0 %	20,2 %	114
	Brno-Líšeň	35,7 %	22,8 %	71,2 %	59,1 %	109
	Brno-sever	31,4 %	43,9 %	73,0 %	39,9 %	192
	Brno-střed	14,0 %	35,0 %	57,0 %	47,2 %	250
	Brno-Vinohrady	8,5 %	0,0 %	83,6 %	84,0 %	54
	Bystrc, Kníničky, Žebětín	24,5 %	21,9 %	83,7 %	56,4 %	124
	Slatina, Tuřany, Chrlice, Černovice	46,4 %	54,6 %	68,6 %	25,8 %	113
	Řečkovice a okolí	48,0 %	46,3 %	76,0 %	35,1 %	100
	Žabovřesky, Jundrov, Komín	42,0 %	52,4 %	76,9 %	15,4 %	135
	Židenice, Maloměřice, Obřany	23,0 %	49,8 %	67,1 %	32,2 %	110
	N. St. Lískovec, Bosonohy	19,5 %	23,6 %	80,3 %	69,9 %	109

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

3.5.1 Obývané podlaží

Celkem čtvrtina dotázaných bydlí v přízemí (tato skupina bydlících je však ze dvou třetin tvořena obyvateli rodinných domů), tři čtvrtiny dotázaných bydlí v prvním či vyšším patře obývané budovy. U respondentů bydlících v bytových domech dosahuje podíl osob nebydlících v přízemí 89 %, 15 % z nich bydlí v posledním patře bytového domu.

Tabulka č. 13: Patro, ve kterém se nachází obytná jednotka

Znění otázky: Ve kterém patře se nachází váš byt? (b14), V jakém bytě / domě v současnosti bydlíte? (b1), v %, N = 1554 celek

	bydlící v rodinných domech		bydlící v bytových domech		ostatní		celek Brno 18+	
	počet odpovědí	%	počet odpovědí	%	počet odpovědí	%	počet odpovědí	%
přízemí	251	55,5 %	124	11,4 %	6	38,3 %	381	24,5 %
1. patro	160	35,4 %	184	17,0 %	5	29,4 %	349	22,5 %
2. patro	41	9,1 %	213	19,7 %	2	13,3 %	257	16,5 %
3. patro			168	15,5 %	1	5,2 %	169	10,9 %
4. patro			130	12,0 %	1	4,0 %	131	8,4 %
5. patro			93	8,6 %		0,0 %	93	6,0 %
6-7. patro			123	11,3 %	2	9,8 %	124	8,0 %
8-9. patro			32	3,0 %			32	2,1 %
10-12. patro			17	1,5 %			17	1,1 %
celkem	453	100 %	1085	100 %	16	100 %	1554	100 %

Tabulka č. 14: Bydlení v posledním patře

Znění otázky: Je váš byt v posledním patře? (b15), V jakém bytě / domě v současnosti bydlíte? (b1), v %, N = 1554 celek

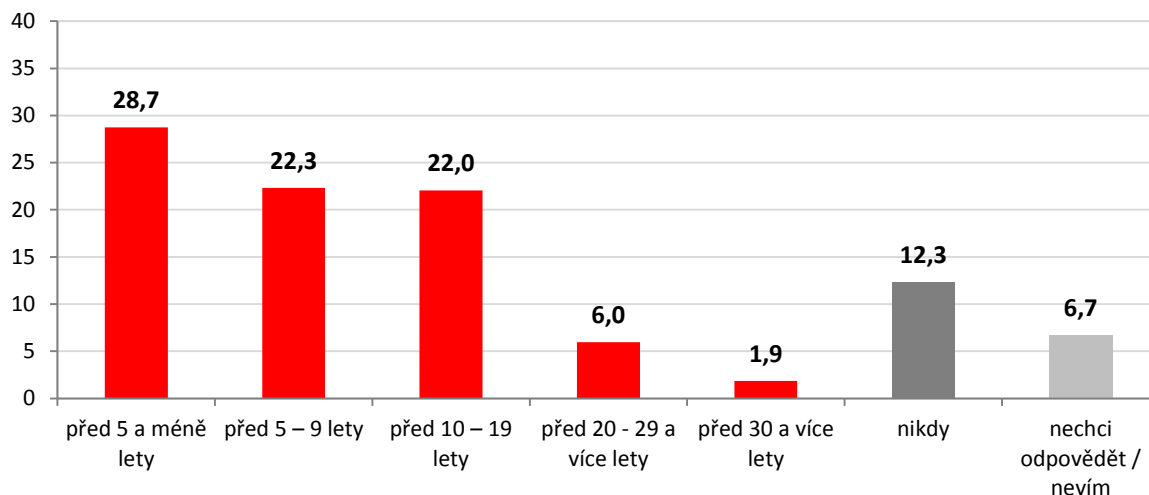
	bydlící v rodinných domech		bydlící v bytových domech		ostatní		celek Brno 18+	
	počet odpovědí	%	počet odpovědí	%	počet odpovědí	%	počet odpovědí	%
ano	154	34,0 %	160	14,8 %	3	21,3 %	318	20,4 %
ne	299	66,0 %	925	85,2 %	13	78,7 %	1236	79,6 %
celkem	453	100 %	1085	100,0 %	16	100 %	1554	100 %

3.6 Významnější rekonstrukce obytné jednotky

Čtyři pětiny obyvatel města (81 %) bydlí v obytných jednotkách (bytech či rodinných domech), které v minulosti prošly významnější rekonstrukcí (rekonstrukce koupelny, kuchyně, rozvodů apod.) – více než polovina dotázaných uvádí, že jejich jednotka prošla rekonstrukcí v uplynulých 9 letech (51 %), u další pětiny proběhla významnější rekonstrukce v jimi obývaném bytě či domě před 10-19 lety (22 %), u necelé desetiny to bylo dříve než před 20 lety (8 %). Více než desetina dotázaných uvádí, že jimi obývaný byt či rodinný dům výraznější rekonstrukcí interiéru neprošel (12 %), 7 % neví.

Graf č. 9: Poslední významná rekonstrukce vnitřní části obytné jednotky

Znění otázky: *Kdy asi tak byl naposledy Váš byt významně rekonstruován (např. rekonstrukce koupelny, sociálního zařízení, kuchyně, vnitřních rozvodů a instalací, atp.)? (b13), v %, N = 1554, celek Brno 18+*

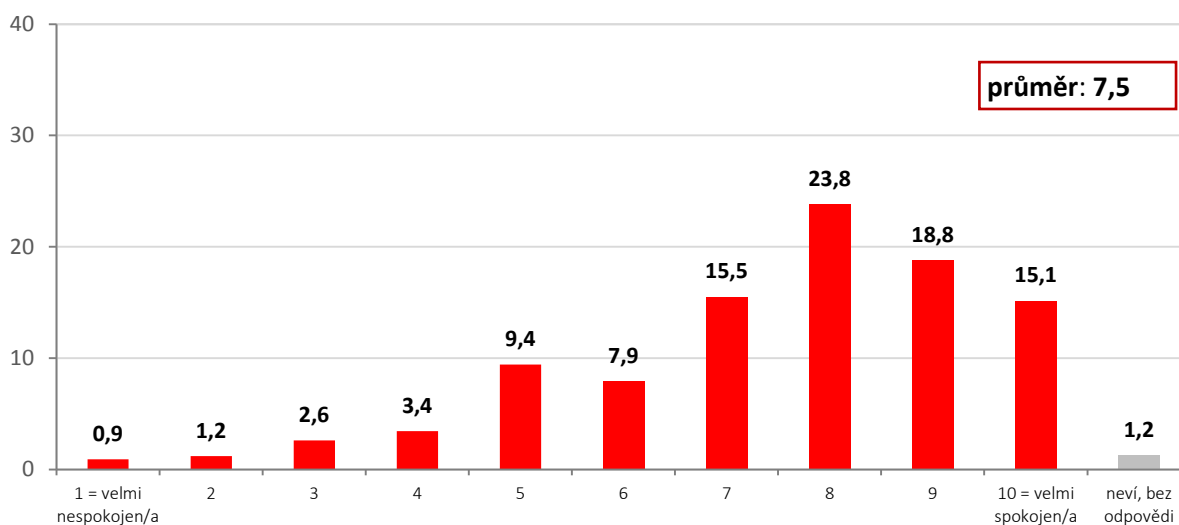
3.7 Spokojenost s obytňou jednotkou (bytem či rodinným domem)

3.7.1 Celková spokojenost s obývaným bytem či rodinným domem

Se svým bytem, respektive domem (v případě bydlení v rodinném domě) vyjadřují obyvatelé Brna převažující spokojenost. Průměrná míra spokojenosti na desetibodové škále od 1 (velmi nespokojena) do 10 (velmi spokojena) dosahuje hodnoty 7,5 bodu.

Graf č. 10: Spokojenost s obytňou jednotkou

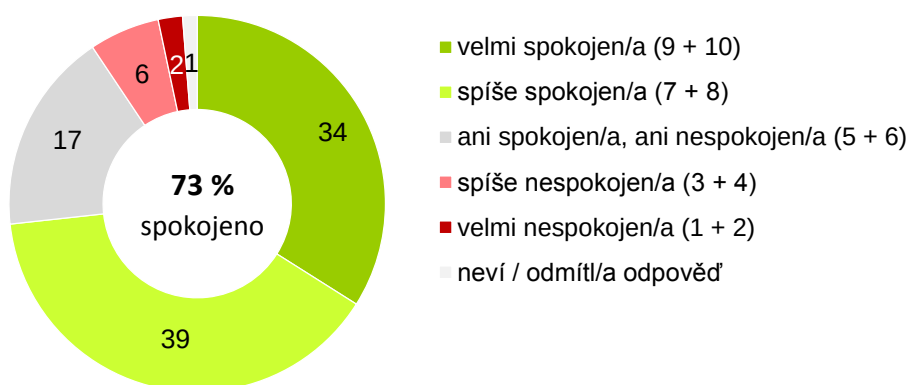
Znění otázky: *Když zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s vaším bytem? Při hodnocení použijte známky 1–10, kde 1 znamená, že jste velmi nespokojen/a a 10 velmi spokojen/a. (b16), v %, N = 1554, celek Brno 18+*

Pokud hodnoty z původní desetibodové škály zkategorizujeme do pěti kategorií spokojenosti, jak ilustruje následující graf, lze konstatovat, že téměř tři čtvrtiny obyvatel města jsou se svým bytem či domem spokojeny (73 %) – více než třetina je spokojená velmi (34 %), dvě pětiny lze označit za spokojené s výhradami či spíše spokojené (39 %). Necelá pětina dotázaných (17 %) se pohybuje v pomyslném středu mezi spokojeností a nespokojeností – nejsou ani spokojeni, ani nespokojeni, pouhých 8 % respondentů vyjadřuje se svým v současnosti obývaným bytem, respektive domem, nespokojenost, z toho jen 2 % vyjadřují silnou nespokojenost.

Graf č. 11: Spokojenost se svým bytem – kategorizace

Znění otázky: Když zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s vaším bytem? Při hodnocení použijte známky 1–10, kde 1 znamená, že jste velmi nespokojen/a a 10 velmi spokojen/a. (b16), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Spokojenost s bytem / rodinným domem koreluje s velikostí obývané jednotky – vzrůstá s rostoucí podlahovou plochou jednotky a počtem obytných místností. Statisticky významně spokojenější jsou lidé z bytů či domů, ve kterých na jednu bydlící osobu připadá více než jedna obytná místnost. Vyšší průměrnou spokojenost než celek obyvatel města vyjadřují dále lidé žijící ve vlastnickém bydlení, obyvatelé rodinných domů, vilových čtvrtí a příměstské zástavby, v rámci konkrétních městských částí pak lidé žijící v lokalitách Žabovřesky, Jundrov, Komín a Řečkovice a okolí. Vyšší spokojenost uvádí také lidé, kteří žijí v jednotkách, které v uplynulých 20 letech prošly významnější rekonstrukcí.

Naopak nižší spokojenost než celek obyvatel vyjadřují lidé žijící v bytových domech (zajímavé je, že lidé bydlící v nepanelových bytových domech jsou méně spokojeni než ti, kdo bydlí v bytech v panelových bytových domech), v nejmenších a menších bytech (do 70 m²) s menším počtem obytných místností, na které průměrně připadá více než osoba na obytnou místnost. Méně spokojeni jsou rovněž lidé bydlící v bytových domech, ve kterých není výťah. Z hlediska právní formy bydlení jsou o něco méně spokojeni lidé žijící v nájemním (obecním i soukromém) či podnájemním bydlení.

I v případě obyvatel Brna se ukazuje, že lidé bydlící ve vlastním jsou se svým bytem či domem (v případě bydlení v rodinném domě) spokojenější než lidé bydlící v jiných formách bydlení z hlediska právního vztahu k užívanému bytu či domu.

Z hlediska sociodemografických charakteristik dotázaných nižší spokojenost se svým bytem projevují mladší lidé ve věku 25-34 let, mladí pracující a rodiny s malými dětmi do 6 let. Nižší spokojenost pozorujeme také u osob z domácností, které disponují nižšími příjmy (musí šetřit), u respondentů

s nižším vzděláním (vyučen/a) a manuálně pracujících, z hlediska lokalit jsou méně spokojení lidé žijící v centrální části města – historickém či vnitřním centru a obyvatelé městské části Brno-střed.

Tabulka č. 15: Spokojenost s bytem dle vybraných sociodemografických kategorií

Znění otázky: Když zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s vaším bytem? (b16), tabulka vynáší aritmetické průměry odpovědí na škále od 1 (velmi nespokojen/a) až 10 (velmi spokojen/a), N = 1535, celek Brno 18+

		spokojenost s obytnou jednotkou	počet
celek	celek Brno 18+	7,5	1535
specifické cílové skupiny	studenti	7,4	97
	mladí pracující	7,1	255
	rodiče s dětmi do 6 let	7,2	229
	střední generace	7,4	477
	pre-senioři	7,6	158
	senioři	7,9	421
pohlaví	muž	7,4	736
	žena	7,5	799
věk	18-24	7,2	112
	25-34	7,1	264
	35-44	7,4	311
	45-54	7,4	235
	55-64	7,6	220
	65 a více	7,9	392
vzdělání	základní (včetně nedokončeného)	7,0	100
	SŠ bez maturity	7,1	405
	SŠ s maturitou	7,5	435
	VŠ	7,8	594
ekonomická aktivita	vysoce kvalifikovaní odborníci, majitelé firem	8,1	192
	řídící pracovníci, majitelé menších firem	7,6	200
	úředníci, nemanuální pracující	7,3	274
	manuálně pracující	6,8	198
	důchodci - starobní, invalidní	7,9	446
	studenti	7,4	97
	osoby v domácnosti	6,9	80
	nezaměstnaní	6,4	49
typ domácnosti	jednočlenná domácnost	7,6	248
	dvě nebo více dospělých osob bez dětí	7,6	690
	rodina (1-2 dospělí) s nezaopatřenými dětmi	7,3	468
	trojgenerační domácnost	7,5	57
	jiný typ domácnosti	7,2	71
nezaopatřené děti v domácnosti	ve věku 0 až 5 let	7,1	240
	ve věku 6 až 14 let	7,3	227
	ve věku 15 a více let	7,4	207
rodinný stav	ženatý, vdaná, reg. partnerství	7,8	701
	nesezdané soužití	7,0	201

		spokojenost s obytnou jednotkou	počet
	rozvedený-á	7,5	194
	vdovec, vdova	7,5	106
	svobodný-á	7,1	333
jak Vaše domácnost vychází se svými příjmy?	nemusíme se nijak omezovat	8,0	331
	stačí na všechno, ale musíme dobře hospodařit	7,6	712
	na nákup dražších věcí musíme velmi šetřit	7,1	272
	máme dost peněz jen na nákup nejlevnějších věcí	6,7	95
	peníze stačí jen na nejlevnější potraviny	5,9	31
	často nemáme dost peněz ani na nákup levných potravin	7,4	13
	nevím / bez odpovědi	7,6	80
trvalé bydliště v Brně	ano	7,5	1369
	ne	7,0	166
typ bydlení	rodinný dům s jedním bytem	8,3	224
	vícegenerační rodinný dům nebo vila s více byty	8,2	213
	byt v panelovém bytovém domě	7,3	636
	byt v nepanelovém bytovém domě	7,1	432
	jiné	6,4	29
právní vztah k bytu	vlastnické bydlení - spolu-majitelé, členové dom. vlastníka	8,0	891
	družstevní bydlení - členové družstva, členové rodiny či domácnosti družstevníka	7,4	75
	nájemci v obecních / státních bytech	6,8	246
	nájemci v bytech v soukromém vlastnictví	6,7	234
	nájemní bydlení celkem	6,7	481
	podnájemní bydlení	6,4	71
	jiné, neví, odmítl-a	6,8	17
územní typ	historické centrum	6,4	50
	vnitřní centrum	7,0	124
	širší centrum	7,5	397
	vílové čtvrti	8,1	68
	sídliště	7,4	636
	příměstská zástavba	8,0	260
městská část	Brno-Bohunice	7,9	58
	Brno-jih	7,9	35
	Brno-Kohoutovice	7,3	52
	Brno-Královo Pole	7,9	111
	Brno-Líšeň	7,5	108
	Brno-sever	7,3	191
	Brno-střed	7,1	250
	Brno-Vinohrady	6,9	54
	Bystrc, Kníničky, Žebětín	7,8	123
	Slatina, Tuřany, Chrlice, Černovice	7,5	108
	Řečkovice a okolí	8,0	98
	Žabovřesky, Jundrov, Komín	7,9	130
	Židenice, Maloměřice, Obřany	7,3	109
	N. St. Lískovec, Bosonohy	7,3	109

		spokojenost s obytnou jednotkou	počet
počet bydlících osob v bytě /domě	1 osoba	7,6	233
	2 osoby	7,6	579
	3 osoby	7,3	331
	4 osoby	7,6	269
	5 a více osob	7,1	106
	odmítl-a	7,0	17
podlahová plocha bytu / domu	do 50 m ²	6,8	198
	51-70 m ²	7,2	352
	71-90 m ²	7,7	345
	více než 90 m ²	8,4	255
	neví, bez odpovědi	7,4	384
počet obytných místností	1	6,2	139
	2	7,1	429
	3	7,6	585
	4	8,0	217
	5 a více	8,6	149
počet obytných místností na osobu	0,5 a méně	6,1	142
	0,6-0,9 místnosti	7,0	244
	1 obytná místnost	7,3	497
	více než 1 místnost	8,1	622
	bez odpovědi	7,1	30
poslední významná rekonstrukce bytu	před 9 a méně lety	7,6	790
	před 10 – 19 lety	7,7	341
	před 20 a více lety	7,0	119
	nikdy	7,0	188
	nechci odpovědět / nevím	7,1	97
výťah v domě*	ano	7,3	669
	ne	7,0	412
byt v posledním patře*	ano	7,2	160
	ne	7,2	922

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

*Pouze respondenti bydlící v bytech v bytových domech.

3.7.2 Spokojenost s dílčími aspekty obývaného bytu / rodinného domu

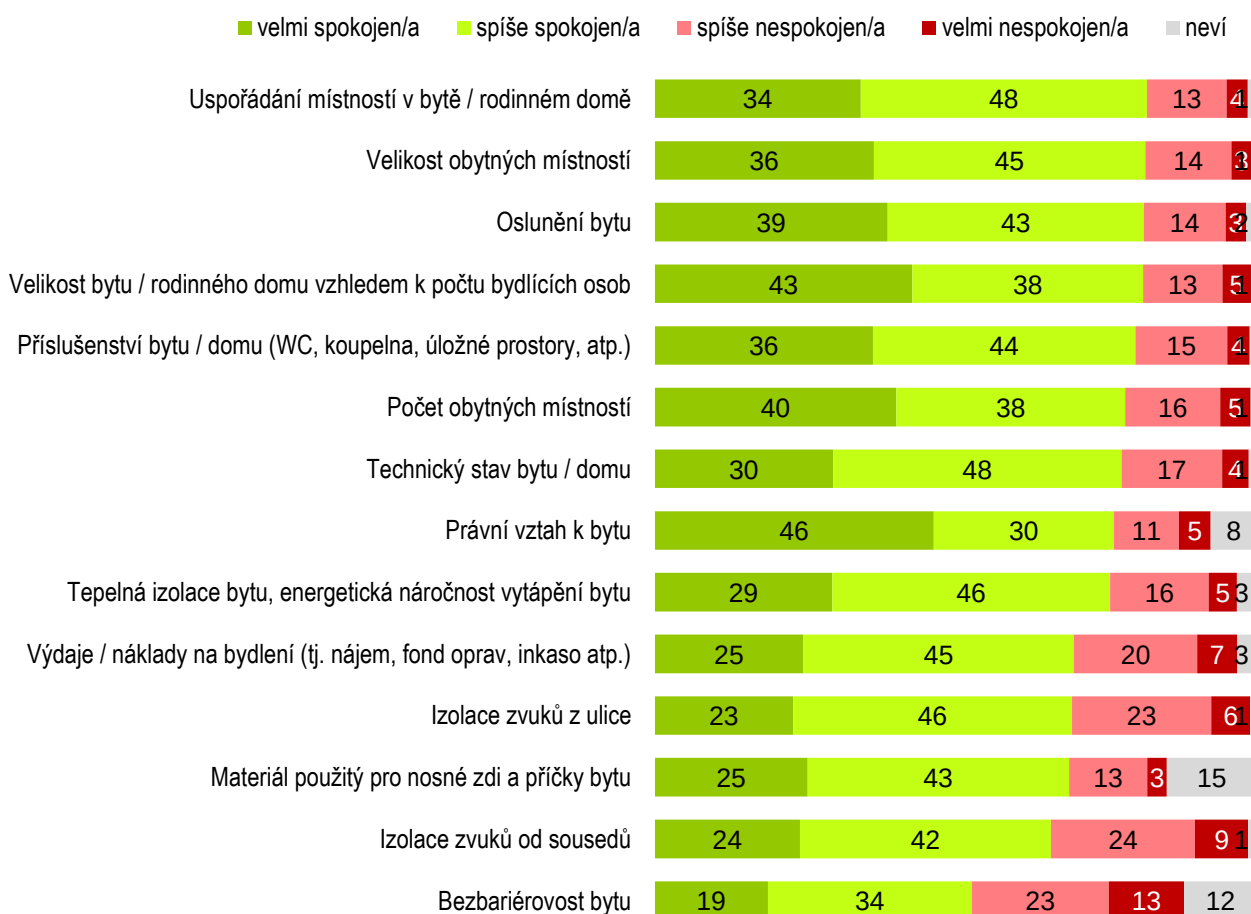
Spokojenost s jednotlivými atributy obývaného bytu či domu jsme dále zkoumali prostřednictvím sady 14 výroků. Jak ilustruje graf níže, u všech aspektů spojených s vlastní obytnou jednotkou výrazně převažuje spokojenost nad nespokojeností. Více než tři čtvrtiny dotázaných jsou velmi či spíše spokojeny s uspořádáním bytu (82 %), jeho velikostí vzhledem k počtu bydlících osob, (81 %), počtem obytných místností (78 %), jejich velikostí (82 %), technickým stavem bytu (78 %), právní formou bydlení či právním vztahem k bytu (76 %) či tepelnou izolací bytu (76 %).

O něco nižší, ovšem stále jasně převažující spokojenost, dotázaní vyjadřují s náklady na bydlení (70 % spokojeno), izolací bytu od zvuků z ulice (69 %) či od sousedů (66 %) a souvisejícím materiálem použitým na nosné zdi a příčky v bytu (69 %).

Nejnižší míru spokojenosti lidé vyjadřují s bezbariérovým přístupem do bytu či domu – s tímto atributem je spokojena více než polovina respondentů (53 %), třetina vyjadřuje nespokojenost (35 %).

Graf č. 12: Spokojenost s jednotlivými aspekty obytné jednotky

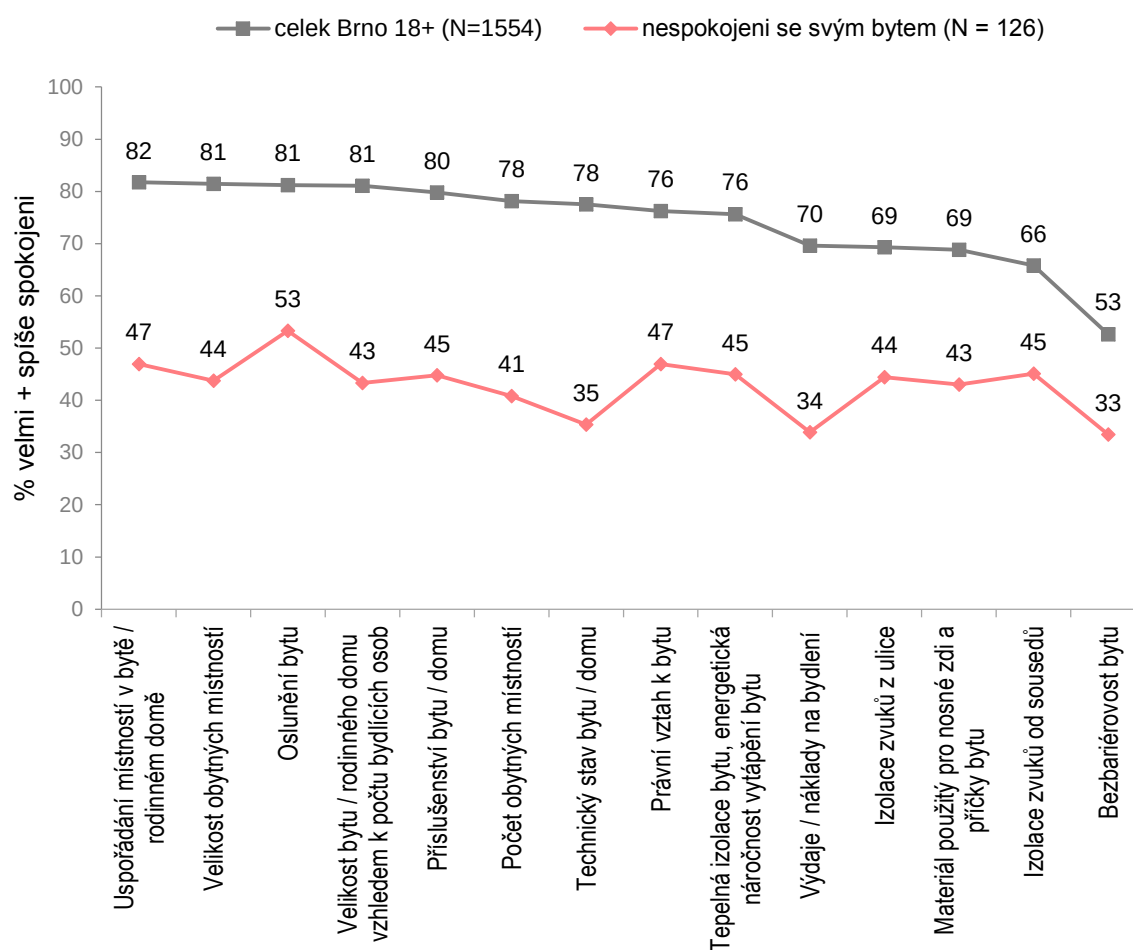
Znění otázky: Jak jste spokojen(a) nebo nespokojen(a) s následujícími vlastnostmi vašeho bytu? (b12), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Lidé, kteří se svým bytem nejsou spokojeni (odpověď 1-4 na desetibodové škále v otázce b16) jsou statisticky významně nespokojenější ve všech sledovaných atributech obývaných jednotek – velikosti, dispozice, nákladů na bydlení, provedení bytů i jejich technického stavu.

Graf č. 13: Spokojenost s jednotlivými aspekty obytné jednotky u respondentů se svým bytem celkově nespokojených

Znění otázek: Jak jste spokojen(a) nebo nespokojen(a) s následujícími vlastnostmi vašeho bytu? (b12), Když zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s vaším bytem? (b16), v %, N = 1554, celek Brno 18+ a lidé nespokojení se svým současným bytem /domem; N = 126

3.7.3 Jaký je vztah mezi celkovou spokojeností s bytem a spokojeností s jeho dílčími atributy?

Celková spokojenost s bytem či domem statisticky významně koreluje se všemi dílčími aspekty bytu či rodinného domu, které byly zjišťovány v otázce 12. Střední až podstatná je korelace se spokojeností s technickým stavem bytu, jeho příslušenstvím a velikostí a dispozicí bytu (uspořádání místností, velikost bytu, velikost a počet obytných místností). Střední míru asociace vykazují v podstatě všechny ostatní položky vyjma bezbariérovosti bytu, u které je korelace s celkovou spokojeností slabší. Data tak

indikují, že spokojenost s obývaným bytem či domem není tažena pouze jedním či několika málo faktory, ale představuje souhrn hodnocení celé řady dílčích atributů.

Tabulka č. 16: Vztah mezi celkovou spokojeností s obývaným bytem či domem (v případě bydlení v rodinném domě) a spokojeností s jednotlivými atributy obývané jednotky

Korelační koeficient: Kendallov τ_b

	hodnota korelačního koeficientu
Technický stav bytu / domu	0,47**
Příslušenství bytu / domu (WC, koupelna, úložné prostory, atp.)	0,44**
Uspořádání místností v bytě / rodinném domě	0,44**
Velikost bytu / rodinného domu vzhledem k počtu bydlících osob	0,44**
Velikost obytných místností	0,42**
Počet obytných místností	0,41**
Materiál použitý pro nosné zdi a příčky bytu	0,38**
Právní vztah k bytu	0,38**
Výdaje / náklady na bydlení	0,34**
Izolace zvuků z ulice	0,33**
Tepelná izolace bytu, energetická náročnost vytápění bytu	0,33**
Izolace zvuků od sousedů	0,32**
Oslunění bytu	0,32**
Bezbariérovost bytu	0,25**

Poznámka: ** korelace je signifikantní na hladině 0,01.

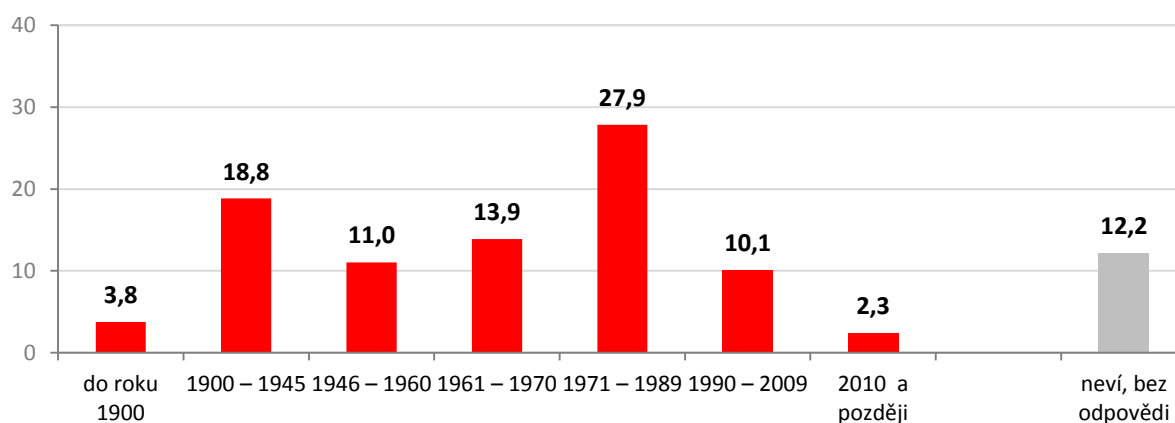
3.8 Charakteristiky domu a spokojenost s obývaným domem

3.8.1 Stáří domu

Velká většina obyvatel města (75 %) bydlí v domech postavených před rokem 1989, více než desetina v domech postavených po roce 1989 (12 %), z toho pouhá 2 % obývají domy postavené po roce 2010, tedy domy, které bychom mohli označit za novostavby. Více než desetina rok či dobu výstavby obývaného domu nedokáže určit (12 %).

Graf č. 14: Období výstavby obývaných domů

Znění otázky: Kdy asi tak byl postaven dům, ve kterém bydlíte? (b17), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Z hlediska konkrétního období převažuje bydlení v domech postavených v letech 1971-1989, tedy v období spojeném s výstavbou panelových sídlišť. Starší domy logicky obývají obyvatelé historického, vnitřního i širšího centra a vilových čtvrtí, v novějších domech (postavených po roce 1990) bydlí častěji obyvatelé příměstské zástavby.

Tabulka č. 17: Období výstavby obývaných domů dle typu zástavby

Znění otázek: Kdy asi tak byl postaven dům, ve kterém nyní bydlíte? (b17), Můžete se, prosím, podívat se mnou na tuto mapku a ukázat mi místo, kde bydlíte? (r6), v sloupcových %

období výstavby domu	územní typ						celek
	historické centrum	vnitřní centrum	širší centrum	vilové čtvrti	sídliště	příměstská zástavba	
do roku 1900	22,9 %	8,5 %	4,1 %	2,4 %	0,7 %	5,2 %	3,8 %
1900 – 1945	32,7 %	46,9 %	32,9 %	34,0 %	1,5 %	19,7 %	18,8 %
1946 – 1960	19,0 %	22,1 %	16,8 %	16,0 %	4,5 %	10,2 %	11,0 %
1961 – 1970	8,7 %	12,8 %	14,4 %	18,4 %	17,8 %	4,1 %	13,9 %
1971 – 1989	3,5 %	0,9 %	8,5 %	18,8 %	51,2 %	20,3 %	27,9 %
1990 – 2009	3,4 %	0,7 %	6,1 %	2,6 %	10,6 %	22,5 %	10,1 %
2010 a později	0,0 %	0,0 %	1,8 %	0,0 %	1,7 %	6,8 %	2,3 %
neví, bez odpovědi	9,9 %	8,2 %	15,5 %	8,0 %	12,0 %	11,1 %	12,2 %
celkem	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
počet odpovědí	50	124	403	69	643	265	1554

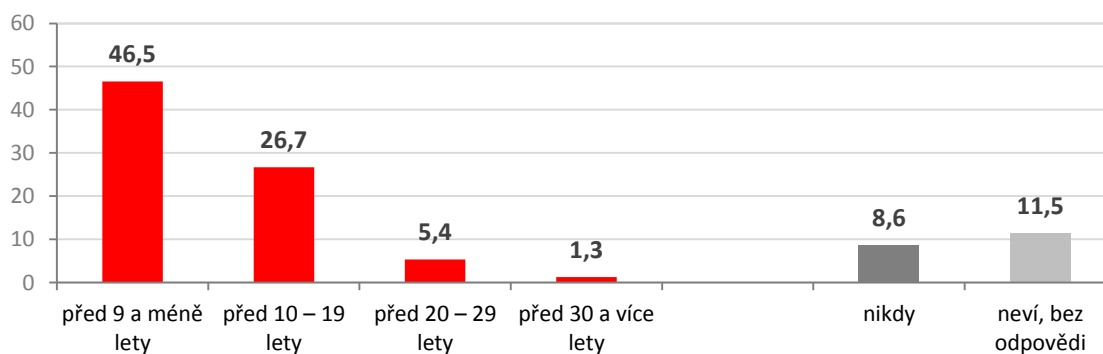
Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

3.8.2 Významnější rekonstrukce domu

Téměř polovina obyvatel města bydlí v domech, které prošly významnější rekonstrukcí v uplynulých 9 letech (47 %), u více než čtvrtiny proběhla významnější rekonstrukce obývaného domu či jeho části v období před 10-19 lety, u dalších 7 % to bylo dříve. Necelá desetina dotázaných deklaruje, že dům, ve kterém bydlí, rekonstrukcí či významnější opravou dosud neprošel (9 %), více než desetina tuto otázku nedokáže zodpovědět. Celkem nějakou formu významnější opravy či rekonstrukce obývaného domu deklaruje 80 % dotázaných, častější je u osob žijících ve vlastnickém bydlení.

Graf č. 15: Poslední významná rekonstrukce obývaného domu

Znění otázky: Kdy asi tak byl naposledy Váš dům významně rekonstruován (např. oprava pláště domu, zateplení fasády domu, oprava střechy, oprava či výměna oken, oprava vnitřních rozvodů, stupaček atp.)? (b20), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Rekonstrukci domu v nedávnějším období (19 let a méně) častěji deklarují lidé bydlící v panelových bytových domech (83 %).

Tabulka č. 18: Významnější rekonstrukce obývaného domu dle vybraných charakteristik

Znění otázky: Kdy asi tak byl naposledy Váš dům významně rekonstruován (např. oprava pláště domu, zateplení fasády domu, oprava střechy, oprava či výměna oken, oprava vnitřních rozvodů, stupaček atp.)? Kdy asi tak byl naposledy Váš byt významně rekonstruován (např. rekonstrukce koupelny, sociálního zařízení, kuchyně, vnitřních rozvodů a instalací, atp.)? (b20), v %, N = 1554, celek Brno 18+

		před 9 a méně lety	před 10 – 19 lety	před 20 – 29 lety	před 30 a více lety	rekonstrukce ano	nikdy	neví, bez odpovědi	celkem	počet
celek	celek Brno 18+	46,5 %	26,7 %	5,4 %	1,3 %	79,9 %	8,6 %	11,5 %	100 %	1554
typ bydlení	rodinný dům s jedním bytem	39,9 %	25,0 %	14,9 %	3,4 %	83,2 %	12,2 %	4,5 %	100 %	236
	vícegenerační rodinný dům nebo vila s více byty	40,5 %	30,0 %	8,3 %	1,9 %	80,6 %	7,9 %	11,4 %	100 %	217
	byt v panelovém bytovém domě	52,2 %	31,3 %	1,2 %	0,1 %	84,9 %	3,9 %	11,2 %	100 %	638
	byt v nepanelovém bytovém domě	45,7 %	20,4 %	4,4 %	1,5 %	72,0 %	13,1 %	14,9 %	100 %	434
	jiné	34,3 %	11,6 %	9,9 %	0,0 %	55,8 %	20,4 %	23,8 %	100 %	29
právní vztah k bytu	vlastnické bydlení	49,3 %	27,5 %	7,0 %	1,4 %	85,2 %	9,3 %	5,4 %	100 %	906
	družstevní bydlení	37,8 %	33,5 %	0,0 %	0,0 %	71,3 %	13,3 %	15,4 %	100 %	75
	nájemci v obecních / státních bytech	49,3 %	31,4 %	3,2 %	0,9 %	84,8 %	3,1 %	12,0 %	100 %	247
	nájemci v bytech v soukromém vlastnictví	41,6 %	19,1 %	2,8 %	1,2 %	64,7 %	9,2 %	26,1 %	100 %	234
	nájemní bydlení celkem	45,5 %	25,4 %	3,0 %	1,0 %	75,0 %	6,1 %	18,9 %	100 %	481
	podnájemní bydlení	31,3 %	21,5 %	3,9 %	2,5 %	59,1 %	10,3 %	30,6 %	100 %	71
	jiné, neví, odmítl-a	33,7 %	17,9 %	9,9 %	0,0 %	61,5 %	12,4 %	26,1 %	100 %	21
územní typ	historické centrum	38,5 %	24,0 %	13,5 %	1,3 %	77,2 %	5,2 %	17,6 %	100 %	50
	vnitřní centrum	50,7 %	29,3 %	5,6 %	0,9 %	86,5 %	1,6 %	11,8 %	100 %	124
	širší centrum	47,3 %	20,9 %	6,9 %	2,8 %	77,8 %	7,7 %	14,4 %	100 %	403
	vilové čtvrti	48,8 %	28,8 %	5,8 %	1,5 %	85,0 %	2,5 %	12,5 %	100 %	69
	sídliště	48,0 %	30,5 %	2,3 %	0,0 %	80,8 %	8,2 %	11,0 %	100 %	643
	příměstská zástavba	40,7 %	25,3 %	8,7 %	2,2 %	77,0 %	16,4 %	6,6 %	100 %	265

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

Období, ve kterém proběhla poslední významnější rekonstrukce obývaného domu, vykazuje podobné hodnoty jako v případě rekonstrukce obytných jednotek (bytů či rodinných domů), respektive data indikují, že rekonstrukce obytných jednotek statisticky významně častěji proběhly v obdobích, kdy byly významněji rekonstruovány i samotné domy. Data lze interpretovat tak, že lidé patrně mají tendenci spojovat výraznější opravy či úpravy svých obydlí s opravami objektů či jejich částí. Tabulka níže také ukazuje, že 6 % obyvatel města uvádí, že bydlí v bytech či domech, které nebyly nijak rekonstruovány.

Tabulka č. 19: Významnější rekonstrukce obývaného domu a bytu

Znění otázek: *Kdy asi tak byl naposledy Váš dům významně rekonstruován (b20), Kdy asi tak byl naposledy Váš byt významně rekonstruován (b13), v celkových %, N = 1554, celek Brno 18+*

V celkových %	rekonstrukce bytu						
rekonstrukce domu	před 9 a méně lety	před 10 – 19 lety	před 20 - 29 lety	před 30 a více lety	nikdy	neví	celkem
před 9 a méně lety	32,0 %	7,5 %	1,8 %	0,8 %	3,6 %	0,9 %	46,5 %
před 10 – 19 lety	12,3 %	11,2 %	1,2 %	0,1 %	1,5 %	0,5 %	26,7 %
před 20 – 29 lety	1,2 %	1,5 %	2,4 %	0,1 %	0,0 %	0,1 %	5,4 %
před 30 a více lety	0,3 %	0,1 %	0,2 %	0,5 %	0,0 %	0,2 %	1,3 %
nikdy	1,4 %	0,6 %	0,0 %	0,1 %	6,2 %	0,3 %	8,6 %
neví	3,8 %	1,1 %	0,4 %	0,3 %	1,1 %	4,7 %	11,5 %
celkem	51,1 %	22,0 %	6,0 %	1,9 %	12,3 %	6,7 %	100,0 %

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

3.8.3 Řešení odpadní vody v domech

Téměř všichni dotázaní žijí v domech, které jsou připojeny k městské kanalizaci (97 %), 1 % dotázaných využívá septik či jímku, zbývající 2 % neví.

Tabulka č. 20: Připojení domu na městskou kanalizaci

Znění otázky: *Je dům, kde bydlíte připojen k městské kanalizaci? (b18), v %, N = 1554 celek Brno 18+*

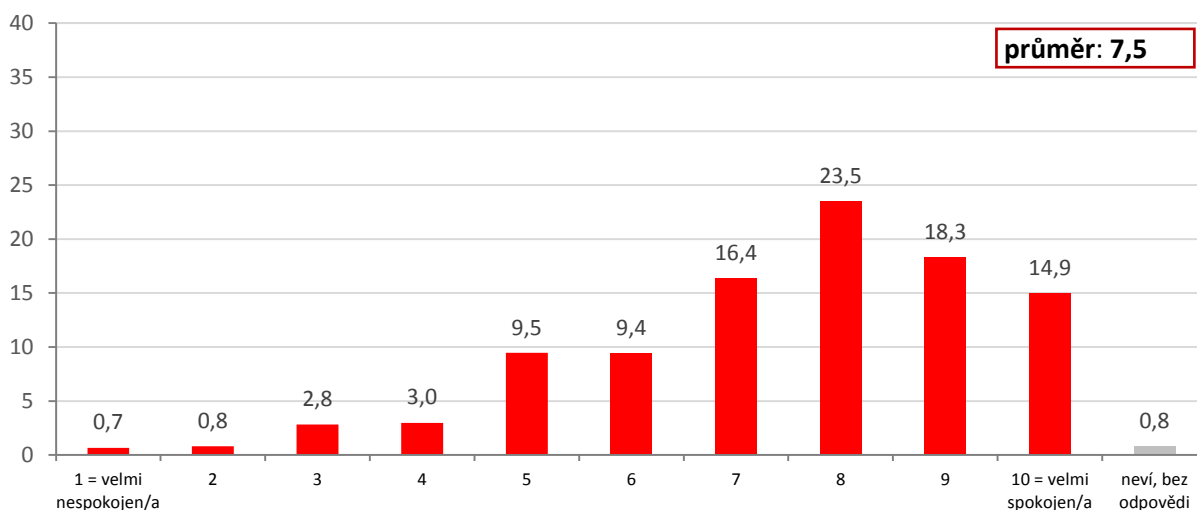
	počet odpovědí	%
ano	1512	97,3%
ne, máme septik, jímku, kterou je potřeba vyvážet	16	1,0%
ne, jiný způsob řešení odpadní vody	0	0,0%
neví, bez odpovědi	26	1,7%
celkem	1554	100,0%

3.8.4 Spokojenost s obývaným domem

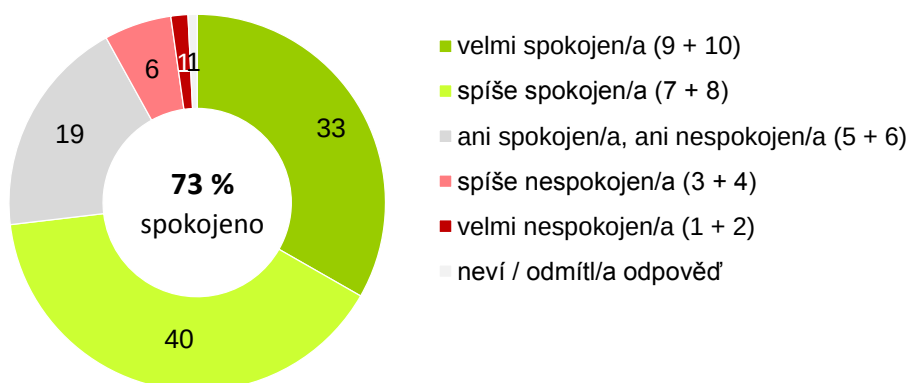
Spokojenost obyvatel Brna s domem, ve kterém bydlí, dosahuje velmi podobných hodnot jako jejich spokojenost s obytnou jednotkou. Téměř tři čtvrtiny obyvatel města (73 %) vyjadřují s domem, ve kterém bydlí, spokojenost – třetina je spokojená velmi (34 %), dvě pětiny lze označit za spokojené s výhradami či spíše spokojené (40 %). Necelá pětina dotázaných (19 %) se pohybuje v pomyslném středu mezi spokojeností a nespokojeností – nejsou ani spokojeni, ani nespokojeni (19 %), jen 7 % respondentů je s obývaným domem nespokojeno, z toho pouhé 1 % lze označit za velmi nespokojené. Průměrná míra spokojenosti na desetibodové škále dosahuje hodnoty 7,5, tedy stejné hodnoty jako v případě spokojenosti s bytem.

Graf č. 16: Spokojenost s obývaným domem

Znění otázky: Když zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s domem, kde bydlíte? Při hodnocení použijte známky 1–10, kde 1 znamená, že jste velmi nespokojen/a a 10 velmi spokojen/a. (b21), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Graf č. 17: Spokojenost s obývaným domem - kategorizace

Znění otázky: Když zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s domem, kde bydlíte? Při hodnocení použijte známky 1–10, kde 1 znamená, že jste velmi nespokojen/a a 10 velmi spokojen/a. (b21), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Statisticky významně vyšší spokojenost s domem, ve kterém bydlí, vykazují lidé žijící v rodinných domech, podprůměrně spokojení jsou lidé žijící v bytových domech - panelových i nepanelových. I u obyvatel bytových domů však převažuje spokojenost, je však nižší než u obyvatel rodinných domů. Z hlediska částí města jsou s obývaným domem spokojenější obyvatelé vilových čtvrtí (s převažující zástavbou rodinných domů), naopak statisticky významně méně než celek jsou s obývaným domem spokojeni obyvatelé centrální části města – historického i vnitřního centra Brna.

V rámci konkrétních lokalit jsou s obývanými domy spokojenější obyvatelé městských části Královo Pole, Bystrc, Kníničky, Žebětín a Žabovřesky, Jundrov, Komín, naopak podprůměrnou spokojenost v tomto aspektu bydlení vykazují lidé bydlící v městských částech Brno-střed a Vinohrady.

Tabulka č. 21: Spokojenost s obývaným domem dle vybraných sociodemografických kategorií

Znění otázky: Když zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s domem, kde bydlíte? (b21), tabulka vynáší aritmetické průměry odpovědí na škále od 1 (velmi nespokojen(a) až 10 (velmi spokojen(a), N = 1535, celek Brno 18+

		spokojenost s obývaným domem	počet
celek Brno 18+	celek	7,5	1542
typ bydlení	rodinný dům s jedním bytem	8,3	232
	vícegenerační rodinný dům nebo vila s více byty	8,1	216
	byt v panelovém bytovém domě	7,3	636
	byt v nepanelovém bytovém domě	7,0	430
	jiné	6,7	28
právní vztah k bytu	vlastnické bydlení - spolu-majitelé, členové rodiny či domácnosti vlastníka	7,9	899
	družstevní bydlení - členové družstva, členové rodiny či domácnosti družstevníka	7,5	75
	nájemci v obecních / státních bytech	6,9	246
	nájemci v bytech v soukromém vlastnictví	6,8	234
	nájemní bydlení celkem	6,9	480
	podnájemní bydlení	6,7	69
	jiné, neví, odmítl-a	7,0	18
územní typ	historické centrum	6,5	48
	vnitřní centrum	7,0	124
	širší centrum	7,5	401
	vilové čtvrti	8,0	68
	sídlíště	7,4	639
	příměstská zástavba	7,9	262
městská část	Brno-Bohunice	7,9	58
	Brno-jih	7,7	36
	Brno-Kohoutovice	7,5	52
	Brno-Královo Pole	7,9	112
	Brno-Líšeň	7,3	109
	Brno-sever	7,3	191
	Brno-střed	7,1	248
	Brno-Vinohrady	6,8	54
	Bystrc, Kníničky, Žebětín	8,0	123
	Slatina, Tuřany, Chrlice, Černovice	7,5	109
	Řečkovice a okolí	7,8	99
	Žabovřesky, Jundrov, Komín	8,0	134
	Židenice, Maloměřice, Obřany	7,2	109
	N. St. Lískovec, Bosonohy	7,3	109

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

3.8.5 Spokojenost s jednotlivými aspekty obývaného domu

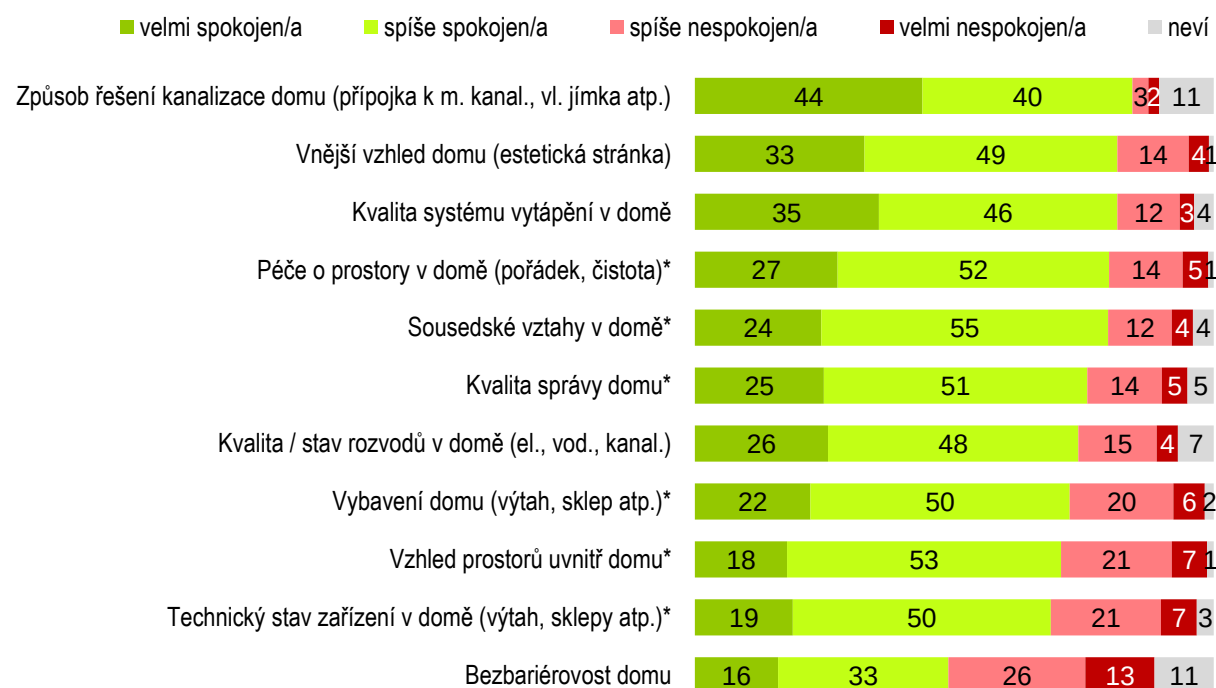
Převažující celková spokojenost s obývaným domem se promítá i do většinově příznivého hodnocení jednotlivých aspektů domů, ve kterých obyvatelé města bydlí. Více než čtyři pětiny dotázaných jsou

spokojeny se způsobem řešení kanalizace v domě (84 % velmi či spíše spokojeno), vnějším vzhledem domu (81 %) i kvalitou systému vytápění v domě (81 %), téměř tři čtvrtiny dotázaných také velmi či spíše pozitivně hodnotí kvalitu a stav elektrických, vodovodních či kanalizačních rozvodů v domě (74 %).

Lidé bydlící v bytových domech jsou také většinou spokojeni se sociálními či vztahovými aspekty v rámci domu – jako je péče o prostory v domě a úklid společných prostor (80 % velmi či spíše spokojeno), sousedské vztahy v domě (80 %) či kvalita správy domu (76 %). Sedm desetin obyvatel bytových domů je také spokojeno se vzhledem prostor uvnitř domu (71 %), jeho vybavením (72 %) a technickým stavem zařízení v domě (69 %). Jediným aspektem s nižší spokojeností je bezbariérovost domu – zde dosahuje míra spokojenosti 49 %, nespokojeno s tímto aspektem domu je 40 % dotázaných. I přes celkově vysoké podíly spokojených je však nutno zmínit, že se nejedná o spokojenost bezvýhradnou – hodnota spokojenosti je vyjma způsobu řešení kanalizace v domě u všech položek sycena převážně odpověďmi „spíše spokojen(a)“.

Graf č. 18: Spokojenost s jednotlivými aspekty obývaného domu

Znění otázky: Jak jste spokojen(a) nebo nespokojen(a) s následujícími vlastnostmi vašeho domu? (b19), v %, N = 1554, celek Brno 18+, položky označené hvězdičkou () byly dotazovány pouze u osob bydlících v bytových domech (N = 1114)*

3.8.6 Jaký je vztah mezi celkovou spokojeností s obývaným domem a spokojeností s jednotlivými atributy domu?

Podíváme-li se na to, které atributy obývaného domu nejsilněji ovlivňují celkovou spokojenost s ním, pak, jak ilustruje tabulka níže, nejvyšší míru korelace vykazuje vnější vzhled domu, kvalita a stav rozvodů v domě, vzhled prostorů uvnitř domu, kvalita správy domu a technický stav zařízení v domě. Střední míru asociace však vykazují všechny ostatní položky vyjma aspektu bezbariérovosti domu, i zde tedy platí, že celková spokojenost s obývaným domem je ovlivňována celou řadou jeho aspektů.

Tabulka č. 22: Vztah mezi celkovou spokojeností s obývaným domem a spokojeností s jednotlivými aspekty domu

Korelační koeficient: Kendallovu tau b

	hodnota korelačního koeficientu
Vnější vzhled domu (estetická stránka)	0,425**
Kvalita / stav rozvodů v domě (elektrických, vodovodních, kanalizačních)	0,417**
Vzhled prostorů uvnitř domu*	0,396**
Kvalita správy domu*	0,396**
Technický stav zařízení v domě (výtah, sklepy, kočárkárna, atp.)*	0,395**
Kvalita systému vytápění v domě	0,388**
Vybavení domu (výtah, sklep, kočárkárna, atp.)*	0,353**
Sousedské vztahy v domě*	0,336**
Způsob řešení kanalizace domu (přípojka k měst. kanalizaci, vlastní jímka atp.)	0,327**
Péče o prostory v domě (pořádek, čistota)*	0,306**
Bezbariérovost domu	0,288**

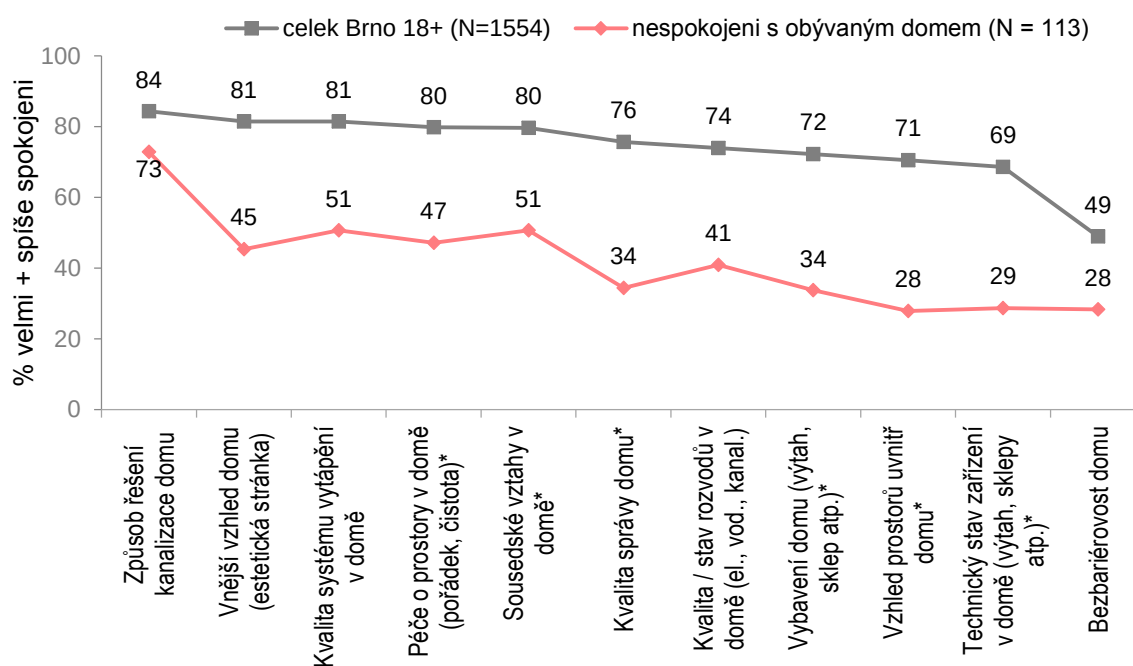
Poznámka: ** korelace je signifikantní na hladině 0,01.

Položky označené hvězdičkou (*) byly dotazovány pouze u osob bydlících v bytových domech.

Lidé, kteří jsou nespokojeni s domem, ve kterém bydlí (odpověď 1-4 na 10bodové škále v otázce b21), jsou statisticky významně nespokojenější ve všech zkoumaných atributech obývaných domů.

Graf č. 19: Spokojenost s jednotlivými aspekty obývaného domu optikou těch, kdo jsou s obývaným domem celkově nespokojeni

Znění otázky: Jak jste spokojen(a) nebo nespokojen(a) s následujícími vlastnostmi vašeho domu? (b19), Když zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s domem, kde bydlíte? (b21), v %, N = 1554, celek Brno 18+ a N = 113; lidé nespokojení s obývaným domem. Položky označené hvězdičkou (*) byly dotazovány pouze u osob bydlících v bytových domech.

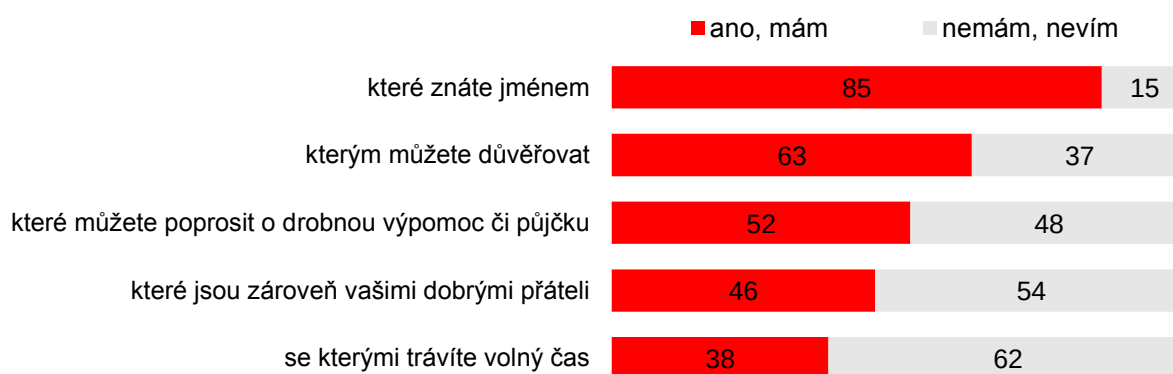
3.9 Sousedství a okolí bydliště

3.9.1 Sociální vztahy v sousedství

Velká většina obyvatel města má v sousedství osobu či osoby, které zná jménem (85 %), nadpoloviční většina má v sousedství osobu či osoby, kterým může důvěřovat (63 %) či v případě potřeby požádat o výpomoc či drobnou půjčku (52 %). Necelá polovina dotázaných má mezi svými sousedy či osobami bydlícími v blízkém okolí i dobré přátele (46 %), téměř dvě pětiny mají v sousedství osoby, se kterými tráví svůj volný čas (38 %).

Graf č. 20: Sociální vazby v sousedství

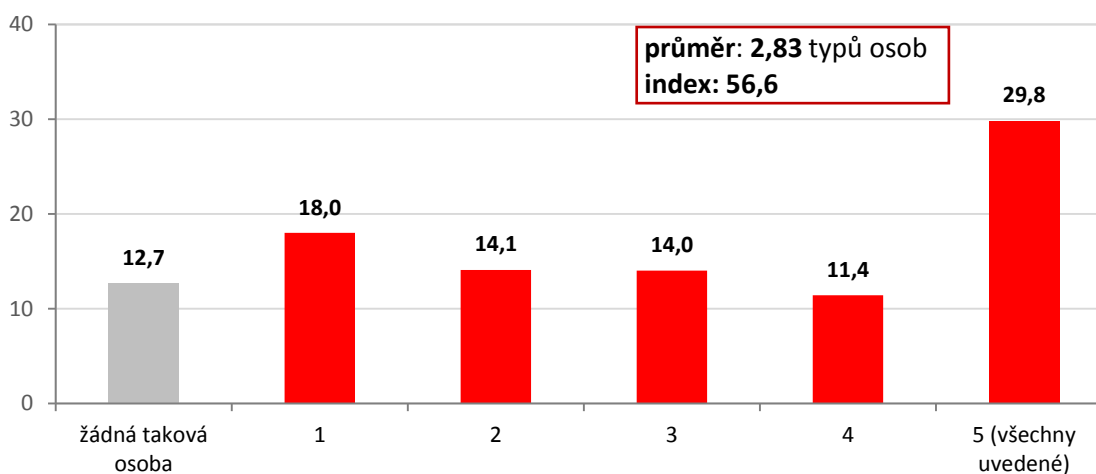
Znění otázky: Máte mezi svými sousedy v blízkém okolí osoby, ... (b23), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Provedeme-li sumaci zkoumaných kategorií osob na úrovni každého respondenta, ukazuje se, že více než desetina dotázaných (13 %) je v rámci místa svého bydliště svým způsobem sociálně vyčleněna – tito lidé neznají své sousedy, ani s nimi nemají žádnou ze zkoumaných vazeb.

Graf č. 21: Sociální vazby v sousedství – počet daných kategorií osob

Znění otázky: Máte mezi svými sousedy v blízkém okolí osoby, ... (b23), v %, N = 1554, celek Brno 18+

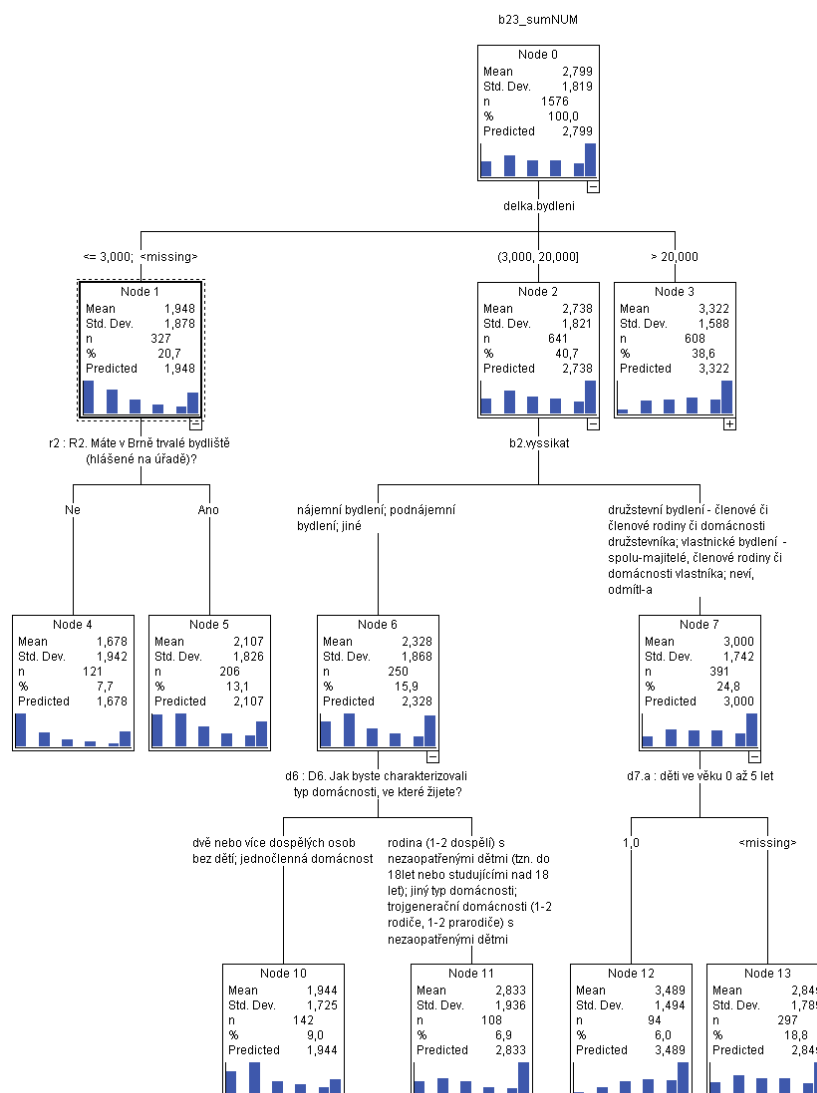
Hlavní vliv na míru sociálního začlenění do sousedské komunity a sousedských vztahů v rámci bydliště má doba, po kterou lidé v místě bydlí, dále je to charakter pobytu (trvalý, přechodný) a právní forma

bydlení. Roli také sehrává přítomnost nezaopatřených dětí v domácnosti – zdá se, že děti patrně fungují jako stimulant vytváření sociálních vazeb v sousedství.

Nízkou míru ukotvení v sousedských vztazích, respektive vyšší podíl osob, které ve svém sousedství nemají blízké či známé osoby (0 osob z nabídnutých možností) vykazují lidé bydlící v současném bytě či domě méně než tři roky, v rámci této skupiny je „sociální izolovanost“ v místě bydliště silnější u osob, které v Brně nemají trvalý pobyt. Nižší míru sociálního zasíťování v rámci bydliště vykazují lidé bydlící v současném bytě v rozmezí od 3 do 20 let, kteří žijí v (pod)nájemním bydlení, v rámci dané skupiny pak zvláště ti, kdo bydlí sami, či žijí v domácnostech bez nezaopatřených dětí.

Graf č. 22: Sociální vazby v sousedství – průměrný počet daných kategorií osob v sousedství metodou rozhodovacího stromu

nezávislé proměnné: pohlaví, věk, vzdělání, ekonomická aktivita, počet členů domácnosti, trvalé bydliště v Brně, územní typ, právní forma užívání, rodinný stav, typ domácnosti, délka bydlení v bytě/domě; metoda CHAID, v %, N = 1554, obyvatelé Brna 18+ let.

Vliv na sociální vazby v sousedství má také oblast, ve které lidé bydlí. Jak ilustruje následující tabulka, obyvatelé příměstské zástavby vykazují vyšší četnost všech zkoumaných typů sociálních vztahů v sousedství, než je tomu u celku obyvatel města. Naopak u osob bydlících v historickém centru je míra sociálního zasíťování v místě bydliště nižší – lidé zde bydlící mají ve svém sousedství méně často osoby, které znají jménem, kterým mohou důvěřovat, poprosit je o výpomoc či se kterými tráví svůj volný čas.

Tabulka č. 23 Sociální vazby v sousedství dle územního typu

Znění otázky: Máte mezi svými sousedy v blízkém okolí osoby, ... (b23), Ještě musím místo, kde bydlíte, zařadit do územního typu. Můžete se, prosím, podívat se mnou na tuto mapku a ukázat mi místo, kde bydlíte? (r6). Tabulka v rámci jednotlivých územních typů vynáší procentuální podíly těch, kdo v rámci svého sousedství mají daný typ osob, v %, N = 1554, celek Brno 18+

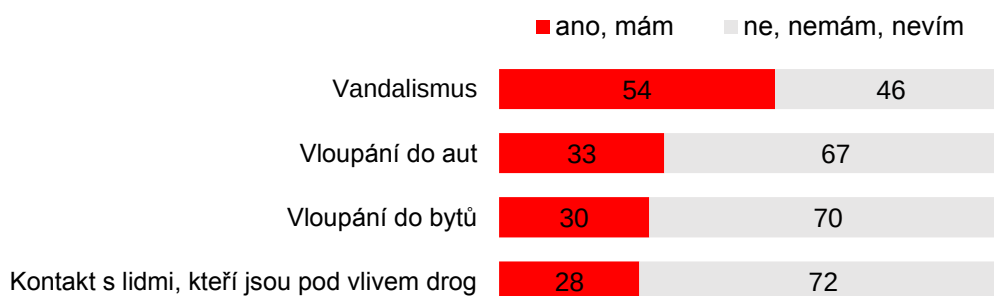
osoby	historické centrum	vnitřní centrum	širší centrum	vilové čtvrti	sídlště	příměstská zástavba	celek
které znáte jménem	70,2 %	83,8 %	85,0 %	83,9 %	84,7 %	90,0 %	85,1 %
kterým můžete důvěřovat	44,7 %	60,6 %	62,6 %	61,9 %	59,9 %	73,5 %	62,6 %
které můžete poprosit o drobnou výpomoc či půjčku	37,0 %	52,5 %	50,5 %	53,6 %	49,7 %	61,5 %	51,9 %
které jsou zároveň vašimi dobrými přáteli	42,9 %	44,6 %	43,7 %	45,7 %	43,7 %	54,9 %	45,7 %
se kterými trávíte volný čas	26,7 %	35,1 %	34,7 %	40,8 %	34,8 %	51,4 %	37,7 %
počet	50	124	403	69	643	265	1554

3.9.2 Negativní sociální jevy v místě bydliště

Velká většina obyvatel města (69 %) uvádí, že se v místě či okolí svého bydliště setkala s některým ze zkoumaných problémových jevů. Nejčastěji se jednalo o vandalismus (54 %), téměř každý třetí obyvatel města však má zkušenost či alespoň z doslechu zaznamenal výskyt dalších problémových jevů v okolí svého bydliště – vloupání do aut (33 %), vloupání do bytů (30 %) či kontakt s lidmi pod vlivem drog (28 %).

Graf č. 23: Výskyt negativních sociálních jevů v místě bydliště

Znění otázky: Máte či nemáte ve vašem sousedství osobní zkušenost s některým z následujících problémů? (b25), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Tabulka č. 24: Výskyt negativních sociálních jevů v místě bydliště – počet zaznamenaných problémů

Znění otázky: Máte či nemáte ve vašem sousedství osobní zkušenost s některým z následujících problémů? (b25), v %, N = 1554, celek Brno 18+

	počet odpovědí	%
žádný z uvedených problémů (0)	485	31,2
1 z uvedených problémů	392	25,2
2 z uvedených problémů	318	20,5
3 z uvedených problémů	223	14,4
4 - všechny uvedené	135	8,7
<i>celkem</i>	<i>1554</i>	<i>100 %</i>
<i>průměr</i>	<i>1,4</i>	

Četnější zaznamenání vybraných problémů – konkrétně vandalismu a kontaktu s lidmi, kteří jsou pod vlivem drog, komunikují lidé bydlící v historickém a vnitřním centru Brna. V rámci konkrétních lokalit výskyt problémových jevů v okolí bydliště deklarují častěji obyvatelé městské části Brno-střed, lidé bydlící v lokalitě Židenice, Maloměřice, Obřany a dotázaní z Vinohrad. Respondenti bydlící ve Slatině, Tuřanech, Chrlících či Černovicích pak častěji zaznamenali problém vykrádání aut či bytů.

Tabulka č. 25: Výskyt negativních sociálních jevů v místě bydliště dle územního typu a městské části

Znění otázky: Máte či nemáte ve vašem sousedství osobní zkušenost s některým z následujících problémů? (b25), v %, N = 1554, celek Brno 18+

		vandalismus	vloupání do aut	vloupání do bytů	kontakt s lidmi pod vlivem drog	průměrný počet zaznamenaných jevů	počet
celek	celek Brno 18+	54,3 %	32,5 %	29,6 %	27,6 %	1,4	1554
územní typ	historické centrum	74,5 %	32,7 %	34,9 %	56,0 %	2,0	50
	vnitřní centrum	67,1 %	35,8 %	27,8 %	45,9 %	1,8	124
	širší centrum	54,9 %	32,8 %	34,1 %	27,5 %	1,5	403
	vilové čtvrti	36,0 %	24,8 %	28,9 %	26,1 %	1,2	69
	sídlíště	56,3 %	34,9 %	25,0 %	24,5 %	1,4	643
	příměstská zástavba	43,8 %	26,8 %	33,7 %	21,9 %	1,3	265
městská část	Brno-Bohunice	51,1 %	20,6 %	12,6 %	18,4 %	1,0	58
	Brno-jih	60,5 %	34,0 %	44,7 %	39,2 %	1,8	36
	Brno-Kohoutovice	61,2 %	31,7 %	27,8 %	14,8 %	1,4	52
	Brno-Královo Pole	39,1 %	22,8 %	24,6 %	14,4 %	1,0	114
	Brno-Líšeň	48,2 %	36,0 %	35,2 %	24,1 %	1,4	109
	Brno-sever	53,6 %	30,9 %	29,3 %	25,9 %	1,4	192
	Brno-střed	64,7 %	31,0 %	27,5 %	45,6 %	1,7	250
	Brno-Vinohrady	78,3 %	55,6 %	25,6 %	43,6 %	2,0	54
	Bystrc, Kníničky, Žebětín	52,2 %	25,2 %	19,0 %	26,7 %	1,2	124

		vandalismus	vloupání do aut	vloupání do bytů	kontakt s lidmi pod vlivem drog	průměrný počet zaznamenaných jevů	počet
	Slatina, Tuřany, Chrlice, Černovice	54,5 %	44,3 %	48,9 %	28,3 %	1,8	113
	Řečkovice a okolí	41,2 %	26,2 %	24,3 %	12,9 %	1,0	100
	Žabovřesky, Jundrov, Komín	45,6 %	24,9 %	24,0 %	19,0 %	1,1	135
	Židenice, Maloměřice, Obřany	72,3 %	55,6 %	50,0 %	38,2 %	2,2	110
	N. St. Lískovec, Bosonohy	45,7 %	28,9 %	24,2 %	19,8 %	1,2	109

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

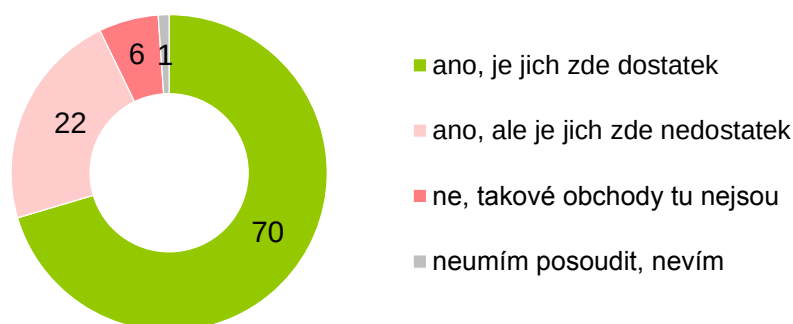
3.9.3 Hodnocení dostupnosti vybraných složek občanské vybavenosti

3.9.3.1 Dostupnost obchodů

S dostupností obchodů s běžnými každodenními potřebami ve své lokalitě jsou respondenti většinou spokojeni. 70 % z nich uvádí, že obchodů je v jejich okolí dostatek, podle 22 % obchody v lokalitě jsou, ale mělo by jich být více. 6 % dotázaných tvrdí, že obchody s každodenními potřebami v jejich lokalitě nejsou.

Graf č. 24: Dostupnost obchodů v lokalitě bydliště

Znění otázky: Nachází se ve Vašem okolí, ve Vaší lokalitě dostatek obchodů, které potřebujete ke svému každodennímu životu? (b29), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Nejvyšší spokojenost s dostupností obchodů s každodenními potřebami deklarují respondenti ze dvou brněnských sídlišť – Vinohrady 88 %, Bohunice 87 %. Naopak nejméně často označují obchodní síť za dostatečnou dotázaní ze Židenic, Maloměřic a Obřan (60 %). Respondenti z městských částí na jihovýchodě Brna (Slatina, Tuřany, Chrlice, Černovice) nejčastěji uvádějí, že obchody s každodenními potřebami u nich nejsou – 13 %.

Tabulka č. 26: Dostupnost obchodů dle městské části a územního typu

Znění otázky: *Nachází se ve Vašem okolí, ve Vaší lokalitě dostatek obchodů, které potřebujete ke svému každodennímu životu? (b29), v %, N = 1554, celek Brno 18+*

		ano, dostatek	ano, ale nedostatek	ne, nejsou	nevím	počet
celek	celek Brno 18+	70 %	22 %	6 %	1 %	1554
územní typ	historické centrum	71 %	27 %	2 %	0 %	50
	vnitřní centrum	80 %	12 %	7 %	1 %	124
	širší centrum	66 %	27 %	5 %	2 %	403
	vilové čtvrti	61 %	27 %	12 %	0 %	69
	sídlště	75 %	19 %	4 %	1 %	643
	příměstská zástavba	63 %	25 %	12 %	0 %	265
městská část	Brno-Bohunice	87 %	13 %	0 %	0 %	58
	Brno-jih	62 %	28 %	8 %	2 %	36
	Brno-Kohoutovice	75 %	19 %	4 %	2 %	52
	Brno-Královo Pole	80 %	15 %	2 %	3 %	114
	Brno-Líšeň	73 %	20 %	7 %	0 %	109
	Brno-sever	65 %	27 %	6 %	2 %	192
	Brno-střed	70 %	21 %	8 %	1 %	250
	Brno-Vinohrady	88 %	11 %	1 %	0 %	54
	Bystrc, Kníničky, Žebětín	79 %	15 %	6 %	0 %	124
	Slatina, Tuřany, Chrlice, Černovice	61 %	24 %	13 %	2 %	113
	Řečkovice a okolí	65 %	23 %	9 %	3 %	100
	Žabovřesky, Jundrov, Komín	71 %	24 %	5 %	1 %	135
	Židenice, Maloměřice, Obřany	60 %	35 %	4 %	0 %	110
	N./St. Lískovec, Bosonohy	66 %	29 %	5 %	0 %	109

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku

Respondenti, kteří uvádějí, že v jejich okolí je dostatečná nebo alespoň částečná nabídka obchodů s běžným zbožím, také tyto prodejny poměrně intenzivně využívají. 66 % z nich tvrdí, že v místních obchodech nakoupí většinu potřebných věcí, 32 % menší část svých nákupů a jen 2 % zde vůbec nenakupují. Pokud tyto údaje přepočítáme na celý soubor, můžeme konstatovat, že převážně v místních obchodech nakupuje 61 % ze všech dotázaných a 30 % zde uskuteční menší část nákupů.

Tabulka č. 27: Nákup v místních obchodech

Znění otázky: *Nakupujete v těchto obchodech? (b30), v %, N = 1442, deklarují alespoň částečnou dostupnost obchodů*

	počet	v %	přepočet na celý soubor
ano, nakupuji zde většinu potřebných věcí	944	66 %	61 %
ano, ale většinu potřebných věcí koupím jinde	464	32 %	30 %
vůbec v nich nenakupuji	34	2 %	2 %
celkem	1442	100 %	93 %

Z hlediska sociodemografických charakteristik dotázaných (dle pohlaví, věku, vzdělání, ekonomické aktivity, specifických cílových skupin) nepozorujeme ve srovnání s celkem statisticky významné rozdíly

ve využívání obchodů v místě bydliště – všechny uvedené skupiny zde v naprosté většině nakupují a v nadpoloviční většině zde nakoupí většinu potřebných věcí.

Bariérou nákupů v lokálních obchodech je především preference velkoformátových prodejen - hypermarketů, supermarketů (jako důvod uvádí 51 % z těch, kdo zde nenakupují nebo nakupují málo). Následuje absence dostatečně širokého sortimentu místních prodejen (37 %), více než čtvrtina dotázaných nakupuje v obchodech, které mají po cestě do či ze zaměstnání či školy (28 %), 22 % také uvádí, že místní obchody jsou drahé. Spontánně respondenti doplňují ještě další bariéry, například zájem o zdravé či speciální potraviny, které nejsou v místě dostupné.

Tabulka č. 28: Bariéry nákupu v místních obchodech

Znění otázky: Proč v obchodech ve vašem blízkém okolí nenakupujete či zde nekoupíte většinu zboží, které potřebujete ke svému každodennímu životu? (b31), v %, N = 498, málo nakupují nebo nenakupují v místních obchodech; možnost více odpovědí

bariéry nákupu	počet	v %
nakupuji raději ve velkých obchodech typu super nebo hypermarket a takové v okolí mého bydliště nejsou	255	51 %
místní obchody nenabízejí dostatečně široký sortiment	185	37 %
nakupuji v obchodě (obchodech), které jsou blíže cestou z / do práce, školy, atp.	138	28 %
místní obchody jsou drahé	108	22 %
místní obchody nenabízejí dostatečně kvalitní sortiment	70	14 %
většinu zboží a to i potravin nakupuji online na internetu	41	8 %

Tabulka č. 29: Další bariéry nákupu v místních obchodech – spontánně uvedené

Znění otázky: Proč v obchodech ve vašem blízkém okolí nenakupujete či zde nekoupíte většinu zboží, které potřebujete ke svému každodennímu životu? (b31), abs. četnosti, N = 498, málo nakupují nebo nenakupují v místních obchodech; možnost více odpovědí

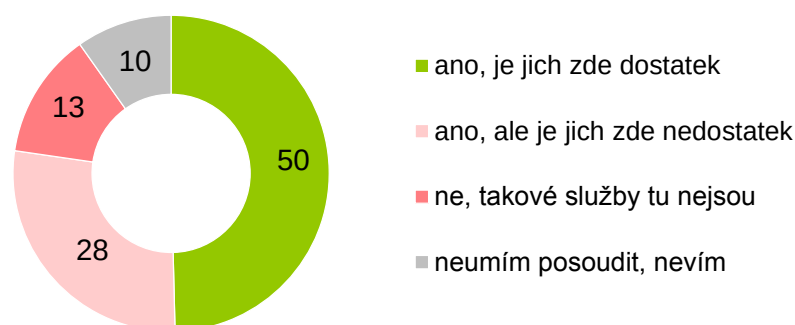
další bariéry nákupu	počet
nakupuji zdravou, speciální, bezlepkovou výživu	4
nakupuje jiný člen rodiny	2
není tu Lidl	2
jezdím do menších obchodů	1
jsem zvyklý kupovat jinde	1
kvůli parkování u obchodů	1
mnoho lidí v obchodě, fronty	1
nakupuji málo	1
nakupuji tam, kde mají slevy	1
omezené možnosti zero waste	1

3.9.3.2 Dostupnost služeb

Spokojenost s dostupností služeb v lokalitě bydliště je ve srovnání s dostupností obchodů nižší. Polovina respondentů se domnívá, že běžných služeb je v jejich okolí dostatek (50 %), podle 28 % služby sice existují, ale dostatek jich není. 13 % dotázaných uvádí, že běžné služby jsou u nich zcela nedostupné. 10 % dotázaných neví, jak situaci posoudit.

Graf č. 25: Dostupnost služeb v lokalitě bydliště

Znění otázky: Ještě se věnujme běžným službám, které potřebujete ke svému životu. Je v okolí Vašeho bydliště dostatek takových pro vás užitečných služeb? (b32), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Nabídka běžných služeb je podle respondentů dostatečná zejména v historickém a vnitřním centru města, v rámci konkrétních městských částí pak především v městské části Brno-střed (63 %), v Králově Poli (59 %), ale také v Bohunicích (59 %). Naopak respondenti z východu a jihu Brna jsou s dostatečností služeb spokojeni výrazně méně: Líšeň 37 %, Židenice, Maloměřice a Obřany 37 %, Slatina, Tuřany, Chrlice, Černovice 36 %. Neuspokojivou situaci ve čtyřech posledně uvedených městských částech dokládá i vysoký podíl dotázaných, podle nichž v okolí žádné běžné služby nejsou (26 %).

Tabulka č. 30: Dostupnost služeb dle městské části

Znění otázky: Ještě se věnujme běžným službám, které potřebujete ke svému životu. Je v okolí Vašeho bydliště dostatek takových pro vás užitečných služeb? (b32), v %, N = 1554, celek Brno 18+

		ano, dostatek	ano, ale nedostatek	ne, nejsou	nevím	počet
celek	celek Brno 18+	50 %	28 %	13 %	10 %	1554
územní typ	historické centrum	85 %	8 %	3 %	5 %	50
	vnitřní centrum	68 %	17 %	9 %	6 %	124
	širší centrum	48 %	30 %	12 %	11 %	403
	vilové čtvrti	44 %	29 %	20 %	8 %	69
	sídliště	50 %	30 %	11 %	9 %	643
	příměstská zástavba	38 %	29 %	21 %	12 %	265
městská část	Brno-Bohunice	59 %	25 %	11 %	5 %	58
	Brno-jih	39 %	21 %	24 %	16 %	36
	Brno-Kohoutovice	44 %	40 %	8 %	8 %	52
	Brno-Královo Pole	59 %	23 %	4 %	14 %	114
	Brno-Líšeň	37 %	37 %	12 %	15 %	109
	Brno-sever	47 %	29 %	14 %	11 %	192
	Brno-střed	63 %	19 %	11 %	7 %	250

		ano, dostatek	ano, ale nedostatek	ne, nejsou	nevím	počet
	Brno-Vinohrady	55 %	37 %	3 %	5 %	54
	Bystrc, Kníničky, Žebětín	51 %	28 %	8 %	12 %	124
	Slatina, Tuřany, Chrlice, Černovice	36 %	29 %	26 %	9 %	113
	Řečkovice a okolí	45 %	25 %	18 %	12 %	100
	Žabovřesky, Jundrov, Komín	53 %	24 %	13 %	10 %	135
	Židenice, Maloměřice, Obřany	37 %	37 %	14 %	12 %	110
	N./St. Lískovec, Bosonohy	52 %	29 %	16 %	2 %	109

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku

Využívání služeb v okolí bydliště je u obyvatel Brna omezenější než v případě obchodů. 43 % dotázaných, v okolí jejichž bydliště jsou alespoň částečně dostupné provozovny běžných služeb, využívá většinu z nich, 47 % využívá pouze některé služby a 10 % je nevyužívá vůbec. Přepočítáme-li tato data na celý soubor, můžeme konstatovat, že většinu služeb ve své lokalitě využívá 33 % ze všech dotázaných, některé služby 36 %.

Ani v případě hodnocení dostupnosti běžných služeb v okolí bydliště a jejich využívání nepozorujeme v jednotlivých sociodemografických skupinách dle pohlaví, věku, vzdělání, ekonomické aktivity či ve specifických cílových skupinách z hlediska životní fáze statisticky významné rozdíly.

Tabulka č. 31: Využívání služeb v okolí bydliště

Znění otázky: Využíváte tyto služby? (b33), v %, N = 1201, deklarují alespoň částečnou dostupnost služeb

	počet	v %	přepočet na celý soubor
ano, využívám většinu z nich	519	43 %	33 %
ano, ale jen některé	562	47 %	36 %
vůbec je nevyužívám	120	10 %	8 %
celkem	1201	100 %	77 %

Hlavní bariérou využití služeb v okolí bydliště je upřednostnění nabídky v jiných lokalitách, kde jsou pro respondenta dostupnější (46 % z těch, kdo lokální služby využívají málo nebo nevyužívají), třetina dotázaných také není spokojena se šíří nabízených služeb (31 %).

Tabulka č. 32: Bariéry využívání služeb v okolí bydliště

Znění otázky: Proč nevyužíváte služby v okolí svého bydliště? (b34), v %, N = 682, málo využívají nebo nevyužívají služby v okolí bydliště; možnost více odpovědí

bariéry využití služeb	počet	v %
služby využívám jinde, jsou pro mě dostupnější	312	46 %
nejsem spokojen/a se šíří nabízených služeb	210	31 %
nejsem spokojen/a s kvalitou nabízených služeb	92	13 %
nejsem spokojen/a s cenou nabízených služeb	76	11 %
služby vůbec nepoužívám, nepotřebuji je	102	15 %

3.9.3.3 Restaurační zařízení, možnosti pro sportování a zájmovou či spolkovou činnost

V rámci dalších zkoumaných aspektů občanské vybavenosti lokalit si nejlépe stojí nabídka či **dostupnost restauračních zařízení**. 77 % dotázaných uvádí, že v místě jejich bydliště je daných zařízení dostatek, 17 % by jich v okolí svého bydliště uvítalo větší množství, pouhá 2 % uvádí, že restaurace, kavárna či hospoda v jejich lokalitě není. Nabídka restauračních zařízení je lépe hodnocena v centrálních částech města – v historickém a vnitřním centru, naopak slabší je hodnocení v městských částech Brno-sever a Brno-jih.

Spokojenost s nabídkou možností sportovního vyžití v rámci okolí bydliště je o něco nižší. Polovina dotázaných (53 %) považuje nabídku **možností pro sportování** v lokalitě svého bydliště za dostatečnou, 28 % považuje současnou nabídku za nedostatečnou, 7 % se domnívá, že v místě jejich bydliště možnosti pro sportování nejsou. Možnosti pro sportování jsou nejlépe hodnoceny v okrajových částech města v blízkosti zeleně - za dostatečné v rámci lokality svého bydliště je nejvíce považují obyvatelé z Řečkovic a okolí (75 %), respondenti z lokality Bystrc, Kníničky, Žebětín (69 %) a Kohoutovic (69 %). Naopak výrazně méně jsou s možnostmi pro sportování spokojeni obyvatelé Bohunic – možnosti pro sportování v lokalitě za dostatečné považuje pouze 31 % z nich.

Nejslabší je pak hodnocení **příležitostí a prostor pro setkávání, zájmovou či spolkovou činnost** místních lidí. Za dostatečné možnosti pro tento typ aktivit v rámci okolí svého bydliště považují dvě pětiny dotázaných (38 %), čtvrtina považuje dané možnosti za nedostatečné (24 %), podle další desetiny také možnosti v místě jejich bydliště vůbec nejsou (11 %). Na výsledných hodnotách se ovšem značnou měrou podílí skutečnost, že více než čtvrtina respondentů (27 %, výrazně více než u ostatních položek), možnosti pro setkávání a spolkový život v rámci své lokality nedokáže posoudit (27 %). V rámci daného parametru si lépe stojí oblast Žabovřesk, Jundrova a Komína, kde s možnostmi pro setkávání a spolkovou činnost místních obyvatel vyjadřuje spokojenost 51 % dotázaných.

Graf č. 26: Dostupnost restauračních zařízení, příležitostí ke sportování a možnosti pro setkávání a spolkovou činnost v lokalitě bydliště

Znění otázek: Nachází se ve Vašem okolí, ve Vaší lokalitě restaurace, kavárna či hospoda? (b24), Nachází se ve Vašem okolí, ve Vaší lokalitě dostatek příležitostí ke sportování? (b26), Nachází se ve Vašem okolí dostatek příležitostí a prostor pro setkávání, pro spolkovou, zájmovou či klubovou činnost místních lidí? (např. pro maminky na mateřské, seniory, lidi se společnými koníčky a zájmy, a tak podobně)? (b27), v %, N = 1554, celek Brno 18+

■ ano, je jich zde dostatek ■ ano, ale je jich zde nedostatek ■ ne, nejsou tu ■ neví, bez odpovědi

Tabulka č. 33: Dostupnost restauračních zařízení, příležitostí ke sportování a možnosti pro setkávání a spolkovou činnost v lokalitě bydliště dle územního typu a městské části

Znění otázek: : *Nachází se ve Vašem okolí, ve Vaší lokalitě restaurace, kavárna či hospoda? (b24), Nachází se ve Vašem okolí, ve Vaší lokalitě dostatek příležitostí ke sportování? (b26), Nachází se ve Vašem okolí dostatek příležitostí a prostor pro setkávání, pro spolkovou, zájmovou či klubovou činnost místních lidí? (b27), v %, N = 1554, celek Brno 18+*

		restaurace, kavárna či hospoda				příležitosti ke sportování				možnosti pro setkávání a spolkovou činnost				počet
		ano, dostatek	ano, ale nedostatek	ne, nejsou	nevím	ano, dostatek	ano, ale nedostatek	ne, nejsou	nevím	ano, dostatek	ano, ale nedostatek	ne, nejsou	nevím	
celek	celek Brno 18+	77%	17%	2%	3%	53%	28%	7%	12%	38%	24%	11%	27%	1554
územní typ	historické centrum	93%	3%	2%	2%	40%	29%	18%	13%	38%	17%	31%	13%	50
	vnitřní centrum	95%	2%	1%	2%	60%	20%	10%	11%	43%	16%	12%	29%	124
	širší centrum	74%	19%	3%	3%	46%	31%	10%	13%	32%	20%	16%	31%	403
	vilové čtvrti	74%	19%	6%	1%	46%	34%	9%	11%	39%	26%	13%	22%	69
	sídlíště	77%	17%	2%	5%	55%	28%	5%	13%	40%	27%	5%	28%	643
	příměstská zástavba	72%	24%	3%	1%	59%	25%	7%	10%	41%	27%	10%	22%	265
městská část	Brno-Bohunice	90%	8%	0%	2%	31%	49%	7%	14%	34%	36%	2%	28%	58
	Brno-jih	40%	47%	7%	5%	57%	16%	12%	15%	26%	9%	35%	30%	36
	Brno-Kohoutovice	87%	11%	0%	2%	69%	25%	0%	6%	39%	22%	4%	34%	52
	Brno-Královo Pole	83%	10%	1%	5%	50%	30%	3%	16%	31%	17%	9%	43%	114
	Brno-Líšeň	78%	20%	0%	2%	47%	33%	7%	13%	44%	30%	3%	23%	109
	Brno-sever	66%	21%	2%	10%	49%	24%	12%	16%	39%	18%	13%	30%	192
	Brno-střed	88%	8%	3%	1%	51%	27%	12%	10%	36%	18%	21%	26%	250
	Brno-Vinohrady	86%	13%	0%	1%	36%	45%	7%	12%	49%	33%	2%	16%	54
	Bystrc, Kníničky, Žebětín	72%	20%	5%	3%	69%	18%	2%	11%	44%	21%	6%	30%	124
	Slatina, Tuřany, Chrllice, Černovice	78%	19%	2%	1%	51%	33%	7%	9%	31%	31%	12%	25%	113
	Řečkovice a okolí	75%	23%	2%	0%	75%	13%	4%	8%	45%	19%	12%	24%	100
	Žabovřesky, Jundrov, Komín	84%	12%	2%	2%	61%	23%	2%	14%	51%	20%	6%	23%	135
	Židenice, Maloměřice, Obřany	68%	29%	0%	2%	40%	39%	9%	12%	32%	41%	8%	18%	110
	N. / St. Lískovec, Bosonohy	71%	22%	4%	3%	48%	29%	10%	13%	34%	33%	7%	26%	109

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

3.9.3.4 Index vybraných aspektů občanské vybavenosti

Pro srovnání možností a nabídky jednotlivých částí města jsme zkonstruovali index občanské vybavenosti lokalit. Pro každou ze zkoumaných oblastí nabídky či (restaurační zařízení, dostupnost obchodů a služeb pro každodenní život, příležitosti pro sportování a spolkový život či setkávání) jsme vypočítali dílčí index dostupnosti.

Index nabývá hodnoty 0 až 100, jednotlivé varianty odpovědí se do indexu načítají následujícím způsobem:

- ano, je jich zde dostatek: 100 bodů,
- ano, ale je jich zde nedostatek: 50 bodů,
- ne, nejsou tu: 0 bodů,
- nevím, bez odpovědi: nezapočítává se.

Výsledný index hodnocení vybavenosti lokalit pak představuje průměrnou hodnotu dílčích indexů pro jednotlivé oblasti. V rámci územních typů nejlepších výsledků v rámci indexu dosahuje oblast vnitřního centra, která dosahuje nadprůměrných výsledků v rámci všech zjišťovaných možností, zařízení či služeb. Nadprůměrně si také stojí oblast sídlišť, zejména díky dostupnosti obchodů s běžným sortimentem, ale i díky možnostem pro setkávání a spolkovou činnost místních obyvatel.

Z hlediska konkrétních městských částí si v indexu vede nejlépe městská část Královo pole, nejhorších výsledků dosahuje lokalita Židenice, Maloměřice, Obřany.

Tabulka č. 34: Index vybraných prvků občanské vybavenosti dle územního typu a městské části

Tabulka vynáší průměrné indexované hodnoty hodnocení dostupnosti vybraných prvků občanské vybavenosti v okolí bydliště, celek Brno 18+

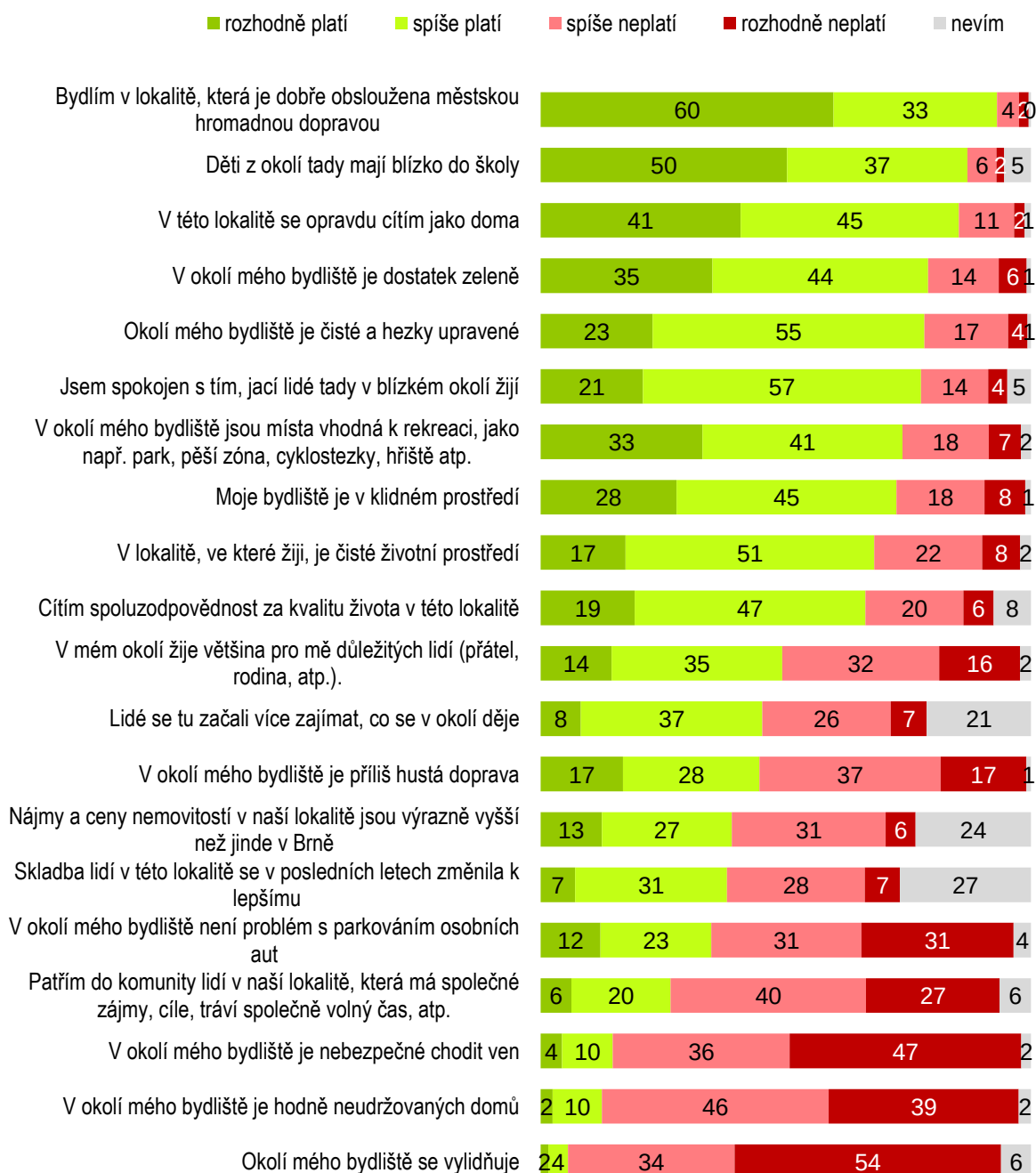
		restaurační zařízení	obchody s každodenním sortimentem	běžné služby	příležitosti ke sportování	možnosti pro setkávání a spolkovou činnost	SOUHRNNÝ INDEX	počet odpovědí
celek	celek Brno 18+	88,7	82,5	70,3	75,7	69,1	78,1	1548
územní typ	historické centrum	96,3	84,5	92,7	62,9	54,2	79,5	50
	vnitřní centrum	98,2	87,1	81,3	77,9	72,0	84,3	123
	širší centrum	87,1	80,8	70,1	70,8	61,9	75,5	399
	vilové čtvrti	84,4	74,5	63,1	71,0	66,3	72,4	69
	sídliště	89,4	86,3	71,4	78,5	74,1	80,6	641
	příměstská zástavba	84,7	75,7	59,8	78,8	69,8	74,3	265
městská část	Brno-Bohunice	95,8	93,3	75,5	63,9	72,5	81,6	58
	Brno-jih	67,6	77,8	58,8	76,7	43,3	66,8	35
	Brno-Kohoutovice	94,4	86,2	69,7	86,8	76,9	83,3	52
	Brno-Královo Pole	93,4	90,1	81,7	77,9	69,2	84,2	114
	Brno-Líšeň	89,7	82,9	64,4	72,7	76,4	78,1	109
	Brno-sever	85,4	80,3	68,2	71,9	68,4	75,2	188
	Brno-střed	92,8	81,4	77,6	71,2	60,2	78,2	248
	Brno-Vinohrady	93,6	93,1	77,2	66,2	78,0	82,5	54
	Bystrc, Kníničky, Žebětín	84,3	86,7	74,5	87,6	76,6	82,3	124
	Slatina, Tuřany, Chrlice, Černovice	88,0	74,5	55,7	74,3	62,4	72,2	113
	Řečkovice a okolí	86,7	78,5	65,2	88,8	72,1	78,8	100
	Žabovřesky, Jundrov, Komín	91,6	83,4	71,9	83,8	79,5	82,2	135
	Židenice, Maloměřice, Obřany	85,0	77,9	63,4	67,2	64,4	72,6	110
	N. / St. Lískovec, Bosonohy	84,0	80,3	68,5	72,3	68,3	78,1	1548

3.9.4 Hodnocení dalších aspektů okolí bydliště

V dalších aspektech hodnocení lokality bydliště vyjadřují obyvatelé Brna převážně pozitivní až velmi pozitivní mínění.

Graf č. 27: Hodnocení dalších aspektů okolí bydliště

Znění otázky: Do jaké míry o Vašem blízkém okolí, sousedství platí následující výroky? (b22, b28), Ještě se chvíli věnujme tomu, jak vnímáte lokalitu, v níž bydlíte. Do jaké míry platí nebo neplatí následující výroky? (b35), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Celkově nejlépe hodnotí obslužnost městskou hromadnou dopravou – 93 % dotázaných souhlasí s výrokiem, že bydlí v lokalitě, která je dobře obsloužena městskou hromadnou dopravou. Téměř devět

desetin bydlí v lokalitě s dobrou dostupností škol pro děti (87 %), podobný podíl respondentů se v lokalitě svého bydliště cítí jako doma (86 %).

Respondenti se také výrazně většinově domnívají, že žijí v klidném (73 %), čistém a hezky upraveném prostředí (78 %) s dostatkem zeleně (79 %) a čistým životním prostředím (68 %), velká většina je rovněž spokojena s lidmi, kteří v okolí jejich bydliště žijí (78 %), dvě třetiny dotázaných se cítí alespoň částečně spoluzodpovědní za kvalitu života v této lokalitě, kde žijí (66 %).

Naopak nejmenší míru souhlasu, respektive většinově respondenti nesouhlasí s tím, že se lokalita, kde žijí – vylidňuje (6 % souhlasí, 88 % nesouhlasí), je v ní hodně neudržovaných domů (13 % souhlasí, 85 % nesouhlasí) či že je v místě jejich bydliště nebezpečné chodit ven (15 % souhlas, 83 % nesouhlas). Byť se obyvatelé města v lokalitě svého bydliště většinově cítí dobře (jako doma), jen menšina souhlasí s výrokem, že v rámci místa svého bydliště patří do komunity lidí, která má společné zájmy a tráví spolu volný čas. Intenzita sociálních vztahů v sousedství tak má u většiny obyvatel města své limity.

Problematicky se pak jeví otázka parkování. Jen menšina dotázaných (35 %) uvádí, že v okolí jejich bydliště nemá problém s parkováním, naopak pro většinu (62 %) teze o dobrých možnostech parkování v místě bydliště neplatí.

Hodnocení různých aspektů lokality bydliště jsme podrobili faktorové analýze. S využitím této metody se set 20 výroků shlukl do 6 faktorů – obecnějších kategorií vnímání lokality bydliště dotázaných:

1. PARTICIPACE A SOCIÁLNÍ BLÍZKOST
2. PŘÍJEMNÉ A KLIDNÉ PROSTŘEDÍ
3. ÚPADEK
4. DOSTUPNÁ MHD A BLÍZKOST ŠKOL
5. SNADNÉ PARKOVÁNÍ
6. DRAHÉ BYDLENÍ

Tabulka č. 35: Přehled položek sytících jednotlivé faktory

Faktor 1: PARTICIPACE A SOCIÁLNÍ BLÍZKOST; vysvětluje 18 % rozptylu
Patřím do komunity lidí v naší lokalitě, která má společné zájmy, cíle, tráví společně volný čas, atp.
Lidé se tu začali více zajímat, co se v okolí děje.
Jsem spokojen s tím, jací lidé tady v blízkém okolí žijí.
Skladba lidí v této lokalitě se v posledních letech změnila k lepšímu.
Cítím spoluzodpovědnost za kvalitu života v této lokalitě.
V této lokalitě se opravdu cítím jako doma.
V mém okolí žije většina pro mě důležitých lidí (přátel, rodina, atp.).
Faktor 2: PŘÍJEMNÉ A KLIDNÉ PROSTŘEDÍ; vysvětluje 15 % rozptylu
V okolí mého bydliště je dostatek zeleně.
V okolí mého bydliště jsou místa vhodná k rekreaci, jako např. park, pěší zóna, cyklostezky, hřiště atp.
Moje bydliště je v klidném prostředí.
V lokalitě, ve které žiji, je čisté životní prostředí.
Okolí mého bydliště je čisté a hezky upravené.
V okolí mého bydliště je příliš hustá doprava (negativní asociace).

Faktor 3: ÚPADEK; vysvětluje 10 % rozptylu

V okolí mého bydliště je nebezpečné chodit ven.

V okolí mého bydliště je hodně neudržovaných domů.

Okolí mého bydliště se vylidňuje.

Faktor 4: DOBRÁ MHD A BLÍZKOST ŠKOL; vysvětluje 7 % rozptylu

Bydlím v lokalitě, která je dobře obsloužena městskou hromadnou dopravou.

Děti z okolí tady mají blízko do školy.

Faktor 5: SNADNÉ PARKOVÁNÍ; vysvětluje 5 % rozptylu

V okolí mého bydliště není problém s parkováním osobních aut.

Faktor 6: DRAHÉ BYDLENÍ; vysvětluje 5 % rozptylu

Nájmy a ceny nemovitostí v naší lokalitě jsou výrazně vyšší než jinde v Brně.

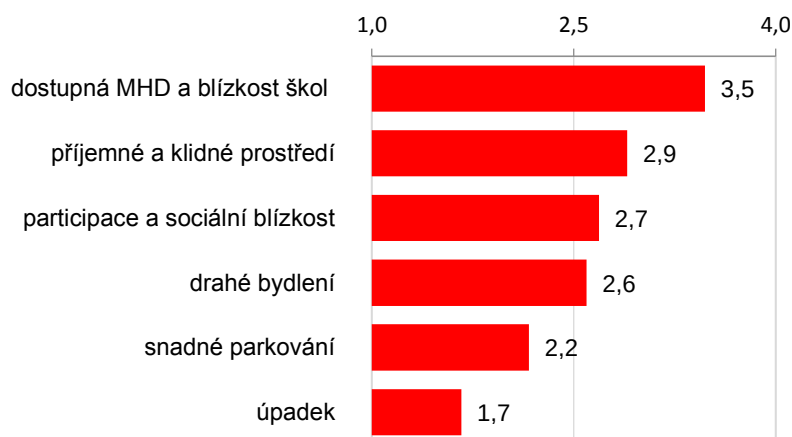
Pro jednotlivé faktory jsme vypočítali dílčí faktorová skóre, konstruovaná jako průměrné hodnoty souhlasu s dílčími položkami sytícími daný faktor. Nejvyšších hodnot dosahuje faktor dobré obslužnosti MHD a blízkosti škol pro děti – v tomto parametru jsou obyvatelé celkově nejvíce spokojeni a díky vysokému skóre lze tento parametr označit za silnou stránku bydlení v Brně. Následuje faktor příjemného a klidného prostředí – většina Brňanů a Brňanek dle svého mínění bydlí v příjemné, klidné lokalitě s dostatkem zeleně a možnostmi pro rekreační či odpočinkové aktivity. Převažující příznivé hodnocení panuje také v oblasti participace a sociálních vztahů / blízkosti v okolí bydliště, mírně však také převažují obyvatelé, kteří se domnívají, že bydlí v lokalitě s vyššími cenami než jinde ve městě.

Jak již bylo zmíněno výše, problematickým aspektem bydlení v Brně se jeví možnosti parkování v místě bydliště – většina respondentů uvádí, že možnosti parkování osobního auta v okolí svého bydliště představuje určitý problém.

Nízké skóre faktoru úpadku indikuje, že jen malá část obyvatel města pociťuje, že jejich lokalita trpí některým z negativních jevů jako je vylidňování, vysoký počet neopravených budov či nebezpečnost prostředí.

Graf č. 28: Průměrná skóre jednotlivých faktorů vnímání lokality bydliště

Graf vynáší aritmetické průměry extrahovaných faktorů na škále od 1 (rozhodně neplatí) až 4 (rozhodně platí)

Detailnější pohled na hodnocení lokality bydliště optikou obyvatel jednotlivých částí města ukazuje, že obyvatelé **centrální části města – historického a vnitřního centra**, sice menšinou, ovšem statisticky významně častěji než obyvatelé jiných částí města, pocítují některé negativní jevy sytící faktor úpadku. Lidé bydlící v uvedených územních typech také většinou pocítují, že jejich náklady na bydlení jsou vyšší než v jiných částech města, podprůměrně pak centrální části města skórují ve faktoru příjemného a klidného prostředí, silnou stránkou vnitřního centra je pak dobrá obslužnost MHD. Lidé bydlící v historickém centru jsou také nejvíce kritičtí stran možností parkování v okolí svého bydliště. Z hlediska konkrétních městských částí dané hodnocení nejvíce popisuje městskou část Brno-Střed.

Tabulka č. 36: Průměrná skóre jednotlivých faktorů vnímání lokality bydliště dle územního typu a městské části

Aritmetické průměry extrahovaných faktorů na škále od 1 (rozhodně nepatří) až 4 (rozhodně patří), N = 1554, celek Brno 18+

		dostupná MHD a školy	příjemné a klidné prostředí	participace a sociální blízkost	drahé bydlení	snadné parkování	úpadek	počet odpovědí
celek	celek Brno 18+	3,5	2,9	2,7	2,6	2,2	1,7	1554
územní typ	historické centrum	3,4	2,3	2,5	3,2	2,0	2,0	50
	vnitřní centrum	3,6	2,4	2,5	3,0	1,9	1,8	124
	širší centrum	3,5	2,8	2,7	2,6	2,1	1,7	403
	vilové čtvrti	3,5	3,1	2,9	2,8	2,3	1,5	69
	sídliště	3,5	3,0	2,7	2,5	2,2	1,6	643
	příměstská zástavba	3,3	3,0	2,8	2,5	2,5	1,6	265
městská část	Bohunice	3,5	2,9	2,7	2,5	2,0	1,6	58
	Brno-Jih	3,4	2,6	2,4	2,0	2,8	1,8	36
	Kohoutovice	3,4	3,2	2,6	2,4	2,2	1,5	52
	Královo Pole	3,6	3,0	2,8	2,8	2,1	1,5	114
	Líšeň	3,4	3,0	2,6	2,4	2,4	1,7	109
	Brno-Sever	3,5	3,0	2,6	2,7	2,1	1,7	192
	Brno-Střed	3,6	2,5	2,6	3,0	2,0	1,8	250
	Brno-Vinohrady	3,3	2,8	2,7	2,0	1,7	1,7	54
	Bystrc, Kníničky, Žebětín	3,5	3,3	2,8	2,5	2,2	1,5	124
	Slatina, Tuřany, Chrlice, Černovice	3,4	2,9	2,8	2,2	2,5	1,7	113
	Řečkovice a okolí	3,5	3,2	2,8	2,7	2,6	1,5	100
	Žabovřesky, Jundrov, Komín	3,5	3,1	2,9	2,8	2,1	1,6	135
	Židenice, Maloměřice, Obřany	3,4	2,7	2,7	2,3	2,1	1,8	110
	N./St. Lískovec, Bosonohy	3,3	3,0	2,6	2,2	2,0	1,7	109

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

Obyvatelé **širšího centra** se v jednotlivých faktorech příliš neliší od celku, o něco slaběji daný územní typ skóruje ve faktoru příjemného a klidného prostředí.

Lidé bydlící ve **vilových čtvrtích** vyjadřují nejvyšší míru spokojenosti ve faktoru příjemného a klidného prostředí, ale také nejsilněji skórují ve faktoru participace a sociální blízkosti či vztahů – jejich sepětí s obývanou lokalitou i spokojenost se sociální skladbou lokality je v rámci územních typů nejvyšší.

Obyvatelé **sídlíšť**, podobně jako ostatní obyvatelé města, jsou silně spokojeni s obslužností MHD, průměrně také skórují ve faktorech participace a sociálních vztahů a snadnosti parkování, o něco více než celek obyvatel města pak vyjadřují spokojenost ve faktoru příjemného a klidného prostředí, méně komunikují vysoké náklady na bydlení a méně než celek se také domnívají, že okolí jejich bydliště trpí některými rysy úpadku lokality.

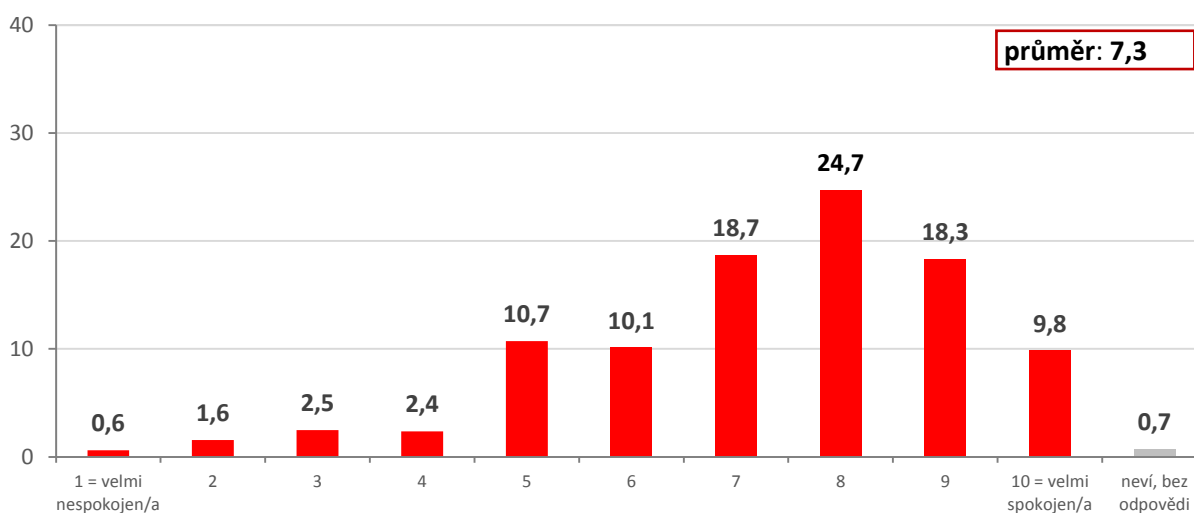
Příměstská zástavba pak optikou svých obyvatel skýtá příjemné a klidné prostředí k bydlení, nadprůměrně zde také skóruje faktor participace a sociální blízkosti i možnosti snadného parkování. Dostupnost MHD a škol je i zde stále hodnocena velmi dobře, ovšem ve srovnání s jinými částmi města dosahuje slabších hodnot.

3.9.5 Celková spokojenost s okolím bydliště

Celkovou spokojenost se sousedstvím, respektive blízkým okolím svého bydliště, jsme, podobně jako v případě spokojenosti s obývaným bytem a domem, měřili pomocí desetibodové škály od 1 (velmi nespokojena) do 10 (velmi spokojena). Podobně jako v případě bytu či obývaného domu, i v případě blízkého okolí bydliště dosahuje průměrná míra spokojenosti u celku obyvatel Brna vysoké hodnoty 7,3 bodu.

Graf č. 29: Celková spokojenost s blízkým okolím svého bydliště

Znění otázky: Když teď zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s blízkým okolím vašeho bydliště, s vaším sousedstvím? Při hodnocení použijte známky 1–10, kde 1 znamená, že jste velmi nespokojen/a a 10 velmi spokojen/a. (b36), v %, N = 1554, celek Brno 18+

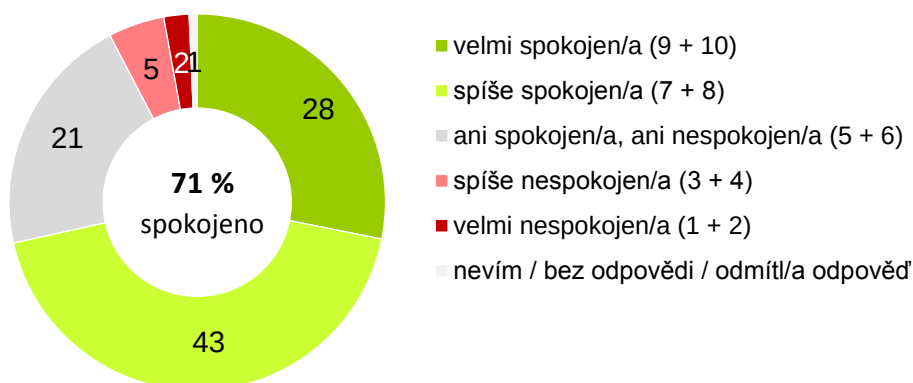

Sedm desetin dotázaných je s okolím svého bydliště spokojeno (71 %) – 28 % vyjadřuje velkou spokojenost, dalších 43 % vyjadřuje spokojenost s určitými výhradami (spíše spokojeni). Pětina se pohybuje kolem středu škály spokojenosti (ani spokojen/a, ani nespokojen/a; 21 %), pouhých 7 % dotázaných s okolím svého bydliště vyjadřuje nespokojenost – 5 % lze označit za spíše nespokojené

(hodnoty 3-4 na desetibodové škále), podíl silně nespokojených dosahuje i v případě lokality bydliště marginálních čteností (2 %).

Graf č. 30: Spokojenost s blízkým okolím svého bydliště – kategorizace

Znění otázky: Když teď zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s blízkým okolím vašeho bydliště, s vaším sousedstvím? Při hodnocení použijte známky 1–10, kde 1 znamená, že jste velmi nespokojen/a a 10 velmi spokojen/a. (b36), kategorizace hodnot, v %, N = 1554, celek Brno 18+

Detailnější pohled na spokojenost s okolím bydliště optikou vybraných kategorií respondentů dle jejich charakteristik vztahujících se k bydlení ukazuje, že ve všech skupinách z hlediska obývané lokality, územního typu, typu i sektoru bydlení převažuje spokojenost, u žádné z těchto skupin se průměrná míra spokojenosti s okolím bydliště neblíží hodnotě 5,5 či menší, na základě kterých bychom mohli konstatovat převažující nespokojenost s touto dimenzí bydlení.

Jasně nejvyšší míru spokojenosti s okolím svého bydliště vyjadřují obyvatelé vilových čtvrtí (7,9), následují respondenti bydlící v příměstské zástavbě (7,6), naopak statisticky významně nižší míru spokojenosti s okolím svého bydliště pozorujeme u osob bydlících v historickém (6,5) a vnitřním centru (6,7) města. Spokojenost obyvatel sídlišť a širšího centra se pohybuje na stejné úrovni, jako je hodnota celku (7,3).

Z hlediska konkrétních městských částí panuje nejvyšší spokojenost s okolím bydliště v lokalitách Královo Pole, Bystrc, Kníničky, Žebětín, Žabovřesky, Jundrov, Komín a Řečkovice a okolí, nejméně jsou s okolím svého bydliště spokojeni obyvatelé městské části Brno-Střed.

I přes popsání a statisticky významné rozdíly v rámci jednotlivých částí města lze výsledná data ovšem interpretovat také tak, že zjištěné hodnoty jsou v zásadě srovnatelné, respektive že se v Brně nenachází větší celky či území, které by svým obyvatelům poskytovaly podmínky k bydlení natolik horší, že by se projevovaly převládající nespokojeností obyvatel v těchto lokalitách žijících.

Tabulka č. 37: Spokojenost s blízkým okolím bydliště dle územního typu a městské části

Znění otázky: Když teď zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s blízkým okolím vašeho bydliště, s vaším sousedstvím? (36), tabulka vynáší aritmetické průměry odpovědí na škále od 1 (velmi nespokojen/a) až 10 (velmi spokojen/a), N = 1535, celek Brno 18+

		spokojenost s blízkým okolím bydliště	počet
celek	celek Brno 18+	7,3	1535
územní typ	historické centrum	6,5	50
	vnitřní centrum	6,7	124
	širší centrum	7,3	398
	vilové čtvrti	7,9	69
	sídlíště	7,3	639
	příměstská zástavba	7,6	263
městská část	Brno-Bohunice	7,5	57
	Brno-jih	7,2	36
	Brno-Kohoutovice	7,0	52
	Brno-Královo Pole	7,9	113
	Brno-Líšeň	7,0	109
	Brno-sever	7,2	191
	Brno-střed	6,9	248
	Brno-Vinohrady	6,9	54
	Bystrc, Kníničky, Žebětín	7,9	122
	Slatina, Tuřany, Chrlice, Černovice	7,3	110
	Řečkovice a okolí	7,8	100
	Žabovřesky, Jundrov, Komín	7,8	133
	Židenice, Maloměřice, Obřany	7,0	110
	N. St. Lískovec, Bosonohy	7,1	109

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

3.9.6 Jaký je vztah mezi celkovou spokojeností s okolím bydliště a jednotlivými aspekty obývané lokality?

Na úrovni obecnějších či syntetických proměnných je celková spokojenost s blízkým okolím bydliště nejsilněji korelována s faktorem participace a sociální blízkosti a faktorem příjemného a klidného prostředí.

Tyto faktory vnímání a hodnocení lokality bydliště jsou také syceny otázkami, které jsou na úrovni dílčích proměnných s celkovou spokojeností s obývanou lokalitou nejsilněji korelovány – spokojeností s tím, jací lidé v lokalitě žijí, pocitem domova v lokalitě, čistotou a upraveností lokality, čistým životním prostředím a klidem v místě bydliště, ale i větší angažovaností lidí, kteří v dané lokalitě žijí.

Ostatní faktory (úpadku, dostupnosti MHD a škol a bezproblémového parkování), stejně jako další atributy lokality jako občanská vybavenost, počet a intenzita sociálních vazeb s osobami v sousedství či výskyt negativních sociálních jevů (krádeže, vandalismus, osoby pod vlivem drog), se do celkové spokojenosti s okolím bydliště promítají také, ovšem slaběji.

Data rovněž naznačují, že s ohledem na bydlení ve velkoměstě není u obyvatel Brna tak silná poptávka po dostupnosti obchodů, služeb či sportovišť v bezprostřední blízkosti bydliště, index občanské

vybavenosti lokality i jednotlivé položky vybavenosti lokality ve vztahu k celkové spokojenosti s lokalitou bydliště hrají menší roli (byť statisticky významnou).

Tabulka č. 38: Vztah mezi celkovou spokojeností s blízkým okolím bydliště a jednotlivými aspekty obývané lokality

Korelační koeficient: Kendallovu tau b

		hodnota korelačního koeficientu
faktory vnímání či hodnocení lokality	FAKTOR PARTICIPACE A SOCIÁLNÍ BLÍZKOSTI	0,444**
	FAKTOR PŘÍJEMNÉHO A KLIDNÉHO PROSTŘEDÍ	0,405**
	FAKTOR ÚPADKU	-0,244**
	FAKTOR DOSTUPNÉ MHD A ŠKOLY	0,172**
	FAKTOR SNADNÉHO PARKOVÁNÍ	0,153**
	FAKTOR DRAHÉHO BYDLENÍ	0,068**
další syntetické	počet typů sociálních vazeb v sousedství (b23)	0,23**
	Index občanské vybavenosti lokality (rest. zařízení, obchody, služby, možnosti pro sportování a sdružování/spolkovou činnost v okolí bydliště)	0,195**
	Počet zaznamenaných negativních sociálních jevů v okolí bydliště (b25)	-0,178**
konkrétní dotazované položky	b35.b: Jsem spokojen s tím, jací lidé tady v blízkém okolí žijí	0,471**
	b35.a: V této lokalitě se opravdu cítím jako doma	0,449**
	b22.a: Okolí mého bydliště je čisté a hezky upravené	0,395**
	b35.f: Lidé se tu začali více zajímat, co se v okolí děje	0,382**
	b28.c: V lokalitě, ve které žiji, je čisté životní prostředí	0,375**
	b22.h: Moje bydliště je v klidném prostředí	0,356**
	b35.c: Skladba lidí v této lokalitě se v posledních letech změnila k lepšímu	0,345**
	b22.e: V okolí mého bydliště je dostatek zeleně	0,328**
	b35.d: Cítím spoluzodpovědnost za kvalitu života v této lokalitě	0,326**
	b22.f: V okolí mého bydliště jsou místa vhodná k rekreaci, jako např. park, pěší zóna, cyklostezky, hřiště atp.	0,278**
	b22.b: V okolí mého bydliště je hodně neudržovaných domů	-0,25**
	b27: Dostatek příležitostí a prostor pro setkávání, spolkovou, zájmovou činnost	0,241**
	b22.j: V mém okolí žije většina pro mě důležitých lidí (přátel, rodina, atp.)	0,238**
	b26: Nachází se ve Vašem okolí, ve Vaší lokalitě dostatek příležitostí ke sportování?	0,232**
	b23: počet sociálních vazeb v sousedství (b23)	0,23**
	b22.d: V okolí mého bydliště je příliš hustá doprava	-0,223**
	b35.e: Patřím do komunity lidí v naší lokalitě, která má společné zájmy, cíle, tráví společně volný čas, atp.	0,22**
	b22.c: V okolí mého bydliště je nebezpečné chodit ven	-0,218**
	b22.i: Okolí mého bydliště se vylidňuje	-0,153**
	b28.b: V okolí mého bydliště není problém s parkováním osobních aut	0,153**
	b28.a: Bydlím v lokalitě, která je dobře obsloužena městskou hromadnou dopravou	0,144**
	b22.g: Děti z okolí tady mají blízko do školy	0,128**
	b32: Ještě se věnujme běžným službám, které potřebujete, ke svému životu. Je v okolí Vašeho bydliště dostatek takových pro vás užitečných služeb?	-0,122**
	b29: Dostatek obchodů, potřebných ke každodennímu životu	-0,108**
	b28.d: Nájem a ceny nemovitostí v naší lokalitě jsou výrazně vyšší než jinde v Brně	0,068**
	b24: Nachází se ve Vašem okolí, ve Vaší lokalitě restaurace, kavárna či hospoda?	,039

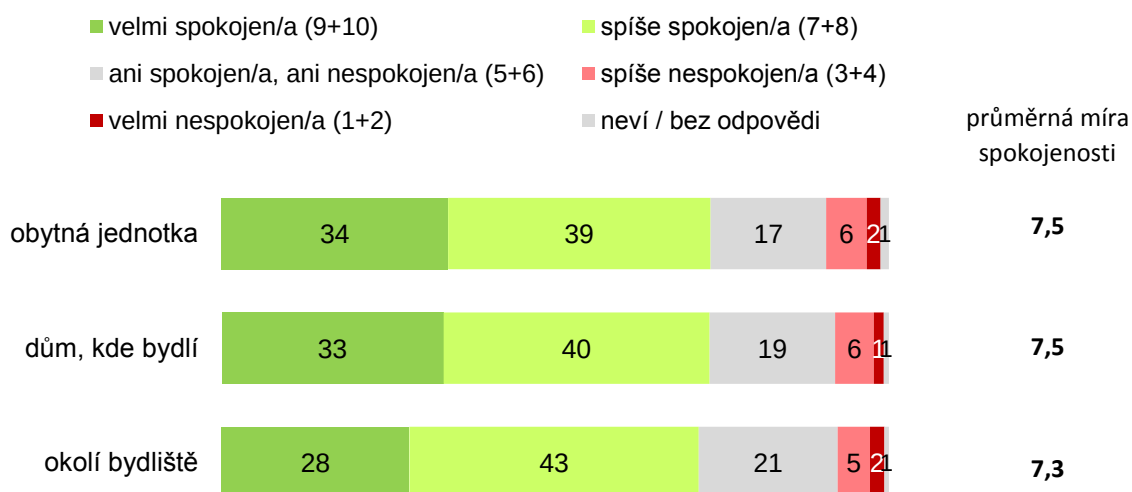
Poznámka: ** korelace je signifikantní na hladině 0,01.

3.10 Celková spokojenost s bydlením a index spokojenosti

Jak již bylo uvedeno v předchozích kapitolách, spokojenost obyvatel města s jednotlivými dimenzemi bydlení – obývanou jednotkou, domem, ve kterém bydlí i lokalitou bydliště – je (velmi) vysoká, podíly nespokojených v jednotlivých dimenzích nepřesahují 8 %. Tomu odpovídá i vysoká průměrná míra spokojenosti v jednotlivých dimenzích bydlení, která na desetibodové škále dosahuje vysokých hodnot v rozmezí 7,5 – 7,3 bodu.

Graf č. 31: Spokojenost s obývaným bytem, domem a okolím bydliště

Znění otázky: Když zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s vaším bytem? (b16), Když zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s domem, kde bydlíte? (b21), Když teď zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s blízkým okolím vašeho bydliště, s vaším sousedstvím? (b36), N = 1554, celek Brno 18+

Data rovněž indikují souvislost v hodnocení jednotlivých dimenzí bydlení u obyvatel města. Hodnocení všech tří dimenzí svého bydlení je vzájemně silně asociováno, korelace jsou vysoké. Znamená to, že lidé, kteří jsou spokojeni v některé ze zkoumaných dimenzí svého bydlení, jsou zpravidla spokojeni i v dalších dimenzích, a naopak. Nespokojenost v některém aspektu bydlení je zpravidla spojena s nespokojeností i v dalších dimenzích.

Tabulka č. 39: Vztah mezi spokojeností v rámci jednotlivých dimenzí bydlení – obývanou jednotkou (bytem, rodinným domem), domem a lokalitou bydliště

Korelační koeficient: Spearmanovo ρ

	b16: spokojenost s bytem	b21: spokojenost s domem	b36: spokojenost s okolím bydliště
b16: spokojenost s bytem	1,000	,783**	,632**
b21: spokojenost s domem	,783**	1,000	,676**
b36: spokojenost s okolím bydliště	,632**	,676**	1,000

Poznámka: ** korelace je signifikantní na hladině 0,01.

3.10.1 Index celkové spokojenosti s bydlením

Na základě dílčích spokojeností s jednotlivými dimenzemi bydlení jsme zkonstruovali index celkové spokojenosti obyvatel Brna se svým bydlením. Vstupní hodnoty indexu tvoří průměrná hodnota dílčích spokojeností – s obývanou jednotkou, domem a lokalitou bydliště respondentů, přepočtená na index. Index nabývá hodnoty 0-100, čím vyšší hodnota, tím větší je celková spokojenost s bydlením. Hodnota indexu na úrovni celku dotázaných dosahuje 71 bodů.

Tabulka č. 40: Index celkové spokojenosti s vlastním bydlením

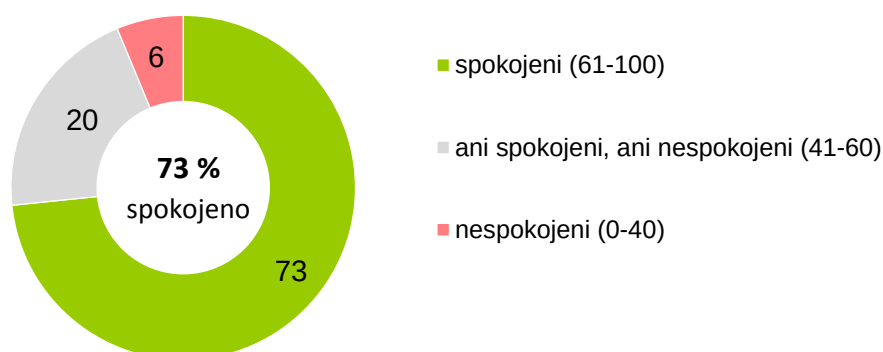
Zdrojové otázky pro výpočet: Když zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s... vaším bytem? (b16), domem, kde bydlíte? (b21), s blízkým okolím vašeho bydliště, s vaším sousedstvím? (b36), N = 1552, z výpočtu jsou vyloučeni ti, kdo ve všech otázkách, ze kterých je index konstruován, odpověděli „nevím“ či odmítli odpověď (2 respondenti).

	průměrná celková spokojenost s bydlením	index celkové spokojenosti s bydlením
průměr	7,43	71,4
medián	7,67	74,1
25 percentil	6,33	59,3
75 percentil	8,67	85,2
minimum	1,0	0,00
maximum	10	100,0

Hodnoty indexu jsme zkatégorizovali do tří kategorií – kategorii spokojených (hodnota indexu 61-100 bodů), kategorii ani spokojených, ani nespokojených (hodnota indexu 41-60 bodů) a kategorii nespokojených (hodnota indexu 0-40 bodů). Jak ilustruje graf níže, téměř tři čtvrtiny dotázaných spadají do kategorie osob celkově spokojených se svým bydlením v Brně (73 %), pětina dotázaných se pohybuje ve středním pásu hodnot indexu (ani spokojeni, ani nespokojeni; 20 %), pouhých 6 % dotázaných spadá do kategorie osob celkově se svým bydlením v Brně nespokojených (hodnoty indexu 0-40 bodů).

Graf č. 32: Index spokojenosti s bydlením – kategorizace

v %, N = 1552, celek Brno 18+

Které skupiny obyvatel jsou se svým bydlením spokojeny více a které méně? Z hlediska charakteristik vztahujících se k bydlení jsou se svým bydlením významně více spokojeni lidé žijící ve vlastnickém bydlení, obyvatelé rodinných domů a lidé bydlící mimo centrum města - ve vilových čtvrtích a v příměstské zástavbě, v rámci konkrétních lokalit pak obyvatelé Králova Pole, Bystřice, Kníniček,

Žebětína, Řečkovice a okolí, Žabovřesk, Jundrova a Komína – tedy severních či severozápadních částí města. Roli sehrává také velikost obytné jednotky – spokojenější jsou lidé bydlící ve středně velkých a větších bytech se třemi či více obytnými místnostmi s dostatkem prostoru pro bydlící (v přepočtu s jednou či více obytnými místnostmi na osobu v bytě).

Z hlediska sociodemografických charakteristik dotázaných pak nadprůměrnou spokojenost se svým bydlením vyjadřují senioři a lidé s vyšším profesním i ekonomickým statutem – vysokoškoláci, odborníci či majitelé firem, lidé z domácností s vysokými či dostatečnými příjmy, díky kterým se finančně nemusí omezovat.

Naopak podprůměrně spokojeni (stále však většinově spokojeni) jsou lidé žijící v bytových domech, (silněji v nepanelových než panelových), osoby bydlící v podnájemním a nájemním bydlení (soukromém i obecním), v bytech střední a menší velikosti, v rámci kterých častěji vykazují větší průměrný počet bydlících na jednu obytnou místnost v bytě. Z hlediska lokace nižší celkovou spokojenost s bydlením vyjadřují lidé bydlící v historickém a vnitřním centru a obyvatelé městské části Brno-střed.

V rámci jednotlivých sociodemografických skupin obyvatel jsou méně spokojeni lidé ve věku 25-34 let, mladí pracující, představitelé rodin s malými či nezaopatřenými dětmi, lidé s nižším vzděláním (vyučen/a), se středním a nižším profesním statutem (úředníci, nemanuálně pracující, manuálně pracující, nezaměstnaní) a osoby z domácností, které se určitým způsobem musí finančně omezovat, aby vyšly se svými příjmy.

Tabulka č. 41: Index celkové spokojenosti se svým bydlením dle vybraných kategorií

N = 1552, celek Brno 18, hodnoty kategorizace indexu jsou následující: spokojeni; hodnota indexu 61-100 bodů, ani spokojeni, ani nespokojeni; hodnota indexu 41-60 bodů, nespokojeni; hodnota indexu 0-40 bodů, kategorizace je zobrazena v řádkových %.

		průměrná spokojenost s bydlením*	index spokojenosti s bydlením	kategorizace				počet
				spokojeni	ani, ani	nespokoj ení	celkem	
celek	celek Brno 18+	7,4	71,4	73,4 %	20,4 %	6,3 %	100 %	1552
specifické cílové skupiny	studenti	7,3	70,4	73,7 %	21,6 %	4,8 %	100 %	97
	mladí pracující	7,1	67,9	67,5 %	24,4 %	8,1 %	100 %	257
	rodiče s dětmi do 6 let	7,1	67,6	65,8 %	25,3 %	8,8 %	100 %	230
	střední generace	7,3	70,0	71,4 %	20,4 %	8,1 %	100 %	482
	pre-senioři	7,5	71,8	74,6 %	18,8 %	6,6 %	100 %	161
	senioři	7,8	75,9	79,3 %	17,9 %	2,8 %	100 %	425
pohlaví	muž	7,4	71,1	73,7 %	20,3 %	6,0 %	100 %	744
	žena	7,5	71,7	73,1 %	20,5 %	6,5 %	100 %	808
věk	18-24	7,2	68,9	70,9 %	21,1 %	8,1 %	100 %	112
	25-34	7,1	67,9	68,4 %	23,7 %	8,0 %	100 %	266
	35-44	7,3	70,1	68,5 %	25,0 %	6,6 %	100 %	314
	45-54	7,2	69,4	73,8 %	16,3 %	9,8 %	100 %	239
	55-64	7,5	72,1	75,4 %	19,4 %	5,2 %	100 %	223
	65 a více	7,9	76,3	79,9 %	17,4 %	2,8 %	100 %	398
vzdělání	základní	7,1	67,7	62,2 %	26,0 %	11,8 %	100 %	102
	SŠ bez maturity	7,2	68,5	66,2 %	23,1 %	10,7 %	100 %	406
	SŠ s maturitou	7,4	71,1	72,8 %	22,7 %	4,5 %	100 %	441
	VŠ	7,7	74,2	80,5 %	15,9 %	3,6 %	100 %	603
	kvalif. odborn., majitelé firem	7,9	77,1	83,9 %	14,0 %	2,1 %	100 %	196

		průměrná spokojenost s bydlením*	index spokojenosti s bydlením	kategorizace				počet
				spokojeni	ani, ani	nespokoj ení	celkem	
ekonomická aktivita	řídící pracovníci, majitelé menších firem	7,5	72,3	76,4 %	20,0 %	3,6 %	100 %	201
	úředníci, nemanuální pracující	7,2	68,7	69,8 %	23,7 %	6,5 %	100 %	276
	manuálně pracující	6,8	64,4	60,5 %	22,9 %	16,6 %	100 %	199
	důchodci - starobní, invalidní	7,8	75,5	78,7 %	18,2 %	3,1 %	100 %	450
	studenti	7,3	70,4	73,7 %	21,6 %	4,8 %	100 %	97
	osoby v domácnosti	7,0	66,5	65,7 %	24,8 %	9,5 %	100 %	81
	nezaměstnaní	6,6	62,6	55,9 %	28,2 %	16,0 %	100 %	52
typ domácnosti	jednočlenná domácnost	7,5	72,4	73,6 %	21,3 %	5,1 %	100 %	251
	dva či více dospělých bez dětí	7,6	72,8	75,9 %	19,8 %	4,3 %	100 %	697
	rodina (1-2 dospělí) s nezaopatřenými dětmi	7,2	69,2	70,0 %	21,2 %	8,8 %	100 %	472
	trojgenerační domácnost	7,4	71,4	74,5 %	13,6 %	11,9 %	100 %	58
	jiný typ domácnosti	7,2	69,0	68,8 %	22,8 %	8,4 %	100 %	74
počet členů domácnosti	1 osoba	7,5	72,2	72,9 %	22,1 %	5,0 %	100 %	258
	2 osoby	7,6	73,3	77,0 %	18,2 %	4,8 %	100 %	614
	3 osoby	7,1	68,0	67,7 %	23,3 %	9,1 %	100 %	324
	4 osoby	7,5	72,4	76,6 %	17,7 %	5,7 %	100 %	258
	5 a více osob	7,0	66,3	61,9 %	27,1 %	11,0 %	100 %	98
nezaopatřen é děti v domácnosti	ve věku 0 až 5 let	7,1	67,6	65,7 %	25,5 %	8,9 %	100 %	241
	ve věku 6 až 14 let	7,3	70,1	71,7 %	18,0 %	10,3 %	100 %	229
	ve věku 15 a více let	7,3	70,1	70,5 %	20,2 %	9,3 %	100 %	209
rodinný stav	ženatý, vdaná, reg. partnerství	7,6	73,8	77,6 %	17,0 %	5,4 %	100 %	711
	nesezdané soužití	7,0	67,0	65,9 %	24,8 %	9,3 %	100 %	201
	rozvedený-á	7,5	72,1	74,0 %	21,6 %	4,4 %	100 %	197
	vdovec, vdova	7,5	71,9	73,9 %	21,2 %	4,8 %	100 %	107
	svobodný-á	7,2	68,5	68,3 %	24,0 %	7,8 %	100 %	336
Jak Vaše domácnost vychází se svými příjmy?	nemusíme se nijak omezovat	7,9	76,5	81,5 %	16,0 %	2,6 %	100 %	332
	stačí na všechno, ale musíme dobře hospodařit	7,5	72,2	75,5 %	19,3 %	5,3 %	100 %	717
	musíme velmi šetřit, abychom si mohli koupit dražší věci	7,1	68,3	68,0 %	23,1 %	8,8 %	100 %	277
	máme dost peněz jen na nákup nejlevnějších věcí	6,7	63,3	59,9 %	23,7 %	16,4 %	100 %	96
	peníze stačí jen na nejlevnější potraviny	6,3	58,4	50,7 %	30,4 %	18,8 %	100 %	31
	často nemáme dost peněz ani na nákup levných potravin	7,1	67,9	53,0 %	40,0 %	7,0 %	100 %	13
	nevím / bez odpovědi	7,3	70,0	68,1 %	27,6 %	4,3 %	100 %	84
trv. bydliště v Brně	ano	7,5	71,9	73,9 %	20,0 %	6,1 %	100 %	1385
	ne	7,0	67,0	68,9 %	23,9 %	7,2 %	100 %	166
typ bydlení	rodinný dům s jedním bytem	8,2	79,6	85,1 %	12,8 %	2,1 %	100 %	236
	vícegenerační rodinný dům	8,0	77,7	85,9 %	9,8 %	4,3 %	100 %	217
	byt v panel. bytovém domě	7,3	69,9	72,7 %	21,7 %	5,7 %	100 %	637
	byt v nepanel. bytovém domě	7,0	66,6	62,3 %	28,2 %	9,5 %	100 %	432
	jiné	6,7	63,2	64,6 %	17,1 %	18,3 %	100 %	29
právní vztah k bytu	vlastnické bydlení	7,8	76,0	82,0 %	15,2 %	2,8 %	100 %	906
	družstevní bydlení	7,4	71,2	70,0 %	28,5 %	1,5 %	100 %	75
	nájemci v obecních / st. bytech	6,8	64,6	58,9 %	28,6 %	12,5 %	100 %	247
	nájemci v bytech v soukr. vl.	6,8	64,4	63,0 %	24,5 %	12,5 %	100 %	234

		průměrná spokojenost s bydlením*	index spokojenosti s bydlením	kategorizace				
				spokojeni	ani, ani	nespokoj ení	celkem	počet
územní typ	nájemní bydlení celkem	6,8	64,5	60,9 %	26,6 %	12,5 %	100 %	481
	podnájemní bydlení	6,6	61,7	52,3 %	34,6 %	13,1 %	100 %	71
	jiné, neví, odmítl-a	6,9	65,5	67,8 %	23,8 %	8,5 %	100 %	18
	historické centrum	6,5	60,6	55,8 %	25,5 %	18,7 %	100 %	50
	vnitřní centrum	6,9	65,8	56,1 %	31,7 %	12,2 %	100 %	124
	širší centrum	7,4	71,5	74,6 %	19,2 %	6,2 %	100 %	403
	vilové čtvrti	8,0	77,4	81,5 %	17,0 %	1,5 %	100 %	69
	sídlště	7,4	70,8	73,8 %	21,1 %	5,1 %	100 %	642
městská část	příměstská zástavba	7,8	75,8	79,7 %	14,9 %	5,4 %	100 %	264
	Brno-Bohunice	7,7	74,7	84,3 %	14,0 %	1,7 %	100 %	58
	Brno-jih	7,6	73,6	75,1 %	18,5 %	6,5 %	100 %	36
	Brno-Kohoutovice	7,3	69,6	70,3 %	22,6 %	7,1 %	100 %	52
	Brno-Královo Pole	7,9	76,6	82,0 %	14,0 %	4,0 %	100 %	113
	Brno-Líšeň	7,3	69,6	68,4 %	26,2 %	5,4 %	100 %	109
	Brno-sever	7,2	69,3	70,3 %	21,3 %	8,4 %	100 %	192
	Brno-střed	7,0	66,7	61,5 %	27,5 %	11,0 %	100 %	250
	Brno-Vinohrady	6,9	65,1	62,6 %	24,2 %	13,2 %	100 %	54
	Bystřec, Kníničky, Žebětín	7,9	76,7	87,8 %	9,6 %	2,5 %	100 %	124
	Slatina, Tuřany, Chrlice, Černovice	7,4	71,4	72,1 %	21,5 %	6,4 %	100 %	111
	Řečkovice a okolí	7,9	76,6	80,4 %	15,9 %	3,7 %	100 %	100
	Žabovřesky, Jundrov, Komín	7,9	76,4	83,1 %	13,9 %	3,0 %	100 %	135
	Židenice, Maloměřice, Obřany	7,2	68,7	70,8 %	21,8 %	7,4 %	100 %	110
	N. St. Lískovec, Bosonohy	7,3	69,5	68,6 %	28,8 %	2,7 %	100 %	109
počet bydlících osob v bytě /domě	1 osoba	7,5	72,4	73,6 %	21,7 %	4,6 %	100 %	236
	2 osoby	7,6	73,0	76,2 %	18,7 %	5,1 %	100 %	586
	3 osoby	7,1	68,0	68,0 %	23,7 %	8,3 %	100 %	334
	4 osoby	7,6	73,2	77,7 %	16,8 %	5,5 %	100 %	269
	5 a více osob	7,0	67,2	63,4 %	24,6 %	11,9 %	100 %	107
	odmítl-a	7,2	68,9	71,4 %	23,5 %	5,1 %	100 %	19
podlahová plocha bytu / domu	do 50 m ²	6,9	65,7	59,1 %	31,7 %	9,2 %	100 %	198
	51-70 m ²	7,2	68,5	68,6 %	22,6 %	8,8 %	100 %	352
	71-90 m ²	7,5	72,1	77,4 %	17,4 %	5,2 %	100 %	347
	více než 90 m ²	8,2	79,6	86,3 %	12,4 %	1,3 %	100 %	259
	neví, bez odpovědi	7,4	70,9	72,7 %	20,6 %	6,8 %	100 %	395
počet obytných místností	1	6,5	60,8	53,0 %	33,4 %	13,6 %	100 %	139
	2	7,1	67,9	66,8 %	24,0 %	9,2 %	100 %	430
	3	7,5	72,7	75,2 %	20,8 %	4,1 %	100 %	590
	4	7,7	74,5	83,3 %	12,4 %	4,3 %	100 %	219
	5 a více	8,4	81,8	89,9 %	7,4 %	2,7 %	100 %	155
počet obytných místností na osobu	0,5 a méně	6,4	59,7	52,7 %	30,2 %	17,1 %	100 %	142
	0,6-0,9 místnosti	7,1	67,3	65,7 %	25,3 %	9,0 %	100 %	245
	1 obytná místnost	7,3	69,9	70,4 %	23,1 %	6,6 %	100 %	497
	více než 1 místnost	7,9	77,0	83,8 %	13,7 %	2,5 %	100 %	634
	bez odpovědi	7,2	68,8	64,2 %	30,0 %	5,8 %	100 %	34

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

*Průměrná spokojenost s bydlením představuje průměrnou hodnotu dílčích spokojeností – s obývanou jednotkou, domem a lokalitou bydliště.

3.10.2 Vztah mezi celkovou spokojeností s bydlením a jednotlivými aspekty bydlení

Pokud se podíváme, které aspekty bydlení jsou nejsilněji asociovány s celkovou spokojeností Brňanů a Brňanek se svým bydlením, ukazuje se, že v první řadě se jedná o **atributy vlastního bytu či obytné jednotky** – spokojenost s technickým stavem bytu, uspořádáním místností, dále s jeho příslušenstvím (WC, koupelna, úložné prostory pod.), velikostí bytu a velikostí obytných místností.

V rámci sledovaných atributů se pak do celkové spokojenosti s bydlením silně (3. v pořadí) promítá i **pocit domáckosti v rámci lokality bydlíště** (v této lokalitě se cítím jako doma), středně silně se do celkové spokojenosti s bydlením promítá i další faktor prostředí či sousedství – spokojenost s lidmi, kteří žijí v sousedství respondentů (obecněji **faktor sociální blízkosti**).

Středně silně je spokojenost s bydlením asociována s **atributy obývaného domu** – kvalitou rozvodů v domě, vzhledem domu, technickým stavem zařízení v domě, systémem vytápění v domě a kvalitou správy domu.

Hodnoty korelačních koeficientů u dalších sledovaných atributů bydlení indikují stejné zjištění jako v případě zkoumání jednotlivých dimenzí bydlení. Bydlení a spokojenost s ním představuje optikou obyvatel města vícedimenzionální kategorii, na které se, kromě výše uvedených faktorů, nižší, ovšem stále signifikantní měrou, podílejí i další aspekty kvality bydlení: na úrovni bytu (zvuková a tepelná izolace bytu, právní základ užívání bytu, náklady na bydlení³, oslunění bytu), domu (sousedské vztahy v domě, vybavení domu, kanalizace) i okolí bydlíště (čistě, hezky upravené, klidné okolí bydlíště s čistým životním prostředím).

Vliv dalších položek na celkovou spokojenost s bydlením lze označit za slabý (byť stále signifikantní). Zajímavé je, že faktor vybavenosti lokality (obchody, služby, restaurační zařízení, možnosti pro sportování či sdružování, spolkovou činnost místních lidí), je s celkovou spokojeností s bydlením asociován slaběji.

Tabulka č. 42: Vztah mezi indexem celkové spokojenosti s bydlením a jednotlivými aspekty obývaného bytu, domu a lokality

Korelační koeficient: Kendallovu tau b

	hodnota korelačního koeficientu
b12.f: Technický stav bytu / domu	,428**
b12.d: Uspořádání místností v bytě / rodinném domě	,413**
b35.a: V této lokalitě se opravdu cítím jako doma	,412**
b12.e: Příslušenství bytu / domu (WC, koupelna, úložné prostory, atp.)	,397**
b12.a: Velikost bytu / rodinného domu vzhledem k počtu bydlících osob	,384**
b12.b: Velikost obytných místností	,384**
b35.b: Jsem spokojen/a s tím, jací lidé tady v blízkém okolí žijí	,381**
b19.g: Kvalita / stav rozvodů v domě (elektrických, vodovodních, kanalizačních)	,380**
b19.a: Vnější vzhled domu (estetická stránka)	,378**
b12.k: Materiál použitý pro nosné zdi a příčky bytu	,367**
<i>Faktor lokality 1: participace a sociální blízkost</i>	,365**
b12.c: Počet obytných místností	,362**
b19.e: Technický stav zařízení v domě (výtah, sklepy, kočárkárna, atp.)	,361**
b19.h: Kvalita systému vytápění v domě	,356**

³ Byť se právní důvod užívání bytu či náklady na bydlení ukazují jako velmi důležité atributy bydlení (viz dále), se samotnou spokojeností s bydlením jsou silněji asociovány prvky, které vlastní kvalitu bydlení přímo ovlivňují.

	hodnota korelačního koeficientu
b19.i: Kvalita správy domu	,355**
b22.a: Okolí mého bydliště je čisté a hezky upravené	,350**
b12.h: Izolace zvuků z ulice	,346**
b19.b: Vzhled prostorů uvnitř domu	,344**
<i>Faktor lokality 2: příjemné a klidné prostředí</i>	,343**
b12.j: Tepelná izolace bytu, energetická náročnost vytápění bytu	,338**
b19.f: Sousedské vztahy v domě	,335**
b12.l: Právní vztah k bytu	,334**
b12.m: Výdaje / náklady na bydlení (tj. nájem, fond oprav, energie, daň z nemovitosti atp.)	,329**
b19.d: Vybavení domu (výtah, sklep, kočárkárna, atp.)	,325**
b19.k: Způsob řešení kanalizace domu (přípojka k městské kanalizaci, vlastní jímka atp.)	,324**
b22.h: Moje bydliště je v klidném prostředí	,321**
b28.c: V lokalitě, ve které žiji, je čisté životní prostředí	,315**
b12.g: Izolace zvuků od sousedů	,314**
b12.i: Oslunění bytu	,309**
b35.f: Lidé se tu začali více zajímat, co se v okolí děje	,301**
b35.d: Cítím spoluzodpovědnost za kvalitu života v této lokalitě	,297**
b35.c: Skladba lidí v této lokalitě se v posledních letech změnila k lepšímu	,291**
b19.c: Péče o prostory v domě (pořádek, čistota)	,285**
b22.e: V okolí mého bydliště je dostatek zeleně	,283**
b19.j: Bezbariérovost domu	,263**
b12.n: Bezbariérovost bytu	,252**
b22.b: V okolí mého bydliště je hodně neudržovaných domů	-,228**
<i>Faktor lokality 3: úpadek</i>	-,228**
b22.f: V okolí jsou místa vhodná k rekreaci, jako např. park, pěší zóna, cyklostezky, hřiště atp.	,226**
b22.c: V okolí mého bydliště je nebezpečné chodit ven	-,206**
<i>Počet (intenzita) sociálních vazeb v sousedství (b23)</i>	,205**
Počet obytných místností na osobu v bytě / domě	,200**
b22.j: V mém okolí žije většina pro mě důležitých lidí (přátel, rodina, atp.).	,193**
b27: Dostatek příležitostí a prostor pro setkávání a zájmovou činnost místních lidí	,190**
b35.e: Patřím do komunity lidí v lokalitě, která má společné zájmy, tráví společně volný čas, atp.	,177**
b26: Nachází se ve Vašem okolí, ve Vaší lokalitě dostatek příležitostí ke sportování?	,172**
b22.d: V okolí mého bydliště je příliš hustá doprava	-,165**
<i>Faktor lokality 4: dostupná MHD a blízkost škol</i>	,154**
b22.i: Okolí mého bydliště se vylidňuje	-,145**
<i>Index vybavenosti lokality</i>	,141**
b28.a: Bydlím v lokalitě, která je dobře obsloužena městskou hromadnou dopravou	,138**
b28.b: V okolí mého bydliště není problém s parkováním osobních aut	,136**
<i>Faktor lokality 5: snadné parkování</i>	,136**
b22.g: Děti z okolí tady mají blízko do školy	,108**
b32: Je v okolí Vašeho bydliště dostatek běžných služeb, které potřebujete ke svému životu?	,085**
b29: Nachází se v lokalitě dostatek obchodů, které potřebujete ke svému každodennímu životu?	,065**
b28.d: Nájem a ceny nemovitostí v naší lokalitě jsou výrazně vyšší než jinde v Brně	,053*
<i>Faktor lokality 6: drahé bydlení</i>	,053*
b24: Nachází se ve Vašem okolí, ve Vaší lokalitě restaurace, kavárna či hospoda?	,019

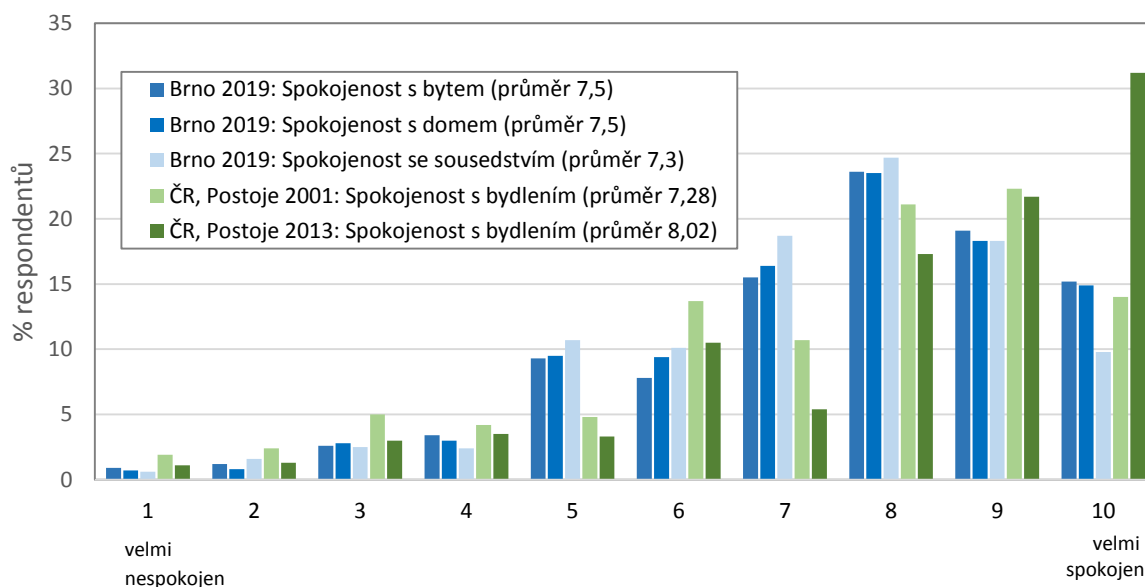
Poznámka: ** korelace je signifikantní na hladině 0,01, * korelace je signifikantní na hladině 0,05

3.10.3 Spokojenost obyvatel Brna s dimenzemi bydlení v kontextu jiných výzkumů

Co plyne ze srovnání tří brněnských parametrů spokojenosti (spokojenost s bytem, domem, se sousedstvím) s vybranými výsledky celorepublikového šetření „*Postoje k bydlení*“? (Kážmér, Boumová, 2016). Uvedené šetření za celou ČR proběhlo ve dvou vlnách, v letech 2001 a 2013.

Graf č. 33: Srovnání typů spokojenosti s bydlením šetření Bydlení v Brně a šetření Postoje k bydlení v ČR⁴ (na škále 1-10)

Otázka: (ČR) „Kdybyste měl/a zhodnotit, jak jste celkově spokojen/a s vaším bydlením, jak byste vaši spokojenost oznámkovala? Otázka: (Brno) „Když zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s vaším bytem?“ („... s domem, kde bydlíte?“) („...s blízkým okolím vašeho bydliště, s vaším sousedstvím?“)

Předpokládáme, že obsah toho, co v našem brněnském šetření vyjadřujeme trojicí kategorií „*spokojenost s bytem*“, „*spokojenost s domem*“ a „*spokojenost se sousedstvím*“ je ekvivalentní širší kategorii „*spokojenosti s bydlením*“, jak byla opakovaně použita v šetření za celou ČR.

Celkové hodnocení uvedených parametrů bydlení vyznívá u brněnského i republikového šetření pozitivně. Jak již víme, v případě Brna například u spokojenosti s *bytem* použily („pochvalné“) známky 7-10 téměř 3/4 brněnských respondentů (73 %). Spokojenost s *domem* ohodnotilo známkami 7-10 celkem 73 % respondentů a spokojenost se *sousedstvím* pak 71 % dotazovaných Brňanů. Průměry na stupnici 1-10 pak nabývají hodnot: *byt* 7,5; *dům* 7,5; *sousedství* 7,3.

Co se týká hodnocení spokojenosti za celou ČR, zde respondenti oceňovali své bydlení častěji nejvyššími známkami „9“ a „10“ z nabízené hodnotící škály. Patrnější je to u výsledků druhé vlny celorepublikového výzkumu (známka 10) za rok 2013. Zatímco celonárodní průměrná známka „*spokojenosti s bydlením*“ dosáhla v roce 2001 podobné hladiny jako u aktuálního šetření v Brně (7,28), v roce 2013 průměr hladiny spokojenosti s bydlením již nabyl hodnoty 8,02. (Zde nutno poznamenat, že jsme museli „obrátit“ orientaci škály spokojenosti použité v celostátním šetření.)

⁴ KÁŽMÉR, L., BOUMOVÁ, I. (2016). Spokojenost s bydlením v České republice – výsledky šetření 2001 a 2013. *Naše společnost* 14, č. 1.

Za vyšší hodnotou průměrné známky spokojenosti s bydlením u celonárodního šetření (2013) patrně stojí vyšší podíl vlastnického bydlení v celku ČR proti městu Brnu. (Podle SLDB 2011 existovalo v ČR 61 % bytů ve vlastnictví a 24 % bytů nájemních, zatímco v Brně „jen“ 40 % bytů ve vlastnictví a 38 % bytů nájemních. Přitom platí, že vlastníci bývají se svým bydlením spokojenější, než nájemníci.) Rozdíl mezi celorepublikovými a brněnskými výsledky mohla, byť velice slabě, ovlivnit také nestejná formulace otázky. V brněnském výzkumu jsme kladli vyšší důraz na neutrálnost formulace. Tážeme-li se: „Když zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s vaším bytem“, nenabízíme respondentovi pouze pozitivní pól odpovědi (spokojen), ale oba možné póly, čímž eliminujeme efekt sugesce při dotazování.

Dále se přirozeně nabízí srovnání výsledků celkových měř spokojenosti mezi šetřením „Bydlení v Brně“ (2019) s „Dlouhodobým výzkumem brněnských sídlišť“ (2011). Měření klíčových proměnných, včetně parametrů spokojenosti, se zde opíralo o shodnou metodologii. Srovnání průměrných hodnot spokojenosti (*dům, byt, sousedství/sídliště*) mezi oběma brněnskými výzkumy dokládá velmi silnou podobnost výsledků. Přitom mírně lepší parametry u šetření „Bydlení v Brně“ (2019) pravděpodobně nejvíce souvisejí s vyšším podílem vlastnického bydlení v rodinných domech v celku města Brna.

Tabulka č. 43: Srovnání typů spokojenosti s bydlením šetření Bydlení v Brně 2019 a šetření Dlouhodobý výzkum brněnských sídlišť (2011)

Znění otázek: Když zvážíte všechny okolnosti, jak jste spokojen(a) či nespokojen(a) se svým bytem? Prosím, označte na stupnici 1–10, kde „1“ je velmi nespokojen(a) a „10“ velmi spokojen(a). (2) Když zvážíte všechny okolnosti, jak jste spokojen(a) či nespokojen(a) s domem, ve kterém bydlíte? Prosím, označte na stupnici 1–10, kde „1“ je velmi nespokojen(a) a „10“ velmi spokojen(a). (3) Když zvážíte všechny okolnosti, jak jste spokojen(a) či nespokojen(a) s vaším sídlištěm? Prosím, označte na stupnici 1–10, kde „1“ je velmi nespokojen(a) a „10“ velmi spokojen(a).

Dlouhodobý výzkum brněnských sídlišť, 2011 N = 1773, obyvatelé Brna 18 a více let		Bydlení v Brně, 2019 N = 1554, obyvatelé Brna 18 a více let	
parametry celkové spokojenosti	průměr škály 1-10	parametry celkové spokojenosti	průměr škály 1-10
celková spokojenost s bytem	7,3	celková spokojenost s bytem	7,5
celková spokojenost s domem	7,0	celková spokojenost s domem	7,5
celková spokojenost se sídlištěm	7,1	celková spokojenost se sousedstvím	7,3

4 PREFERENCE V OBLASTI BYDLENÍ A PŘEDSTAVY O PREFEROVANÉM BYDLENÍ V BRNĚ

Tato kapitola se věnuje obecným preferencím Brňanů a Brňanek týkajících se bydlení a jejich **představám o ideálním bydlení v Brně**. Je důležité zdůraznit, že se nejedná primárně o představy či kritéria uplatňovaná při výběru současného bydlení, ale představy vztahující se k preferovanému či ideálnímu bydlení v Brně. Je zřejmé, že **kategorie reálného a preferovaného bydlení se mohou lišit**, zmapování představ o ideálním či preferovaném bydlení u obyvatel Brna však umožňuje nahlédnout, jakým směrem či směry by se mohla ubírat budoucí poptávka po bydlení v Brně ze strany obyvatel města.

4.1 Současné versus ideální bydlení pro zbytek života – trvalost současného bydlení a zájem o jeho změnu

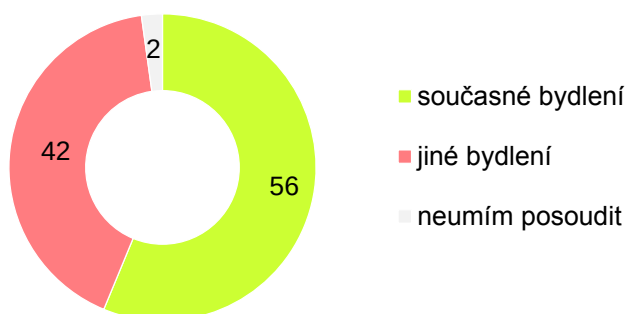
Nadpoloviční většina obyvatel města své současné bydlení pokládá za uspokojující a je v něm připravena strávit zbytek života (56 %). Více než dvě pětiny dotázaných by si však jako ideální bydlení pro zbytek života představovalo jiné bydlení než to současné (42 %).

Připravenost přijmout současné bydlení jako uspokojující koreluje především s věkem dotázaných a s fází jejich životní trajektorie. Spokojenější s daným stavem jsou pre-senioři a senioři, jiné bydlení by si většinově představovali zejména mladí lidé ve věku 18-34 let, v rámci specifických skupin obyvatel studenti, mladí pracující a rodiče s dětmi do 6 let.

Vliv na spokojenost má také charakter současného bydlení – lidé bydlící ve vlastním a dotázaní z rodinných domů častěji vnímají své bydlení jako definitivní, obyvatelé bytů častěji než celek uvažují o změně. Roli sehrává také velikost a dispozice bytu – představa ideálního bydlení se od toho současného liší častěji u osob bydlících v malých bytech do 50 m², s jednou obytnou místností a u osob bydlících ve svých bytech v počtu větším, než je počet obytných místností v jednotce.

Graf č. 34: Současné bydlení jako uspokojující pro zbytek života

Znění otázky: Můžete nám říci, jaké by mělo být vaše ideální bydlení, ve kterém byste se chtěl/a usadit a strávit zbytek života? Bylo by to současné bydlení nebo jiné? (b42), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Tabulka č. 44: Současné bydlení jako uspokojující pro zbytek života – dle vybraných sociodemografických kategorií

Znění otázky: Můžete nám říci, jaké by mělo být vaše ideální bydlení, ve kterém byste se chtěl/a usadit a strávit zbytek života? Bylo by to současné bydlení nebo jiné? (b42), v %, N = 1554, celek Brno 18+

		současné bydlení	jiné bydlení	neví	celkem	počet
celek	celek Brno 18+	56,3 %	41,6 %	2,2 %	100 %	1554
specifické cílové skupiny	studenti	21,2 %	77,2 %	1,6 %	100 %	97
	mladí pracující	26,9 %	71,1 %	2,0 %	100 %	257
	rodiče s dětmi do 6 let	43,5 %	56,1 %	0,4 %	100 %	230
	střední generace	54,8 %	42,2 %	2,9 %	100 %	482
	pre-senioři	66,5 %	32,8 %	0,7 %	100 %	161
	senioři	81,1 %	16,3 %	2,6 %	100 %	427
pohlaví	muž	57,2 %	40,2 %	2,6 %	100 %	745
	žena	55,4 %	42,8 %	1,8 %	100 %	809
věk	18-24	23,5 %	74,4 %	2,1 %	100 %	112
	25-34	27,1 %	71,0 %	1,9 %	100 %	266
	35-44	49,3 %	49,3 %	1,5 %	100 %	314
	45-54	58,7 %	37,3 %	4,0 %	100 %	239
	55-64	69,6 %	29,8 %	0,5 %	100 %	224
	65 a více	81,4 %	15,8 %	2,8 %	100 %	400
vzdělání	ZŠ	54,1 %	42,5 %	3,4 %	100 %	102
	SŠ bez maturity	62,9 %	34,6 %	2,4 %	100 %	409
	SŠ s maturitou	56,5 %	42,2 %	1,4 %	100 %	441
	VŠ	52,0 %	45,6 %	2,4 %	100 %	603
ekonomická aktivita	vysoce kvalifikovaní odborníci, majitelé firem	47,4 %	49,7 %	2,9 %	100 %	196
	řídící pracovníci, maj. menších firem	53,2 %	45,8 %	1,0 %	100 %	201
	úředníci, nemanuální pracující	46,1 %	52,4 %	1,5 %	100 %	276
	manuálně pracující	52,4 %	45,2 %	2,4 %	100 %	199
	důchodci - starobní, invalidní	80,4 %	17,1 %	2,5 %	100 %	453
	studenti	21,2 %	77,2 %	1,6 %	100 %	97
	osoby v domácnosti	35,9 %	63,1 %	1,0 %	100 %	81
	nezaměstnaní	57,0 %	35,9 %	7,1 %	100 %	52
typ domácnosti	jednočlenná domácnost	59,5 %	38,4 %	2,1 %	100 %	253
	dva nebo více dospělých bez dětí	61,3 %	36,4 %	2,2 %	100 %	697
	rodina (1-2 dospělí) s nezaopatřenými dětmi	46,4 %	52,6 %	1,0 %	100 %	473
	trojgenerační domácnost	72,3 %	24,8 %	2,9 %	100 %	58
	jiný typ domácnosti	47,9 %	43,0 %	9,2 %	100 %	74
typ bydlení	rodinný dům s jedním bytem	82,3 %	16,6 %	1,1 %	100 %	236
	vícegenerační rodinný dům nebo vila s více byty	70,9 %	27,1 %	2,1 %	100 %	217
	byt v panelovém bytovém domě	51,1 %	46,7 %	2,2 %	100 %	638
	byt v nepanelovém bytovém domě	44,7 %	53,3 %	2,0 %	100 %	434
	jiné	22,6 %	63,6 %	13,8 %	100 %	29
právní vztah k bytu	vlastnické bydlení	69,9 %	28,5 %	1,6 %	100 %	906
	družstevní bydlení	61,2 %	36,5 %	2,3 %	100 %	75
	nájemci v obecních / státních bytech	48,6 %	46,8 %	4,6 %	100 %	247
	nájemci v bytech v soukromém vlastnictví	22,5 %	76,6 %	0,9 %	100 %	234

		současné bydlení	jiné bydlení	neví	celkem	počet
	nájemní bydlení celkem	35,9 %	61,3 %	2,8 %	100 %	481
	podnájemní bydlení	24,4 %	72,7 %	2,9 %	100 %	71
	jiné, neví, odmítl-a	24,7 %	65,3 %	10,0 %	100 %	21
územní typ	historické centrum	42,5 %	55,6 %	1,9 %	100 %	50
	vnitřní centrum	42,6 %	53,6 %	3,8 %	100 %	124
	širší centrum	58,7 %	38,7 %	2,6 %	100 %	403
	vilové čtvrti	64,2 %	34,6 %	1,2 %	100 %	69
	sídliště	53,0 %	44,6 %	2,4 %	100 %	643
	příměstská zástavba	67,4 %	32,1 %	0,5 %	100 %	265
městská část	Brno-Bohunice	55,6 %	38,9 %	5,5 %	100 %	58
	Brno-jih	51,1 %	48,9 %	0,0 %	100 %	36
	Brno-Kohoutovice	56,8 %	43,2 %	0,0 %	100 %	52
	Brno-Královo Pole	63,3 %	35,6 %	1,1 %	100 %	114
	Brno-Líšeň	53,9 %	45,3 %	0,9 %	100 %	109
	Brno-sever	49,9 %	45,8 %	4,3 %	100 %	192
	Brno-střed	49,0 %	47,6 %	3,4 %	100 %	250
	Brno-Vinohrady	47,4 %	52,6 %	0,0 %	100 %	54
	Bystřec, Kníničky, Žebětín	54,7 %	42,8 %	2,5 %	100 %	124
	Slatina, Tuřany, Chrlice, Černovice	67,3 %	31,6 %	1,1 %	100 %	113
	Řečkovice a okolí	63,7 %	35,4 %	1,0 %	100 %	100
	Žabovřesky, Jundrov, Komín	62,9 %	35,7 %	1,4 %	100 %	135
	Židenice, Maloměřice, Obřany	58,2 %	40,2 %	1,6 %	100 %	110
	N. St. Lískovec, Bosonohy	58,8 %	38,8 %	2,5 %	100 %	109
počet bydlících osob v bytě /domě	1 osoba	60,2 %	37,6 %	2,2 %	100 %	237
	2 osoby	62,1 %	35,3 %	2,6 %	100 %	586
	3 osoby	49,5 %	48,9 %	1,6 %	100 %	335
	4 osoby	52,3 %	46,4 %	1,3 %	100 %	269
	5 a více osob	47,2 %	52,0 %	0,7 %	100 %	107
	odmítl-a	53,7 %	26,5 %	19,8 %	100 %	19
podlahová plocha bytu / domu	do 50 m ²	37,9 %	60,8 %	1,2 %	100 %	200
	51-70 m ²	53,5 %	45,7 %	0,8 %	100 %	352
	71-90 m ²	58,7 %	39,8 %	1,5 %	100 %	347
	více než 90 m ²	72,9 %	25,2 %	1,9 %	100 %	259
	neví, bez odpovědi	54,9 %	40,5 %	4,6 %	100 %	396
počet obytných místností	1	28,0 %	68,4 %	3,5 %	100 %	139
	2	50,1 %	48,0 %	1,8 %	100 %	430
	3	58,3 %	40,0 %	1,7 %	100 %	591
	4	65,2 %	33,1 %	1,7 %	100 %	219
	5 a více	79,1 %	19,0 %	1,9 %	100 %	155
počet obytných místností na osobu	0,5 a méně	19,2 %	78,5 %	2,3 %	100 %	142
	0,6-0,9 místnosti	45,4 %	53,0 %	1,6 %	100 %	245
	1 obytná místnost	51,6 %	46,8 %	1,6 %	100 %	498
	více než 1 místnost	72,7 %	25,3 %	2,0 %	100 %	634
	bez odpovědi	52,1 %	31,7 %	16,2 %	100 %	35

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

Jak ukazuje následující tabulka, respondenti, kteří své bydlení nepovažují za definitivní, jsou v základních dimenzích bydlení (byt, dům, okolí bydliště) méně spokojeni než celek dotázaných, souhrnné hodnoty sice indikují převažující spokojenost, ovšem s výhradami.

Tabulka č. 45: Soulad stávajícího a ideálního bydlení dle spokojenosti se současným bytem, obývaným domem a blízkým okolím bydliště

Znění otázek: Když zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s vaším bytem? (b16), Když zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s domem, kde bydlíte? (b21), Když teď zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen(a) či nespokojen(a) s blízkým okolím vašeho bydliště, s vaším sousedstvím? (b36), aritmetické průměry na škále od 1 (velmi nespokojen/a) až 10 (velmi spokojen/a), N = 1554, celek Brno 18+

	preferují současné bydlení	preferují jiné bydlení	neví	celek
spokojenost se současným bytem	8,1	6,7	6,9	7,5
spokojenost s domem	8,0	6,8	7,3	7,5
spokojenost s blízkým okolím bydliště	7,7	6,8	7,2	7,3
index celkové spokojenost se svým bydlením	77,0	64,0	68,7	71,4

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

4.2 Preferovaný územní typ v rámci Brna pro ideální bydlení

Respondenti, kteří by své současné bydlení rádi změnili, za ideální část Brna považují zejména příměstskou zástavbu na okraji města (35 % z nich). 17 % by preferovalo širší centrum města a 14 % některou z vilových čtvrtí. Neatraktivní z hlediska bydlení se jeví městské centrum – pouze 6 % dotázaných by ideálně chtělo bydlet ve vnitřním centru a jen 3 % v historickém centru. Pro 12 % dotázaných nalezení ideálního bydlení znamená opustit Brno.

Graf č. 35: Preferovaný územní typ pro budoucí bydlení

Znění otázky: A z hlediska typu území města a charakteru zástavby, ve které části Brna byste nejraději bydlel/a? (b43), v %, N = 680, nepovažují současné bydlení za ideální

Pokud se na ideální typy zástavby v rámci Brna podíváme optikou obyvatel jednotlivých územních typů, jež své současné bydlení nepovažují za ideální, pak vidíme, že:

- respondenti z historického centra by v rámci ideálního bydlení přesídlili častěji do vnitřního centra a příměstské zástavby, častěji by však i zůstali bydlet v centru,
- dotázaní z vnitřního centra vykazují tendenci k přesunu to širšího centra a příměstské zástavby,
- dotázaní z širšího centra by nejčastěji v daném charakteru zástavby zůstali, případně se přesunuli do příměstské zástavby,
- podobně respondenti z vilových čtvrtí by chtěli zůstat ve stejném typu zástavby, případně by své ideální bydlení hledali mimo Brno.
- Dotázaní ze sídlišť i příměstské zástavby by své ideální bydlení viděli v příměstské zástavbě.

Příměstská zástavba tak má u respondentů z většiny územních typů (vyjma dotázaných z vilových čtvrtí) největší atraktivitu coby oblast pro ideální bydlení v Brně.

Tabulka č. 46: Územní typ ideálního bydlení dle současného územního typu

Znění otázek: A z hlediska typu území města a charakteru zástavby, ve které části Brna byste nejraději bydlel/a? (b43) Ještě musím místo, kde bydlíte, zařadit do územního typu. Můžete se, prosím, podívat se mnou na tuto mapku a ukázat mi místo, kde bydlíte? (r6), v sloupcových %, N = 680, nepovažují současné bydlení za ideální

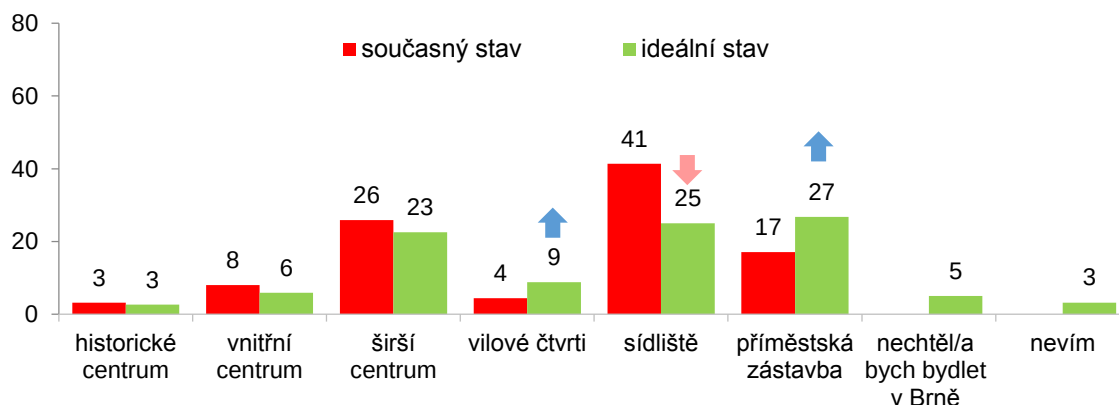
	sloupcová %	současný územní typ						
		historické centrum	vnitřní centrum	širší centrum	vilové čtvrti	sídliště	příměstská zástavba	celkem
preferovaný územní typ	historické centrum	15,2 %	1,5 %	1,3 %	0,0 %	2,8 %	4,4 %	2,9 %
	vnitřní centrum	17,5 %	14,4 %	5,3 %	10,7 %	2,6 %	4,7 %	5,7 %
	širší centrum	11,1 %	22,4 %	32,8 %	19,7 %	9,7 %	7,2 %	16,8 %
	vilová čtvrť	11,7 %	17,2 %	11,9 %	23,1 %	14,8 %	7,5 %	13,6 %
	sídliště	7,1 %	3,3 %	3,9 %	0,0 %	11,3 %	4,5 %	7,2 %
	příměstská zástavba	18,2 %	22,0 %	26,3 %	14,4 %	41,2 %	51,3 %	34,9 %
	nechtěl/a bych bydlet v Brně	13,2 %	12,4 %	13,5 %	24,8 %	8,3 %	14,1 %	11,5 %
	nevím	6,0 %	6,9 %	5,0 %	7,3 %	9,3 %	6,2 %	7,4 %
	celkem	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
počet odpovědí		29	71	166	25	302	86	680

Barevně jsou zvýrazněny nejpreferovanější varianty v rámci současného územního typu.

Pokud bychom představy o ideálním či preferovaném obývaném územním typu v rámci Brna srovnali se současným stavem, pak by v případě hypotetického naplnění představ obyvatel města došlo k výraznému úbytku obyvatel sídlišť (z aktuálních 41 % na 25 %), naopak výrazně by přibýlo osob bydlících v příměstské zástavbě (z aktuálních 17 % na 27 %). Mírně by pak také ubylo osob bydlících ve vnitřním (-2 %) a širším centru (-3 %), počet bydlících v historickém centru Brna by zůstal beze změny. Je nutno ovšem zmínit, že **se jedná pouze o hypotetický scénář při naplnění ideálních představ dotázaných, reálná volba by byla ovlivněna řadou dalších faktorů, které do tohoto scénáře nevstupují.**

Graf č. 36: Skutečný a ideálně obývaný územní typ v rámci Brna

Znění otázek: A z hlediska typu území města a charakteru zástavby, ve které části Brna byste nejraději bydlel/a? (b43) Ještě musím místo, kde bydlíte, zařadit do územního typu. Můžete se, prosím, podívat se mnou na tuto mapku a ukázat mi místo, kde bydlíte? (r6), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Respondenti, kteří by rádi bydleli na sídlišti, by se stěhovali nejraději do Kohoutovic (29 % z nich) nebo na Lesnou (27 %). Nejméně atraktivními sídlišti jsou Vinohrady (2 %), Černá Pole a Juliánov (shodně 0 %). Sídlíště celkově preferuje malý podíl respondentů, tyto údaje mají proto pouze indikativní charakter.

Tabulka č. 47: Preferovaná sídliště z hlediska bydlení

Znění otázky: Na jakém sídlišti byste chtěl/a bydlet? (b43a), v %, N = 49, nepovažují současné bydlení za ideální a preferují bydlení na sídlišti, možnost max. 3 odpovědí

sídliště (N = 49)	počet	v %
Kohoutovice	14	29 %
Lesná	13	27 %
Bystrc	10	20 %
Bohunice	8	16 %
Líšeň	8	16 %
Královo Pole	7	14 %
Starý Lískovec	7	14 %
Řečkovice	6	12 %
Žabovřesky	6	12 %
Jundrov	4	8 %
Kamenný vrch	4	8 %
Komín	4	8 %
Nový Lískovec	4	8 %
Kamechy	3	6 %
Medlánky	3	6 %
Slatina	3	6 %
Vinohrady	1	2 %
Černá pole	0	0 %
Juliánov	0	0 %

Pokud dotázaní ideální bydlení umísťují obecně do okrajových částí Brna, preferují zejména Bystrc (21 %) a Soběšice (18 %).

Tabulka č. 48: Preferované okrajové části Brna z hlediska bydlení

Znění otázky B: Ve které okrajové části Brna byste chtěl/a bydlet? (b43b), v %, N = 237, nepovažují současné bydlení za ideální a preferují bydlení v příměstské zástavbě na okraji města, možnost max. 3 odpovědí

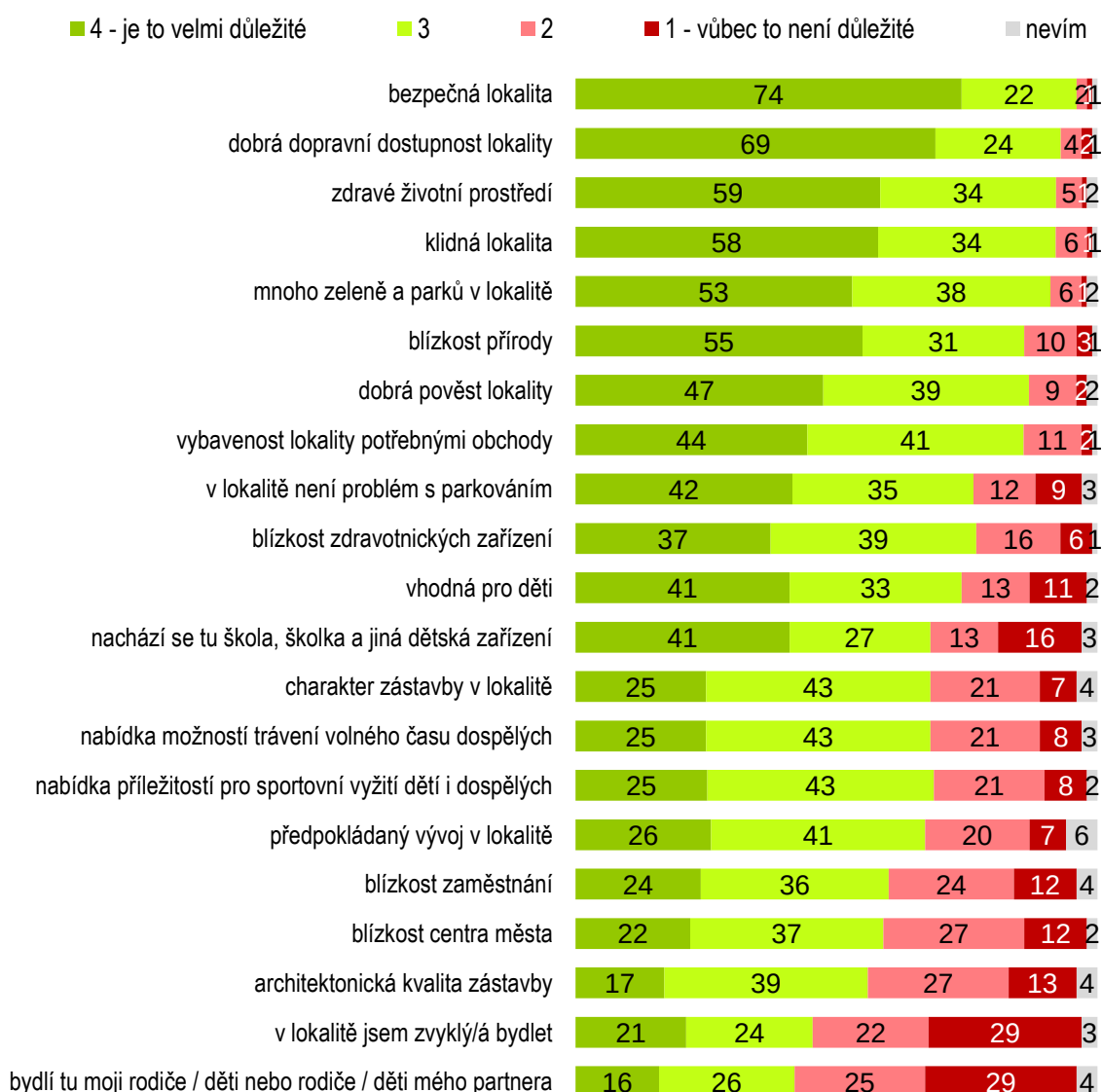
okrajová část Brna (N = 237)	počet	v %
Bystrc	50	21 %
Soběšice	43	18 %
Žebětín	34	14 %
Řečkovice	32	14 %
Útěchov	27	11 %
Jundrov	26	11 %
Medlánky	24	10 %
Stará Líšeň	24	10 %
Ořešín	22	9 %
Slatina	19	8 %
Komín	18	8 %
Maloměřice a Obřany	16	7 %
Ivanovice	15	6 %
Tuřany	15	6 %
Bohunice	14	6 %
Chrlice	14	6 %
Kníničky	12	5 %
Mokrá Hora	12	5 %
Starý Lískovec	12	5 %
Bosonohy	11	5 %
Nový Lískovec	10	4 %
Dolní Heršpice	8	3 %
Jehnice	7	3 %
Černovice	5	2 %
Horní Heršpice	3	1 %
Přízřenice	3	1 %
jiné	8	3 %
nevím	27	11 %

4.3 Kritéria výběru lokality preferovaného bydlení v Brně

Při výběru lokality pro bydlení není pro respondenty nejpodstatnější občanská vybavenost nebo dostupnost služeb, ale základní charakteristiky oblasti: bezpečnost (velmi důležité pro 74 % respondentů), dobrá dopravní obslužnost (69 %), zdravé životní prostředí (59 %), klidná lokalita (58 %) a blízkost přírody (55 %). Za nejméně důležité faktory pro výběr oblasti bydlení jsou označovány architektonická kvalita zástavby (17 %) nebo fakt, že zde bydlí nejbližší příbuzní (děti, rodiče – 16 %).

Graf č. 37: Kritéria pro výběr lokality bydlení v Brně

Znění otázky: Zamyslete se nyní nad výběrem lokality. Co by pro Vás bylo důležité, pokud byste se dnes rozhodoval/a o tom, ve které lokalitě v Brně budete bydlet? (b44), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Na sadu 21 zkoumaných kritérií jsme uplatnili metodu faktorové analýzy, s jejíž pomocí jsme extrahovali 5 faktorů – oblastí důležitosti uplatňovaných při hypotetickém výběru lokality bydlení v Brně:

1. **PŘÍVĚTIVÉ PROSTŘEDÍ**
2. **DĚTI A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY**
3. **CHARAKTER A KVALITA ZÁSTAVBY**
4. **LOKACE, DOPRAVNÍ SPOJENÍ A SLUŽBY**
5. **KOŘENY A RODINNÉ VAZBY**

Tabulka č. 49: Přehled položek sytících jednotlivé faktory

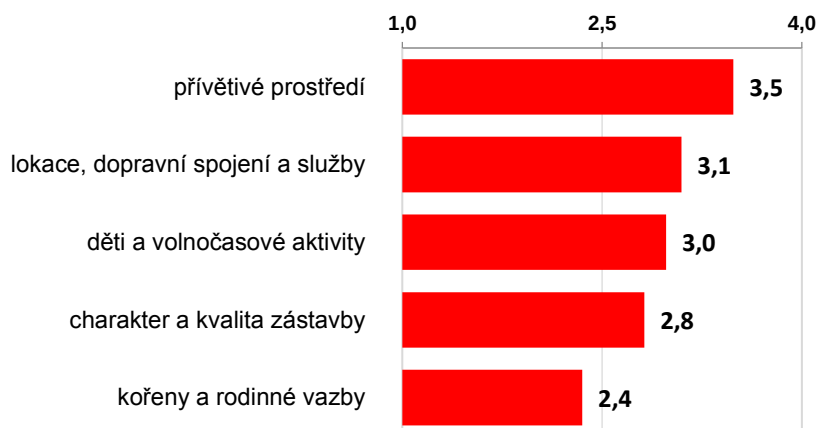
Faktor 1: PŘÍVĚTIVÉ PROSTŘEDÍ; vysvětluje 17 % rozptylu
Zdravé životní prostředí
Klidná lokalita
Blízkost přírody
Mnoho zeleně a parků v lokalitě
Bezpečná lokalita
Dobrá pověst lokality
Faktor 2: DĚTI A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY; vysvětluje 14 % rozptylu
Vhodná pro děti
V lokalitě se nachází škola, školka a jiná dětská zařízení
Nabídka příležitostí pro sportovní vyžití dětí i dospělých
Nabídka možností trávení volného času dospělých v lokalitě
V lokalitě není problém s parkováním
Faktor 3: CHARAKTER A KVALITA ZÁSTAVBY; vysvětluje 10 % rozptylu,
Architektonická kvalita zástavby
Charakter zástavby v lokalitě (sídlíště, starší zástavba, vilová čtvrť, atp.)
Předpokládaný vývoj v lokalitě (plánovaná výstavba, rekonstrukce, atp.)
Faktor 4: LOKACE, DOPRAVNÍ SPOJENÍ A SLUŽBY; vysvětluje 9 % rozptylu
Blízkost centra města
Vybavenost lokality potřebnými obchody
Dobrá dopravní dostupnost lokality
Blízkost zaměstnání
Faktor 5: KOŘENY A RODINNÉ VAZBY; vysvětluje 8 % rozptylu
V lokalitě jsem se narodil/a či zde žiji hodně dlouho a jsem zde zvyklý/á bydlet
V lokalitě bydlí moji rodiče / děti nebo rodiče / děti mého partnera

Z následujícího grafu je pak zřejmé, že pokud by obyvatelé Brna rozhodovali, ve které lokalitě by chtěli bydlet, **nejvíce** by při výběru uplatňovali **faktor přívítivého prostředí** (zahrnující aspekty jako čistota, klid, bezpečnost a dobrá pověst lokality, zdravé prostředí s dostatkem zeleně v lokalitě či v její blízkosti), vysokou důležitost má také faktor lokace, dopravního spojení a obchodů (dobrá dopravní dostupnost, blízkost centra města, zaměstnání apod.), který následuje faktor vhodnosti lokality pro

děti a volnočasové aktivity a faktor charakteru a kvality zástavby. Relativně nižší důležitost v hypotetickém výběru sehrává faktor kořenů či rodinných vazeb v lokalitě.

Graf č. 38: Průměrná důležitost jednotlivých faktorů ve výběru lokality bydlení v Brně

Znění otázky: Zamyslete se nyní nad výběrem lokality. Co by pro Vás bylo důležité, pokud byste se dnes rozhodoval/a o tom, ve které lokalitě v Brně budete bydlet? (b44), graf vynáší aritmetické průměry extrahovaných faktorů na škále od 1 (rozhodně nedůležité) až 4 (rozhodně důležité)

Jednotlivé skupiny obyvatel města z hlediska fází životního cyklu jednotlivým faktorům lokality bydlení v rámci Brna připisují nestejnou důležitost. Pro všechny skupiny platí, že faktor přívětivého prostředí hraje nejdůležitější roli, studenti a mladí pracující jej však akcentují o něco méně, pouze slabou důležitost pak má pro tyto skupiny faktor kořenů a rodinných vazeb v preferované lokalitě bydlení v Brně, pro studenty je naopak důležitější atribut lokace (blízkost města, dobré dopravní spojení apod.). Pro rodiče malých dětí vystupuje důležitost vhodnosti lokality pro děti i možnosti volnočasových aktivit, starší skupiny obyvatel (pre-senioři, senioři) silněji než ostatní akcentují přívětivost lokality, pro seniory má vysokou důležitost i jejich letité spojení s lokalitou bydliště (zvyk).

Tabulka č. 50: Důležitost faktorů výběru lokality bydlení pro vybrané sociodemografické skupiny

Aritmetické průměry důležitosti jednotlivých faktorů na škále od 1 (rozhodně nedůležité) až 4 (rozhodně důležité)

		přívětivé prostředí	lokace, dopravní spojení a služby	děti a volnočasové aktivity	charakter a kvalita zástavby	kořeny a rodinné vazby	celkem	počet
celek	celek Brno 18+	3,5	3,1	3,0	2,8	2,4	14,7	1554
specifické cílové skupiny	studenti	3,4	3,3	2,8	2,7	2,0	14,2	97
	mladí pracující	3,3	3,0	3,0	2,8	2,1	14,3	257
	rodiče s dětmi do 6 let	3,5	3,0	3,3	2,8	2,2	14,8	230
	střední generace	3,5	3,0	3,0	2,8	2,3	14,6	482
	pre-senioři	3,6	3,2	2,9	2,9	2,5	15,0	161
	senioři	3,6	3,1	2,9	2,9	2,6	15,1	427

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

Pokud se na důležitost atributů preferované lokality bydlení podíváme optikou těch, kdo své současné bydlení nepovažují za ideální a přáli by si jej změnit, získáme v kombinaci s poptávaným územním typem ideálního bydlení možné žádoucí atributy daných území v rámci Brna.

Lidé, kteří by ideálně chtěli bydlet v centru města, považují za důležitější faktor lokace bydliště, dostupnosti obchodů a dopravního spojení, naopak ve srovnání s ostatními jsou pro ně o něco méně důležité faktory přívětivosti a rodinnosti lokality. Přívětivost lokality a její vhodnost pro rodiny i volnočasové aktivity lze naopak optikou těch, kdo by zde chtěli bydlet, považovat za silné stránky příměstské zástavby v Brně – tedy územního typu, který by v případě možnosti volby lidé nejsilněji poptávali.

Tabulka č. 51: Důležitost faktorů výběru lokality dle preferovaného územního typu v rámci Brna optikou těch, kdo své současné bydlení nepovažují za ideální

Znění otázky: A z hlediska typu území města a charakteru zástavby, ve které části Brna byste nejraději bydlel/a? (b43), Zamyslete se nyní nad výběrem lokality. Co by pro Vás bylo důležité, pokud byste se dnes rozhodoval/a o tom, ve které lokalitě v Brně budete bydlet? (b44), N = 680, nepovažují současné bydlení za ideální, tabulka v jednotlivých skupinách zobrazuje aritmetické průměry důležitosti jednotlivých faktorů na škále od 1 (rozhodně nedůležité) až 4 (rozhodně důležité)

		přívětivé prostředí	lokace, dopravní spojení a služby	děti a volnočasové aktivity	charakter a kvalita zástavby	kořeny a rodinné vazby	celkem	počet
preferovaný územní typ	historické + vnitřní centrum	3,3	3,3	2,7	2,8	2,1	3,3	59
	širší centrum	3,3	3,1	2,8	2,7	2,0	3,3	114
	vilová čtvrť	3,6	3,1	3,0	3,0	2,1	3,6	92
	sídlště	3,5	3,1	3,0	2,6	2,3	3,5	49
	příměstská zástavba	3,5	2,9	3,1	2,7	1,9	3,5	237
	nechtěl/a bych bydlet v Brně	3,5	2,9	2,9	2,7	1,9	3,5	78
	nevím	3,3	3,1	2,7	2,7	2,3	3,3	50
	celek (nepovažují své bydlení za ideální do konce života)	3,5	3,0	2,9	2,8	2,0	3,5	680

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

4.4 Preferovaný typ bydlení

Z hlediska typu bydlení pozorujeme jednoznačnou preferenci rodinných domů s jedním bytem (49 %). Se značným odstupem následují byty v nepanelových bytových domech (19 %) a vícegenerační rodinné domy (17 %). Bydlení v bytech v panelových domech preferuje necelá desetina obyvatel města (9 %).

Pokud jednotlivé varianty sečteme do obecnějších kategorií, pak v rodinných domech by chtěly bydlet dvě třetiny obyvatel města (66 %), bydlení v bytech v bytových domech preferuje výrazně méně respondentů – 29 %.

Tabulka č. 52: Preferovaný typ obydlí

Znění otázky: Znění otázky: Bez ohledu na to kde nyní bydlíte, řekněte, jaký by měl být typ obydlí, v němž byste nejraději bydlel/a? Mělo by jít o ... (b45), v %, N = 1554, celek Brno 18+

	počet odpovědí	%
rodinný dům s jedním bytem	756	48,6 %
vícegenerační rodinný dům nebo vila s více byty	261	16,8 %
<i>celkem rodinný dům</i>	<i>1017</i>	<i>65,5 %</i>
byt v panelovém bytovém domě	138	8,9 %
byt v bytovém domě z cihel, tvárnic, atp.	290	18,7 %
byt v bytovém domě z jiného materiálu (kovová konstrukce, dřevo, aj.)	22	1,4 %
<i>celkem byt v bytovém domě</i>	<i>450</i>	<i>29,0 %</i>
jiný typ	49	3,2 %
nevím	37	2,4 %
celkem	1554	100,0 %

Rodinný dům, ať v jedno či vícegenerační podobě, mají jako nejpreferovanější typ obydlí všechny skupiny obyvatel města. Nejvíce daný typ bydlení favorizují respondenti s malými dětmi, osoby s vysokoškolským vzděláním a vyšším profesním statutem. Slabší je preference bydlení v rodinném domě u samostatně bydlících osob a respondentů, kteří aktuálně žijí v zástavbě tvořené dominantně bytovými domy – v historickém a vnitřním centru a na sídlištích. Tyto skupiny o něco silněji než celek obyvatel města preferují bydlení v bytových domech, i u těchto skupin respondentů je však stále nejpreferovanější variantou bydlení v rodinném domě.

Tabulka č. 53: Preferovaný typ obydlí – dle vybraných sociodemografických kategorií

Znění otázky: Bez ohledu na to kde nyní bydlíte, řekněte, jaký by měl být typ obydlí, v němž byste nejraději bydlel/a? Mělo by jít o ... (b45), v řádkových %, N = 1554, celek Brno 18+

		rodinný dům celkem	byt v panelovém bytovém domě	byt v nepanelovém bytovém domě	byt v bytovém domě celkem	jiný typ, nevím	počet
celek	celek Brno 18+	65,5 %	8,9 %	20,1 %	29,0 %	5,6 %	1554
specifické cílové skupiny	studenti	61,9 %	11,4 %	19,0 %	30,3 %	7,8 %	97
	mladí pracující	64,1 %	6,1 %	20,9 %	27,0 %	8,9 %	257
	rodiče s dětmi do 6 let	78,8 %	7,3 %	11,8 %	19,1 %	2,1 %	230
	střední generace	69,0 %	7,8 %	17,8 %	25,6 %	5,3 %	482
	pre-senioři	64,0 %	11,5 %	19,7 %	31,2 %	4,8 %	161
	senioři	60,7 %	11,0 %	23,7 %	34,7 %	4,6 %	427
pohlaví	muž	66,9 %	8,8 %	18,6 %	27,3 %	5,7 %	745
	žena	64,1 %	9,0 %	21,5 %	30,5 %	5,4 %	809
věk	18-24	65,0 %	9,7 %	18,6 %	28,2 %	6,7 %	112
	25-34	65,1 %	6,3 %	20,5 %	26,8 %	8,1 %	266
	35-44	71,6 %	8,5 %	14,3 %	22,8 %	5,5 %	314
	45-54	66,9 %	6,7 %	21,1 %	27,8 %	5,3 %	239
	55-64	64,3 %	12,5 %	19,3 %	31,8 %	3,9 %	224

		rodinný dům celkem	byt v panelovém bytovém domě	byt v nepanelovém bytovém domě	byt v bytovém domě celkem	jiný typ, neví	počet
vzdělání	65 a více	60,7 %	9,9 %	24,6 %	34,6 %	4,7 %	400
	ZŠ	47,8 %	10,7 %	28,7 %	39,4 %	12,9 %	102
	SŠ bez maturity	59,9 %	13,2 %	18,8 %	32,0 %	8,1 %	409
	SŠ s maturitou	63,7 %	9,0 %	22,4 %	31,4 %	4,9 %	441
	VŠ	73,5 %	5,6 %	17,8 %	23,4 %	3,1 %	603
ekonomická aktivita	vysoce kvalifikovaní odborníci, majitelé firem	70,5 %	3,4 %	21,2 %	24,7 %	4,8 %	196
	řídící pracovníci, maj. menších firem	74,5 %	7,0 %	16,7 %	23,6 %	1,9 %	201
	úředníci, nemanuální pracující	63,9 %	8,8 %	22,1 %	30,9 %	5,2 %	276
	manuálně pracující	62,5 %	10,9 %	17,3 %	28,2 %	9,3 %	199
	důchodci - starobní, invalidní	60,6 %	11,4 %	23,6 %	35,0 %	4,4 %	453
	studenti	61,9 %	11,4 %	19,0 %	30,3 %	7,8 %	97
	osoby v domácnosti	81,3 %	4,4 %	10,6 %	15,0 %	3,7 %	81
	nezaměstnaní	55,1 %	10,0 %	15,3 %	25,3 %	19,6 %	52
typ domácnosti	jednočlenná domácnost	50,3 %	11,6 %	31,4 %	43,1 %	6,6 %	253
	dva nebo více dospělých bez dětí	62,3 %	10,9 %	20,9 %	31,8 %	5,9 %	697
	rodina (1-2 dospělí) s nezaopatřenými dětmi	76,9 %	5,4 %	13,8 %	19,2 %	3,8 %	473
	trojgenerační domácnost	84,2 %	1,6 %	8,7 %	10,3 %	5,5 %	58
	jiný typ domácnosti	58,4 %	8,2 %	23,3 %	31,5 %	10,1 %	74
nezaopatřené děti v domácnosti	ve věku 0 až 5 let	77,9 %	7,3 %	11,9 %	19,2 %	2,9 %	242
	ve věku 6 až 14 let	77,2 %	6,0 %	13,6 %	19,6 %	3,1 %	229
	ve věku 15 a více let	75,4 %	4,9 %	14,0 %	18,9 %	5,7 %	209
Jak Vaše domácnost vychází se svými příjmy?	nemusíme se nijak omezovat	62,1 %	8,5 %	25,2 %	33,7 %	4,2 %	332
	stačí na všechno, ale musíme dobře hospodařit	70,1 %	9,0 %	17,2 %	26,2 %	3,7 %	719
	musíme velmi šetřit, abychom si mohli koupit dražší věci	64,6 %	9,1 %	21,1 %	30,2 %	5,2 %	277
	máme dost peněz jen na nákup nejlevnějších věcí	49,8 %	8,7 %	29,3 %	38,0 %	12,1 %	96
	peníze stačí jen na nejlevnější potraviny	42,9 %	16,0 %	22,7 %	38,7 %	18,4 %	31
	často nemáme dost peněz ani na nákup levných potravin	58,6 %	23,4 %	0,0 %	23,4 %	18,0 %	13
	nevím / bez odpovědi	68,8 %	4,2 %	12,9 %	17,1 %	14,0 %	85
územní typ	historické centrum	46,6 %	4,1 %	43,8 %	47,9 %	5,4 %	50
	vnitřní centrum	48,4 %	0,9 %	47,6 %	48,4 %	3,2 %	124
	širší centrum	68,8 %	4,6 %	21,4 %	26,0 %	5,2 %	403
	vilové čtvrti	84,6 %	3,5 %	10,6 %	14,1 %	1,2 %	69
	sídlště	58,7 %	16,5 %	17,4 %	33,9 %	7,4 %	643
	příměstská zástavba	83,3 %	2,9 %	9,7 %	12,6 %	4,1 %	265

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

Následující tabulka ukazuje vztah mezi nemovitostí, v níž respondenti skutečně bydlí, a preferovaným typem obydlení. Ukazuje se, že preferovaný typ bydlení se se současným nejvíce překrývá u osob bydlících v rodinných domech - pro 91 % z nich je tento typ bydlení zároveň jejich nejpreferovanějším. Obyvatelé nepanelových bytových domů svůj typ bydlení označují za preferovaný ve 42 %, relativně nejméně jsou představy o bydlení saturovány u dotázaných žijících v panelových domech – jen pro 19 % z nich platí, že aktuální typ bydlení naplňuje jejich ideál.

Tabulka č. 54: Vztah současného a preferovaného typu obydlení

Znění otázky: V jakém bytě/domě v současnosti bydlíte? (b1) Bez ohledu na to kde nyní bydlíte, řekněte, jaký by měl být typ obydlení, v němž byste nejraději bydlel/a? (b45), v %, N = 1554, celek Brno 18+, barevně je zvýrazněna nejpreferovanější varianta v kategoriích dle současného typu bydlení, tučně jsou zvýrazněny hodnoty přímého srovnání stejného typu bydlení v úrovni současné – preferované

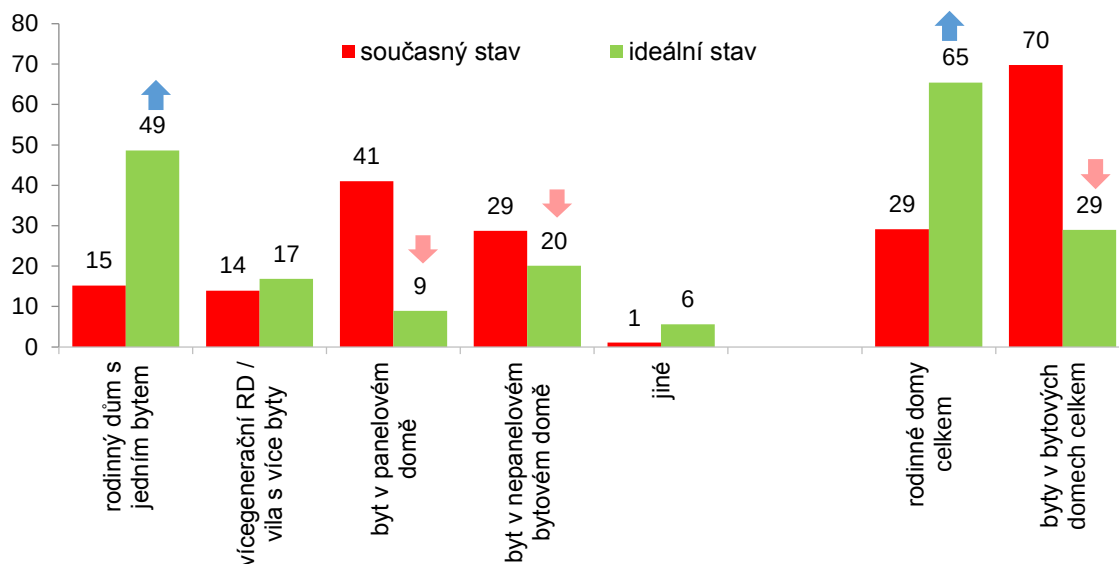
řádková %		preferovaný typ bydlení								
		RD s jedním bytem	vícegenerační RD / vila s více byty	rodinné domy celkem	byt v panelovém domě	byt v nepanelovém bytovém domě	byty v bytových domech celkem	jiné, neví	celkem	počet
současný typ bydlení	RD s jedním bytem	78,6 %	15,3 %	93,9 %	1,1 %	3,3 %	4,4 %	1,7 %	100 %	236
	vícegenerační RD / vila s více byty	48,2 %	40,5 %	88,7 %	0,9 %	6,1 %	7,0 %	4,3 %	100 %	217
	rodinné domy celkem	64,0 %	27,3 %	91,4 %	1,0 %	4,7 %	5,7 %	2,9 %	100 %	453
	byt v panelovém domě	45,7 %	12,9 %	58,6 %	18,5 %	15,4 %	33,9 %	7,5 %	100 %	638
	byt v nepanelovém bytovém domě	37,9 %	12,0 %	49,9 %	2,6 %	42,3 %	44,9 %	5,2 %	100 %	447
	byty v bytových domech celkem	42,5 %	12,5 %	55,0 %	11,9 %	26,5 %	38,5 %	6,6 %	100 %	1085
	jiné	29,9 %	11,6 %	41,5 %	23,5 %	21,5 %	45,0 %	13,5 %	100 %	16
	celkem	48,6 %	16,8 %	65,5 %	8,9 %	20,1 %	29,0 %	5,6 %	100 %	1554

**Poznámka: byty v panelových bytových domech se mohou nacházet i v jiných typech zástavby než pouze na sídlištích. Hodnoty za byt v panelovém domě (typ bydlení) a sídliště (územní typ) se proto mohou mírně lišit (viz předchozí tabulka).*

Komparace rozložení současného typu bydlení s ideálním stavem či preferencemi obyvatel Brna potvrzuje již výše naznačené. V hypotetické situaci, kdy by obyvatelé Brna mohli zvolit typ bydlení dle svých představ, by dramaticky vzrostl podíl osob bydlících v rodinných domech (ze současných 29 % na 65 %; +36 %) – zvláště pak v rodinných domech s jedním bytem (z 15 % na 49 %; +34 %). Výrazně by se snížil podíl osob bydlících v bytových domech (ze současných 70 % na 29 %; -41 %) – pokles by byl patrný zejména u bytů v panelových domech (ze 41 % na 9 %; -32 %), zřetelný by byl ovšem i u bydlení v nepanelových bytových domech (z 29 % na 20 %; -9 %). **I zde platí, že se jedná pouze o hypotetický scénář absolutního naplnění ideálních představ dotázaných, reálná volba by byla ovlivněna řadou dalších faktorů, které do tohoto scénáře nevstupují.**

Graf č. 39: Skutečný a ideální typ bydlení

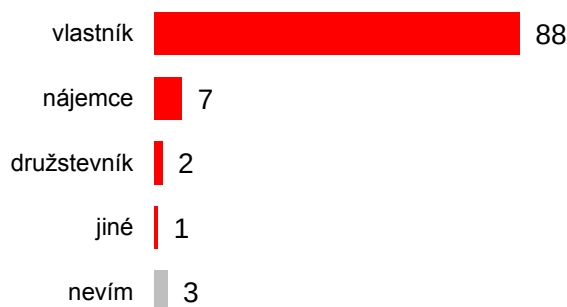
Znění otázek: V jakém bytě/domě v současnosti bydlíte? (b1) Bez ohledu na to kde nyní bydlíte, řekněte, jaký by měl být typ obydlí, v němž byste nejraději bydlel/a? (b45), v %, N = 1554, celek Brno 18+

4.5 Právní vztah k bytu / domu

Jednoznačně nejpreferovanějším typem právního vztahu k obytné nemovitosti je vlastnické bydlení – vybralo by si jej 88 % respondentů⁵. Nájemní bydlení upřednostňuje 7 % dotázaných, bytová družstva pouze 2 %.

Graf č. 40: Preferovaná právní forma vztahu k bytu či domu

Znění otázky: Jaké by mělo být vaše postavení, pokud jde o právní důvod užívání vašeho ideálního bydlení? (b46), v %, N = 1554, celek Brno 18+

⁵ Komparace posouzení ideálního právního důvodu užívání bytu mezi celonárodním šetřením „Postoje k bydlení“ (2001 a 2013) a šetřením „Bydlení v Brně“ (2019) ukazuje, že ideál vlastnického bydlení se mezi brněnskými respondenty ukázal ještě přitažlivější, než tomu bylo ve dvou uplynulých šetřeních vzorku obyvatel celé ČR. Mezi Brňany preferovalo v roce 2019 vlastnické bydlení téměř 90 procent dotazovaných (88 %), zatímco v předchozích celonárodních šetřeních ČR to bylo 76 % respondentů (v roce 2001) a 82 % respondentů (v roce 2013).

Preference vlastnického bydlení je výrazná zejména u dotázaných, kteří již nyní ve vlastnickém bydlení žijí (vlastnické bydlení preferuje 95 % z nich), stejný názor ovšem výrazně převažuje i u respondentů bydlících v družstevních bytech nebo v nájemním bydlení. Relativně častěji se s preferencí nájemního bydlení jako ideální varianty právního důvodu užívání nemovitosti setkáváme u podnájemníků (20 %) a u osob žijících v obecních (či státních) bytech (17 %).

Tabulka č. 55: Vztah reálného a ideálního právního důvodu užívání bytu či domu

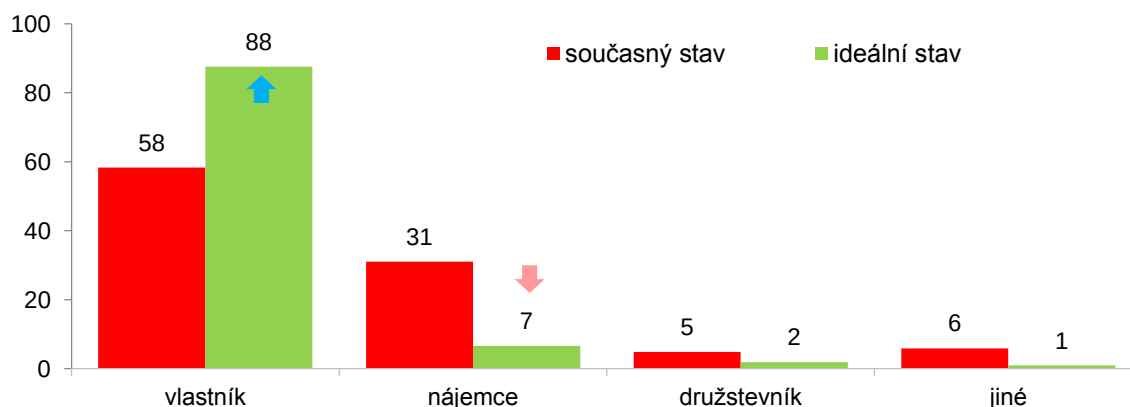
Znění otázky: Jaké by mělo být vaše postavení, pokud jde o právní důvod užívání vašeho ideálního bydlení? (b46) Jaký je Váš právní vztah k užívání tohoto bytu/domu? (b2), v řádkových %, N = 1554, celek Brno 18+, barevně je zvýrazněna nejpreferovanější varianta v kategoriích dle současného právního důvodu užívání bytu/domu, tučně jsou zvýrazněny hodnoty přímého srovnání stejného právního důvodu užívání bydlení v úrovni současné – preferované

		ideální právní vztah					počet
		vlastník	družstevník	nájemce	jiné, neví	celkem	
současný stav	vlastnické bydlení - spolu/majitelé, členové domácnosti vlastníka	94,9 %	0,4 %	2,3 %	0,9 %	100 %	906
	družstevní bydlení - členové, členové rodiny či domácnosti družstevníka	81,6 %	11,2 %	1,5 %	1,4 %	100 %	75
	nájemci v obecních, státních bytech	73,9 %	3,0 %	17,6 %	0,7 %	100 %	247
	nájemci v bytech v soukromém vlastnictví	83,0 %	2,6 %	9,1 %	1,5 %	100 %	234
	nájemní bydlení celkem	78,3 %	2,8 %	13,4 %	1,1 %	4,3%	481
	podnájemní bydlení	67,1 %	4,2 %	19,6 %	0,0 %	100 %	71
	jiné, neví, odmítl/a	72,0 %	4,5 %	6,7 %	0,0 %	100 %	21
	celkem	87,5 %	1,9 %	6,6 %	0,9 %	100 %	1554

Projekce aktuálních představ obyvatel Brna o ideálním právním důvodu užívání bytu či domu by vedla k dalšímu nárůstu již nyní dominantního sektoru vlastnického bydlení – z aktuálních 58 % na 88 % a k poklesu dalších sektorů – zejména nájemního bydlení (z 31 % na 7 %; -24 %).

Graf č. 41: Skutečný a ideální právní důvod užívání bytu/domu

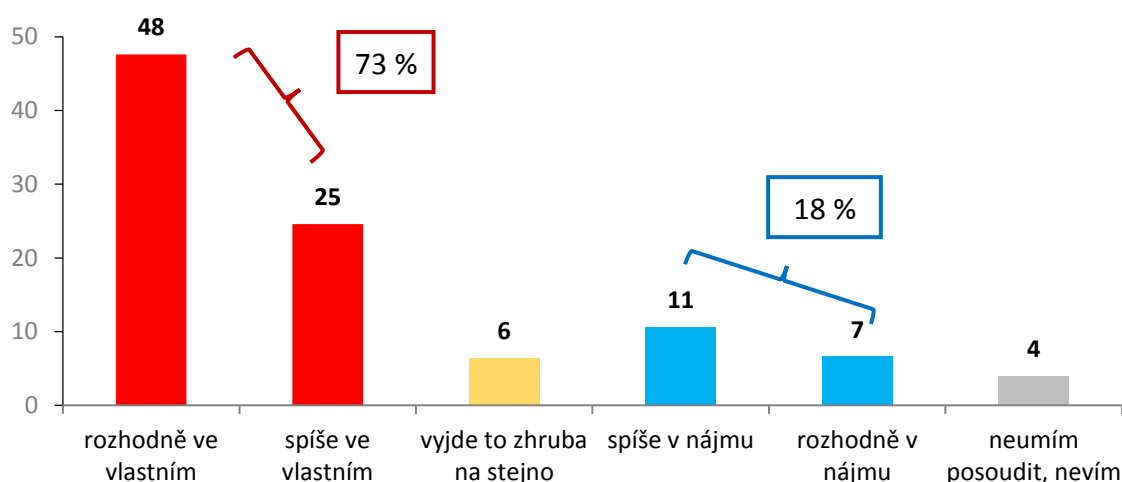
Znění otázky: Znění otázky: Jaké by mělo být vaše postavení, pokud jde o právní důvod užívání vašeho ideálního bydlení? (b46) Jaký je Váš právní vztah k užívání tohoto bytu / domu? (b2), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Silnou preferenci vlastnického bydlení ve srovnání s nájemním dokládá také následující graf, který oproti předchozí otázce mapuje názory respondentů na vlastnické či nájemní bydlení s přihlédnutím k jejich aktuální situaci. Téměř tři čtvrtiny dotázaných za vhodnější pro sebe v současné situaci pokládají bydlení ve vlastní nemovitosti (73 %), jen 18 % upřednostňuje bydlení v nájmu. Podle 6 % dotázaných jsou obě varianty přibližně rovnocenné.

Graf č. 42: Osobní preference vlastnického či nájemního bydlení

Znění otázky: Nyní se věnujme bydlení ve vlastním a v nájmu. Vezměte prosím do úvahy všechny okolnosti obou typů bydlení. Které bydlení je pro lidi jako jste vy v současnosti lepší? (b41), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Z hlediska sociodemografických skupin preferují vlastnické bydlení především rodiny s dětmi do 6 let, respondenti pracující na vysoce kvalifikovaných pozicích, osoby v domácnosti a lidé žijící v příměstské zástavbě.

Příznivce nájemního bydlení najdeme častěji mezi studenty, mladšími obyvateli města ve věku do 34 let a lidmi v současnosti bydlícími v centrálních částech Brna – historickém a vnitřním centru města. S přibývajícím věkem a změnou životní fáze se zvyšuje preference vlastnického bydlení. Vnímaná osobní vhodnost sektoru bydlení má kromě biografické i socioekonomickou dimenzi. Vlastnické bydlení silněji než celek preferují lidé s vyšším profesním i ekonomickým statutem, naopak vyšší míru vhodnosti nájemního bydlení (vyšší než celek, nikoliv většinovou) pozorujeme u respondentů s nižšími příjmy – z domácností, které se musí uskrovnovat, aby svými příjmy pokryly základní potřeby domácnosti.

Tabulka č. 56: Osobní preference vlastnického či nájemního bydlení dle vybraných sociodemografických kategorií

Znění otázky: Nyní se věnujme bydlení ve vlastním a v nájmu. Vezměte prosím do úvahy všechny okolnosti obou typů bydlení. Které bydlení je pro lidi jako jste vy v současnosti lepší? (b41), v %, N = 1554, celek Brno 18+

		ve vlastním	vyjde to na stejno	v nájmu	nevím	celkem	počet
celek	celek Brno 18+	72,2 %	6,5 %	17,2 %	4,0 %	100 %	1554
specifické cílové skupiny	studenti	32,8 %	10,2 %	47,2 %	9,8 %	100 %	97
	mladí pracující	64,7 %	10,8 %	22,0 %	2,5 %	100 %	257
	rodiče s dětmi do 6 let	83,7 %	4,8 %	9,5 %	1,9 %	100 %	230
	střední generace	75,3 %	6,5 %	14,6 %	3,6 %	100 %	482

		ve vlastním	vyjde to na stejno	v nájmu	nevím	celkem	počet
pohlaví	pre-senioři	76,4 %	7,1 %	13,7 %	2,7 %	100 %	161
	senioři	77,7 %	3,9 %	12,9 %	5,5 %	100 %	427
	muž	71,4 %	7,1 %	17,6 %	3,8 %	100 %	745
	žena	72,9 %	6,0 %	16,9 %	4,1 %	100 %	809
věk	18-24	44,2 %	10,4 %	37,0 %	8,3 %	100 %	112
	25-34	62,2 %	9,5 %	25,9 %	2,5 %	100 %	266
	35-44	76,5 %	7,2 %	14,0 %	2,3 %	100 %	314
	45-54	75,8 %	5,5 %	14,7 %	4,1 %	100 %	239
	55-64	75,7 %	6,8 %	14,2 %	3,3 %	100 %	224
	65 a více	79,3 %	3,5 %	11,7 %	5,4 %	100 %	400
vzdělání	základní	46,9 %	11,1 %	27,0 %	15,1 %	100 %	102
	SŠ bez maturity	67,3 %	8,1 %	19,4 %	5,3 %	100 %	409
	SŠ s maturitou	74,9 %	6,2 %	16,8 %	2,1 %	100 %	441
	VŠ	77,9 %	5,0 %	14,5 %	2,7 %	100 %	603
ekonomická aktivita	vysoce kvalifikovaní odborníci, majitelé firem	83,7 %	5,5 %	8,5 %	2,3 %	100 %	196
	řídící pracovníci, majitelé menších firem	84,1 %	3,5 %	11,0 %	1,3 %	100 %	201
	úředníci, nemanuální pracující	70,8 %	7,6 %	18,6 %	3,0 %	100 %	276
	manuálně pracující	62,9 %	11,3 %	20,1 %	5,7 %	100 %	199
	důchodci - starobní, invalidní	77,0 %	3,9 %	13,9 %	5,2 %	100 %	453
	studenti	32,8 %	10,2 %	47,2 %	9,8 %	100 %	97
	osoby v domácnosti	83,0 %	4,5 %	12,5 %	0,0 %	100 %	81
	nezaměstnaní	41,1 %	17,2 %	36,7 %	5,0 %	100 %	52
typ domácnosti	jednočlenná domácnost	66,7 %	8,8 %	19,6 %	5,0 %	100 %	253
	dvě nebo více dospělých osob bez dětí	69,7 %	7,1 %	19,5 %	3,7 %	100 %	697
	rodina (1-2 dospělí) s nezaopatřenými dětmi	79,8 %	4,9 %	12,4 %	2,9 %	100 %	473
	trojgenerační domácnosti	84,6 %	3,9 %	9,9 %	1,6 %	100 %	58
	jiný typ domácnosti	56,2 %	6,5 %	24,9 %	12,3 %	100 %	74
Jak Vaše domácnost vychází se svými příjmy?	nemusíme se nijak omezovat	76,2 %	5,8 %	16,2 %	1,8 %	100 %	332
	stačí, ale musíme dobře hospodařit	75,6 %	6,1 %	15,8 %	2,6 %	100 %	719
	musíme velmi šetřit, abychom si mohli koupit dražší věci	69,3 %	5,8 %	18,4 %	6,5 %	100 %	277
	máme dost peněz jen na nákup nejlevnějších věcí	54,2 %	8,4 %	30,4 %	7,0 %	100 %	96
	peníze mi/nám stačí jen na nejlevnější potraviny	54,0 %	13,2 %	23,1 %	9,7 %	100 %	31
	často nemáme dost peněz ani na nákup levných potravin	37,2 %	15,4 %	38,3 %	9,0 %	100 %	13
	nevím / bez odpovědi	70,3 %	9,7 %	9,5 %	10,5 %	100 %	85
územní typ	historické centrum	47,0 %	4,0 %	45,9 %	3,1 %	100 %	50
	vnitřní centrum	57,3 %	3,3 %	35,7 %	3,7 %	100 %	124
	širší centrum	70,4 %	7,7 %	18,0 %	3,9 %	100 %	403
	vilové čtvrti	79,6 %	6,0 %	11,7 %	2,7 %	100 %	69
	sídlíště	73,5 %	7,4 %	14,3 %	4,8 %	100 %	643
	příměstská zástavba	81,7 %	4,8 %	10,8 %	2,7 %	100 %	265

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

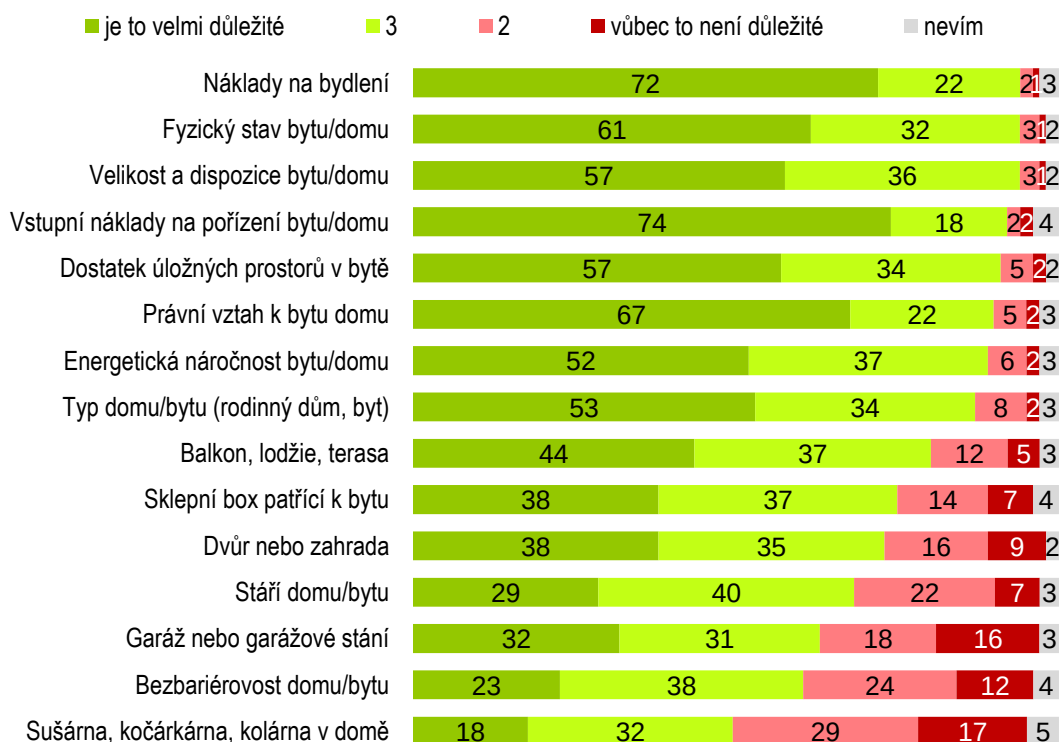
4.6 Atributy preferovaného bytu / domu

Respondenti převážnou většinu kritérií pro výběr obytné jednotky (bytu či rodinného domu) považují za důležitou, **nejvíce však přihlížejí k ekonomickým a právním otázkám**. Vstupní náklady na pořízení nemovitosti jsou velmi důležité pro 74 % respondentů, náklady na bydlení pro 72 % a právní vztah k bytu či domu pro 67 %. Následuje fyzický stav obydlí, který je velmi důležitý pro 61 % respondentů. Nadpoloviční většina dotázaných za velmi důležitá kritéria považuje dostatek úložných prostor v bytě (57 %), velikost a dispozici bytu či domu (57 %), typ obydlí (dům / byt; 53 %) a energetickou náročnost bytu/domu (52 %). Naopak bezbariérovost nemovitosti nebo existence sušárny, kočárkárny nebo kolárny v domě jsou velmi důležité jen pro zhruba pětinu dotázaných. Méně než třetina dotázaných za velmi důležité kritérium považuje stáří obydlí či garáž nebo garážové stání.

Spontánně k výčtu kritérií výběru bytu dotázaní doplňují dobré sousedské vztahy, výtah v domě a klid v okolí. Četnosti jsou však jen velmi malé.

Graf č. 43: Kritéria výběru preferovaného bytu/domu

Znění otázky: Ještě se věnujme domu / bytu. Co je pro Vás důležité při výběru domu či bytu, ve kterém byste chtěli bydlet? (b47), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Tabulka č. 57: Spontánně uvedené důležité atributy důležité při výběru bytu či domu

Znění otázky: Co je pro Vás důležité při výběru domu či bytu, ve kterém byste chtěli bydlet? (b47), v %, N = 1554, celek Brno 18+, kategorizace spontánních odpovědí

spontánně uváděné atributy	počet	v %	spontánně uváděné atributy	počet	v %
sousedé, sousedské vztahy	12	0,8 %	dostupnost MHD	3	0,2 %
výtah	9	0,6 %	prádelna, mandlovna	3	0,2 %
klid	7	0,4 %	jiné (s dílčí četností < 3)	21	1,8 %
oslunění	4	0,3 %			

Jak ilustruje následující tabulka, jednotlivé skupiny obyvatel dle životní fáze se v hlavních kritériích, kterým by při výběru svého preferovaného bytu či domu přikládaly nejvyšší důležitost, příliš neliší. Pro všechny skupiny jsou nejdůležitější vstupní náklady na pořízení bytu a náklady na bydlení, právní důvod užívání bytu, fyzický stav bytu či domu, velikost a dispozice jednotky. Senioři a pre-senioři silně akcentují dostatek úložných prostor v bytě a energetickou náročnost jednotky, senioři pak také i atribut bezbariérovosti domu.

Lidé, kteří preferují vlastnické bydlení, pak na preferované obydlí celkově kladou vyšší nároky – většina zkoumaných faktorů má pro ně vyšší důležitost, podobný přístup lze pozorovat také u osob, které by chtěly bydlet v rodinných domech.

Lidé preferující nájemní bydlení velmi silně akcentují finanční stránku bydlení, vysokou důležitost dále přikládají fyzickému stavu domu či bytu a jeho energetické náročnosti, další aspekty jsou pro ně o něco méně důležité než pro ostatní, byť jsou stále důležité.

Tabulka č. 58: Kritéria výběru bytu / domu dle skupin dle životní fáze, preferované právní formy bydlení a preferovaného typu bydlení

Znění otázky: Co je pro Vás důležité při výběru domu či bytu, ve kterém byste chtěli bydlet? (b47), průměrné hodnoty jednotlivých atributů na škále od 1 (vůbec to není důležité) až 4 (velmi důležité), N = 1554, celek Brno 18+

	specifické skupiny dle životní fáze				preferovaná varianta sektoru bydlení					preferovaný typ bydlení			celek
	studenti	mladí pracující	rodice s dětmi do 6 let	střední generace	pre-senioři	senioři	vlastník	družstevník	nájemce	rodinný dům	byt v panelovém bytovém domě	byt v nepanelovém bytovém domě	
Vstupní náklady na pořízení bytu / domu	3,6	3,6	3,7	3,7	3,7	3,8	3,7	3,4	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7
Náklady na bydlení (nájem, fond oprav, energie, splátky hypotéky, atp.)	3,6	3,6	3,6	3,7	3,7	3,8	3,7	3,5	3,7	3,7	3,8	3,7	3,7
Právní vztah k bytu domu (osobní, družstevní vlastnictví, nájem, aj.)	3,5	3,4	3,6	3,6	3,6	3,8	3,7	3,2	2,9	3,7	3,5	3,5	3,6
Fyzický stav bytu / domu	3,5	3,4	3,5	3,5	3,6	3,7	3,6	3,1	3,3	3,6	3,5	3,5	3,6
Velikost a dispozice bytu / domu	3,5	3,5	3,6	3,5	3,6	3,5	3,6	3,1	3,2	3,6	3,5	3,5	3,5
Dostatek úložných prostorů v bytě	3,4	3,4	3,5	3,5	3,6	3,6	3,5	3,3	3,3	3,5	3,5	3,5	3,5
Energetická náročnost bytu / domu	3,4	3,3	3,3	3,4	3,6	3,6	3,5	3,0	3,3	3,5	3,4	3,5	3,4
Typ domu / bytu (rodinný dům, byt)	3,3	3,3	3,5	3,4	3,5	3,5	3,5	3,0	2,9	3,5	3,2	3,3	3,4
Balkon, lodžie, terasa	3,0	3,1	3,2	3,3	3,3	3,3	3,3	3,4	3,1	3,2	3,6	3,2	3,2
Sklepní box patřící k bytu	2,7	2,8	3,1	3,1	3,3	3,3	3,1	3,0	2,9	3,1	3,3	3,1	3,1
Dvůr nebo zahrada	3,0	2,9	3,3	3,1	3,1	3,0	3,1	2,8	2,4	3,3	2,3	2,5	3,0
Stáří domu / bytu	2,7	2,8	3,0	2,9	3,0	3,1	3,0	2,4	2,6	3,0	2,8	2,9	2,9
Garáž nebo garážové stání	2,6	2,7	2,9	2,8	2,9	2,9	2,9	2,4	2,1	3,0	2,3	2,5	2,8
Bezbariérovost domu / bytu	2,2	2,3	2,7	2,6	2,8	3,2	2,8	3,0	2,7	2,8	2,8	2,7	2,7
Sušárna, kočárkárna, kolárna v domě	2,1	2,3	2,7	2,5	2,5	2,7	2,5	2,8	2,5	2,5	2,6	2,6	2,5
počet	97	257	230	482	161	427	1360	30	102	1017	138	312	1554

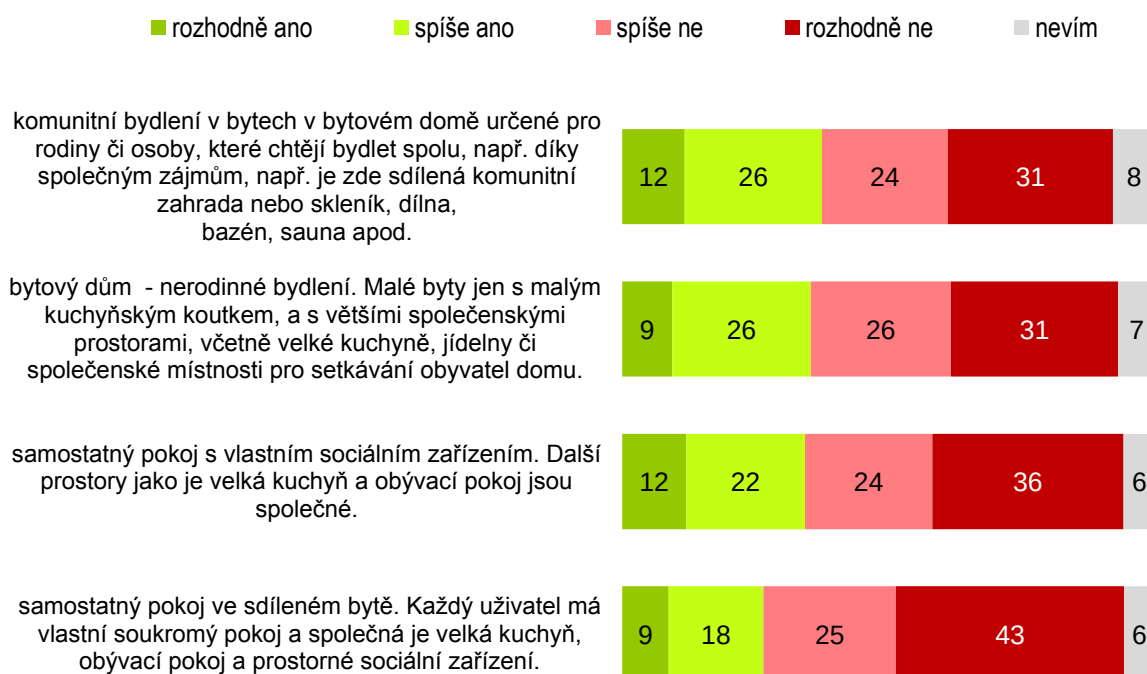
Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku, zeleně je u každé skupiny zvýrazněno 5 nejdůležitějších kritérií

5 NÁZORY NA ALTERNATIVNÍ ZPŮSOBY BYDLENÍ V BRNĚ

Pokud jde o různé formy sdíleného či komunitního bydlení, každá ze čtyř zkoumaných forem nachází své potenciální uživatele, byť s pouze menšinovým zastoupením ve zkoumané populaci. Relativně největší zájem mají dotázaní o komunitní bydlení v bytech v bytovém domě určené pro rodiny či osoby, které spolu chtějí bydlet, např. na základě společných zájmů (velmi či spíše atraktivní pro 38 % dotázaných), více než třetina si dovede představit bydlení nerodinného charakteru v bytovém domě s malými byty s kuchyňským koutem a sdílenými velkými společnými prostorami (35 %) či bydlení v samostatném pokoji s vlastním sociálním zařízením, společnou kuchyní a obývacím pokojem (34 %). Nejméně pak oslovuje bydlení v samostatném pokoji ve sdíleném bytě se společnou kuchyní, obývacím pokojem a společným sociálním zařízením (27 %).

Graf č. 44: Atraktivita různých forem sdíleného či komunitního bydlení

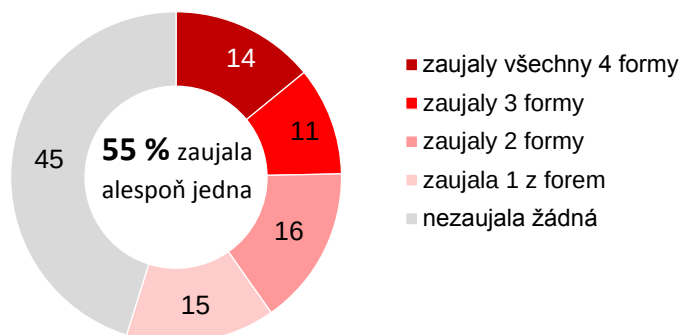
Znění otázky: Dokážete si představit, že byste někdy žil/a v některém typu sdíleného či komunitního bydlení? (b37), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Bydlení alespoň v jedné ze zkoumaných variant komunitního či sdíleného bydlení si dovede představit (rozhodně či spíše ano) nadpoloviční většina dotázaných (55 %). Z tohoto hlediska můžeme říci, že nabídka komunitního či sdíleného bydlení by u nemalé části obyvatel města vyvolala zájem a příznivou odezvu.

Graf č. 45: Počet forem sdíleného či komunitního bydlení, ve kterém si respondenti dovedou představit, že by v nich někdy bydleli

Znění otázky: Dokážete si představit, že byste někdy žil/a v některém typu sdíleného či komunitního bydlení? (b37), v %, N = 1554, celek Brno 18+, graf sumuje odpovědi rozhodně a spíše ano v rámci čtyř testovaných forem bydlení

Možné bydlení v některé ze zkoumaných variant sdíleného či komunitního bydlení si dovedou představit zejména mladší lidé do 34 let, studenti, mladí pracující, dále ženy, lidé s vysokoškolským vzděláním, respondenti pracující na kvalifikovaných pozicích či nemanuálně pracující a lidé, kteří v Brně nemají trvalý pobyt.

Komunitní bydlení (na základě společných zájmů) v bytovém domě pak mimo výše uvedených skupin vyvolává vyšší zájem i u rodičů malých dětí a respondentů ve věku 35-44 let. S přibývajícím věkem pak míra atraktivity daných forem bydlení klesá, nicméně i v rámci skupiny respondentů ve věku 65 a více let alespoň některá z nabídnutých forem má atraktivitu pro více než třetinu dotázaných (37 %). V rámci konkrétních forem si pětina osob v seniorském věku dokáže představit sebe sama v bydlení nerodinného charakteru v bytovém domě s malými byty s kuchyňským koutem a sdílenými velkými společnými prostory (22 %), komunitním bydlení (na základě společných zájmů) v bytech v bytovém domě (20 %) či v bydlení v samostatném pokoji s vlastním sociálním zařízením, společnou kuchyní a obývacím pokojem (19 %). Nejmenší atraktivitu má u osob ve věku 65+ bydlení v samostatném pokoji bez samostatného sociálního zařízení ve sdíleném bytě (14 %).⁶

Méně atraktivní jsou alternativní formy bydlení u osob žijících ve vlastnickém bydlení, což také vysvětluje nízkou míru atraktivity tohoto typu bydlení ve skupině respondentů s trvalým pobytem v Brně, která je většinou tvořena lidmi žijícími ve vlastnickém bydlení.

Zajímavé je, že ve skupinách s nižšími příjmy je atraktivita daných forem sdíleného či komunitního bydlení pouze průměrná, od celku se statisticky významně neliší.

⁶ Atraktivitu dvou forem komunitního bydlení zjišťoval i výzkum „Bytová situace a preference bydlení brněnské populace 65+ let“ (2013) v rámci evropského výzkumného projektu HELPS (dostupné online: <https://kod.bno.cz/dataset/bytova-situace-a-preference-bydleni-brnenske-populace-65>).

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že v případě prvního typu, kdy obyvatelé sdílí jeden byt a společné prostory a obývají samostatné pokoje v tomto bytě, projevilo potenciální zájem 18 % brněnských seniorů. V případě druhého typu, kdy senioři obývají každý svůj vlastní byt a společně užívají ostatní prostory, projevila potenciální zájem více třetina brněnských seniorů (36 %). Vyšší míru zájmu ve srovnání s aktuálně zjištěnými výsledky je možné interpretovat poněkud odlišnou definicí daných forem bydlení zahrnující mimo jiné i akcent na bezbariérovost testovaných forem bydlení a přizpůsobení prostor potřebám starších lidí.

Tabulka č. 59: Atraktivita různých forem sdíleného či komunitního bydlení ve vybraných sociodemografických skupinách respondentů

Znění otázky: Dokážete si představit, že byste někdy žil/a v některém typu sdíleného či komunitního bydlení? (b37d), N = 1554, celek Brno 18+ tabulka zobrazuje procentuální podíly respondentů v rámci daných sociodemografických skupin, kteří si dovedou představit (rozhodně, spíše ano), že by v daném typu bydlení někdy žili.

		komunitní bydlení v bytech v bytovém domě	nerodinné bydlení - malé byty jen s malým kuchyňským koutkem a většími společenskými	samostatný pokoj s vlastním sociálním zařízením a sdílenými dalšími prostorami	samostatný pokoj ve sdíleném bytě	zaujala alespoň jedna z forem	počet
celek	celek Brno 18+	37,5 %	35,4 %	34,3 %	26,5 %	54,8 %	1554
specifické cílové skupiny	studenti	58,4 %	59,0 %	79,3 %	72,3 %	87,8 %	97
	mladí pracující	50,6 %	45,0 %	49,4 %	44,5 %	69,2 %	257
	rodiče s dětmi do 6 let	50,1 %	42,0 %	41,3 %	35,3 %	63,5 %	230
	střední generace	39,2 %	35,3 %	31,6 %	21,1 %	54,3 %	482
	pre-senioři	39,7 %	39,9 %	23,0 %	12,2 %	55,2 %	161
	senioři	20,8 %	22,9 %	21,4 %	15,7 %	39,1 %	427
pohlaví	muž	33,7 %	31,8 %	32,2 %	26,4 %	49,5 %	745
	žena	41,0 %	38,8 %	36,3 %	26,6 %	59,8 %	809
věk	18-24	60,4 %	58,3 %	72,5 %	64,4 %	84,1 %	112
	25-34	48,9 %	46,6 %	52,1 %	46,0 %	68,9 %	266
	35-44	47,7 %	40,5 %	38,2 %	28,8 %	63,7 %	314
	45-54	31,7 %	27,7 %	26,5 %	16,6 %	46,6 %	239
	55-64	36,2 %	36,2 %	23,9 %	13,7 %	51,4 %	224
	65 a více	19,7 %	21,8 %	19,4 %	14,4 %	37,2 %	400
vzdělání	ZŠ	41,5 %	40,1 %	37,6 %	35,0 %	58,4 %	102
	SŠ bez maturity	28,5 %	26,5 %	30,7 %	23,2 %	46,9 %	409
	SŠ s maturitou	37,1 %	31,9 %	31,3 %	26,6 %	54,1 %	441
	VŠ	43,2 %	43,2 %	38,5 %	27,3 %	60,1 %	603
ekonomická aktivita	vysoce kvalif. odborníci, maj. firem	47,8 %	43,6 %	35,1 %	21,0 %	61,6 %	196
	řídící pracovníci, maj. menších firem	36,9 %	35,0 %	33,5 %	25,0 %	54,2 %	201
	úředníci, nemanuální pracující	45,6 %	43,5 %	37,3 %	28,0 %	61,8 %	276
	manuálně pracující	34,7 %	31,7 %	32,3 %	27,9 %	53,8 %	199
	důchodci - starobní, invalidní	21,4 %	22,9 %	21,2 %	15,5 %	39,2 %	453
	studenti	58,4 %	59,0 %	79,3 %	72,3 %	87,8 %	97
	osoby v domácnosti	52,6 %	43,0 %	52,7 %	44,3 %	69,8 %	81
	nezaměstnaní	46,3 %	30,9 %	29,4 %	23,3 %	50,4 %	52
Jak Vaše domácnost vychází se svými příjmy?	nemusíme se nijak omezovat	42,1 %	41,3 %	38,0 %	32,4 %	59,1 %	332
	stačí na všechno, ale musíme dobře hospodařit	37,7 %	32,3 %	30,9 %	21,7 %	52,6 %	719
	musíme velmi šetřit, abychom si mohli koupit dražší věci	36,5 %	37,4 %	36,7 %	27,7 %	58,1 %	277
	máme dost peněz jen na nákup nejlevnějších věcí	32,9 %	35,0 %	40,7 %	33,9 %	58,4 %	96
	peníze stačí jen na nejlevnější potraviny	35,5 %	39,8 %	36,1 %	25,7 %	51,9 %	31
	často nemáme dost peněz ani na nákup levných potravin	38,1 %	47,0 %	40,1 %	37,3 %	53,3 %	13
	nevím / bez odpovědi	27,2 %	29,4 %	33,2 %	31,1 %	43,5 %	85
trvalé bydliště v Brně	ano	35,5 %	33,9 %	31,7 %	23,5 %	52,1 %	1385
	ne	53,7 %	48,2 %	56,3 %	51,6 %	77,7 %	169

		komunitní bydlení v bytech v bytovém domě	nerodinné bydlení - malé byty jen s malým kuchyňským koutkem a většími společenskými	samostatný pokoj s vlastním sociálním zařízením a sdílenými dalšími prostory	samostatný pokoj ve sdíleném bytě	zaujala alespoň jedna z forem	počet
právní vztah k bytu	vlastnické bydlení	35,0 %	33,3 %	30,4 %	22,5 %	51,1 %	906
	družstevní bydlení	34,6 %	36,3 %	36,6 %	27,2 %	55,3 %	75
	nájemci v obecních / státních bytech	37,9 %	32,1 %	28,3 %	20,5 %	52,1 %	247
	nájemci v bytech v soukromém vlastnictví	46,0 %	45,4 %	48,6 %	40,4 %	68,3 %	234
	nájemní bydlení celkem	41,9 %	38,6 %	38,2 %	30,2 %	60,0 %	481
	podnájemní bydlení	40,2 %	43,4 %	57,4 %	50,0 %	67,1 %	71
	jiné, neví, odmítl-a	46,1 %	24,9 %	31,4 %	36,2 %	57,4 %	21

I když si nemalá část obyvatel města dovede představit, že by bydlela ve sdíleném či komunitním bydlení, **v kontextu své aktuální situace** (životní, rodinné, finanční) většina Brňanů a Brňanek preferuje vlastnický vztah k nemovitosti a bydlení ve vlastním (celkem 60 %; 32 % k domu, 27 % k bytu). Výrazně nižší atraktivitu má bydlení nájemní (celkem 21 %; 15 % preferuje obecní nájemní bydlení, 6 % soukromé). Někteří z dalších forem bydlení jako družstevní, sociální, startovací, sdílené či bydlení v domově pro seniory, s pečovatelskou službou apod. považuje v kontextu své aktuální životní situace za nejvhodnější 14 % dotázaných, jednotlivě však tyto formy bydlení uvedlo nejvýše 3,5 % dotázaných.

Tabulka č. 60: Osobní vhodnost různých variant bydlení

Znění otázky: Rádi bychom znali váš názor na různé varianty bydlení, včetně některých méně obvyklých variant. Který z následujících způsobů bydlení byste považoval/a vy osobně s ohledem na vaši aktuální situaci (rodinnou, finanční atp.) za nejvhodnější? Uveďte jen jednu možnost. (b38), v %, N = 1554, celek Brno 18+

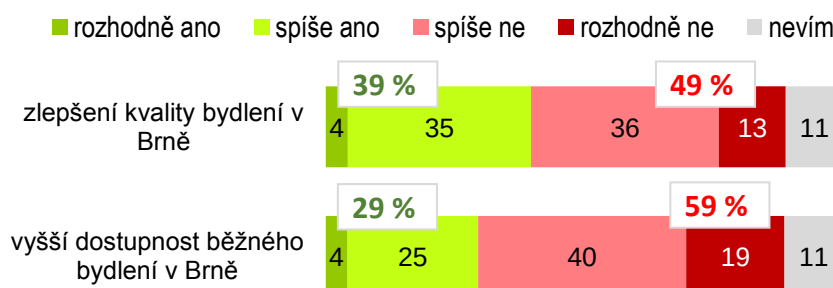
varianta bydlení	počet	v %
vlastnické bydlení v rodinném domě	502	32,3 %
vlastnické bydlení v bytě	425	27,4 %
nájemní obecní bydlení	228	14,7 %
nájemní soukromé bydlení	94	6,1 %
družstevní bydlení	53	3,4 %
dostupné bydlení se sníženým nájemným pro sociálně slabé občany (např. senioři s nízkými důchody, matky samoživitelky, aj.	44	2,8 %
startovací bydlení se sníženým nájemným pro manžele příp. partnery do 35 let s vymezenými příjmy, s max. 2 dětmi	38	2,5 %
sdílené bydlení (mladých či seniorů, komunitní bydlení)	37	2,4 %
bydlení v domě s pečovatelskou službou	25	1,6 %
bydlení v domově pro seniory	19	1,2 %
sociální bydlení doprovázené poskytováním sociálních služeb, jako např. poradenství na téma finanční gramotnosti, atp.	3	0,2 %
nevím	85	5,4 %
celkem	1554	100 %

6 BYTOVÁ POLITIKA MĚSTA A MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ

K efektivitě bytové politiky města Brna a jeho městských částí jsou respondenti spíše skeptičtí. Podle jejich převažujícího názoru úsilí samosprávy nepovede ani ke zlepšení kvality bydlení v Brně (39 % rozhodně či spíše ano, 49 % rozhodně či spíše ne), ani k vyšší dostupnosti běžného bydlení v Brně (29 % optimistických vs. 59 % skeptiků).

Graf č. 46: Důvěra v efektivitu bytové politiky města a městských částí

Znění otázky: Důvěřujete nebo nedůvěřujete vedení města a městských částí, že jejich bytová politika povede...? (b48), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Určitá skepse k bytové politice města a městských částí se projevuje i v očekáváních v konkrétních oblastech souvisejících s bydlením. Relativně nejvíce občané samosprávě důvěřují v otázce kvality veřejných prostranství – 33 % očekává zlepšení, 47 % trvání současného stavu a 14 % zhoršení. V ostatních testovaných oblastech očekávají buď status quo (dostupnost služeb a obchodů – 69 %, pestrost nabídky různých typů bydlení – 56 %, sociální skladba obyvatel v lokalitě – 63 %) nebo zhoršení (dostupnost parkovacích míst – 50 %, dostupnost nových bytů – 45 %). Převažující negativní očekávání v dostupnosti parkovacích míst a zejména v dostupnosti nových bytů za příznivou cenu signalizují, že se jedná o oblasti, které obyvatelé Brna v kontextu bydlení vnímají jako největší problém.

Graf č. 47: Očekávané výsledky bytové politiky vedení města

Znění otázky: Jaké máte očekávání v souvislosti s politikou vedení města v oblasti bydlení? Přečtu vám postupně některé oblasti bydlení a vy mi řekněte, zda očekáváte, že se v nich v důsledku politiky vedení města situacelepší, zhorší či zůstane stejná? (b49), v %, N = 1554, celek Brno 18+

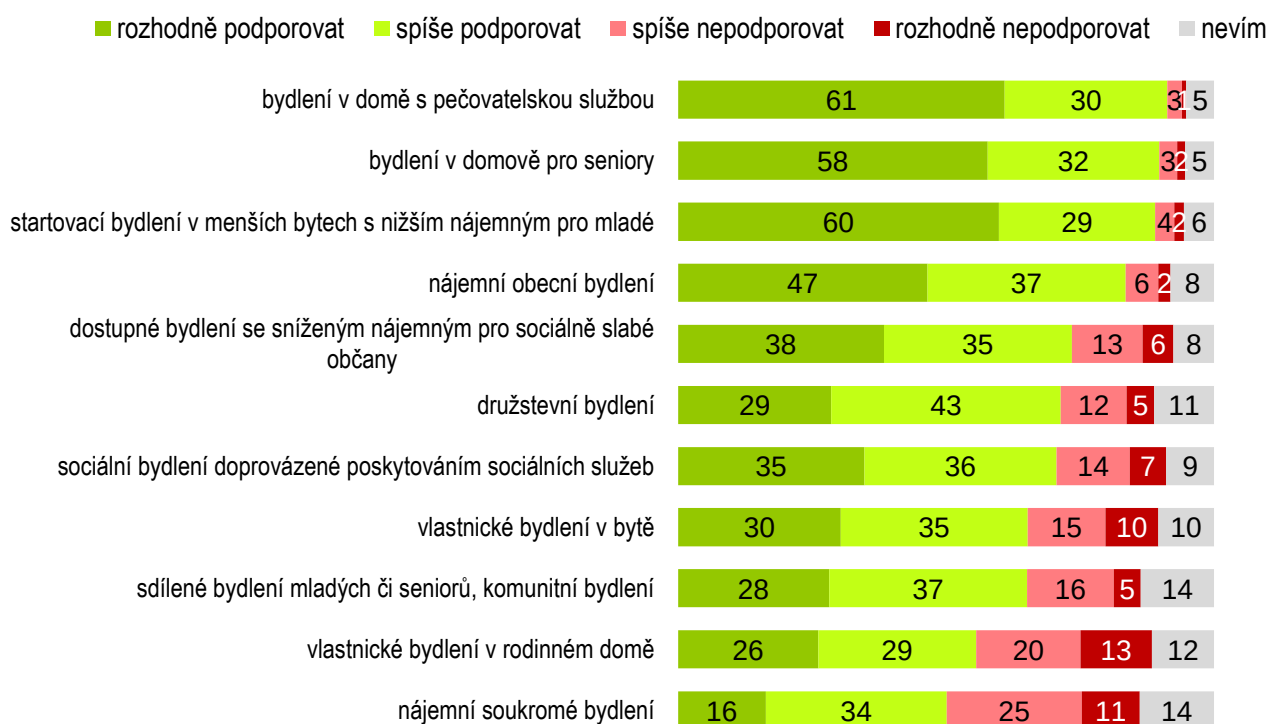
6.1 Kam by v oblasti bydlení měla směřovat podpora města?

Město Brno by podle názoru respondentů mělo podporovat především bydlení pro ohrožené či jinak znevýhodněné skupiny svých občanů – konkrétně domy s pečovatelskou službou (91 %), domovy pro seniory (90 %), startovací bydlení pro mladé (89 %), v menší míře také bydlení se sníženým nájemem pro sociálně slabé (73 %) či sociální bydlení spojené s poskytováním sociálních služeb (71 %). Město by také mělo podporovat obecní nájemní bydlení (84 %) a v menší míře také bydlení družstevní (72 %).

Poptávka po podpoře dalších forem bydlení ze strany města je výrazně nižší, byť patrná – vlastnické bydlení v rodinném domě navrhuje podporovat 55 % dotázaných, nájemní soukromé bydlení 50 %. Mezi spontánně uváděnými typy bydlení se v několika případech objevují ubytovny – vyskytují se jak názory o vhodnosti jejich podpory, tak i opačné postoje.

Graf č. 48: Které formy bydlení by mělo podporovat město Brno

Znění otázky: A které z uvedených způsobů bydlení by mělo, podle vašeho názoru, podporovat město Brno? (b39), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Tabulka č. 61: Které formy bydlení by mělo podporovat město Brno – jiné, spontánně uvedené

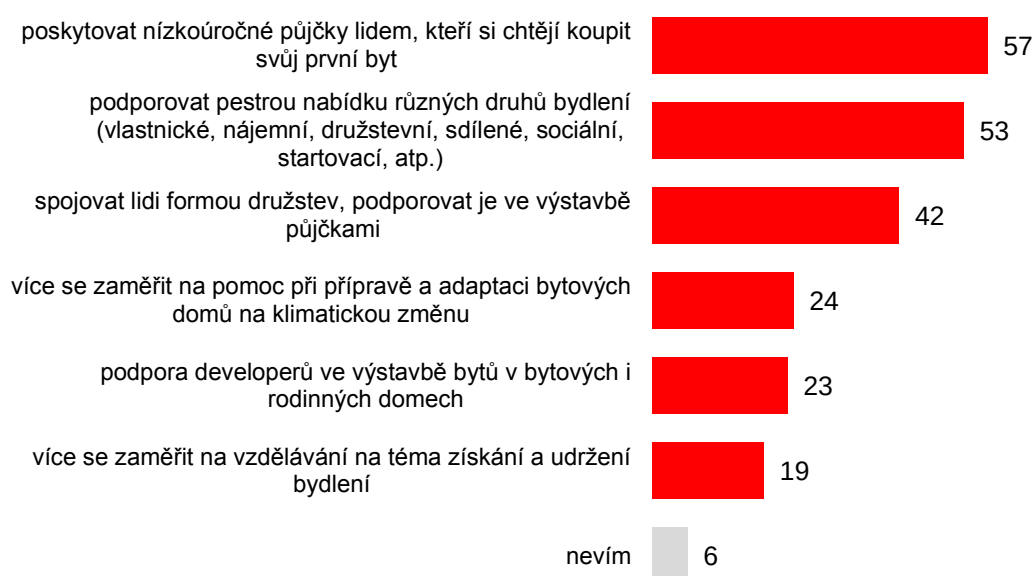
Znění otázky: A které z uvedených způsobů bydlení by mělo, podle vašeho názoru, podporovat město Brno? (b39), abs. četnosti, N = 1554, celek Brno 18+

rozhodně či spíše podporovat	počet	rozhodně či spíše nepodporovat	počet
ubytovny	3	ubytovny	4
jiné (s četností < 2)	10	bydlení pro cizince, etnické menšiny	2
		krátkodobé bydlení, Airbnb	2
		jiné (s četností < 2)	3

Mají-li respondenti ze šesti nabídnutých variant vybrat optimální formu podpory bydlení, nejvíce podporují poskytování nízko-úročných půjček lidem, kteří si chtějí pořídit své první bydlení (57 %). Více než polovina dotázaných preferuje podporu pestré nabídky různých druhů bydlení ve městě (53 %), 42 % aktivitu města při spojování lidí do družstev a poskytování půjček na bytovou výstavbu. Další formy podpory by očekávala již méně než čtvrtina dotázaných. Z hlediska sociodemografických charakteristik dotázaných nejsou v názorech na formy podpory bydlení ze strany města výrazné rozdíly.

Graf č. 49: Optimální formy podpory bydlení ze strany města Brna

Znění otázky: Nyní nás bude zajímat způsob, jakým by město Brno mělo podporovat bydlení. Přečtu vám nyní několik možností a vy z nich vyberte všechny, o kterých se domníváte, že by je město Brno mělo prosazovat. (b40), v %, N = 1554, celek Brno 18+, možnost více odpovědí

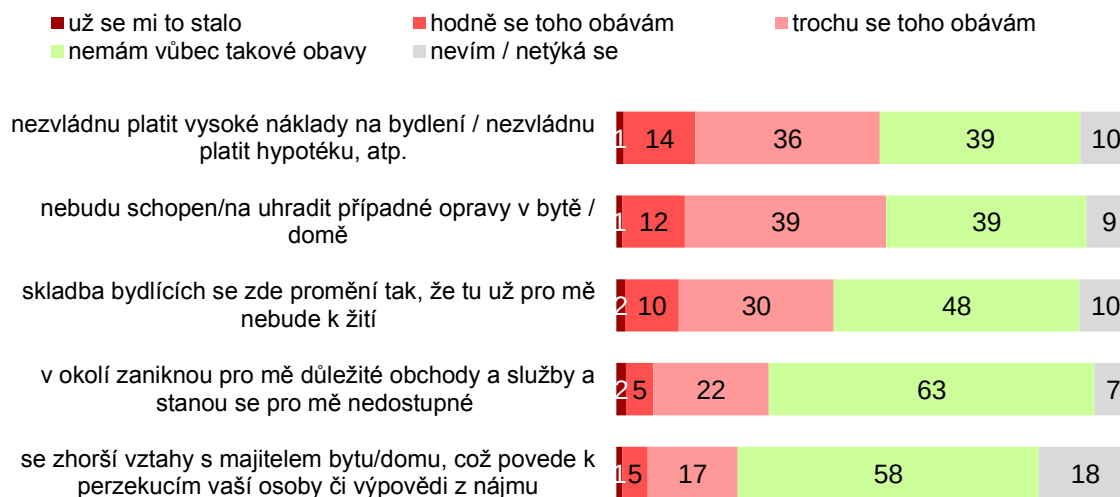
7 OBAVY SPOJENÉ S BYDLENÍM

Hlavní obavy, které dotázaní v souvislosti s bydlením vyjadřují, se týkají nedostatku finančních prostředků. 51 % respondentů se alespoň do jisté míry obává, že nebudou schopni hradit vysoké náklady na bydlení a 52 % vyjadřuje obavy z neschopnosti financovat potřebné opravy obývané nemovitosti. Dvě pětiny obyvatel města pak vyjadřují i obavy z negativní proměny sociální skladby v sousedství (40 %), necelá třetina se alespoň trochu obává zániku důležitých obchodů a služeb v okolí bydliště (27 %), relativně nejméně se respondenti obávají zhoršení vztahů s majitelem bytu či domu (23 %). Pozitivní je, že podíl těch, kdo některý z popsanych jevů spojených s bydlením již zakusil, je velmi malý – nepřesahující 2 %.

Spontánně respondenti doplňují obavy z úbytku nebo úplného zmizení zeleně, z problematického přístupu do bytu či jiných budov v případě omezené pohyblivosti a z úbytku parkovacích míst a zhoršování dopravní situace.

Graf č. 50: Obavy související s bydlením

Znění otázky: Nyní se zeptáme na případné obavy související s bydlením. Postupně vám některé z nich přečtu a vy mi, prosím, řekněte, zda také máte nebo nemáte takové obavy a případně, jak silně je pociťujete? (b50), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Tabulka č. 62: Obavy související s bydlením – spontánně uvedené

Znění otázky: Nyní se zeptáme na případné obavy související s bydlením. Postupně vám některé z nich přečtu a vy mi, prosím, řekněte, zda také máte nebo nemáte takové obavy a případně, jak silně je pociťujete? (b50), abs. četnosti, N = 1554, celek Brno 18+

další zdroje obav	počet
úbytek, zmizení zeleně	10
chybějící bezbariérovost	6
zhoršování dopravní situace, parkování	6
příliš hustá, nevhodná zástavba	5
zhoršení bezpečnosti	4
rozkopané silnice, výstavba komunikací	4
zdravotní stav, sebeobsluha	4
zhoršení životního prostředí	4
všechno se zhoršuje	3
větší hluk, hluchost	2
chybějí lékaři	1
málo hospod	1
nedostatek bytů	1
příliš malý byt pro budoucí rodinu	1
škodlivá rozhodnutí politiků	1
živelná pohroma	1

Zkušenost s některým z dotazovaných typů problémů či výskyt velkých obav spojených s nedostatkem finančních prostředků je statisticky významně čtenější u osob bydlících v nájemních bytech v soukromém vlastnictví a v podnájemním bydlení (zde jsou očekávaně také čtenější i velké obavy ze

zhoršení vztahů s majitelem bytu a následného vystěhování), dále u respondentů z domácností s nižšími až nízkými příjmy, mladých obyvatel města a u osob, které bydlí samy.

Tabulka č. 63: Obavy související s bydlením ve vybraných sociodemografických skupinách

Znění otázky: Nyní se zeptáme na případné obavy související s bydlením. Postupně vám některé z nich přečtu a vy mi, prosím, řekněte, zda také máte nebo nemáte takové obavy a případně, jak silně je pociťujete? (b50), v %, N = 1554, celek Brno 18+, tabulka zobrazuje procentuální podíly respondentů v rámci daných sociodemografických skupin, kteří mají ve zkoumané věci velkou obavu nebo se jim už daná věc stala.

		nezvládnou platit vysoké náklady na bydlení	nebudu schopni/na uhradit případné opravy	skladba bydlících se zde promění tak, že tu už pro mě nebude k žití	v okolí zaniknou pro mě důležité obchody a služby	se zhorší vztahy s majitelem, což povede k perzekucím či výpovědi z nájmu	počet
celek	celek Brno 18+	15,3 %	13,3 %	12,1 %	7,1 %	6,1 %	1554
specifické cílové skupiny	studenti	22,7 %	14,2 %	14,9 %	2,1 %	3,4 %	97
	mladí pracující	23,3 %	15,0 %	11,5 %	8,8 %	9,4 %	257
	rodiče s dětmi do 6 let	16,1 %	14,4 %	17,1 %	8,5 %	6,9 %	230
	střední generace	14,0 %	12,2 %	15,8 %	7,3 %	7,1 %	482
	pre-senioři	15,5 %	11,6 %	11,1 %	5,9 %	3,5 %	161
	senioři	11,6 %	14,3 %	8,5 %	8,4 %	5,1 %	427
pohlaví	muž	13,3 %	11,6 %	13,6 %	8,1 %	6,3 %	745
	žena	17,2 %	14,8 %	10,8 %	6,2 %	5,9 %	809
věk	18-24	26,8 %	17,9 %	15,7 %	5,9 %	7,1 %	112
	25-34	20,1 %	12,7 %	11,8 %	7,4 %	8,3 %	266
	35-44	16,2 %	13,3 %	13,8 %	5,7 %	6,9 %	314
	45-54	11,6 %	11,8 %	15,9 %	8,7 %	5,4 %	239
	55-64	13,8 %	13,1 %	10,8 %	6,4 %	3,8 %	224
	65 a více	11,3 %	13,3 %	8,5 %	7,8 %	5,3 %	400
ekonomická aktivita	vysoce kvalifikovaní odborníci, majitelé firem	13,9 %	8,4 %	10,4 %	5,2 %	3,7 %	196
	řídící pracovníci, majitelé menších firem	12,4 %	9,1 %	14,7 %	6,7 %	6,0 %	201
	úředníci, nemanuální pracující	17,0 %	14,5 %	13,5 %	7,5 %	5,9 %	276
	manuálně pracující	18,4 %	13,5 %	14,2 %	7,8 %	11,3 %	199
	důchodci - starobní, invalidní	11,6 %	14,3 %	8,5 %	8,1 %	5,2 %	453
	studenti	22,7 %	14,2 %	14,9 %	2,1 %	3,4 %	97
	osoby v domácnosti	14,1 %	12,5 %	11,8 %	5,7 %	3,3 %	81
	nezaměstnaní	32,2 %	30,2 %	20,0 %	13,9 %	12,4 %	52
typ domácnosti	jednočlenná domácnost	21,1 %	16,3 %	10,5 %	8,7 %	7,3 %	253
	dvě nebo více dospělých osob bez dětí	13,7 %	10,8 %	10,2 %	5,7 %	5,5 %	697
	rodina (1-2 dospělí) s nezaopatřenými dětmi	15,2 %	14,3 %	16,3 %	7,3 %	6,6 %	473
	trojgenerační domácnost	12,2 %	14,0 %	9,8 %	8,6 %	6,5 %	58
	jiný typ domácnosti	14,2 %	18,7 %	10,9 %	12,7 %	3,6 %	74
Jak Vaše domácnost vychází se svými příjmy?	nemusíme se nijak omezovat	7,2 %	4,7 %	8,9 %	4,6 %	2,3 %	332
	stačí na všechno, ale musíme dobře hospodařit	11,0 %	7,4 %	10,0 %	6,6 %	4,9 %	719
	musíme velmi šetřit, abychom si mohli koupit dražší věci	23,0 %	24,4 %	16,0 %	7,3 %	6,6 %	277

		nevládnou platit vysoké náklady na bydlení	nebudu schopeni/na uhradit případné opravy	skladba bydlících se zde promění tak, že tu už pro mě nebude k žití	v okolí zaniknou pro mě důležité obchody a služby	se zhorší vztahy s majitelem, což povede k perzekucím či výpovědi z nájmu	počet
	máme dost peněz jen na nákup nejlevnějších věcí	41,6 %	41,4 %	23,6 %	13,8 %	15,1 %	96
	peníze stačí jen na nejlevnější potraviny	46,3 %	45,9 %	27,6 %	13,8 %	35,7 %	31
	často nemáme dost peněz ani na nákup levných potravin	57,7 %	31,3 %	6,6 %	9,1 %	25,0 %	13
	nevím / bez odpovědi	11,7 %	13,0 %	12,2 %	10,6 %	5,2 %	85
trvalé bydliště v Brně	ano	14,4 %	13,2 %	12,1 %	7,1 %	5,9 %	1385
	ne	23,0 %	13,5 %	11,8 %	6,8 %	7,1 %	169
právní vztah k bytu	vlastnické bydlení	9,5 %	11,2 %	9,8 %	5,9 %	3,2 %	906
	družstevní bydlení	15,2 %	12,4 %	13,2 %	11,8 %	4,9 %	75
	nájemci v obecních / státních bytech	16,6 %	15,1 %	16,9 %	7,6 %	5,4 %	247
	nájemci v bytech v soukromém vlastnictví	26,8 %	15,2 %	14,3 %	7,9 %	11,9 %	234
	nájemní bydlení celkem	21,6 %	15,1 %	15,6 %	7,8 %	8,6 %	481
	podnájemní bydlení	47,7 %	26,6 %	16,3 %	14,5 %	26,9 %	71
	jiné, nevím, odmítl-a	14,3 %	17,4 %	14,8 %	4,5 %	5,7 %	21

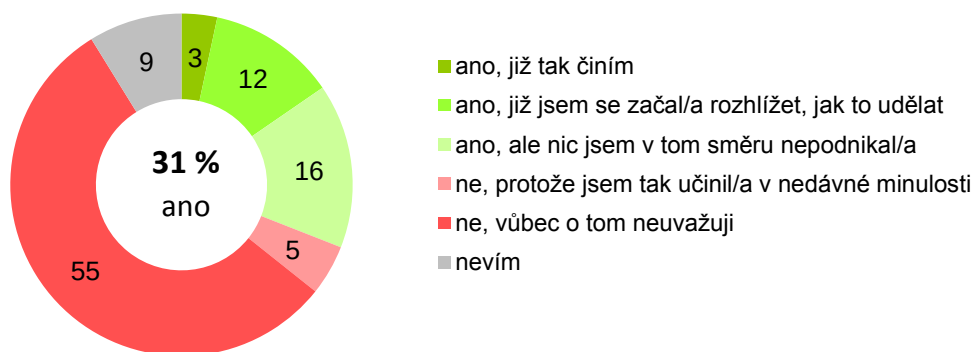
8 PLÁNY V OBLASTI BYDLENÍ

8.1 Úvahy o stěhování v následujících pěti letech

Necelá třetina obyvatel města (31 %) má záměr se v horizontu nadcházejících 5 let přestěhovat; 3 % tak již činí, 12 % je ve stádiu příprav či zjišťování, 16 % dotázaných záměr přestěhovat se má, ale dosud v tomto ohledu ještě nepodniklo žádné kroky.

Graf č. 51: Úvahy o stěhování v nadcházejících 5 letech

Znění otázky: Uvažoval(a) jste, že byste se v horizontu 5 let přestěhoval/a (b51b), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Úvahy o přestěhování jsou silně spojeny s vnímáním svého současného bydlení. Lidé, kteří své současné bydlení nepovažují za ideální pro zbytek svého života, většinou zvažují přestěhování (63 %), ve skupině těch, kdo současné bydlení považují za ideální, se úvahy o přestěhování vyskytují v minimální míře (8 %). Data tak indikují souvislost mezi (ne)naplněním ideálu bydlení a tendencí ke stěhování.

Tabulka č. 64: Úvahy o přestěhování dle naplnění ideálu v rámci současného bydlení

Znění otázek: Uvažoval(a) jste, že byste v horizontu 5 let přestěhoval/a? (b51), Můžete nám říci, jaké by mělo být vaše ideální bydlení, ve kterém byste se chtěl/a usadit a strávit zbytek života? Bylo by to současné bydlení nebo jiné? (b42) v %, N = 1554, celek Brno 18+

		úvahy o přestěhování			počet
		ano	ne, neví	celkem	
ideální bydlení pro zbytek života	současné bydlení	8,1 %	91,9 %	100 %	874
	jiné bydlení	62,6 %	37,4 %	100 %	646
	neumím posoudit, nevím	16,9 %	83,1 %	100 %	34
	celkem	31,0 %	69,0 %	100 %	1554

V rámci jednotlivých skupin obyvatel města výrazně vyšší tendenci k přestěhování vykazují lidé ve věku do 34 let, studenti, mladí pracující, rodiny s malými dětmi do 6 let a respondenti bydlící v nájemních bytech v soukromém vlastnictví či v podnájemním bydlení. Úvahy o stěhování jsou také častější u obyvatel historického a vnitřního centra města a u respondentů, kteří v Brně nemají trvalé bydliště.

Tabulka č. 65: Úvahy o stěhování v nadcházejících 5 letech ve vybraných sociodemografických skupinách

Znění otázky: Uvažoval(a) jste, že byste v horizontu 5 let přestěhoval/a? (b51) v %, N = 1554, obyvatelé Brna 18+ let

		ano	ne, neví	počet
celek	celek Brno 18+	31,0 %	69,0 %	1554
specifické cílové skupiny	studenti	69,6 %	30,4 %	97
	mladí pracující	58,8 %	41,2 %	257
	rodiče s dětmi do 6 let	43,6 %	56,4 %	230
	střední generace	30,7 %	69,3 %	482
	pre-senioři	20,1 %	79,9 %	161
	senioři	8,2 %	91,8 %	427
věk	18-24	63,6 %	36,4 %	112
	25-34	58,9 %	41,1 %	266
	35-44	38,3 %	61,7 %	314
	45-54	25,3 %	74,7 %	239
	55-64	19,2 %	80,8 %	224
	65 a více	7,4 %	92,6 %	400
trvalé bydliště v Brně	ano	26,4 %	73,6 %	1385
	ne	68,0 %	32,0 %	169

		ano	ne, neví	počet
právní vztah k bytu	vlastnické bydlení - spolu-majitelé, členové rodiny či domácnosti vlastníka	22,9 %	77,1 %	906
	družstevní bydlení	18,5 %	81,5 %	75
	nájemci v obecních / státních bytech	26,9 %	73,1 %	247
	nájemci v bytech v soukromém vlastnictví	62,8 %	37,2 %	234
	nájemní bydlení celkem	44,3 %	55,7 %	481
	podnájemní bydlení	53,6 %	46,4 %	71
	jiné, neví, odmítl-a	41,8 %	58,2 %	21
územní typ	historické centrum	47,7 %	52,3 %	50
	vnitřní centrum	43,1 %	56,9 %	124
	širší centrum	31,5 %	68,5 %	403
	vilové čtvrti	30,2 %	69,8 %	69
	sídlště	30,4 %	69,6 %	643
	příměstská zástavba	22,9 %	77,1 %	265

8.1.1 Lokace zvažovaného přestěhování

Ti, kdo zvažují možnost přestěhování v horizontu 5 let, uvažují převážně o přestěhování v rámci Brna (57 %). Přibližně polovina z této skupiny by se chtěla přestěhovat do jiné městské části Brna (27 %), podobně velká část plánuje změnit obydlí v rámci lokality svého současného bydliště (30 %) - 16 % se plánuje přestěhovat do jiného bytu či domu v rámci dosud obývané městské části, 14 % se plánuje přestěhovat do jiného bytu či domu v rámci svého sousedství.

Znepokojivé ovšem je, že více než třetina těch, kdo se chtějí stěhovat (36 %, což představuje 11 % z celku populace), zvažuje, že se v nadcházejících 5 letech z Brna odstěhuje – nejčastěji do brněnského zázemí (18 %), 7 % se hodlá přestěhovat jinam v rámci Jihomoravského kraje, 8 % jinam v rámci ČR, 3 % do zahraničí.

Tabulka č. 66: Lokace zvažovaného přestěhování v příštích 5 letech

Znění otázky: Kam se chcete přestěhovat? (b52), v %, N = 481, respondenti, kteří v nadcházejících 5 letech plánují stěhování

	plánují stěhování v následujících 5 letech		přepočten na celek obyvatel Brna
	počet	%	
do jiné městské části v Brně	131	27,3 %	8,4 %
do některé obce v zázemí Brna (okres Brno venkov)	85	17,6 %	5,5 %
do jiného bytu / domu v rámci naší městské části	75	15,7 %	4,8 %
do jiného bytu / domu v rámci naší lokality / sousedství	66	13,8 %	4,3 %
jinam do ČR	38	7,8 %	2,4 %
do jiného města / obce v rámci Jihomoravského kraje	32	6,7 %	2,1 %
do zahraničí	17	3,4 %	1,1 %
<i>celkem v rámci Brna</i>	<i>273</i>	<i>56,7 %</i>	<i>17,5 %</i>
<i>celkem mimo Brno</i>	<i>171</i>	<i>35,6 %</i>	<i>11,0 %</i>
nechci odpovědět / nevím	37	7,7 %	2,4 %
celkem	481	100,0 %	31,0 %

8.1.2 Důvody pro zvažované stěhování v horizontu 5 let

Celkově nejčastějšími uváděnými důvody pro zvažované přestěhování v horizontu nadcházejících 5 let je touha bydlet ve vlastním bydlení (uvádí 37 % těch, kdo zvažují stěhování), potřeba většího bytu (31 %), přestěhování se do rodinného domu (30 %) či bydlení na venkově či v klidnějším prostředí blíže přírodě (24 %). Necelá pětina těch, kdo zvažují stěhování, chce prostě změnu (17 %), desetina se plánuje přestěhovat z důvodu založení rodiny (12 %), osamostatnění se od rodičů (12 %), 11 % zvažujících stěhování však také uvádí, že má potíže s financováním svého současného bydlení a zvažuje přesun do levnějšího bydlení.

Pokud se podíváme na důvody přestěhování těch, kdo zvažují přestěhování mimo Brno, je patrné, že dominantním motivem je touha po bydlení v rodinném domě (50 %) v klidnějším, venkovském prostředí, blíže přírodě (51 %). Dalšími důležitými motivy jsou touha po bydlení ve vlastním (37 %), potřeba většího bytu (27 %) a změna (21 %), častěji se také vyskytuje motiv návratu do rodného města (14 %) či přestěhování se blíže rodině či blízkým (11 %). 8 % těch, kdo zvažují odchod z Brna, také uvádí, že by se z Brna odstěhovalo kvůli práci.

Tabulka č. 67: Důvody pro zvažované stěhování v příštích 5 letech – celkem a dle plánované lokace

Znění otázek: Jaké jsou důvody, proč uvažujete o stěhování? Uvedte prosím všechny (b55), Kam se chcete přestěhovat? (b52) v sloupcových %, možnost více odpovědí, N = 481, pouze ti, kdo uvedli, že v horizontu 5 let zvažují přestěhování

sloupcová %	lokace zvažovaného přestěhování			
	v rámci Brna	mimo Brno	neví	celkem
chci jít do „vlastního“	37,6 %	37,2 %	29,2 %	36,8 %
potřebuji větší byt	33,0 %	27,3 %	29,2 %	30,7 %
chci bydlet v rodinném domě	19,3 %	49,6 %	22,3 %	30,3 %
chci na venkov, do klidnějšího prostředí, blíže přírodě	8,6 %	50,8 %	18,1 %	24,4 %
chci prostě změnu	14,8 %	21,1 %	16,1 %	17,1 %
zakládáme nebo založili jsme rodinu	13,2 %	10,7 %	7,7 %	11,9 %
chci se osamostatnit od rodičů	13,6 %	8,6 %	10,7 %	11,6 %
mám potíže „utáhnout“ náklady na bydlení, levnější bydlení	12,6 %	6,3 %	18,4 %	10,8 %
odcházím z provizorního ubytování	11,5 %	5,7 %	2,7 %	8,7 %
špatný nebo nevyhovující stav mého bytu/domu	10,1 %	5,7 %	8,0 %	8,4 %
problematické okolí bydliště, chci změnit lokalitu	7,6 %	9,9 %	5,2 %	8,2 %
stěhuji se za partnerem / partnerkou	7,6 %	8,9 %	8,8 %	8,2 %
chci se vrátit do rodného místa (být blíže rodině, přátelům)	2,7 %	14,8 %	2,1 %	7,0 %
chci být blíže svým blízkým (dětem, rodičům atp.)	4,3 %	11,2 %	2,1 %	6,6 %
přenechám své bydlení dětem / vnukům	4,0 %	9,6 %	2,4 %	5,9 %
jiný důvod	3,6 %	2,8 %	20,9 %	4,7 %
stěhuji se za prací	2,8 %	8,3 %	0,0 %	4,6 %
zdravotní důvody / bariéry v současném bytě / domě, okolí	4,2 %	5,1 %	3,8 %	4,5 %
potřebuji menší byt	5,0 %	2,2 %	0,0 %	3,6 %
rozvod, rozchod, ovdovění	4,0 %	3,2 %	2,9 %	3,6 %
majitel / majitelka bytu / domu na mne vyvíjí nátlak	3,5 %	1,1 %	3,0 %	2,6 %
změna vlastníka našeho domu / bytu	0,6 %	0,0 %	2,3 %	0,5 %
naš dům budou bourat nebo přestavovat	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
počet	273	171	37	481

8.1.3 Preferovaný typ bydlení a zástavby

Hlavní motivy možného přestěhování v rámci města či z Brna se promítají i do preferencí stran typu bydlení. Lidé, zvažující přestěhování, by po přestěhování chtěli nejčastěji bydlet v jednogeneračním rodinném domě (40 %), s odstupem by volili byt v nepanelovém bytovém domě (25 %), desetina by se chtěla přestěhovat do panelového domu (11 %). Při spojení jednotlivých dílčích variant do obecnějších kategorií se ukazuje, že téměř polovina osob zvažujících stěhování by chtěla bydlet v rodinném domě (47 %), bydlení v bytě v bytovém domě dává přednost 36 % dotázaných.

Důležitým faktorem souvisejícím s preferovaným typem bydlení je zvažovaná lokace budoucího bydlení. Lidé, kteří zvažují přestěhování v rámci Brna, by v nadpoloviční většině chtěli bydlet v bytech v bytových domech (53 %), zejména v těch nepanelových (36 %), preference bydlení v rodinných domech (jedno či více bytových) je nižší a dosahuje hodnoty 32 %. Naopak ti, kdo zvažují odstěhování z Brna, jasně preferují bydlení v rodinných domech (74 %), což je v souladu s popsány motivy možného odstěhování se z Brna u této skupiny respondentů.

Tabulka č. 68: Preferovaný typ bydlení po přestěhování – celkem a dle plánované lokace

Znění otázek: Do jakého typu bytu / domu se chcete přestěhovat? (b53), Kam se chcete přestěhovat? (b52) v sloupcových %, možnost více odpovědí, N = 481, pouze ti, kdo uvedli, že v horizontu 5 let zvažují přestěhování

sloupcová %	lokace zvažovaného přestěhování			
	v rámci Brna	mimo Brno	neví	celkem
rodinný dům s jedním bytem	25,3 %	64,8 %	29,4 %	39,7 %
byt v nepanelovém bytovém domě	36,1 %	10,5 %	11,9 %	25,1 %
byt v panelovém domě	17,3 %	1,9 %	2,0 %	10,7 %
vícegenerační rodinný dům, vila s více byty	6,9 %	8,7 %	2,2 %	7,2 %
jiný typ	0,7 %	2,3 %	2,8 %	1,4 %
zatím nevím	13,7 %	11,8 %	51,6 %	15,9 %
<i>celkem rodinný dům</i>	32,2 %	73,5 %	31,6 %	46,9 %
<i>celkem byt v bytovém domě</i>	53,4 %	12,4 %	13,9 %	35,8 %
počet	273	171	37	481

Respondenti, zvažující přestěhování v rámci Brna, by se chtěli přestěhovat zejména do širšího centra města (30 %) a do okrajových částí Brna (příměstská zástavba; 30 %). Nižší je zájem o bydlení na sídlištích (16 %), nejnižší pak v oblasti historického a vnitřního centra města, málo zvažované jsou i vilové čtvrti Brna.

Tabulka č. 69: Oblast Brna v rámci zvažovaného přestěhování

Znění otázky: Z hlediska typu území města, do které oblasti plánujete přestěhovat se? (b54), v %, N = 273, respondenti, kteří v horizontu 5 let zvažují přestěhování v rámci Brna

	plánují stěhování v následujících 5 letech		přepočten na celek obyvatel Brna
	počet	%	
širší centrum	81	29,6 %	5,2 %
příměstská zástavba na okraji Brna	81	29,6 %	5,2 %
sídlíště	44	16,0 %	2,8 %
vilové čtvrti	17	6,1 %	1,1 %
vnitřní centrum	15	5,5 %	1,0 %
historické centrum	3	1,2 %	0,2 %
zatím nevím, dosud nejsem rozhodnut	32	11,9 %	2,1 %
celkem	273	100 %	17,5 %

Pokud se na preferované oblasti v případě přestěhování podíváme skrz současně obývané územní typy o stěhování uvažujících osob, ukazuje se, že se jedná o pohyb směrem z centra města. Dotázaní bydlící v historickém a vnitřním centru zvažují přestěhování nejčastěji do širšího centra Brna (34 %), lidé z širšího centra uvažující o přestěhování v rámci Brna jsou patrně s obývanou částí města spokojeni – nejčastěji by v tomto typu zástavby žili i po případném přestěhování (57 %). Dotázaní ze sídlíšť by se také v nezanedbatelné míře přestěhovali do stejného typu zástavby v Brně (28 %), častěji však inklinují k příměstské zástavbě (33 %). Lidé bydlící v příměstských oblastech, kteří zvažují přestěhování v rámci Brna, by, podobně jako dotázaní z širšího centra města, nejraději bydleli ve stejné oblasti Brna (59 %).

Tabulka č. 70: Oblast Brna zvažovaného přestěhování dle aktuálně obývaného územního typu

Znění otázek: Z hlediska typu území města, do které oblasti plánujete přestěhovat se? (b54), Ještě musím místo, kde bydlíte, zařadit do územního typu. Můžete se, prosím, podívat se mnou na tuto mapku a ukázat mi místo, kde bydlíte? (r6), v %, N = 273, respondenti, kteří v horizontu 5 let zvažují přestěhování v rámci Brna, zeleně jsou zvýrazněny nejčastěji uváděné varianty

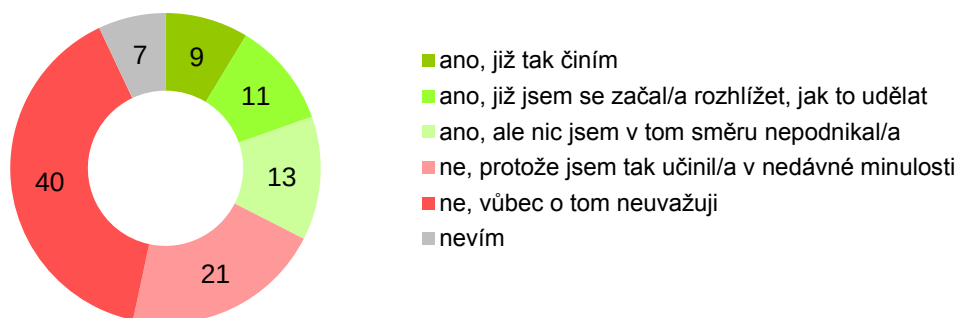
		preferovaná oblast v případě přestěhování								počet
		historické centrum	vnitřní centrum	širší centrum	vilové čtvrti	sídlíště	příměstská zástavba	zatím nevím	celkem	
současný typ zástavby	historické + vnitřní centrum	3,2 %	14,4 %	34,4 %	11,1 %	6,3 %	21,9 %	8,7 %	100 %	49
	širší centrum	0,0 %	2,0 %	56,5 %	1,2 %	7,3 %	19,2 %	13,8 %	100 %	77
	vilové čtvrti	0,0 %	7,9 %	29,6 %	30,4 %	0,0 %	21,8 %	10,3 %	100 %	8
	sídlíště	1,7 %	3,4 %	13,0 %	7,4 %	28,1 %	32,6 %	13,8 %	100 %	106
	příměstská zástavba	0,0 %	6,9 %	12,4 %	0,0 %	15,6 %	59,0 %	6,0 %	100 %	32
	celkem	1,2 %	5,5 %	29,6 %	6,1 %	16,0 %	29,6 %	11,9 %	100 %	273

8.2 Další plány v oblasti bydlení

Co se týče dalších plánů obyvatel města spojených s bydlením, třetina obyvatel města plánuje v horizontu 5 let nějakou formu zvelebení svého obydlí, ať již formou rekonstrukce, úprav v bytě či domě, nebo jeho rozšíření (33 %). Necelá desetina tak již v současnosti činí (9 %), další čtvrtina rekonstrukci, úpravu či rozšíření svého bydlení v nadcházejících 5 letech plánuje (24 %).

Graf č. 52: Úvahy o rekonstrukci či úpravě obydlí v nadcházejících 5 letech

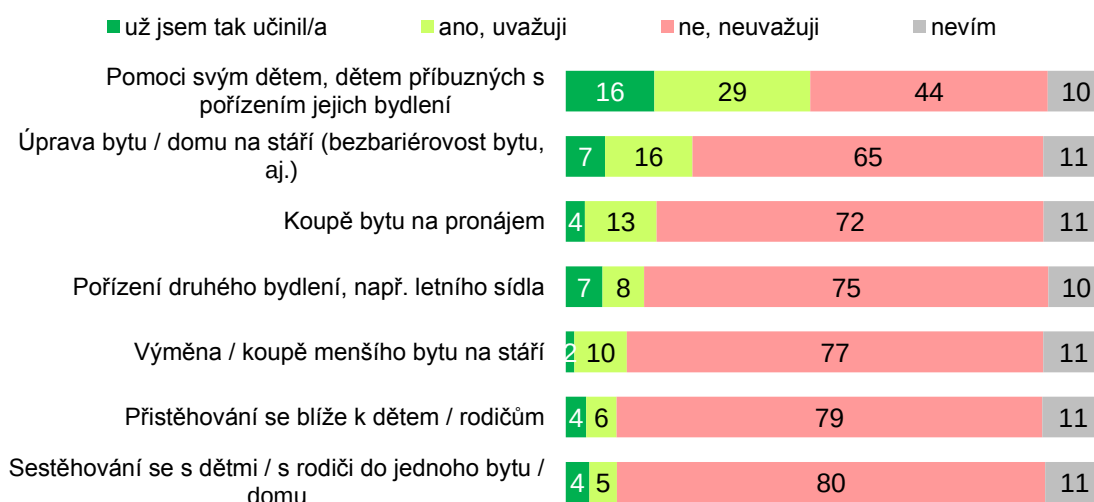
Znění otázky: Uvažoval(a) jste, že byste v horizontu 5 let svůj byt/dům zrekonstruoval/a či jinak upravit/a či rozšířil/a? (b51a), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Z dalších zkoumaných opatření souvisejících s bydlením respondenti nejvíce řeší pomoc svým dětem při pořízení bydlení (45 %) – 16 % dotázaných uvádí, že tak již učinilo, dalších 29 % o tom uvažuje. Téměř čtvrtina respondentů (23 %) provedla či hodlá provést úpravy svého bytu či domu s ohledem na příchod stáří (bezbariérovost apod.): 7 % takové úpravy již uskutečnilo, dalších 16 % o nich uvažuje. Další z dotazovaných opatření jsou již méně časté: 17 % respondentů zvažuje koupi bytu na pronájem (z toho 4 % tak již učinila), 15 % zvažuje (8 %) či koupilo (7 %) druhé bydlení typu chalupy či letního sídla, 12 % oslovuje výměna či koupě menšího bytu na stáří (z toho 2 % tak již učinila). Sestěhování v rámci rodiny či přestěhování blíže k rodině pak oslovuje méně než desetinu dotázaných.

Graf č. 53: Další plány související s bydlením

Znění otázky: O kterých z následujících opatření uvažujete do budoucna? (b56), v %, N = 1554, celek Brno 18+

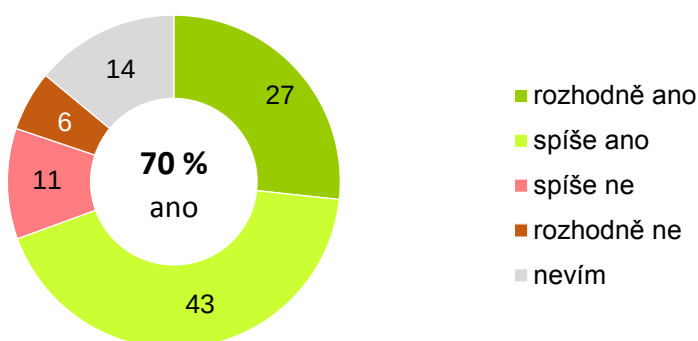
9 NÁZORY NA RŮZNÉ ASPEKTY BYDLENÍ V BRNĚ

9.1 Aktivita města v oblasti pronájmu obecních bytů studentům

Výrazná většina Brňanů a Brňanek (70 %) souhlasí s myšlenkou, že by město Brno pronajímalo velké obecní byty, o něž není na trhu velký zájem, studentům (např. doktorandského studia) formou sdíleného bydlení. Nesouhlasné reakce respondentů jsou ve výrazné menšině (17 %).

Graf č. 54: Postoj k pronájmu velkých obecních bytů studentům

Znění otázky: Souhlasíte či nesouhlasíte s tím, aby město pronajímalo velké obecní byty studentům (např. doktorandského studia) formou sdíleného bydlení? O tyto byty přitom není mezi obyvateli Brna příliš velký zájem, protože mají vzhledem k velké rozloze vysoké nájemné. (b57), v %, N = 1554, obyvatelé Brna 18+ let

Vyšší míru souhlasu s takovým záměrem nacházíme především u studentů, respondentů s nejvyšším stupněm dosaženého vzdělání, u dotázaných, kteří nemají trvalé bydliště v Brně a u osob ve věku 18-34 let. Mírně vyšší míru nesouhlasu oproti celému vzorku respondentů naopak vykazují senioři a lidé, kteří mají trvalé bydliště v Brně. Je zřetelné, že míra souhlasu klesá se stoupajícím věkem respondentů.

Tabulka č. 71: Postoj k pronájmu velkých obecních bytů studentům dle vybraných sociodemografických kategorií

Znění otázky: Souhlasíte či nesouhlasíte s tím, aby město pronajímalo velké obecní byty studentům (např. doktorandského studia) formou sdíleného bydlení? O tyto byty přitom není mezi obyvateli Brna příliš velký zájem, protože mají vzhledem k velké rozloze vysoké nájemné. (b57), v %, N = 1554, obyvatelé Brna 18+ let.

		rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	neví
celek	celek Brno 18+	26,7 %	42,7 %	10,7 %	5,8 %	14,0 %
specifické skupiny	studenti	51,3 %	33,5 %	7,0 %	0,8 %	7,4 %
	mladí pracující	34,1 %	36,8 %	9,7 %	6,9 %	12,5 %
	rodiče s dětmi do 6 let	29,0 %	41,0 %	11,9 %	9,8 %	8,2 %
	střední generace	24,6 %	45,2 %	12,4 %	6,9 %	11,0 %
	pre-senioři	22,2 %	45,0 %	9,8 %	5,9 %	17,1 %
	senioři	20,4 %	45,1 %	9,9 %	5,5 %	19,0 %
pohlaví	muž	25,2 %	41,5 %	12,5 %	6,9 %	13,9 %
	žena	28,1 %	43,8 %	9,1 %	4,9 %	14,1 %

		rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	neví
věk	18-24	41,7 %	37,5 %	8,8 %	3,0 %	9,0 %
	25-34	36,6 %	36,4 %	9,5 %	6,0 %	11,5 %
	35-44	25,8 %	44,7 %	13,4 %	6,9 %	9,1 %
	45-54	24,3 %	45,3 %	10,4 %	7,0 %	13,0 %
	55-64	20,8 %	40,1 %	13,4 %	6,5 %	19,1 %
	65 a více	21,3 %	46,7 %	8,7 %	4,6 %	18,6 %
vzdělání	základní	26,0 %	29,9 %	11,8 %	10,0 %	22,2 %
	SŠ bez maturity	21,3 %	43,1 %	13,7 %	6,6 %	15,4 %
	SŠ s maturitou	25,1 %	44,4 %	11,6 %	5,6 %	13,3 %
	VŠ	31,7 %	43,4 %	8,0 %	4,8 %	12,1 %
rozšířená ekonomická aktivita	vysoce kvalifikovaní odborníci, majitelé firem	31,8 %	36,9 %	9,8 %	8,6 %	12,9 %
	řídící pracovníci, majitelé menších firem	24,5 %	45,9 %	9,2 %	7,3 %	13,1 %
	úředníci, nemanuální pracující	29,0 %	46,1 %	9,8 %	2,6 %	12,5 %
	manuálně pracující	25,3 %	40,1 %	14,5 %	7,1 %	13,0 %
	důchodci - starobní, invalidní	20,1 %	45,1 %	10,6 %	5,5 %	18,7 %
	studenti	51,3 %	33,5 %	7,0 %	0,8 %	7,4 %
	osoby v domácnosti	30,4 %	43,2 %	11,7 %	5,9 %	8,8 %
trv. bydliště v Brně	ano	24,9 %	43,9 %	11,1 %	6,0 %	14,2 %
	ne	41,7 %	33,3 %	8,0 %	4,9 %	12,1 %

Barevně jsou zvýrazněny relevantní statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

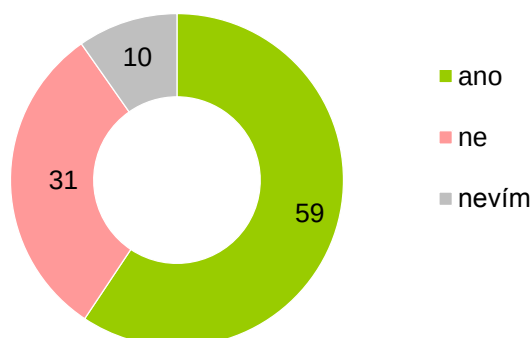
9.2 Názor na krátkodobé pronájmy bytů a domů (Airbnb apod.)

9.2.1 Znalost elektronických platforem pro krátkodobý pronájem bytů a domů turistům

Tři pětiny respondentů (59 %) deklarují, že znají některou z elektronických platforem pro krátkodobé pronájmy bytů a domů turistům, jako je např. aplikace Airbnb, dvě pětiny o této formě krátkodobého pronajímání bytů či domů turistům neslyšeli, případně neví.

Graf č. 55: Znalost elektronických platforem pro krátkodobý pronájem bytů a domů

Znění otázky: V posledních letech se ve světě i u nás prosazují krátkodobé pronájmy bytů a domů pomocí různých elektronických platforem. Jednou z nejznámějších je Airbnb. Slyšel/a jste již někdy o takovém krátkodobém pronájmu bytů a domů turistům? (b58), v %, N = 1554, obyvatelé Brna 18+ let

Elektronické platformy pro krátkodobý pronájem bytů a domů jsou známější především mladším lidem (souhrnně věkové kategorie 18 – 44 let), mužům, nejvyšší míru znalosti nacházíme u studentů a osob vysoce kvalifikovaných. Znalost těchto platforem výrazně roste s vyšší dosaženého vzdělání a rovněž s prestiží pracovní pozice respondentů, naopak klesá s rostoucím věkem respondentů. Nejméně známé jsou osobám ve věku 65 a více let, důchodcům, nezaměstnaným a manuálně pracujícím, nižší znalost vykazují též ženy a lidé s trvalým pobytem v Brně.

Tabulka č. 72: Znalost elektronických platforem pro krátkodobý pronájem bytů a domů dle vybraných sociodemografických kategorií

Znění otázky: V posledních letech se ve světě i u nás prosazují krátkodobé pronájmy bytů a domů pomocí různých elektronických platforem. Jednou z nejznámějších je Airbnb. Slyšel/a jste již někdy o takovém krátkodobém pronájmu bytů a domů turistům? (b58), v %, N = 1554, obyvatelé Brna 18+ let.

		ano	ne	nevím
celek	celek Brno 18+	59,3 %	30,9 %	9,7 %
specifické cílové skupiny	studenti	80,3 %	14,0 %	5,8 %
	mladí pracující	77,5 %	17,9 %	4,6 %
	rodiče s dětmi do 6 let	70,9 %	25,4 %	3,8 %
	střední generace	62,8 %	29,6 %	7,6 %
	pre-senioři	58,5 %	28,4 %	13,1 %
	senioři	40,1 %	45,1 %	14,8 %
pohlaví	muž	62,6 %	27,0 %	10,4 %
	žena	56,4 %	34,5 %	9,1 %
věk	18-24	73,7 %	18,4 %	7,9 %
	25-34	78,3 %	17,7 %	4,0 %
	35-44	67,6 %	27,7 %	4,6 %
	45-54	56,7 %	33,2 %	10,1 %
	55-64	54,0 %	31,5 %	14,6 %
	65 a více	40,8 %	44,0 %	15,2 %
vzdělání	základní (včetně nedokončeného)	35,1 %	44,2 %	20,6 %
	SŠ bez maturity	37,4 %	48,6 %	14,0 %
	SŠ s maturitou	62,4 %	30,2 %	7,4 %
	VŠ	76,1 %	17,2 %	6,7 %
rozšířená ekonomická aktivita	vysoce kvalifikovaní odborníci, majitelé firem	83,7 %	12,0 %	4,4 %
	řídící pracovníci, majitelé menších firem	76,5 %	18,0 %	5,6 %
	úředníci, nemanuální pracující	68,7 %	24,5 %	6,8 %
	manuálně pracující	41,5 %	46,7 %	11,8 %
	důchodci - starobní, invalidní	40,5 %	45,0 %	14,5 %
	studenti	80,3 %	14,0 %	5,8 %
	osoby v domácnosti	64,4 %	30,7 %	4,9 %
	nezaměstnaní	37,1 %	35,6 %	27,2 %
trvalé bydliště v Brně	ano	57,8 %	31,9 %	10,3 %
	ne	72,0 %	22,9 %	5,2 %

Barevně jsou zvýrazněny relevantní statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

9.2.2 Názory na krátkodobý pronájem bytů a domů turistům

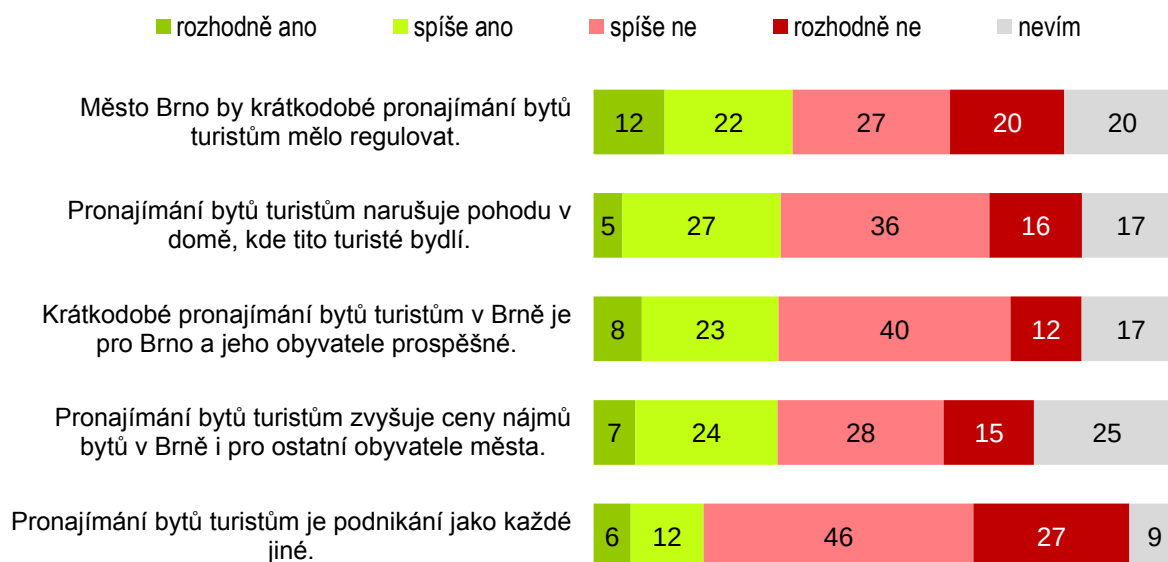
Nejvyšší míru souhlasu zaznamenáváme u výroků „Město Brno by krátkodobé pronajímání bytů turistům mělo regulovat“ (34 %, souhrnně rozhodně a spíše ano) a „Pronajímání bytů turistům narušuje pohodu v domě, kde tito turisté bydlí“ (32 %). Nicméně zde je podstatný především fakt, že míra souhlasu v rámci všech respondentů ani u jednoho z výroků nepřesáhla hranici 50 %, takže ani u těchto výroků s nejvyšší mírou souhlasu nebyl podíl souhlasících vyšší než podíl těch, kteří s daným výrokem nesouhlasí. Postoj respondentů k dané problematice je tedy určen především mírou nesouhlasu s předloženými výroky než tím, že by se s některým výrokiem dokázali ve své většině identifikovat.

Nejméně souhlasný postoj mají obyvatelé Brna k výroku „Pronajímání bytů turistům je podnikání jako každé jiné“, s nímž nesouhlasí takřka tři čtvrtiny dotázaných (73 %, souhrnně rozhodně a spíše ne). Více než polovina respondentů pak nesouhlasí s tvrzením, že „Krátkodobé pronajímání bytů turistům v Brně je pro Brno a jeho obyvatele prospěšné“ (52 %), stejný podíl však nesouhlasí s tím, že „Pronajímání bytů turistům narušuje pohodu v domě, kde tito turisté bydlí“ (52 %).

Souhrnně lze tedy výsledky interpretovat tak, že obyvatelé Brna většinou nevnímají krátkodobé pronájmy bytů a domů turistům jako problematickou oblast, jsou spíše proti snahám o jejich regulaci ze strany města, většinou je nevnímají jako akcelerator zvyšování ceny nájmu, ale zároveň je nevnímají ani jako věc nějakým způsobem prospěšnou městu Brnu a jeho obyvatelům.

Graf č. 56: Názory na krátkodobý pronájem bytů a domů turistům

Znění otázky: Do jaké míry souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícími výroky na téma krátkodobého pronajímání bytů turistům? (b59), v %, N = 1554, obyvatelé Brna 18+ let

Jelikož předpokládáme, že jasnější postoj budou mít k této problematice lidé, kteří platformy pro krátkodobé pronájmy domů a bytů znají, analyzovali jsme postoj k této problematice detailněji v rámci této podskupiny respondentů.

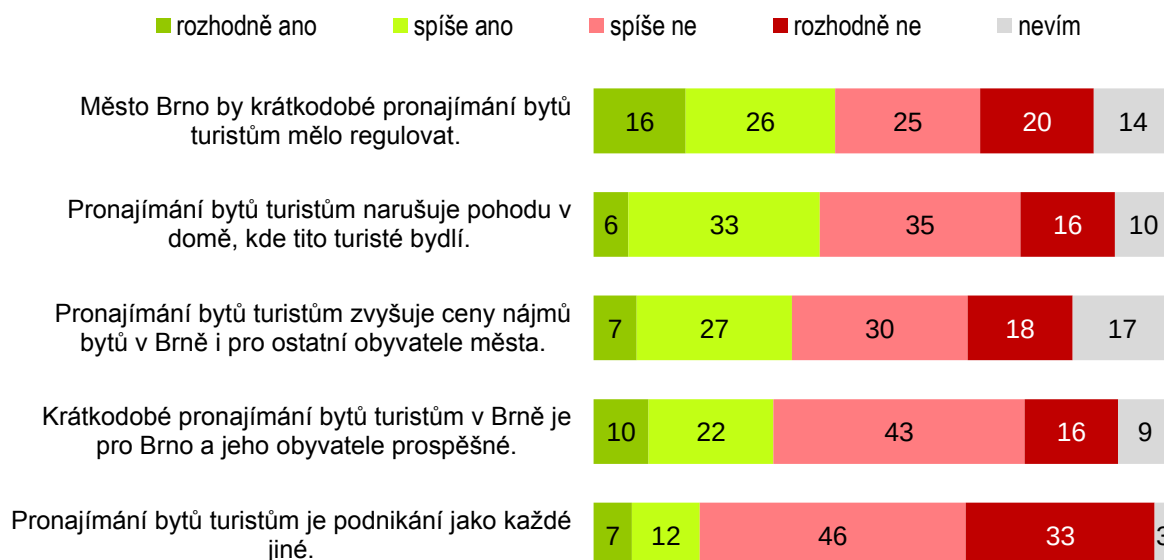
Ani zde se však postoje respondentů oproti celému souboru výrazněji neliší – nejvyšší míru souhlasu, více než dvě pětiny, zaznamenává výrok „Město Brno by krátkodobé pronajímání bytů turistům mělo regulovat“ (42 %), s regulací nesouhlasí jen mírně větší část respondentů (45 %). Dvě pětiny

respondentů souhlasí s tím, že pronajímání bytů turistům narušuje pohodu v domě, kde tito turisté bydlí (39 %), i v tomto případě však převažují ti, kdo tento názor nezastávají (51 %). Podobně převažující nesouhlasné je stanovisko k tvrzení, že pronajímání bytů turistům zvyšuje ceny nájmu pro obyvatele města (48 % nesouhlasí, 34 % souhlasí).

A i v této skupině zaznamenává nejvyšší míru nesouhlasu výrok „Pronajímání bytů turistům je podnikání jako každé jiné“, s nímž nesouhlasí čtyři pětiny dotázaných (79 %) a stejně tak se většina dotázaných nedomnívá, že by krátkodobé pronajímání bytů turistům bylo pro Brno a jeho obyvatele prospěšné.

Graf č. 57: Názory na krátkodobý pronájem bytů a domů turistům – znají el. platformy pro krátkodobé pronájmy domů a bytů

Znění otázky: Do jaké míry souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícími výroky na téma krátkodobého pronajímání bytů turistům? (b59), v %, N = 922, obyvatelé Brna 18+ let, znají el. platformy pro krátkodobé pronájmy

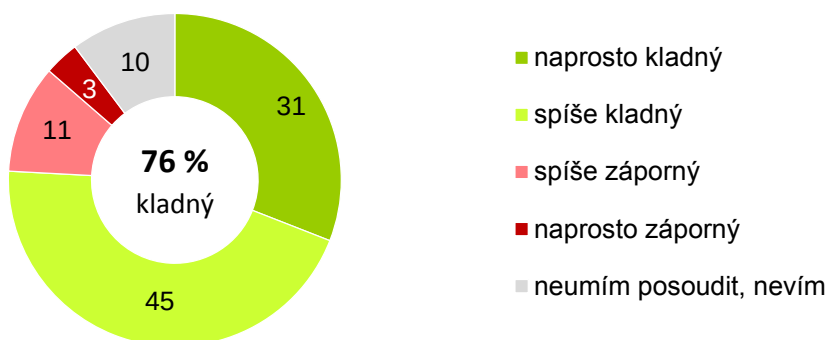
9.3 Brno jako „město krátkých vzdáleností“

9.3.1 Náзор na město krátkých vzdáleností

Po stručném vysvětlení konceptu „města krátkých vzdáleností“⁷ jsme respondenty požádali o vyjádření názoru na tento typ urbanistického uspořádání města. U respondentů se tato perspektiva setkala s velmi pozitivní odezvou, tři čtvrtiny dotázaných hodnotí koncept města krátkých vzdáleností kladně (76 %; 31 % hodnotí naprosto kladně, dalších 45 % má spíše kladný názor). Negativně se ke konceptu staví pouze 14 % respondentů, desetina po seznámení s konceptem nedokáže svůj postoj k němu jednoznačně vyjádřit (10 %).

Graf č. 58: Názor na koncept „města krátkých vzdáleností“

Znění otázky: Nyní, když jste se s myšlenkou města krátkých vzdáleností stručně seznámil/a, řekněte mi, prosím, jaký na ni máte názor. (b60), v %, N = 1554, obyvatelé Brna 18+ let

V rámci dílčích sociodemografických skupin nenacházíme relevantnější statisticky významné rozdíly v postoji k tomuto konceptu; s výjimkou vyšší míry naprosto kladného hodnocení u osob s VŠ vzděláním, výraznějším podílem naprosto záporného hodnocení konceptu u manuálně pracujících a významně vyšším podílem osob, které daný koncept nedokážou zhodnotit, mezi seniory a důchodci.

⁷ Respondentům popsáno následujícím způsobem: „Myšlenka **města krátkých vzdáleností** znamená uzpůsobit území města tak, aby bylo možné velkou část toho, co lidé potřebují, obstarat pěšky nebo na kole. Namísto, aby byly obchody, služby, pracoviště a volnočasové aktivity soustředěny do samostatných a oddělených lokalit, jsou tyto funkce rovnoměrně rozmístěny po celém území města a jsou propojené sítí pěších cest a cyklotras. **Město krátkých vzdáleností** má tak například místo hypermarketů, parkovišť a zábavních center na okraji města síť menších obchodů přímo v obytných čtvrtích podél městských tříd. Městské třídy patří přednostně pěším, cyklistům a hromadné dopravě. Také místa, kde lidé pracují, jsou co možná nejvíce začleněna do obytných čtvrtí. Bydlení bývá umístěno nad obchody, nerušícími provozovny, službami či kancelářemi v přízemí a prvním patře. V ideálním případě tak člověk může v témže domě či ulici bydlet, pracovat, nakupovat, zaspotovat si či posedět v kavárně.“

Tabulka č. 73: Názor na koncept „města krátkých vzdáleností“ dle vybraných sociodemografických kategorií

Znění otázky: Nyní, když jste se s myšlenkou města krátkých vzdáleností stručně seznámil/a, řekněte mi, prosím, jaký na ni máte názor. (b60), v %, N = 1554, obyvatelé Brna 18+ let.

		naprosto kladný	spíše kladný	spíše záporný	naprosto záporný	nevím	celkem kladný	celkem záporný	počet
celek	celek Brno 18+	30,9 %	44,9 %	10,5 %	3,4 %	10,2 %	75,8 %	13,9 %	1554
specifické cílové skupiny	studenti	37,9 %	43,0 %	11,0 %	0,0 %	8,1 %	80,9 %	11,0 %	97
	mladí pracující	30,8 %	45,8 %	14,0 %	3,5 %	5,8 %	76,6 %	17,5 %	257
	rodiče s dětmi do 6 let	34,4 %	43,6 %	12,0 %	4,6 %	5,5 %	78,0 %	16,5 %	230
	střední generace	31,1 %	44,1 %	11,4 %	4,3 %	9,1 %	75,2 %	15,7 %	482
	pre-senioři	34,6 %	44,6 %	8,3 %	2,9 %	9,6 %	79,2 %	11,2 %	161
	senioři	28,0 %	45,2 %	8,1 %	3,2 %	15,6 %	73,2 %	11,2 %	427
pohlaví	muž	29,6 %	44,2 %	12,8 %	4,3 %	9,2 %	73,7 %	17,1 %	745
	žena	32,2 %	45,6 %	8,4 %	2,5 %	11,2 %	77,8 %	11,0 %	809
věk	18-24	35,1 %	46,2 %	11,8 %	0,0 %	6,9 %	81,3 %	11,8 %	112
	25-34	31,6 %	43,8 %	14,0 %	4,5 %	6,1 %	75,4 %	18,5 %	266
	35-44	33,3 %	46,4 %	9,2 %	4,1 %	7,0 %	79,7 %	13,3 %	314
	45-54	29,7 %	42,2 %	13,9 %	3,2 %	11,0 %	71,9 %	17,1 %	239
	55-64	31,1 %	45,7 %	10,9 %	2,5 %	9,8 %	76,8 %	13,5 %	224
	65 a více	28,2 %	45,3 %	6,7 %	3,6 %	16,3 %	73,4 %	10,3 %	400
vzdělání	ZŠ	17,4 %	46,2 %	11,5 %	8,6 %	16,3 %	63,6 %	20,1 %	102
	SŠ bez maturity	25,0 %	44,5 %	11,7 %	5,5 %	13,3 %	69,6 %	17,2 %	409
	SŠ s maturitou	31,2 %	47,7 %	9,6 %	1,7 %	9,8 %	78,9 %	11,2 %	441
	VŠ	37,0 %	42,9 %	10,3 %	2,3 %	7,5 %	79,9 %	12,6 %	603
ekonomická aktivita	vysoce kvalifikovaní odborníci, majitelé firem	39,2 %	42,2 %	10,1 %	3,3 %	5,2 %	81,4 %	13,3 %	196
	řídící pracovníci, majitelé menších firem	31,2 %	48,0 %	12,2 %	2,3 %	6,3 %	79,3 %	14,5 %	201
	úředníci, nemanuální pracující	32,1 %	47,1 %	11,7 %	2,1 %	7,0 %	79,2 %	13,8 %	276
	manuálně pracující	24,9 %	41,2 %	12,5 %	8,7 %	12,7 %	66,0 %	21,2 %	199
	důchodci - starobní, invalidní	27,9 %	45,4 %	8,7 %	3,2 %	14,7 %	73,3 %	12,0 %	453
	studenti	37,9 %	43,0 %	11,0 %	0,0 %	8,1 %	80,9 %	11,0 %	97
	osoby v domácnosti	35,0 %	44,6 %	9,6 %	3,7 %	7,1 %	79,7 %	13,2 %	81
	nezaměstnaní	22,9 %	45,2 %	7,8 %	1,8 %	22,3 %	68,1 %	9,6 %	52
územní typ	historické centrum	34,1 %	38,2 %	15,9 %	5,8 %	5,9 %	72,3 %	21,7 %	50
	vnitřní centrum	31,7 %	36,0 %	17,5 %	8,2 %	6,6 %	67,7 %	25,7 %	124
	širší centrum	31,4 %	45,3 %	8,9 %	2,8 %	11,6 %	76,7 %	11,7 %	403
	vilové čtvrti	38,0 %	48,6 %	10,9 %	0,0 %	2,5 %	86,6 %	10,9 %	69
	sídlíště	29,7 %	46,7 %	10,3 %	3,3 %	10,0 %	76,4 %	13,6 %	643
	příměstská zástavba	30,6 %	44,5 %	9,1 %	2,6 %	13,2 %	75,0 %	11,7 %	265

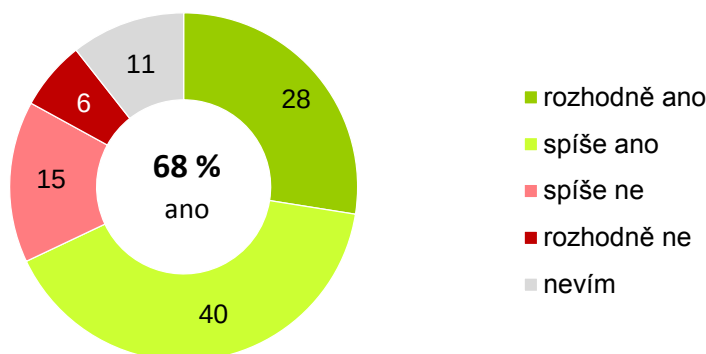
Barevně jsou zvýrazněny relevantní statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

9.3.2 Zájem o život ve městě krátkých vzdáleností

Koncept města krátkých vzdáleností má pro obyvatele Brna atraktivitu, více než dvě třetiny dotázaných by ve městě s takovými charakteristikami chtěly žít (celkem 68 %; rozhodně ano 28 %, spíše ano 40 %). Opačný postoj zastává zhruba pětina respondentů (21 %; z toho rozhodně ne 6 %, spíše ne 15 %), desetina dotázaných nedokáže na tuto otázku odpovědět (11 %).

Graf č. 59: Zájem o život ve „městě krátkých vzdáleností“

Znění otázky: Vy osobně chtěl/a byste v takovém městě bydlet? (b61), v %, N = 1554, celek Brno 18+

Zájem o bydlení ve městě krátkých vzdáleností je jasně většinový ve všech sociodemografických skupinách dospělé brněnské populace. Statisticky významné rozdíly v rámci dílčích sociodemografických skupin opět nacházíme pouze u kategorie vzdělání, kdy lidé s vysokoškolským vzděláním výrazně častěji uvádějí rozhodně kladný postoj k potenciálnímu životu ve „městě krátkých vzdáleností“, oproti tomu dotázaní se středním vzděláním bez maturity tuto variantu volí výrazně méně často.

Tabulka č. 74: Zájem o život ve „městě krátkých vzdáleností“ dle vybraných sociodemografických kategorií

Znění otázky: Vy osobně chtěl/a byste v takovém městě bydlet? (b61), v %, N = 1554, celek Brno 18+

		rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	nevím	celkem ano	celkem ne	počet
celek	celek Brno 18+	27,5 %	40,5 %	15,0 %	6,4 %	10,6 %	68,0 %	21,4 %	1554
specifické cílové skupiny	studenti	32,6 %	41,8 %	10,0 %	5,4 %	10,1 %	74,5 %	15,4 %	97
	mladí pracující	29,1 %	39,9 %	15,3 %	6,6 %	9,1 %	69,0 %	21,9 %	257
	rodiče s dětmi do 6 let	26,5 %	42,6 %	16,0 %	6,0 %	8,9 %	69,1 %	22,0 %	230
	střední generace	26,6 %	40,2 %	17,1 %	6,6 %	9,6 %	66,8 %	23,7 %	482
	pre-senioři	30,2 %	43,1 %	11,1 %	5,9 %	9,8 %	73,2 %	17,0 %	161
	senioři	25,2 %	40,5 %	14,8 %	6,8 %	12,6 %	65,8 %	21,6 %	427
pohlaví	muž	26,7 %	39,5 %	15,3 %	8,6 %	9,9 %	66,2 %	23,9 %	745
	žena	28,3 %	41,3 %	14,7 %	4,4 %	11,3 %	69,6 %	19,1 %	809
věk	18-24	30,3 %	44,2 %	11,2 %	4,7 %	9,6 %	74,5 %	15,9 %	112

		rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	nevím	celkem ano	celkem ne	počet
	25-34	28,6 %	39,2 %	15,8 %	7,2 %	9,2 %	67,8 %	23,0 %	266
	35-44	30,4 %	40,1 %	16,2 %	5,6 %	7,7 %	70,5 %	21,8 %	314
	45-54	24,4 %	39,3 %	17,5 %	7,1 %	11,7 %	63,7 %	24,6 %	239
	55-64	28,9 %	39,7 %	15,6 %	4,6 %	11,2 %	68,6 %	20,2 %	224
	65 a více	24,8 %	41,7 %	12,8 %	7,6 %	13,1 %	66,5 %	20,4 %	400
vzdělání	ZŠ	23,9 %	34,3 %	20,0 %	7,6 %	14,2 %	58,2 %	27,6 %	102
	SŠ bez maturity	20,0 %	42,1 %	16,7 %	9,9 %	11,2 %	62,2 %	26,6 %	409
	SŠ s maturitou	26,9 %	43,3 %	15,6 %	3,3 %	10,8 %	70,2 %	19,0 %	441
	VŠ	33,7 %	38,2 %	12,6 %	6,1 %	9,4 %	71,9 %	18,7 %	603
ekonomická aktivita	vysoce kvalifikovaní odborníci, majitelé firem	33,3 %	40,9 %	12,2 %	5,3 %	8,2 %	74,3 %	17,5 %	196
	řídící pracovníci, majitelé menších firem	29,1 %	37,8 %	19,0 %	5,7 %	8,3 %	67,0 %	24,7 %	201
	úředníci, nemanuální pracující	28,4 %	43,4 %	13,0 %	4,5 %	10,7 %	71,8 %	17,5 %	276
	manuálně pracující	21,0 %	40,7 %	16,7 %	11,3 %	10,3 %	61,7 %	28,0 %	199
	důchodci - starobní, invalidní	25,4 %	39,7 %	15,4 %	6,8 %	12,7 %	65,1 %	22,2 %	453
	studenti	32,6 %	41,8 %	10,0 %	5,4 %	10,1 %	74,5 %	15,4 %	97
	osoby v domácnosti	29,2 %	41,9 %	15,4 %	3,6 %	10,0 %	71,1 %	19,0 %	81
	nezaměstnaní	25,7 %	33,8 %	20,1 %	7,7 %	12,6 %	59,6 %	27,8 %	52
typ domácnosti	jednočlenná domácnost	26,4 %	40,6 %	15,7 %	6,2 %	11,1 %	67,0 %	21,9 %	253
	dvě nebo více dospělých osob bez dětí	26,2 %	41,6 %	14,3 %	7,9 %	10,0 %	67,7 %	22,2 %	697
	rodina (1-2 dospělí) s nezaopatřenými dětmi	29,2 %	39,8 %	16,6 %	5,4 %	9,0 %	69,0 %	22,0 %	473
	trojgenerační domácnost	25,8 %	44,7 %	9,3 %	4,0 %	16,2 %	70,5 %	13,3 %	58
	jíný typ domácnosti	34,3 %	30,5 %	13,4 %	1,6 %	20,2 %	64,9 %	15,0 %	74
územní typ	historické centrum	32,8 %	40,5 %	15,8 %	5,5 %	5,4 %	73,3 %	21,3 %	50
	vnitřní centrum	28,8 %	29,7 %	20,9 %	13,3 %	7,4 %	58,5 %	34,1 %	124
	širší centrum	28,1 %	40,2 %	15,1 %	5,1 %	11,5 %	68,3 %	20,2 %	403
	vilové čtvrti	35,6 %	35,5 %	11,3 %	5,8 %	11,7 %	71,1 %	17,1 %	69
	sídlíště	25,3 %	44,6 %	13,9 %	6,3 %	10,0 %	69,8 %	20,2 %	643
	příměstská zástavba	28,3 %	37,2 %	15,7 %	5,8 %	13,0 %	65,5 %	21,5 %	265

Barevně jsou zvýrazněny statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

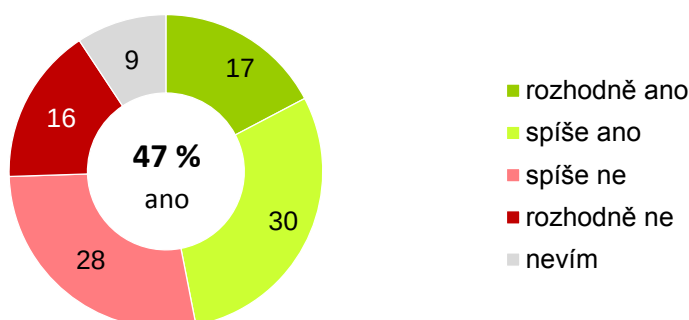
9.3.3 Ochota žít ve městě krátkých vzdáleností v případě omezení osobní automobilové dopravy a možností parkování

V rámci konceptu města krátkých vzdáleností je v některých městech silně omezeno používání osobních automobilů. V tomto kontextu již hodnocení konceptu není tak jednoznačné, ve městě krátkých vzdáleností by při omezení možnosti využívání individuální automobilové dopravy a parkování v lokalitě bydliště hodlala žít jen necelá polovina dotázaných (47 %; 17 % rozhodně ano, 30 % spíše

ano), nezám pak deklaruje 44 % respondentů (28 % spíše ne, 16 % rozhodně ne). Možnost využívání osobního auta a parkování v lokalitě bydliště se tedy zdá být zlomovým faktorem většinové podpory myšlenky „města krátkých vzdáleností“. Pětině respondentů (21 %) je představa života bez osobního automobilu dostupného v místě bydliště patrně natolik vzdálená, že tento aspekt z jejich pohledu devaluje jinak vcelku příznivě vnímaný koncept.

Graf č. 60: Ochota žít ve „městě krátkých vzdáleností“ při omezení osobní automobilové dopravy

Znění otázky: V některých čtvrtích západoevropských měst podporující myšlenku města krátkých vzdáleností je velmi omezeno používání osobních automobilů. Místní obyvatelé nemají možnost parkovat v dané čtvrti a většinou ani auto pro každodenní život nepotřebují / nepoužívají. Chtěl/a byste bydlet v takové lokalitě? (b62), v %, N = 1554, obyvatelé Brna 18+ let

Pokles zájmu o bydlení ve městě krátkých vzdáleností s omezenou individuální automobilovou dopravou a možnostmi parkování v lokalitě bydliště je patrný ve všech sledovaných sociodemografických skupinách. Výraznější většinovou podporu si testovaný koncept města zachovává pouze u mladých respondentů ve věku 18-24 let, studentů a obyvatel historického centra města.

Tabulka č. 75: Ochota žít ve „městě krátkých vzdáleností“ při omezení osobní automobilové dopravy dle vybraných sociodemografických kategorií

Znění otázky: V některých čtvrtích západoevropských měst podporující myšlenku města krátkých vzdáleností je velmi omezeno používání osobních automobilů. Místní obyvatelé nemají možnost parkovat v dané čtvrti a většinou ani auto pro každodenní život nepotřebují/nepoužívají. Chtěl/a byste bydlet v takové lokalitě? (b62), v %, N = 1554, obyvatelé Brna 18+ let

		rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	nevím	celkem ano	celkem ne	počet
celek	celek Brno 18+	17,3 %	29,6 %	27,6 %	16,2 %	9,3 %	46,9 %	43,8 %	1554
specifické cílové skupiny	studenti	23,1 %	35,8 %	23,7 %	9,4 %	7,9 %	59,0 %	33,1 %	97
	mladí pracující	18,3 %	31,1 %	24,1 %	18,1 %	8,4 %	49,4 %	42,2 %	257
	rodiče s dětmi do 6 let	12,1 %	30,9 %	33,7 %	16,3 %	7,0 %	43,0 %	50,0 %	230
	střední generace	16,2 %	27,4 %	29,3 %	18,7 %	8,3 %	43,7 %	48,0 %	482
	pre-senioři	17,4 %	28,1 %	31,2 %	18,6 %	4,7 %	45,5 %	49,9 %	161
	senioři	18,3 %	29,0 %	25,5 %	14,3 %	12,9 %	47,3 %	39,8 %	427
pohlaví	muž	17,2 %	26,0 %	28,2 %	19,9 %	8,7 %	43,2 %	48,1 %	745
	žena	17,4 %	33,0 %	27,0 %	12,8 %	9,8 %	50,4 %	39,8 %	809
věk	18-24	21,1 %	35,1 %	24,3 %	10,6 %	8,9 %	56,2 %	34,9 %	112

		rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	neví	celkem ano	celkem ne	počet
	25-34	18,4 %	30,6 %	25,8 %	16,5 %	8,6 %	49,0 %	42,3 %	266
	35-44	16,3 %	30,7 %	27,3 %	18,7 %	7,1 %	46,9 %	46,0 %	314
	45-54	15,0 %	26,4 %	30,5 %	18,6 %	9,5 %	41,4 %	49,1 %	239
	55-64	15,7 %	27,9 %	31,1 %	18,9 %	6,4 %	43,6 %	50,0 %	224
	65 a více	18,6 %	29,5 %	26,1 %	12,7 %	13,1 %	48,1 %	38,8 %	400
vzdělání	ZŠ	12,1 %	26,9 %	31,4 %	14,4 %	15,2 %	39,0 %	45,8 %	102
	SŠ bez maturity	15,4 %	28,1 %	27,4 %	17,8 %	11,4 %	43,5 %	45,2 %	409
	SŠ s maturitou	18,5 %	31,8 %	28,0 %	13,9 %	7,8 %	50,3 %	41,9 %	441
	VŠ	18,6 %	29,5 %	26,8 %	17,1 %	8,0 %	48,1 %	43,9 %	603
ekonomická aktivita	vysoce kvalifikovaní odborníci, majitelé firem	21,2 %	27,2 %	24,7 %	22,5 %	4,4 %	48,4 %	47,2 %	196
	řídící pracovníci, majitelé menších firem	15,9 %	27,5 %	28,6 %	18,6 %	9,4 %	43,4 %	47,2 %	201
	úředníci, nemanuální pracující	14,3 %	30,7 %	32,1 %	15,6 %	7,3 %	45,0 %	47,7 %	276
	manuálně pracující	17,5 %	27,4 %	27,3 %	18,3 %	9,5 %	44,9 %	45,6 %	199
	důchodci - starobní, invalidní	17,9 %	29,4 %	25,7 %	14,6 %	12,5 %	47,3 %	40,2 %	453
	studenti	23,1 %	35,8 %	23,7 %	9,4 %	7,9 %	59,0 %	33,1 %	97
	osoby v domácnosti	12,3 %	36,8 %	30,5 %	11,5 %	8,9 %	49,0 %	42,0 %	81
typ domácnosti	nezaměstnaní	15,2 %	29,0 %	30,6 %	13,0 %	12,3 %	44,1 %	43,6 %	52
	jednočlenná domácnost	21,8 %	30,0 %	23,7 %	12,3 %	12,1 %	51,9 %	36,1 %	253
	dvě nebo více dospělých osob bez dětí	18,3 %	28,8 %	25,7 %	18,1 %	9,0 %	47,1 %	43,8 %	697
	rodina (1-2 dospělí) s nezaopatřenými dětmi	13,5 %	30,8 %	31,8 %	16,3 %	7,6 %	44,3 %	48,1 %	473
	trojgenerační domácnost	17,4 %	21,8 %	28,1 %	18,6 %	14,1 %	39,2 %	46,6 %	58
trvalé bydliště v Brně	jiný typ domácnosti	16,4 %	34,2 %	30,1 %	9,4 %	9,9 %	50,6 %	39,5 %	74
	ano	17,1 %	28,5 %	27,9 %	16,8 %	9,7 %	45,6 %	44,7 %	1385
územní typ	ne	19,0 %	38,4 %	25,1 %	11,4 %	6,0 %	57,5 %	36,5 %	169
	historické centrum	31,4 %	31,3 %	23,7 %	10,1 %	3,5 %	62,8 %	33,8 %	50
	vnitřní centrum	17,5 %	27,3 %	26,6 %	23,2 %	5,3 %	44,8 %	49,8 %	124
	širší centrum	18,3 %	29,8 %	24,9 %	17,4 %	9,7 %	48,1 %	42,3 %	403
	vilové čtvrti	22,0 %	26,4 %	29,2 %	9,6 %	12,9 %	48,3 %	38,8 %	69
	sídliště	16,0 %	29,9 %	29,3 %	15,5 %	9,3 %	45,8 %	44,9 %	643
	příměstská zástavba	15,0 %	30,5 %	28,1 %	15,6 %	10,8 %	45,5 %	43,7 %	265

Barevně jsou zvýrazněny relevantní statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

9.4 Výstavba nových bytů v Brně

9.4.1 Vnímání výstavby nových bytů obyvateli Brna

V odpovědích obyvatel Brna na otázky týkající se výstavby nových bytů se poměrně jasně zrcadlí tzv. NIMBY efekt (NIMBY – „Not In My Back Yard“ / „Ne na mém dvorku“). Je to postoj rozšířený především v zemích, kde se může veřejnost svobodně vyjadřovat k plánům rozvoje měst a aktivně vstupovat do záměrů měst či developerů, kdy si stávající obyvatelé sice uvědomují přínos a případné výhody nové výstavby, avšak nechťejí snášet diskomfort a případné problémy s ní spojené. V některých případech

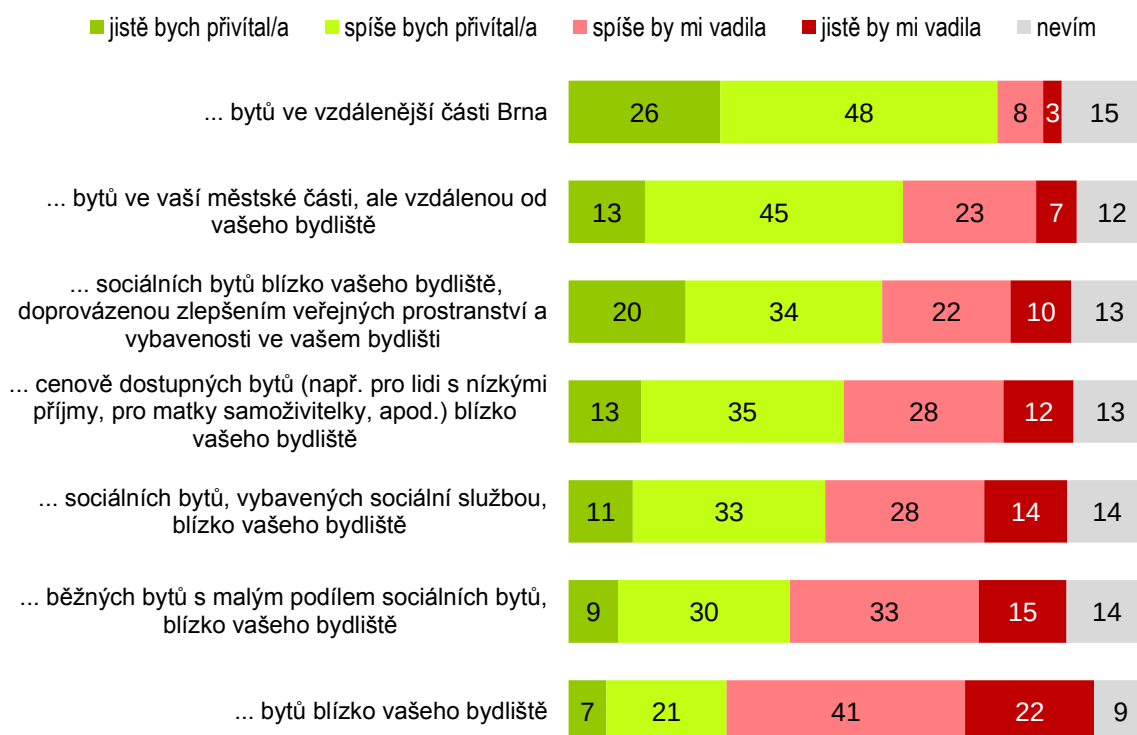
je veřejnost ochotná akceptovat novou výstavbu jen na základě poskytnutých benefitů ze strany investora.

Ani obyvatelé Brna se nové bytové výstavbě nebrání, avšak prioritou pro ně je výstavba ve vzdálenější části Brna (74 %) či případně i v rámci jejich čtvrti, avšak daleko od jejich bydliště (58 %). Třetí variantou v pořadí z hlediska přijatelnosti je výstavba sociálních bytů v blízkosti bydliště, která by jim však přinesla vylepšení veřejných prostranství a lepší vybavenost v místě jejich bydliště (54 %), což znamená smíření se s jistou mírou nepohody vykoupenou kompenzacemi ze strany investora.

Na spodních příčkách pomyslného žebříčku přijatelnosti jsou varianty společně charakterizované výstavbou v blízkosti bydliště respondentů bez nabízených kompenzací. Dotázaní zde zohlednili především hledisko sociální, kdy v rámci potenciální výstavby bytů v okolí svého bydliště více podporují výstavby cenově dostupných bytů pro sociálně znevýhodněné skupiny osob (48 %), případně sociálních bytů doplněných o sociální služby (44 %). Nejméně přijatelnou variantou je pak výstavba běžných bytů v blízkosti jejich bydliště, kterou by přivítalo 27 % dotázaných, 63 % by rozhodně či spíše vadila.

Graf č. 61: Přijatelnost různých variant bytové výstavby v Brně

Znění otázky: Výstavbu nových bytů v Brně někteří lidé vítají, jiným lidem výstavba bytů naopak vadí. Za jakých okolností byste výstavbu nových bytů přivítal/a a za jakých okolností by vám vadila? Představte si, že jde o výstavbu... (b63), v %, N = 1554, obyvatelé Brna 18+ let

Pokud míru přijatelnosti testovaných typů výstavby zkatégorizujeme do dichotomické podoby (přivítal/a – podpora, vadila by – nepodpora), v rámci celkové míry ne/podpory, spočítané jako rozdíl mezi těmi, kdo by daný typ výstavby uvítali, a těmi, komu by vadila, je NIMBY efekt dobře patrný: nejlépe si stojí výstavba bytů ve vzdálenější části Brna, jasně kladných hodnot dosahuje také výstavba bytů ve vzdálenějších částech městských částí respondentů, případně výstavba sociálních bytů

v blízkosti bydliště respondentů, doprovázená zlepšením veřejných prostranství a vybavenosti v rámci dané lokality.

Naopak prostá výstavba bytů v blízkosti bydliště dotázaných bez sociálního akcentu či nějaké přidané hodnoty pro zkvalitnění dané lokality dosahuje souhrnně výrazně záporných hodnot.

Tabulka č. 76: Přijatelnost různých variant bytové výstavby v Brně – kategorizace

Znění otázky: Výstavbu nových bytů v Brně někteří lidé vítají, jiným lidem výstavba bytů naopak vadí. Za jakých okolností byste výstavbu nových bytů přivítal/a a za jakých okolností by vám vadila? Představte si, že jde o výstavbu... (b63), v %, N = 1554, obyvatelé Brna 18+ let

výstavba..	jistě + spíše přivítal/a	velmi + spíše by vadila	celková míra ne/podpory*
bytů ve vzdálenější části Brna	74,2 %	11,1 %	+63,0 %
bytů ve vaší městské části, ale vzdálenou od vašeho bydliště	57,8 %	30,0 %	+27,8 %
sociálních bytů blízko vašeho bydliště, doprovázenou zlepšením veřejných prostranství a vybavenosti ve vašem bydlišti	54,2 %	32,7 %	+21,5 %
cenově dostupných bytů blízko vašeho bydliště	47,6 %	39,7 %	+7,9 %
sociálních bytů, vybavených sociální službou, blízko vašeho bydliště	44,4 %	41,8 %	+2,5 %
běžných bytů s malým podílem soc. bytů, blízko vašeho bydliště	38,3 %	47,8 %	-9,6 %
bytů blízko vašeho bydliště	27,3 %	63,5 %	-36,2 %

*Spočítaná jako rozdíl mezi procentuálním podílem daný typ výstavby podporujících a podílem, kterým by vadila.

Míra akceptace zkoumaných variant bytové výstavby podle toho, v jakém typu zástavby respondenti v současnosti bydlí, se výrazně neliší. Podpora výstavby v jiné části města či výstavba ve vzdálené části respondenty obývané městské části je většinou podporovaná v rámci všech územních typů, výstavba sociálních bytů v okolí bydliště doprovázená zkvalitněním lokality (zlepšení veřejných prostranství a vybavenosti) má nadpoloviční přijatelnost také ve všech typech zástavby, vyjma vilových čtvrtí a příměstské zástavby. Lidé obývající historické centrum města silněji podporují bytovou výstavbu jinde, vyšší akceptaci však pro ně má případná výstavba běžných bytů s malým podílem sociálních bytů v blízkosti jejich bydliště.

Z hlediska konkrétních lokalit / MČ v názorech na bytovou výstavbu také nepozorujeme výrazné rozdíly. Obyvatelé Bohunic se kritičtěji než celek dotázaných staví k výstavbě běžných bytů v okolí jejich bydliště i k výstavbě bytů ve vzdálenější části Brna či vzdálenější části jejich lokality. Naopak o něco příznivější názor na výstavbu bytů v okolí svého bydliště projevují obyvatelé městské části Vinohrady.

Tabulka č. 77: Přijatelnost různých variant bytové výstavby v územních typech a lokalitách v rámci Brna

Znění otázek: Výstavbu nových bytů v Brně někteří lidé vítají, jiným lidem výstavba bytů naopak vadí. Za jakých okolností byste výstavbu nových bytů přivítal/a a za jakých okolností by vám vadila? Představte si, že jde o výstavbu... (b63), Ještě musím místo, kde bydlíte, zařadit do územního typu. Můžete se, prosím, podívat se mnou na tuto mapku a ukázat mi místo, kde bydlíte (r6), v %, N = 1554, obyvatelé Brna 18+ let, tabulka vynáší podíly těch, kdo by daný typ jistě či spíše přivítali

		bytů ve vzdálenější části Brna	bytů ve vaší městské části, ale vzdálenou od vašeho bydlíště	sociálních bytů blízko bydlíště, doprovázenou zlepšením veřejných prostranství a vybavenosti	cenově dostupných bytů blízko bydlíště	sociálních bytů, vybavených sociální službou, blízko vašeho bydlíště	běžných bytů s malým podílem sociálních bytů, blízko vašeho bydlíště	bytů blízko vašeho bydlíště	počet
celek	celek Brno 18+	74,2 %	57,8 %	54,2 %	47,6 %	44,4 %	38,3 %	27,3 %	1554
územní typ	historické centrum	90,4 %	61,3 %	60,4 %	57,0 %	46,3 %	56,6 %	30,5 %	50
	vnitřní centrum	81,0 %	73,7 %	53,6 %	49,8 %	38,0 %	43,1 %	35,1 %	124
	širší centrum	70,8 %	55,6 %	53,7 %	45,8 %	44,6 %	38,6 %	28,9 %	403
	vilové čtvrti	84,6 %	64,0 %	47,9 %	48,2 %	33,0 %	33,6 %	20,8 %	69
	sídlíště	72,5 %	56,3 %	57,2 %	50,1 %	48,2 %	39,0 %	26,1 %	642
	příměstská zástavba	74,2 %	55,0 %	48,5 %	41,4 %	40,4 %	31,4 %	25,3 %	264
městská část	Brno-Bohunice	54,3 %	36,5 %	52,1 %	33,7 %	49,7 %	19,5 %	20,1 %	58
	Brno-jih	67,3 %	63,9 %	42,4 %	48,0 %	37,6 %	43,5 %	41,1 %	36
	Brno-Kohoutovice	74,5 %	68,2 %	63,7 %	47,4 %	49,5 %	45,8 %	22,1 %	52
	Brno-Královo Pole	72,9 %	53,9 %	43,2 %	37,2 %	31,8 %	29,9 %	20,3 %	113
	Brno-Líšeň	78,9 %	55,6 %	61,2 %	53,9 %	49,7 %	36,0 %	22,0 %	109
	Brno-sever	81,1 %	62,5 %	55,5 %	51,5 %	44,3 %	42,8 %	29,1 %	192
	Brno-střed	81,1 %	67,8 %	54,8 %	50,4 %	41,7 %	42,9 %	32,6 %	250
	Brno-Vinohrady	77,8 %	54,7 %	71,9 %	67,6 %	66,0 %	56,0 %	27,6 %	54
	Bystrc, Kníničky, Žebětín	66,6 %	47,6 %	49,1 %	41,8 %	41,8 %	33,6 %	21,4 %	124
	Slatina, Tuřany, Chrlice, Černovice	69,6 %	51,2 %	57,9 %	41,1 %	41,7 %	31,7 %	26,3 %	111
	Řečkovice a okolí	75,2 %	63,7 %	51,7 %	48,4 %	45,5 %	38,0 %	31,1 %	100
	Žabovřesky, Jundrov, Komín	71,3 %	56,5 %	48,5 %	46,8 %	44,9 %	36,3 %	29,1 %	135
	Židenice, Maloměřice, Obřany	68,6 %	51,4 %	54,0 %	39,1 %	43,7 %	33,9 %	21,2 %	110
	N. St. Lískovec, Bosonohy	74,9 %	59,9 %	58,3 %	58,2 %	49,0 %	45,8 %	34,8 %	109

Obecně míra podpory zkoumaných typů bytové výstavby silně souvisí s věkem a současným způsobem bydlení. Vyšší míru podpory jednotlivých typů bytové výstavby pozorujeme u mladých obyvatel města ve věku do 34 let a osob bydlících v nájemním bydlení (zvláště v soukromých bytech), tedy u osob, u kterých lze předpokládat, že své současné bydlení nepovažují za definitivní a trvalé bydlení budou teprve hledat. Naopak nižší podporu výstavbě (vyjma výstavby bytů ve vzdálenější části města), vyjadřují lidé žijící ve vlastnickém bydlení, tedy lidé, kteří už své bydlení mají z větší části vyřešeno.

Tabulka č. 78: Přijatelnost různých variant bytové výstavby v Brně dle věku a právní formy bydlení

Znění otázky: Výstavbu nových bytů v Brně někteří lidé vítají, jiným lidem výstavba bytů naopak vadí. Za jakých okolností byste výstavbu nových bytů přivítal/a a za jakých okolností by vám vadila? Představte si, že jde o výstavbu... (b63), v %, N = 1554, obyvatelé Brna 18+ let, tabulka vynáší % podíly těch, kdo by daný typ výstavby jistě či spíše přivítali

		bytů ve vzdálenější části Brna	bytů ve vaší městské části, ale vzdálenou od vašeho bydliště	sociálních bytů blízko vašeho bydliště, doprovázenou zlepšením veřejných prostranství a vybaveností v bydlišti	cenově dostupných bytů (např. pro lidi s nízkými příjmy, pro matky samoživitelky, apod.) blízko vašeho bydliště	sociálních bytů, vybavených sociální službou, blízko vašeho bydliště	běžných bytů s malým podílem sociálních bytů, blízko vašeho bydliště	bytů blízko vašeho bydliště	počet
celek	celek Brno 18+	74,2 %	57,8 %	54,2 %	47,6 %	44,4 %	38,3 %	27,3 %	1554
specifické cílové skupiny	studenti	78,2 %	66,2 %	61,3 %	59,1 %	45,9 %	49,8 %	42,8 %	97
	mladí pracující	73,9 %	65,6 %	55,4 %	54,0 %	44,3 %	44,7 %	38,8 %	257
	rodiče s dětmi do 6 let	74,6 %	61,4 %	52,3 %	48,8 %	45,5 %	38,1 %	29,4 %	230
	střední generace	75,8 %	55,4 %	52,7 %	44,9 %	45,4 %	37,4 %	28,5 %	482
	pre-senioři	77,6 %	52,7 %	55,8 %	42,9 %	41,6 %	36,6 %	23,3 %	161
	senioři	71,2 %	55,8 %	52,5 %	43,0 %	41,7 %	33,2 %	16,8 %	427
věk	18-24	75,3 %	61,9 %	60,6 %	58,4 %	45,6 %	49,0 %	41,9 %	112
	25-34	76,3 %	65,7 %	57,4 %	55,7 %	47,0 %	47,8 %	38,5 %	266
	35-44	75,5 %	58,3 %	49,8 %	48,9 %	44,0 %	36,5 %	30,3 %	314
	45-54	75,6 %	55,6 %	54,2 %	42,0 %	46,2 %	36,8 %	28,4 %	239
	55-64	75,9 %	51,0 %	55,4 %	42,7 %	44,2 %	33,9 %	20,8 %	224
	65 a více	69,5 %	56,1 %	53,0 %	44,2 %	41,5 %	33,6 %	16,5 %	400
právní vztah k bytu / domu	vlastnické bydlení	72,8 %	53,4 %	48,9 %	40,7 %	39,6 %	33,2 %	21,3 %	906
	družstevní bydlení	64,5 %	47,2 %	67,3 %	52,8 %	63,7 %	30,0 %	16,2 %	75
	nájemci v obecních, státních bytech	79,2 %	65,3 %	61,0 %	51,9 %	46,8 %	44,1 %	29,7 %	247
	nájemci v bytech v soukromém vlastnictví	80,5 %	68,9 %	61,7 %	65,7 %	51,9 %	53,0 %	46,9 %	234
	nájemní bydlení celkem	79,8 %	67,0 %	61,4 %	58,6 %	49,3 %	48,4 %	38,1 %	481
	podnájemní bydlení	68,3 %	62,8 %	61,1 %	57,3 %	55,2 %	47,6 %	45,6 %	71
	jiné, neví, odmítl-a	58,3 %	57,3 %	47,9 %	41,1 %	31,9 %	20,0 %	16,0 %	21

Barevně jsou zvýrazněny relevantní statisticky významné rozdíly – modrá značí významně vyšší hodnotu oproti celku, červená významně nižší hodnotu oproti celku.

Jak ilustruje následující tabulka, přijatelnost variant bytové výstavby souvisí i s délkou bydlení v současném bydlišti. Vyšší otevřenost téměř všem variantám bytové výstavby, včetně variant v blízkosti svého bydliště, vykazují lidé, kteří se do svého současného bytu či domu přistěhovali v uplynulých 5 letech. Naopak nižší míru podpory výstavby (varianty výstavby v blízkosti bydliště s výjimkou běžných bytů s malým podílem sociálních bytů) vykazují lidé bydlící ve svém bydlení 21-30 let, respektive více než 30 let.

Tabulka č. 79: Přijatelnost různých variant bytové výstavby v Brně dle věku délky bydlení v současném bytě či domě

Znění otázky: Za jakých okolností byste výstavbu nových bytů přivítal/a a za jakých okolností by vám vadila? Představte si, že jde o výstavbu... (b63), Od jakého roku bydlíte v tomto domě / bytě? Pokud od narození uveďte rok svého narození (b3) v %, N = 1501, pouze ti, kdo uvedli rok přistěhování do bytu či domu a N = 1554 celek Brno 18+, tabulka vynáší % podíly těch, kdo by daný typ výstavby jistě či spíše přivítali

výstavba..	délka bydlení v současném bytě či domě						celek
	více než 30 let	21-30 let	16-20 let	11-15 let	6-10 let	5 a méně let	
bytů ve vzdálenější části Brna	74,7 %	75,4 %	71,8 %	74,5 %	77,7 %	75,9 %	74,2 %
bytů ve vaší městské části, ale vzdálenou od vašeho bydliště	54,8 %	57,4 %	53,6 %	50,8 %	61,1 %	68,0 %	57,8 %
sociálních bytů blízko bydliště, doprovázenou zlepšením prostranství a vybavenosti v bydlišti	54,0 %	44,1 %	52,8 %	54,1 %	54,8 %	60,2 %	54,2 %
cenově dostupných bytů blízko vašeho bydliště	45,9 %	35,0 %	45,1 %	45,3 %	49,7 %	59,9 %	47,6 %
sociálních bytů, vybavených sociální službou, blízko vašeho bydliště	44,8 %	35,5 %	41,5 %	46,8 %	49,5 %	47,7 %	44,4 %
běžných bytů s malým podílem sociálních bytů, blízko vašeho bydliště	34,3 %	32,4 %	35,8 %	39,3 %	36,6 %	50,1 %	38,3 %
bytů blízko vašeho bydliště	20,3 %	20,6 %	25,4 %	29,1 %	30,8 %	39,0 %	27,3 %
počet	425	196	167	121	212	380	1554

9.4.2 Bariéry podpory bytové výstavby

Hlavními negativními aspekty, které si obyvatelé Brna spojují s bytovou výstavbou, jsou především ztráta kvality dosavadního prostředí (51 %), dále pak obavy z výskytu a pohybu nežádoucích typů osob a výskyt nežádoucích aktivit (49 %), nemalé obavy panují rovněž z komplikace pohybu a dopravy v okolí bydliště během stavby (45 %). Čtvrtina dotázaných se rovněž obává, že by výstavba bytů způsobila přílišné zahuštění lokality (28 %). Překvapivě nízký podíl respondentů se obává snížení ceny jejich nemovitostí (11 %). Popsané obavy se výrazně neliší podle sociodemografických charakteristik dotázaných a statisticky významně nevariiují ani podle obývaného územního typu.

Mezi jinými dílčími negativy, která respondenti uvedli spontánně, se častěji objevily obavy o zmenšení volných prostorů mezi budovami a úbytku zelených ploch, zvýšení intenzity dopravy a snížení dostupnosti infrastruktury či jejího přetížení.

Graf č. 62: Bariéry podpory bytové výstavby

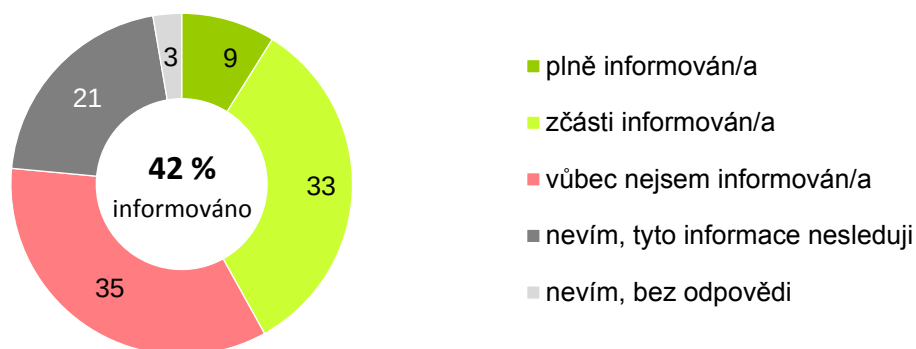
Znění otázky: Co konkrétně vám na výstavbě nových bytů vadí? (b64), v %, N = 1183, obyvatelé Brna 18+ let, uvedli alespoň jednou u variant výstavby negativní hodnocení – možnost více odpovědí.

9.4.3 Informovanost o záměrech města a developerů v oblasti výstavby nových bytů

Obyvatelé Brna nevyjadřují plnou spokojenost s mírou informovanosti o výstavbě nových bytů ze strany města či developerů. Plně informována se cítí desetina respondentů (9 %), zčásti je informována třetina dotázaných (33 %). Poměrně vysoký podíl dotázaných se však cítí být zcela neinformovaný (35 %), pětina respondentů tento typ informací nesleduje (21 %).

Graf č. 63: Informovanost o záměrech města a developerů v oblasti výstavby nových bytů

Znění otázky: Do jaké míry se cítíte být informován/a o záměrech města (MČ, developerů), týkajících se nové bytové výstavby? (b65), v %, N = 1554, celek Brno 18+

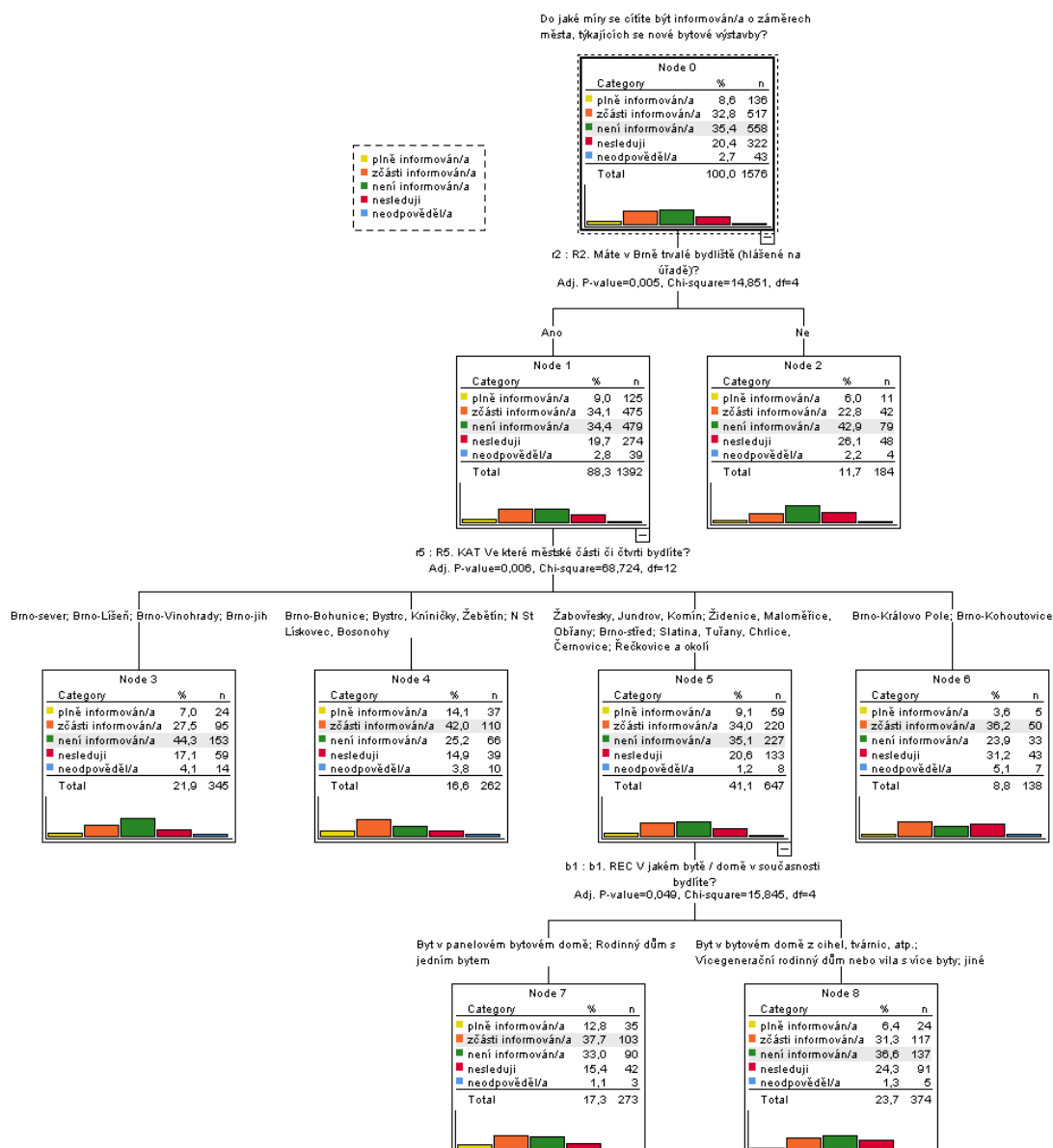

Subjektivní míra informovanosti obyvatel Brna o záměrech výstavby nových bytů je ovlivněna především faktem, zda má respondent v Brně trvalé bydliště. Ti, kteří jsou k trvalému pobytu v Brně hlášeni, pociťují vyšší míru informovanosti, což je pravděpodobně dáno i jejich vyšším zájmem o tento typ informací a pravděpodobně je i častěji sami vyhledávají. Zajímavým faktem je i ovlivnění míry informovanosti spádovostí pod městskou část – výrazně lepší informovanost uvádějí obyvatelé

Bohunic, Bystrce, Žebětína, Kníniček, Starého i Nového Lískovce a Bosonoh. To může být dáno faktem, že jde o oblasti, v nichž probíhá či je i dále plánovaná intenzivní výstavba nových bytů, takže se tato problematika respondentů osobně dotýká. Obyvatelé velkých sídlišť bez významnějšího podílu nové výstavby (Líšeň, Vinohrady, Brno-sever, Brno-jih) naopak deklarují nižší míru informovanosti.

Graf č. 64: Informovanost o záměrech města a developerů v oblasti výstavby nových bytů – rozhodovací strom

nezávislé proměnné: pohlaví, věk, vzdělání, ekonomická aktivita, příslušnost k cílové skupině respondentů (studenti, mladí pracující, rodiče s dětmi do 6 let, střední generace, pre-senioři, senioři), trvalé bydliště v Brně, územní typ bydlení, městská část, typ bydlení, rodinný stav; metoda CHAID, v %, N = 1554, obyvatelé Brna 18+ let.

10 BYDLENÍ V BRNĚ OPTIKOU VYBRANÝCH SKUPIN OBYVATEL MĚSTA A OBYVATEL ÚZEMNÍCH TYPŮ

V této kapitole předkládáme ve dvou samostatných částech shrnující pohled na bydlení v Brně dvojí optikou. Nejprve se podíváme, jak bydlení v Brně hodnotí specifické skupiny obyvatel města, vymezené v úvodní kapitole této zprávy – studenti, mladí pracující, rodiny s malými dětmi, střední generace, pre-senioři a senioři. Ve druhé podkapitole se zaměříme na to, jak své bydlení hodnotí obyvatelé jednotlivých územních typů v rámci Brna.

Shrnutí pracují se zjištěními z různých částí této zprávy, doplňkové tabulky jsou přiloženy do přílohy této zprávy.

10.1 Bydlení v Brně optikou vybraných skupin obyvatel města

Studenti

Studenti tvoří poměrně vyhraněnou skupinu, od ostatních cílových skupin se v řadě svých názorů a potřeb liší. Ve skupině studentů jsou nejsilněji zastoupeni obyvatelé města, kteří **v Brně nemají trvalý pobyt** (42 %). Studenti také častěji než ostatní bydlí v **centrální části města** (historické, vnitřní, širší centrum; 48 % vs. 37 % celek) a v městské části **Brno-střed** (29 % vs. 16 % celek).

Stejně jako ostatní bydlí většinou v bytech v bytových domech, liší se z hlediska právního vztahu k užívanému obydlí – na rozdíl od celku obyvatel města pouze **menšinově žijí ve vlastnickém bydlení** (42 % vs. 58 % celek). Pokud bydlí ve vlastnickém bydlení, pak se jedná o byty či domy **vlastněné jiným členem domácnosti**, sami obývané byty či domy v naprosté většině případů **nevlastní** (3 % vs. 31 % celek). Naopak **častěji než ostatní bydlí v nájemních bytech** (42 % vs. 31 % celek), zvláště v soukromém vlastnictví, či v **podnájemním či jiném bydlení** (14 % vs. 6 %).

Studenti v Brně v podstatě nebydlí sami, typické je pro ně bydlení ve větším počtu osob – nadpoloviční většina bydlí v jednotkách se čtyřmi či více bydlícími (54 % vs. 24 % celek). Ve srovnání s ostatními bydlí výrazně častěji s rodiči (43 %), případně s kamarády (21 %) či někým jiným (36 %). Data o spolubydlících naznačují dva hlavní způsoby bydlení studentů v Brně – bydlení u rodičů či jiných rodinných příslušníků nebo sdílené bydlení většího počtu osob v nepříbuzenském vztahu (kamarádi, spolužáci či další osoby).

Z hlediska **velikosti a dispozice obývaných bytů se neliší od celku brněnské populace** – nejčastěji bydlí v bytech se **třemi či více obytnými místnostmi**, tyto byty však **obývají v počtu, který je nadprůměrný (3,6 osoby) a častěji vyšší než jaký je počet obytných místností** – (průměrně v jejich obydlích připadá na jednu bydlící osobu 0,9 obytné místnosti – ve 28 % případů je to dokonce 0,5 obytné místnosti) – znamená to, že studenti mají ve srovnání s celkem podprůměrný obytný prostor na osobu v bytech, které obývají.

Se svým bydlením jsou studenti většinou spokojeni – jejich celková **spokojenost s bydlením** i jeho jednotlivými dimenzemi se pohybuje **na úrovni celku obyvatel města**, příznivé je i hodnocení vybavenosti lokality bydliště (stejně jako u ostatních skupin).

Své současné bydlení však **nejméně ze všech považují za definitivní** či ideální pro zbytek života (21 % vs. 42 % celek) a **většina** z nich se hodlá v horizontu 5 let **přestěhovat** (70 % vs. 31 % celek), **pětina mimo Brno** (21 %), 42 % v rámci Brna.

Při výběru lokality bydlení v Brně akcentují o něco méně než ostatní faktor přívětivého prostředí, důležitější než pro jiné je pro ně atribut **lokace** (blízkost centra města, dobré dopravní spojení apod.). Z tohoto důvodu má pro studenty **vyšší** (nikoliv však většinou) **atraktivitu bydlení v centru města** (vnitřní, širší centrum).

V rámci kritérií výběru bytu či domu jsou pro ně – stejně jako pro ostatní – nejdůležitější následující kritéria: vstupní náklady na pořízení bytu a náklady na bydlení, právní vztah k bytu, fyzický stav bytu a jeho velikost a dispozice. Od ostatních se liší slabším akcentem na další příslušenství bytu jako je garáž, sklep, sušárna či bezbariérovost bytu.

Byť i studenti považují za ideální vlastnické bydlení (86 %), jsou **jedinou skupinou, která v kontextu své aktuální životní situace považuje za optimální nejčastěji bydlení v nájmu** (47 % vs. 17 % celek).

Pro **(velkou) většinu** z nich je také představitelné či potenciálně **atraktivní bydlení v některé z testovaných forem alternativního či komunitního bydlení**, velmi **silnou podporu** má také myšlenka **pronajímání velkých obecních bytů studentům**. Studenti se také **nejpříznivěji staví ke všem zkoumaným variantám bytové výstavby** v Brně, včetně výstavby bytů v blízkosti jejich bydliště (43 % vs. 27 % celek).

V rámci jednotlivých specifických skupin se studenti také **nejvíce pozitivně** staví k myšlence **města krátkých vzdáleností**, velká většina z nich by v takovém městě chtěla žít, a to i v případě omezení využívání individuální automobilové dopravy a možností parkování v místě bydliště.

Mladí pracující

I v této skupině jsou častěji než v celku populace zastoupeni lidé, kteří v Brně nemají trvalé bydliště (26 % vs. 11 % celek). Z hlediska lokace bydlení (územní typ, městská část) se tato skupina výrazně neliší (stejně jako všechny ostatní mimo studentů) od celku obyvatel města, mírně častěji než ostatní bydlí ve vnitřním centru města (12 % vs. 8 % celek).

Mladí pracující bydlí **častěji (a nejvíce ze všech) v nájemním** (45 % vs. 31 % celek) a **podnájemním** bydlení (11 % vs. 5 % celek) a **nejméně ze všech skupin ve vlastnickém bydlení** (40 % vs. 58 % celek). Nejčastěji bydlí s **další jednou či dvěma osobami**, průměrně v jimi obývané jednotce bydlí 2,7 osob (což je i hodnota celku). Svůj byt či dům obývají nejčastěji s partnerem či partnerkou (57 %), případně se svým dítětem či dětmi (30 %), méně, ovšem častěji než celek, také bydlí s rodiči (18 %) či kamarády (7 %).

Ve srovnání s celkem průměrně obývají **menší obytné jednotky s menším počtem obytných místností** a menší celkovou podlahovou plochou, vzhledem k tomu, že byty obývají v menších počtech než studenti, mají v nich pro sebe více prostoru.

Mladí pracující jsou sice **se svým bydlením většinou spokojeni**, míra jejich spokojenosti je však ve srovnání s celkem **podprůměrná**, a to jak celkově, tak v rámci spokojenosti s bytem, domem i sousedstvím. Méně než ostatní jsou spokojeni s právní formou bydlení, velikostí bytu a počtem a uspořádáním obytných místností či kvalitou systému vytápění v domě, o něco méně pozitivně také hodnotí lokalitu svého bydliště v rámci faktoru přívětivého prostředí.

Velká většina z nich své bydlení nepovažuje za ideální (71 % vs. 42 % celek). Stejně jako ostatní by preferovali bydlení ve vlastním (86 %), nejlépe v rodinném domě (64 %). V rámci hlavních kritérií, zvažovaných při výběru bytu či domu (náklady na pořízení bytu a bydlení, právní vztah k bytu, fyzický stav bytu, velikost, dispozice), se neliší od celku populace.

Téměř polovina mladých pracujících se domnívá, že dostupnost nových bytů v Brně se v čase zhorší (48 % vs. 45 % celek), **většina** z nich také má **obavy, že nezvládne platit vysoké náklady na bydlení** (61 % vs. 51 % celek).

I přes patrný ideál vlastnického bydlení mají u mladých pracujících **nadprůměrnou atraktivitu všechny testované formy alternativního či komunitního bydlení**. Míra jejich podpory různých variant bytové výstavby v Brně je průměrná, **shovívavější** jsou **k výstavbě bytů v blízkosti svého bydliště** (39 % vs. 27 % celek).

Většina mladých pracujících se hodlá v následujících 5 letech přestěhovat (59 % vs. 31 % celek), častěji sice v rámci Brna (32 %), ale **pětina se chce z Brna odstěhovat** (21 %, desetina do brněnského zázemí). Hlavním motivem je touha bydlet ve vlastním (58 %), potřeba většího bytu či bydlení v rodinném domě.

V rámci zvažovaného přestěhování v Brně má pro ně vyšší atraktivitu zejména oblast **širšího centra a příměstská zástavba**. Data naznačují, že část této skupiny hodlá své představy o optimálním bydlení realizovat mimo Brno, což může být způsobeno nepříznivým hodnocením dostupnosti cenově přijatelných bytů ve městě.

Mladí pracující, podobně jako všechny následující skupiny (rodiny s malými dětmi, střední generace, pre-senioři, senioři), se **většinově příznivě** staví k **myšlence města krátkých vzdáleností** a **většina** z nich **by v takovém městě chtěla žít**. Doplněním konceptu o omezení využívání individuální automobilové dopravy a parkování v lokalitě bydliště pak zájem o bydlení v takovém městě klesá pod úroveň 50 %.

Rodiny s malými dětmi do 6 let

Rodiče malých dětí jsou již v Brně převážně usazeni (mají zde trvalé bydliště; 87 %), z hlediska **typu a právní formy** bydlení se **neliší** od celku obyvatel města – nejčastěji žijí v bytech v **bytových domech** (69 %), převažuje zde **vlastnické bydlení** (65 %).

Obvykle žijí v 3-4 členných domácnostech, v bytech či domech nejčastěji se třemi obytnými místnostmi (50 % vs. 38 % celek). I když žijí v nadprůměrně velkých bytech (85 m² vs. 79 m² celek), jejich bydlení se vyznačuje tím, že **v nadpolovičním množství případů obývají svá obydlí v počtu vyšším, než je počet obytných místností v bytě či domě** (56 % vs. 25 % celek). U této skupiny obyvatel města tak lze předpokládat, že by **patrně uvítali větší bydlení, než kterým aktuálně disponují**.

Podobně jako mladí pracující jsou i rodiče malých dětí se svým bydlením **sice většinově spokojeni, ale ve srovnání s celkem se jedná o podprůměrné hodnoty** – jak v celkové spokojenosti s bydlením, tak v rámci jednotlivých dimenzí bydlení.

Na úrovni bytu vykazují **nižší spokojenost** než ostatní s pro ně důležitými atributy jako je **velikost bytu, počet a velikost obytných místností**, na úrovni lokality vykazují mírně nižší pocit domáckosti v lokalitě, o něco slaběji okolí bydliště hodnotí z hlediska čistého životního prostředí.

Hlavní kritéria výběru bytu či domu jsou **stejná** jako u celku obyvatel města, rodiče malých dětí však více než ostatní kladou dále důraz na **velikost a dispozici bytu, přítomnost dvoru či zahrady a sušárnu či kočárkárnu v domě**. Rodiče malých dětí v rámci ideálního bydlení vykazují **nejvyšší preferenci bydlení v rodinných domech** (79 % vs. 65 % celek).

V rámci **lokality** bydlení v Brně jsou pro ně **podstatnější atributy související s přítomností malých dětí v rodině** – školy, školky a jiná dětská zařízení v lokalitě, vhodnost lokality pro děti, klidné a zdravé životní prostředí, příležitosti pro sportovní vyžití dětí i dospělých a dobrá dopravní obslužnost lokality.

Nadpoloviční většina z nich své současné bydlení nepovažuje za ideální pro zbytek života (56 % vs. 42 % celek), více než dvě pětiny výhledově zvažují přestěhování (44 % vs. 31 % celek) – 24 % v rámci Brna, pětina uvažuje o odstěhování z města (19 %; 10 % do brněnského zázemí). Hlavními motivy přestěhování jsou potřeba většího bytu (53 %), touha po bydlení v rodinném domě (45 %), v klidnějším prostředí či blíže přírodě. Ti, kdo se chtějí stěhovat v rámci Brna, své budoucí bydlení umísťují od širšího centra dále. Podobně jako v případě mladých pracujících i zde data ukazují, že problematicky hodnocená dostupnost preferovaného bydlení v Brně i **u rodičů malých dětí způsobí částečný odliv mimo Brno, zejména do brněnského zázemí.**

Jeden ze způsobů, jak tento jev omezit, je **nabídka alternativních či komunitních forem bydlení, vůči kterým se rodiče malých dětí staví nadprůměrně příznivě.** Jejich názory na přijatelnost různých typů bytové výstavby v Brně se pak neliší od mínění celku obyvatel města.

Střední generace

Příslušníci střední generace se s charakteristikami svého bydlení příliš neliší od celku obyvatel města. Bydlí převážně ve vlastnickém bydlení (59 % vs. 58 % celek), ve středně velkých a větších bytech o průměrné rozloze 84 m² (vs. 79 m² celek) %, žijí ve dvou a čtyřčlenných domácnostech, typicky s partnerem/partnerkou (70 %) a dítětem či dětmi (58 % vs. 36 % celek). Z hlediska lokace bydlení se neliší od celku populace města.

Jedná se již o skupinu, která má v naprosté většině v Brně trvalé bydliště (94 %). Své současné bydlení považují **v nadpoloviční většině za ideální pro zbytek života (55 %), úvahy o přestěhování jsou nižší než u předchozích skupin a pohybují se na hodnotách celku (31 %).** Preferovanými lokalitami pro zvažované přestěhování v Brně jsou širší centrum a příměstská zástavba. Podobně jako jiní i střední generace **preferuje vlastnické bydlení** a bydlení v **rodinných domech**, podobná jsou i kritéria, která uplatňují při výběru bydlení.

Ve **spokojenosti s bydlením** i jeho dílčími aspekty se střední generace **neliší od celku populace města.** Podobné jsou i postoje k testovaným variantám bytové výstavby v Brně.

Pre-senioři

Podobně jako celek obyvatel města žijí převážně ve **vlastnickém bydlení** (61 %), častěji než celek také v **družstevních** bytech (9 % vs. 5 % celek), méně než ostatní bydlí v nájemním bydlení, zvláště v tom soukromém (8 % vs. 15 % celek). Většinově bydlí v bytech v bytových domech (62 %), častěji než ostatní však bydlí v **rodinných domech** (36 % vs. 29 % celek). Z hlediska lokace bydlení se neliší od celku populace města.

Bydlí zpravidla ve dvou až tříčlenných domácnostech, typicky s partnerem/partnerkou, méně také se svými již většími dětmi (34 %; zde se již projevuje životní fáze opuštěného hnízda). Četnější bydlení v rodinných domech se projevuje tím, že pre-senioři obývají byty či domy s průměrně nejvyšší metráží (87 m² vs. 79 m² celek) a průměrně největším počtem obytných místností (3,2 vs. 2,9 celek). Efekt opuštěného hnízda se pak projevuje v tom, že většina pre-seniorů v rámci svého bydlení disponuje větším počtem obytných místností, než jaký je celkový počet bydlících (58 % vs. 41 % celek).

Se svým bydlením jsou pre-senioři **většinově spokojeni** – jejich celková spokojenost s bydlením i jeho jednotlivými dimenzemi se **pohybuje na úrovni celku obyvatel města.**

Jedná se o skupinu, která **své bydlení považuje většinově za uspokojivé pro zbytek života (66 % vs. 56 % celek), úvahy o přestěhování se vyskytují méně často (20 % vs. 31 % celek).** V rámci důvodů

možného přestěhování se kromě obvyklých motivů objevují nové – **přenechání** svého bydlení **dětem** či vnoučatům (16 % z těch, kdo plánují stěhování vs. 6 % celek), **potřeba menšího bytu** (14 % vs. 4 % celek) a **snížení** vysokých **nákladů** na bydlení (20 % vs. 11 %).

V rámci lokality bydlení kladou větší důraz než celek na **bezpečnost lokality**, **zdravé** životní prostředí a její **vybavenost** (obchody, služby), silnější je také **biografické spojení s místem** bydlení (žiji zde dlouho, od narození).

V rámci hlavních kritérií, zvažovaných při výběru bytu či domu (náklady na pořízení bytu a bydlení, právní vztah k bytu, fyzický stav bytu, velikost, dispozice), se neliší od celku populace, vyšší důraz pak kladou na typ obydli (dům, byt), energetickou náročnost obydli a přítomnost sklepního boxu.

Pre-senioři také **ve zvýšené míře plánují či již zrealizovali úpravy svého obydli s ohledem na příchod stáří** (33 % vs. 24 % celek), méně zvažovanou variantou je výměna či koupě menšího bytu na stáří (14 %).

Jejich **podpora** různých typů bytové **výstavby** v Brně se **neliší** od celku dotázaných, stejně jako celek se staví i k testovaným formám alternativního či komunitního bydlení.

Senioři

Senioři jsou skupinou, která **nejvíce** ze všech žije ve **vlastnickém bydlení** (68 % vs. 58 % celek), naopak nejméně ze všech senioři bydlí v nájemních bytech v soukromém vlastnictví (6 % vs. 15 % celek). Senioři typicky bydlí v bytech v bytových domech, nejčastěji ve dvoučlenných domácnostech, častěji než ostatní však žijí i sami (26 % vs. 15 % celek). Obývají nejčastěji byty se dvěma až čtyřmi obytnými místnostmi, nižší průměrný počet bydlících se projevuje tím, že v rámci svého bydlení mají k dispozici více než jednu obytnou místnost na osobu (61 % vs. 41 % celek).

Senioři jsou **v rámci jednotlivých skupin se svým bydlením nejspokojenější**, jak celkově, tak v rámci jednotlivých dimenzí (byt, dům, okolí bydliště). Vysokou spokojenost vyjadřují i s dílčími atributy bydlení, v rámci jednotlivých aspektů bydlení jsme neidentifikovali oblast či prvek, se kterým by byli podprůměrně spokojeni. **Své bydlení ve velké většině považují za optimální pro zbytek života** (81 % vs. 56 % celek), v naprosté většině **neplánují stěhování** (92 % vs. 69 % celek). Patrně i z toho důvodu je **slaběji než ostatní oslovuje nabídka různých forem komunitního či sdíleného bydlení**, byť i zde mají tyto formy bydlení své příznivce.

V rámci důvodů možného přestěhování se vedle touhy bydlet v klidnějším prostředí (22 %), vyskytují jiné motivy než u mladších respondentů – potíže „**utáhnout**“ **náklady na současné bydlení** (29 % těch, kdo zvažují přestěhování, vs. 11 % celek), **zdravotní důvody či bariérovost** současného bydlení (29 % vs. 5 % celek), **přenechání** svého bydlení **dětem či vnoučatům** (23 % vs. 6 % celek) či **potřeba menšího bytu** (12 % vs. 4 % celek).

V rámci bytu senioři kladou, kromě prvků, společných pro všechny skupiny (náklady na pořízení bytu a bydlení, právní vztah k bytu, fyzický stav bytu, velikost, dispozice), vysoký důraz na **bezbariérovost** bytu, dostatek **úložných prostor** v bytě a **příslušenství (balkon, sklepní kóje, sušárna, kočárkárna)**. Více než čtvrtina z nich také provedla či hodlá provést úpravy svého bytu s ohledem na příchod stáří (27 %).

V rámci lokality bydliště je pro ně ještě podstatnější než pro ostatní faktor **přívětivosti** lokality (**bezpečná** lokalita s **dobrou pověstí**, **zdravé**, **klidné** prostředí s dostatkem **zeleně**), dobrá **dopravní obslužnost**, vybavenost lokality **obchody a službami**, ale také **blízkost zdravotnických zařízení**. Důležitější než pro jiné je pro ně při výběru lokality bydlení v Brně **rovněž blízkost rodinných příslušníků** a také **zvyk** (žiji zde dlouho).

Jejich **podpora** různých typů bytové **výstavby** v Brně se příliš **neliší** od celku dotázaných, jsou **nejméně** ze všech **nakloněni bytové výstavbě v okolí jejich bydliště** (17 % vs. 27 % celek).

Tabulka č. 80: Spokojenost s jednotlivými dimenzemi bydlení a celková spokojenost s bydlením u specifických skupin obyvatel Brna

Znění otázky: Když zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen/a či nespokojen(a) s... vaším bytem? (b16), domem, kde bydlíte? (b21), s blízkým okolím vašeho bydliště, s vaším sousedstvím? (b36), aritmetické průměry hodnot na škále od 1 (velmi nespokojen/a) až 10 (velmi spokojen/a). Průměrná spokojenost s bydlením představuje průměrnou hodnotu dílčích spokojeností – s obývanou jednotkou, domem a lokalitou bydliště.

	studenti	mladí pracující	rodiče malých dětí	střední generace	pre-senioři	senioři	celek
spokojenost s obytnou jednotkou (byt, rodinný dům)	7,4	7,1	7,2	7,4	7,6	7,9	7,5
spokojenost s obývaným domem	7,4	7,2	7,1	7,3	7,5	7,9	7,5
spokojenost s blízkým okolím bydliště	7,3	7,0	7,0	7,2	7,4	7,7	7,3
celková spokojenost s bydlením	7,3	7,1	7,1	7,3	7,5	7,8	7,3
index celkové spokojenosti s bydlením	70,4	67,9	67,6	70,0	71,8	75,9	71,4
počet	97	257	230	482	161	427	1554

10.2 Bydlení v Brně optikou obyvatel územních typů

Tato kapitola přináší shrnující pohled na to, jak své bydlení hodnotí obyvatelé jednotlivých územních typů v rámci Brna. Popis jednotlivých územních typů je představen ve 2. kapitole této zprávy (Design průzkumu).

Historické centrum

Oblast historického centra se z hlediska bydlení vyznačuje určitými specifiky – častěji (nikoliv však většinově) zde bydlí **mladí lidé ve věku 18-34 let** (44 % vs. 24 % celek), **studenti** (17 % vs. 6 % celek) a lidé, kteří v Brně **nemají trvalé bydliště** (33 % vs. 18 % celek). Lidé zde žijící také **většinově bydlí v nájemním bydlení** (61 % vs. 31 % celek), vlastnické bydlení je zde v rámci všech územních typů **nejméně časté** (25 % vs. 32 % celek). Lidé zde bydlící také většinou **nepovažují své současné bydlení za trvalé řešení** (56 %) a v budoucnu se hodlají **přestěhovat** (48 %).

V rámci všech typů zástavby jsou obyvatelé historického centra se svým bydlením **nejméně spokojeni, a to jak celkově, tak v rámci jednotlivých dimenzí bydlení** (byt, dům, okolí bydliště).

Podprůměrná je spokojenost se všemi aspekty obývaných bytů, jako je velikost a dispozice, tepelná i zvuková izolace, jejich technický stav či oslunění bytů, slabá je dále vybavenost bytů balkony či lodžemi. Ve srovnání s celkem je **podprůměrné i hodnocení technického stavu a vybavenosti domů** (výtah, sklep, kočárkárna, zahrada či pozemek v rámci domu k využití) i **způsobu vytápění** v domech.

V rámci hodnocení **lokality** historické centrum **pozitivně** (nadprůměrně) skóruje pouze v dobré **obslužnosti MHD a nabídce restauračních zařízení, obchodů a služeb**. **Téměř ve všech ostatních aspektech** (příjemné a klidné prostředí, čistota okolí, zeleň, možnosti pro sport a volnočasové aktivity,

sociální vztahy v sousedství apod.) je hodnocení spíše **nepříznivé**. Lidé bydlící v historickém centru mají také častější zkušenost s výskytem negativních sociálních jevů jako je **vandalismus** či zaznamenávání **osob pod vlivem drog**.

Obyvatelé historického centra se staví většinou **pozitivně** k myšlence **města krátkých vzdáleností** a stejně jako obyvatelé ostatních územních typů by v takovém městě **většinou chtěli žít**. Od ostatních se pak liší v tom, že jejich **zájem** zůstává **většinový** i v případě doplnění konceptu města krátkých vzdáleností o **omezení individuální automobilové dopravy** a možností **parkování v místě bydliště** (63 % vs. 47 % celek).

Vnitřní centrum

Vnitřní centrum vykazuje v oblasti bydlení dílčí podobnosti s bydlením v historickém centru města. I v oblasti vnitřního centra žijí **častěji** než by odpovídalo jejich zastoupení v brněnské populaci **mladí lidé do 34 let** (35 % vs. 24 % celek) a i zde je **převažující právní formou nájemní bydlení** (55 % vs. 31 % celek), častěji se zde vyskytují nájemci obecních či státních bytů (28 % vs. 14 % celek). Na rozdíl od historického centra (a podobně jako v případě dalších územních typů) však má velká většina obyvatel této oblasti trvalé bydliště v Brně (87 %).

I obyvatelé vnitřního centra města jsou **se svým bydlením spokojeni méně než celek obyvatel města**. Na úrovni bytu jsou méně než celek spokojeni zejména s **náklady na bydlení, právním vztahem k bytu, tepelnou a zvukovou izolací bytů** a jejich bezbariérovostí. Jejich podprůměrná spokojenost s obývaným **domem** je sycena **nižší spokojeností** s kvalitou systému **vytápění** v domě, jeho celkovým **technickým stavem** včetně zařízení a rozvodů. Podprůměrná je spokojenost rovněž s **vybavením domů** (výtah, kočárkárna pod.) a jejich **bezbariérovostí**.

Silnou stránkou lokality je **dobrá obslužnost městskou hromadnou dopravou** (nejlepší hodnocení v rámci všech typů zástavby), nadprůměrně je vnitřní centrum svými obyvateli hodnoceno také v aspektu **blízkosti škol pro děti**. Naopak spíše **nepříznivě** je vnitřní centrum svými obyvateli hodnoceno z hlediska **klidnosti lokality a čistoty životního prostředí**, **negativně** je také vnímána **intenzita dopravy** (84 % obyvatel ji považuje za příliš hustou vs. 45 % celek) a **vysoké ceny** bydlení v této oblasti. Podprůměrných výsledků vnitřní centrum dosahuje také v **dostupnosti zeleně** a **možnostech parkování**.

Z hlediska vybraných prvků občanské **vybavenosti** si vnitřní centrum stojí **nejlépe ze všech lokalit** – nabídka obchodů, služeb, restauračních zařízení i možností pro sportování či spolkovou činnost je obyvateli hodnocena příznivě a dosahuje nadprůměrných hodnot.

Postoj obyvatel vnitřního centra ke **konceptu města krátkých vzdáleností** se, podobně jako u obyvatel všech následujících územních typů, **neliší od celku** obyvatel města. Samotný koncept je většinou přijímán pozitivně, většina respondentů by v takovém městě chtěla bydlet, v případě doplnění konceptu o omezení využívání individuální automobilové dopravy a parkování v místě bydliště klesá zájem o bydlení v takovém městě pod úroveň 50 %.

Širší centrum

Sociodemografická skladba obyvatel širšího centra již nevykazuje výraznější odchylky od struktury populace města. V širším centru, stejně jako v následujících územních typech, již lidé bydlí **převážně ve vlastnickém bydlení** (58 %). Zástavba je tvořena rodinnými a bytovými domy (nepanelovými, ale i panelovými).

Obyvatelé širšího centra jsou se svým bydlením většinou **spokojeni**, míra jejich spokojenosti celkově i v rámci jednotlivých dimenzí bydlení se pohybuje **na stejných hodnotách, jaké pozorujeme u celku obyvatel města**. Převažující (a s celkem srovnatelná) spokojenost je i s dílčími aspekty obývaných bytů a domů, podprůměrná je pak spokojenost s vybavením domů (sklep, výtah, kočárkárna apod.).

Devízou lokality je **dobrá obslužnost MHD a blízkost škol pro děti**, ve srovnání s celkem města jsou obyvatelé o něco **méně spokojeni s hustotou dopravy**, možnostmi **parkování**, množstvím **zeleně** v lokalitě, **množstvím míst pro rekreační aktivity** (park, pěší zóna, hřiště apod.) a **sport**.

Většina obyvatel širšího centra své současné bydlení považuje za **vyhovující pro zbytek života** (59 % vs. 56 % celek) a **neplánuje se v dohledné době stěhovat** (69 %).

Vilové čtvrti

Vilové čtvrti jsou většinou tvořeny zástavbou rodinných domů, méně také bytových domů. Lidé zde žijící bydlí již ve velké většině ve **vlastnickém bydlení** (75 % vs. 58 % celek), průměrně obývají větší obydli s nadprůměrným počtem obytných místností (3,3 vs. 2,9 celek) i obytnou plochou (92 m² vs. 79 m²). Obyvatelé vilových čtvrtí vykazují se svým bydlením **nejvyšší spokojenost v rámci všech územních typů**. Jsou nadprůměrně spokojeni s obývanou jednotkou, s jednotlivými atributy obývaných bytů či domů jsou obyvatelé vilových čtvrtí mírně spokojenější než celek obyvatel města, výraznější je spokojenost s **právním vztahem** k bytu či domu, **velikostí** a **dispozicí** obydli, podprůměrná je spokojenost s tepelnou izolací obydli a související energetickou náročností vytápění.

Silnou stránkou bydlení ve vilových čtvrtích je, optikou svých obyvatel, také charakter obývané lokality. Tu respondenti hodnotí nadprůměrně příznivě zejména díky **klidnému, čistému, upravenému prostředí** s dostatkem **zeleně**, ale také **dobré obslužnosti MHD**. Silněji než jinde se zde také uplatňuje faktor **sociální blízkosti a participace** – lidé ve vilových čtvrtích jsou spokojenější se sociální skladbou svého sousedství, cítí **silnější sepětí s lokalitou a jejím vývojem**. Kromě vysokých nákladů spojených s bydlením v tomto typu zástavby na bydlení ve vilových čtvrtích lidé nespatřují výrazné nevýhody.

Sídlíště

Lidé bydlící na sídlíštích bydlí v **průměrně o něco menších obytných jednotkách** (70 m² vs. 79 m² celek), typicky v bytech se dvěma až třemi obytnými místnostmi. I zde převažuje **vlastnické bydlení** (56 % vs. 58 % celek), **častější** je však **družstevní bydlení** (9 % vs. 5 % celek), 29 % obyvatel sídlíšť pak žije v nájemním bydlení.

Obyvatelé sídlíšť v rámci svého bydlení častěji než ostatní disponují **výtahem** v domě a **balkonem či lodžií** v bytě (85 % vs. 72 % celek), naopak **výrazně méně** disponují **parkovacím stáním či garáží** (19 % vs. 30 % celek) a **zahradou** či podobným pozemkem, který by mohli využívat (10 % vs. 38 % celek).

Z hlediska **spokojenosti** s bydlením se obyvatelé sídlíšť pohybují na **hodnotách celku**, značících **převažující spokojenost**. Byty optikou svých obyvatel nevykazují žádné problematické oblasti, spokojenost s obývaným bytem i většinou jeho dílčích atributů je stejná jako u ostatních obyvatel města. Mírně **nižší spokojenost** než celek města vyjadřují obyvatelé sídlíšť s **velikostí bytů**, **materiálem** použitým pro **nosné zdi a příčky** bytu a související **izolací zvuků od sousedů**. **Nadprůměrná** je naopak spokojenost s **tepelnou izolací bytů i domů**, s **vybaveností domů**, jejich **technickým stavem**, kvalitou **vytápění** v domě a **bezbariérovostí bytů i domů**.

Oblast sídlíšť svým obyvatelům skýtá **příjemné, klidné, upravené a čisté prostředí** s dostatkem **zeleně** a vhodných míst pro **rekreaci**, **nezatížené** tolik **hustou dopravou**, s **dobrou obslužností MHD** (v tomto parametru je ovšem hodnocení pod průměrem celku). V rámci **občanské vybavenosti** si sídlíště

optikou svých obyvatel **stojí dobře a nadprůměrně** – dle převažujícího mínění je zde dostatek obchodů, služeb, restauračních zařízení i možností pro sportovní či zájmovou činnost.

Data tak nenaznačují, že by bydlení na brněnských sídlištích mělo nějaké šířeji pociťované negativní atributy, specifický prostor sídlišť však, zdá se, i přes příznivé hodnocení obyvatel nevyhovuje každému – 45 % obyvatel sídlišť (vs. 42 % celek) by v ideálním případě preferovalo jiné bydlení než to současné. Tato skupina vykazuje vysokou tendenci k bydlení v jiném typu zástavby, v rámci Brna zejména v příměstské zástavbě (41 %), pouze 11 % by v ideálním případě chtělo bydlet na sídlišti.

Příměstská zástavba

Příměstská zástavba představuje mix rodinných a bytových domů s výraznou převahou rodinných domů. Tato skutečnost se promítá to základních charakteristik bydlení v tomto typu zástavby. Lidé zde bydlí ve velké většině ve **vlastnickém bydlení** (79 % vs. 58 % celek), bydlí v bytech či domech o průměrné **nejvyšší ploše** (102 m² vs. 79 m²) s **větším počtem místností** (3,6 vs. 2,9 celek). **Většina** lidí zde bydlících má k dispozici **garáž** či **parkovací stání** (61 % vs. 30 % celek) i **zahradu** či podobný pozemek (69 % vs. 38 % celek).

Lidé zde bydlící jsou se svým bydlením **nadprůměrně spokojeni**, jejich spokojenost s bydlením je **druhá nejvyšší v rámci jednotlivých územních typů**. **Velmi pozitivně** je hodnoceno **prostředí**, které příměstská zástavba v Brně k bydlení nabízí – je v nadprůměrné míře obyvateli vnímáno jako **příjemné, klidné, bezpečné, upravené a čisté** s dostatkem **zeleně** a možnostmi pro **rekreaci a sportování**. Nejlépe v rámci územních typů je také hodnocena otázka **parkování** v místě bydliště. Nadprůměrně zde také skóruje faktor **sociální blízkosti a participace** – lidé zde bydlící jsou také spokojenější se sociální skladbou sousedství, vyjadřují **vyšší míru angažovanosti** stran dění v lokalitě a v rámci sousedství vykazují **větší počet sociálních vazeb**. Lidé zde bydlící vykazují nejmenší tendenci hledat další bydlení (32 % vs. 42 % celek).

Slabší stránkou tohoto typu, respektive oblastmi, ve kterých je hodnocení pod průměrem celku města, je **obslužnost MHD, blízkost škol** pro děti, hůře je také hodnocena **přítomnost restauračních zařízení, obchodů a služeb** v tomto typu zástavby.

Tabulka č. 81: Spokojenost s jednotlivými dimenzemi bydlení a celková spokojenost s bydlením v územních typech v rámci Brna

Znění otázky: Když zvážíte všechny okolnosti, nakolik jste spokojen/a či nespokojen(a) s... vaším bytem? (b16), domem, kde bydlíte? (b21), s blízkým okolím vašeho bydliště, s vaším sousedstvím? (b36), aritmetické průměry hodnot na škále od 1 (velmi nespokojen/a) až 10 (velmi spokojen/a). Průměrná spokojenost s bydlením představuje průměrnou hodnotu dílčích spokojeností – s obývanou jednotkou, domem a lokalitou bydliště.

	historické centrum	vnitřní centrum	širší centrum	vílové čtvrti	sídliště	příměstská zástavba	celek
spokojenost s obytnou jednotkou (byt, rodinný dům)	6,4	7,0	7,5	8,1	7,4	8,0	7,5
spokojenost s obývaným domem	6,5	7,0	7,5	8,0	7,4	7,9	7,5
spokojenost s blízkým okolím bydliště	6,5	6,7	7,3	7,9	7,3	7,6	7,3
celková spokojenost s bydlením	6,5	6,9	7,4	8,0	7,4	7,8	7,4
index celkové spokojenosti s bydlením	60,6	65,8	71,5	77,4	70,8	75,8	71,4
počet	50	124	403	69	642	264	1552

11 HLAVNÍ ZÁVĚRY

V závěrečné kapitole odpovídáme na hlavní výzkumné otázky, které zadavatel šetření vymezil, i na podotázky, které je dále rozvíjejí.

Okruh A) Vlastní bydlení

- **Jaké jsou základní požadavky, které Brňané kladou na své bydlení?** – spokojenost / nespokojenost s bydlením: obecně i v rámci různých dimenzí (měřítko – byt / dům / sousedství / městská část)

Obyvatelé Brna jsou s jednotlivými dimenzemi svého bydlení **většinově spokojeni** – **tři čtvrtiny** deklarují **spokojenost** se svým **v současnosti obývaným bytem či rodinným domem**, stejný podíl obyvatel města vyjadřuje i **spokojenost s domem, ve kterém bydlí (73 %)**, vysoká je i **spokojenost s okolím bydliště (71 %)**.

Vysoká míra spokojenosti s jednotlivými dimenzemi bydlení se promítá i do převažující **celkové spokojenosti** obyvatel města se svým bydlením. V rámci zkonstruovaného **indexu** o možném rozsahu 0-100 bodů dosahuje míra celkové spokojenosti Brňanů a Brňanek se svým bydlením hodnoty **71 bodů**.

Téměř tři čtvrtiny dotázaných v rámci indexu dosahují hodnot vyšších než 60 bodů a **spadají do kategorie osob se svým bydlením v Brně celkově spokojených (73 %)**, **pětina** dotázaných se pohybuje ve středním pásu hodnot indexu (**ani spokojeni, ani nespokojeni; 20 %**), **pouhých 6 % respondentů** spadá do kategorie osob celkově se svým bydlením v Brně **nespokojených** (hodnoty indexu 0-40 bodů).⁸

Které skupiny obyvatel jsou se svým bydlením nejvíce spokojeny?

Nadprůměrně spokojeni jsou se svým bydlením v Brně lidé žijící ve vlastnickém bydlení, obyvatelé rodinných domů, lidé bydlící ve vilových čtvrtích a v příměstské zástavbě a lidé žijící spíše v severních či severozápadních částech města. Z hlediska sociodemografických charakteristik vyjadřují vysokou spokojenost se svým bydlením senioři, lidé s vysokoškolským vzděláním, vyšším profesním statutem, z ekonomicky lépe situovaných domácností⁹ – tedy skupiny obyvatel, které jsou nadreprezentovány v sektoru vlastnického bydlení v Brně.

Které skupiny obyvatel jsou se svým bydlením spokojeny méně?

Nižší (ovšem stále převažující) spokojenost se svým bydlením vyjadřují lidé ve věku 25-34 let, osoby s nižším vzděláním (vyučen/a), manuálně pracující a nezaměstnaní, představitelé rodin s nezaopatřenými dětmi a lidé z domácností, které se musí finančně omezovat, aby vyšly se svými

⁸ Hladina spokojenosti zjištěná v brněnském výzkumu koresponduje s kontextem opakovaných celonárodních šetření „Postoje k bydlení“. Městský charakter bydlení Brňanů s vyšším podílem bydlení v bytových domech proti rodinným domům je patrně důvodem, proč Brno zaznamenalo, vůči celku ČR (v datech z roku 2013), pouze nepatrně nižší ohodnocení parametrů spokojenosti s bydlením.

⁹ Také tyto sociodemografické rysy osob spokojených se svým bydlením jsou dostatečně známy z výsledků jiných (i mezinárodních) šetření. Viz například DEKKER, K., van KEMPEN, R. (2009). „Resident Satisfaction in Post-WWII Housing Estates“. In: Rowlands, R., Musterd, S., Kempen, R. (eds.) *Mass Housing in Europe*. Palgrave Macmillan. (pp. 53-76).

příjmy. Z hlediska charakteristik vztahujících se k bydlení jsou podprůměrně spokojeni lidé žijící v podnájemním a nájemním bydlení (soukromém i obecním), lidé bydlící v bytech střední a menší velikosti, v rámci kterých častěji vykazují větší průměrný počet bydlících na jednu obytnou místnost v bytě. Z hlediska lokace nižší celkovou spokojenost s bydlením vyjadřují lidé bydlící v historickém a vnitřním centru a obyvatelé městské části Brno-střed.

Které aspekty bydlení ovlivňují celkovou spokojenost obyvatel Brna se svým bydlením?

V první řadě se jedná o **atributy vlastního bytu či obytné jednotky** – spokojenost s **technickým stavem bytu, uspořádáním místností**, dále s jeho **příslušenstvím** (WC, koupelna, úložné prostory apod.), **velikostí bytu a velikostí obytných místností**.¹⁰

V rámci sledovaných atributů se pak do celkové spokojenosti s bydlením silně (3. v pořadí dle hodnoty korelačního koeficientu) promítá i **pocit domáckosti v rámci lokality bydlíště** (v této lokalitě se cítím jako doma), středně silně je s celkovou spokojeností s bydlením asociována spokojenost s lidmi, kteří žijí v sousedství respondentů (obecněji **faktor sociální blízkosti**).

Středně silně je spokojenost s bydlením asociována s **atributy obývaného domu** – kvalitou rozvodů v domě, vzhledem domu, technickým stavem zařízení v domě, systémem vytápění v domě a kvalitou správy domu. Hodnoty korelačních koeficientů u dalších sledovaných atributů bydlení indikují, že bydlení a spokojenost s ním představuje optikou obyvatel města vícedimenzionální kategorii, na které se, kromě výše uvedených faktorů, nižší, byť stále významné měrou, podílejí i další aspekty kvality bydlení: na úrovni bytu (zvuková a tepelná izolace bytu, právní základ užívání bytu, náklady na bydlení, oslunění bytu), domu (sousedské vztahy v domě, vybavení domu, kanalizace) i okolí bydlíště (čistota, hezky upravené, klidné okolí bydlíště s čistým životním prostředím).

- **Co a do jaké míry Brňané zohledňují při výběru svého bydlení?**
- *Jak jsou pro ně tyto vlastnosti / charakteristiky jejich bydlení důležité?*

Obecná kritéria výběru lokality bydlíště v rámci Brna

Při úvahách o **preferované lokalitě** pro bydlení v Brně není pro respondenty nejpodstatnější občanská vybavenost nebo dostupnost služeb, ale základní vlastnosti oblasti: **bezpečnost** (velmi důležité pro 74 % respondentů), **dobrá dopravní obslužnost** (69 %), **zdravé životní prostředí** (59 %), **klidná lokalita** (58 %) a **blízkost přírody** (55 %).

V obecnější rovině má v uvažování obyvatel města o preferované lokalitě bydlení v rámci Brna největší důležitost **faktor přívětivého prostředí** (zahrnující aspekty jako čistota, klid, bezpečnost a dobrá pověst lokality, zdravé prostředí s dostatkem zeleně v lokalitě či v její blízkosti), vysokou důležitost má také **faktor lokace, dopravního spojení a obchodů** (dobrá dopravní dostupnost, blízkost centra města, zaměstnání apod.), který následuje **faktor vhodnosti lokality pro děti a volnočasové aktivity a faktor charakteru a kvality zástavby**. Relativně nižší důležitost v hypotetickém výběru sehrává faktor kořenů či rodinných vazeb v lokalitě.

¹⁰ I v tomto ohledu nacházíme mezi výsledky získanými mezi Brňany a výsledky celorepublikového šetření „Postoje k bydlení“ podstatnou shodu. Viz například LUX, M. (2005). „O spokojenosti českých občanů s užívaným bydlením“ Sociologický časopis/Czech Sociological Review, Vol. 41, No. 2: 227–252.

Kritéria výběru preferované obytné jednotky (bytu či rodinného domu)

Z hlediska kritérií výběru preferovaného bytu (či rodinného domu) respondenti **nejvíce přihlížejí k ekonomickým a právním otázkám**. **Vstupní náklady** na pořízení nemovitosti jsou **velmi důležité** pro 74 % respondentů, **náklady na bydlení** pro 72 % a **právní vztah** k bytu či domu pro 67 %. Následuje fyzický stav obydlení (61 %), nadpoloviční většina dotázaných za velmi důležitá kritéria považuje dostatek úložných prostor v bytě, velikost a dispozici bytu či domu, typ obydlení (dům / byt) a energetickou náročnost bytu/domu.

Hlavní kritéria výběru preferovaného bytu či rodinného domu se v rámci různých skupin obyvatel města z hlediska jejich biografické fáze příliš **neliší** - pro všechny sledované skupiny jsou nejdůležitější vstupní náklady na pořízení bytu a náklady na bydlení, právní důvod užívání bytu, fyzický stav obydlení a velikost a dispozice jednotky.

- **Nakolik se liší představa o ideálním bydlení od současného bydlení?**

Nadpoloviční většina obyvatel města své současné bydlení pokládá za uspokojující a je v něm připravena strávit zbytek života (56 %), **více než dvě pětiny dotázaných by si však jako ideální bydlení pro zbytek života představovalo jiné bydlení než to současné** (42 %). Jiné bydlení by si většinově představovali zejména **mladí lidé** ve věku 18-34 let, studenti, mladí pracující, rodiče malých dětí a lidé bydlící v **nájemních bytech v soukromém vlastnictví**. Roli sehrává také **velikost a dispozice bytu** – představa ideálního bydlení se od toho současného liší častěji u osob bydlících v malých či početněji obsazených bytech (s ohledem na počet obytných místností).

Preferovaný územní typ v rámci Brna

Lidé, kteří by své současné bydlení rádi změnili, za ideální část Brna považují zejména **příměstskou zástavbu** na okraji města (35 %), případně **širší centrum** města (17 %) nebo některou z **vilových čtvrtí** (14 %). **Nejméně atraktivní** se z hlediska bydlení jeví **městské centrum** (souhrnně 9 %).

V případě hypotetického naplnění představ obyvatel města o preferovaném územním typu k bydlení by došlo k nárůstu osob bydlících v příměstské zástavbě (+10 %) a vilových čtvrtí (+5 %), výraznému úbytku obyvatel sídlišť (-16 %) a mírně by pak také ubylo osob bydlících ve vnitřním (-2 %) a širším centru (-3 %) města.

Preferovaný typ bydlení

Pokud by si obyvatelé Brna mohli vybrat typ obydlení, **jednoznačně by preferovali bydlení v rodinných domech** (66 %), bydlení v bytech v bytových domech je preferovanou variantou pouze pro tři desetiny dotázaných (29 %) – pětina by chtěla bydlet v nepanelových bytových domech, 9 % v panelových.

V případě naplnění představ obyvatel města o preferovaném typu bydlení by dramaticky vzrostl podíl osob bydlících v rodinných domech (+36 %), výrazně by se snížil počet bydlících v bytových domech (-41 %) – pokles by byl patrný zejména u bytů v panelových domech (-32 %), zřetelný by byl ovšem i u bydlení v nepanelových bytových domech (-9 %). Je nutno ovšem zmínit, že **se jedná pouze o hypotetický scénář**, reálná volba by byla ovlivněna řadou faktorů, které do tohoto scénáře nevstupují.

Preferovaný právní důvod užívání bytu / domu

Jednoznačně nejpreferovanějším typem právního vztahu je vlastnické bydlení – volilo by jej **88 % respondentů**. Nájemní bydlení upřednostňuje 7 % dotázaných, bytová družstva pouze 2 %. Projekce aktuálních představ obyvatel Brna o ideálním právním důvodu užívání bytu či domu by vedla k dalšímu nárůstu již nyní dominantního sektoru vlastnického bydlení (+30 %) a k poklesu dalších sektorů – zejména nájemního bydlení (-24 %).

Obyvatelé města silně preferují vlastnické bydlení před nájemním i **s přihlédnutím ke své aktuální situaci**. Téměř tři čtvrtiny dotázaných za **vhodnější pro sebe v současné situaci** pokládají **bydlení ve vlastní nemovitosti** (73 %), jen 18 % upřednostňuje bydlení v nájmu, pro 6 % jsou obě varianty přibližně rovnocenné. Příznivce nájemního bydlení najdeme častěji mezi studenty a mladšími obyvateli města ve věku do 34 let, s přibývajícím věkem a změnou životní fáze se zvyšuje preference vlastnického bydlení. Vyšší míru vnímané vhodnosti nájemního bydlení pozorujeme také u respondentů z domácností s nižšími příjmy. **Vnímaná osobní vhodnost sektoru bydlení má tak kromě biografické i socioekonomickou dimenzi.**

- **Objevuje se posun od ideálu bydlení v rodinném domku se zahradou směrem k městskému způsobu bydlení „v kompaktním městě“, a pokud ano, u jakých skupin obyvatel.**

Výsledky průzkumu tak ukazují, že představu ideálního bydlení u většiny obyvatel města naplňuje bydlení v rodinném domě v osobním vlastnictví a data v tomto ohledu nenaznačují nějaký výrazný posun. Na druhou stranu obyvatelé města se většinou pozitivně staví i ke konceptu města krátkých vzdáleností (viz dále). Příznivé vnímání konceptu převažuje ve všech sledovaných sociodemografických skupinách obyvatel.

- **Jaké mají Brňané v kontextu bydlení plány do budoucna? (od stěhování, přes úpravy po zachování statusu quo). Existuje riziko odchodu lidí z Brna (např. do zázemí)? Jaké jsou důvody možného odchodu?**

Co se týče dalších plánů obyvatel města spojených s bydlením, **třetina** dotázaných plánuje v horizontu 5 let nějakou formu **zvelebení svého obydli**, ať již formou rekonstrukce, úprav v bytě či domě, nebo jeho rozšíření.

Necelá třetina obyvatel města (31 %) má záměr se v horizontu nadcházejících 5 let přestěhovat. Výrazně vyšší tendenci k přestěhování vykazují lidé ve věku do 34 let, studenti, mladí pracující, rodiny s malými dětmi do 6 let a respondenti bydlící v nájemních bytech v soukromém vlastnictví či v podnájemním bydlení.

Ti, kdo zvažují možnost přestěhování, **uvažují převážně o přestěhování v rámci Brna** (57 %). Respondenti, zvažující přestěhování v rámci Brna, by se chtěli přestěhovat **zejména do širšího centra města** (30 %) a do **okrajových částí Brna** (příměstská zástavba; 30 %). Nižší je zájem o bydlení na sídlištích (16 %), nejnižší pak v oblasti historického a vnitřního centra města, málo zvažované jsou i vilové čtvrti Brna. Lidé, kteří **zvažují přestěhování v rámci Brna**, by **v nadpoloviční většině chtěli bydlet v bytech v bytových domech** (53 %), zejména v těch **nepanelových** (36 %), preference bydlení v rodinných domech je nižší (32 %).

Více než třetina dotázaných (36 %, což představuje 11 % z celku populace) pak zvažuje, že se **v nadcházejících 5 letech z Brna odstěhuje** – nejčastěji do **brněnského zázemí** (18 %; 5,5 % z celku), méně jinam v rámci Jihomoravského kraje, ČR či do zahraničí.

Při pohledu na důvody zvažovaného přestěhování mimo Brno, se ukazuje, že dominantním motivem potenciálního odchodu z města je **touha po bydlení v rodinném domě** (50 %) v **klidnějším, venkovském prostředí, blíže přírodě** (51 %), dalšími důležitými motivy jsou touha po bydlení ve vlastním (37 %) a potřeba většího bytu (27 %). Ti, kdo zvažují odstěhování z Brna, také jasně **preferují bydlení v rodinných domech** (74 %).

Výzkum tak naznačuje, že **u části obyvatel města představuje odstěhování z Brna způsob, jak dosáhnout na preferovaný typ bydlení v rodinném domě, tedy bydlení, které by pro ně v rámci Brna bylo patrně finančně nedostupné**. Data tak naznačují, že vysoké ceny bydlení v Brně mohou způsobovat částečný odliv jeho obyvatel do lokalit, kde bude pořízení ideálního bydlení dostupnější.

- *Připravují se lidé v kontextu bydlení na bydlení svých příbuzných, zejména dětí?*
- *Připravují se lidé v kontextu bydlení na stárnutí?*
- *Jaká je zkušenost s bydlením jako investicí?*

Výzkum ukazuje poměrně **výraznou potřebu obyvatel města pomoci svým dětem při zajištění bydlení**. Téměř polovina dotázaných (45 %) tak již buďto učinila (16 %), nebo nějakou formu pomoci dětem při zajištění bydlení v budoucnu plánuje (29 %). **Téměř čtvrtina** respondentů (23 %) provedla či hodlá provést **úpravy svého bytu či domu s ohledem na příchod stáří**. Další z dotazovaných opatření jsou již méně časté – **17 % má záměr koupit byt na pronájem** (z toho 4 % tak již učinila), 12 % oslovuje výměna či koupě menšího bytu na stáří (z toho 2 % tak již učinila). Sestěhování v rámci rodiny či přestěhování blíže k rodině pak plánuje méně než desetinu dotázaných.

- *Jaké jsou obavy či pocítovaná nebezpečí spojená s bydlením na individuální rovině / rovině domácnosti? (např. obavy ze ztráty příjmu, obava z možných oprav apod.)*

Hlavní obavy, které obyvatelé města v souvislosti s bydlením mají, se týkají **nedostatku finančních prostředků** a možné **neschopnosti hradit náklady na bydlení** (51 %) či **financovat opravy v bytě** (52 %). Dvě pětiny obyvatel města pak vyjadřují i určité obavy z negativní proměny sociální skladby obyvatel lokality, v níž bydlí, necelá třetina se alespoň trochu obává zániku důležitých obchodů a služeb v okolí bydliště, relativně nejméně se respondenti obávají zhoršení vztahů s majitelem bytu či domu. Pozitivní je, že podíl těch, kdo některý z popsaných jevů spojených s bydlením již zakusili, je velmi malý – nepřesahující 2 %.

Bytová politika města a podpora bydlení

- *Jaké jsou obavy či pocítovaná nebezpečí v kontextu bydlení spojená s kroky města?*

Obyvatelé Brna jsou celkově k efektivitě bytové politiky města Brna a jeho městských částí spíše skeptičtí. Jako určité (nepřímo vnímané) nebezpečí spojené s bytovou politikou města lze spatřovat v tom, že **dle převažujícího mínění úsilí samosprávy nepovede ani ke zlepšení kvality bydlení v Brně** (39 % rozhodně či spíše ano, 49 % rozhodně či spíše ne), **ani k vyšší dostupnosti běžného bydlení v Brně** (29 % optimistických vs. 59 % skeptiků).

Zejména **v otázce v dostupnosti nových bytů za příznivou cenu** v Brně jsou i **očekávání obyvatel města stran budoucího vývoje většinově negativní** - 45 % respondentů očekává zhoršení, 34 % trvání současného stavu, pouze 11 % zlepšení. Otázka dostupnosti nových, cenově dostupných bytů v Brně se tak jeví jako oblast, kterou (společně s dostupností parkování v lokalitě bydliště) obyvatelé města

vnímají v kontextu bydlení nejvíce problematicky a současně jsou i nejvíce skeptičtí v tom, že Brno tento problém dokáže v rámci své bytové politiky řešit.

- ***Jaké formy bydlení by mělo město podporovat?***

V rámci bytové politiky by město Brno podle názoru respondentů mělo **podporovat především bydlení pro znevýhodněné skupiny svých občanů** – konkrétně **domy s pečovatelskou službou** (91 %), **domovy pro seniory** (90 %) **startovací bydlení pro mladé** (89 %), v menší míře také bydlení se sníženým nájemem **pro sociálně slabé** (73 %) či **sociální bydlení spojené s poskytováním sociálních služeb** (71 %). Město by také mělo **podporovat obecní nájemní bydlení** (84 %) i bydlení **družstevní** (72 %).

Co se týče **způsobů podpory**, respondenti nejvíce podporují poskytování **nízkoúročných půjček** lidem, kteří si chtějí koupit své první bydlení (57 %), **podporu pestré nabídky různých druhů bydlení** ve městě (53 %) a aktivitu města při **spojování lidí do družstev a poskytování půjček na bytovou výstavbu** (42 %).

Výzkum tak poměrně jednoznačně ukazuje, že i **přes silnou preferenci vlastnického bydlení obyvatelé Brna podporují i jiné formy bydlení v Brně a podporují město v krocích směřujících ke zvyšování pestrosti a rozmanitosti nabídky typů bydlení v Brně.**

- ***Jaké jsou postoje lidí vůči různým formám bydlení v Brně včetně alternativních forem bydlení?***

- ***Postoj k pronájmu velkých obecních bytů studentům***

Pokud jde o různé formy sdíleného či komunitního bydlení, **každá ze čtyř zkoumaných forem nachází své potenciální zájemce, byť s pouze menšinovým zastoupením ve zkoumané populaci**. Relativně největší zájem dotázaní mají o **komunitní bydlení v bytech v bytovém domě určené pro rodiny či osoby, které spolu chtějí bydlet** na základě společných zájmů a tomu odpovídajícímu vybavení domu (velmi či spíše atraktivní pro 38 % dotázaných), více než třetina si dovede představit bydlení nerodinného charakteru v bytovém domě s malými byty s kuchyňským koutem a sdílenými velkými společnými prostory (35 %) či bydlení v samostatném pokoji s vlastním sociálním zařízením, společnou kuchyní a obývacím pokojem (34 %).

I když si nemalá část obyvatel města dovede představit, že by bydlela ve sdíleném či komunitním bydlení, **v kontextu své aktuální životní situace většina Brňanů a Brňanek preferuje vlastnický vztah k nemovitosti a bydlení ve vlastním** (62 %). Výrazně nižší atraktivitu má bydlení nájemní (21 %), některou z dalších forem bydlení (družstevní, sociální, startovací, sdílené, bydlení v domově pro seniory, s pečovatelskou službou apod.) považuje v kontextu své aktuální životní situace za nejvhodnější celkem 14 % dotázaných.

Výrazná většina obyvatel Brna (70 %) pak **souhlasí** s myšlenkou, že by město pronajímalo velké obecní byty, o něž není na trhu velký zájem, studentům formou sdíleného bydlení.

- ***Názor na krátkodobé pronájmy bytů a domů (Airbnb apod.)***

Povědomí o krátkodobých pronájmech bytů či domů prostřednictvím různých elektronických platform jako například Airbnb má **nadpoloviční většina obyvatel** města (59 %). Respondenti, kteří tyto platformy znají, se **neshodnou v tom, zda by Brno mělo krátkodobé pronajímání bytů turistům regulovat** (42 % souhlasí, 45 % nesouhlasí), **spíše se nedomnívají**, že by pronajímání bytů turistům **narušovalo atmosféru či pohodu v místě pronájmu** (51 % nesouhlasí, 39 % souhlasí) a **spíše je**

nevnímají jako akcelerační zvyšování ceny pronájmů (48 % nesouhlasí, 34 % souhlasí). Současně je však většinově nevnímají ani jako věc nějakým způsobem prospěšnou městu Brnu a jeho obyvatelům (59 %).

- ***Jaký je názor obyvatel Brna na kompaktní město obecně („město krátkých vzdáleností“)?***

Koncept města krátkých vzdáleností se u všech skupin obyvatel města setkal s **příznivou odezvou** – **kladný postoj** k němu projevily **tři čtvrtiny všech dotázaných (76 %)**, **více než dvě třetiny by v takovém městě chtěly žít (68 %)**.

V případě doplnění konceptu města krátkých vzdáleností **o omezení využívání individuální automobilové dopravy a parkování v lokalitě bydliště** by v takovém městě chtěla žít jen **necelá polovina dotázaných (47 %)**, nadpoloviční podporu si koncept v této podobě zachovává pouze u mladých respondentů ve věku 18-24 let, studentů a obyvatel historického centra města. Možnost využívání osobního auta a parkování v lokalitě bydliště se tak zdá být zlomovým faktorem většinové podpory myšlenky města krátkých vzdáleností.

- ***Saturují lidé své potřeby v lokálních centrech? Jak se v tomto ohledu různí jejich chování?***

Předpokladem aplikace principů města krátkých vzdáleností je dostatečná nabídka běžných obchodů a služeb v rámci lokalit města. Optikou svých obyvatel si Brno v tomto ohledu nevede špatně.

S dostupností **obchodů s běžnými každodenními potřebami** ve své lokalitě jsou respondenti **většinou spokojeni (70 % z nich uvádí, že obchodů je v jejich okolí dostatek)** a obchody v lokalitě svého bydliště také **poměrně intenzivně využívají** – převážně v místních obchodech nakupuje většinu věcí potřebných ke každodennímu životu 61 % všech respondentů, dalších 30 % zde uskuteční alespoň menší část nákupů.

Spokojenost s dostupností běžných služeb v lokalitě bydliště je ve srovnání s dostupností obchodů **nižší. Polovina** respondentů se domnívá, že běžných služeb je v jejich okolí **dostatek (50 %)**, podle **28 % služby sice existují, ale dostatek jich není**, 13 % dotázaných uvádí, že běžné služby jsou u nich zcela nedostupné. I využívání služeb v okolí bydliště je u obyvatel Brna omezenější než v případě obchodů. Přepočítáme-li data na celý soubor, lze konstatovat, že **většinu služeb ve své lokalitě využívá 33 % ze všech dotázaných, alespoň některé služby dalších 36 % respondentů.**

Z hlediska územních typů si optikou svých obyvatel stojí v dostupnosti obchodů a služeb nejlépe oblast historického a vnitřního centra Brna, z hlediska dostupnosti obchodů s běžnými potřebami také oblast sídlišť, patrně díky dostupnosti a počtu velkoformátových prodejen v těchto oblastech. Naopak celkově nižší spokojenost s dostupností běžných obchodů a služeb je u respondentů bydlících v příměstské zástavbě na okraji města.

- ***Problematika nové bytové výstavby a „NIMBY efekt“ (Not In My Back Yard/ Ne na mém dvorku).***
- ***Jaké pociťují obyvatelé obavy a nebezpečí v kontextu nové bytové výstavby?***
- ***Co ovlivňuje přijetí/nepřijetí další bytové výstavby v sousedství / městské části / v Brně? Za jakých podmínek jsou lidé ochotni akceptovat další výstavbu?***

Obyvatelé Brna se nové bytové výstavbě **nebrání**, avšak **prioritou** je pro ně **výstavba ve vzdálenější části Brna (74 %)** či případně i **v rámci jejich čtvrti, avšak daleko od jejich bydliště (58 %)**. Třetí

variantou v pořadí z hlediska přijatelnosti je **výstavba sociálních bytů v blízkosti bydliště, která by jim však přinesla vylepšení veřejných prostranství a lepší vybavenost v místě jejich bydliště** (54 %).

Na nižších příčkách pomyslného žebříčku přijatelnosti jsou varianty společně charakterizované výstavbou v blízkosti bydliště respondentů bez nabízených kompenzací, nejméně přijatelnou variantou je pak výstavba běžných bytů v blízkosti bydliště dotázaných (27 %).

Hlavními **bariérami** podpory bytové výstavby jsou především **ztráta kvality dosavadního prostředí** (51 %), **obavy z výskytu nežádoucích typů osob a výskytu nežádoucích aktivit** (49 %), obavy z **komplikací v pohybu a dopravě** v okolí bydliště během stavby (45 %) a obavy ze **znečištění okolí** během stavby (41 %).

NIMBY efekt se tak v odpovědích obyvatel Brna na otázky týkající se výstavby nových bytů poměrně **zřetelně projevuje** a je podepřen i obavami z negativních dopadů spojených s výstavbou v okolí jejich bydliště.

Data však naznačují, že možným způsobem, jak NIMBY efekt oslabit a získat výraznější podporu obyvatel bydlících v místě výstavby, je jednak **snížení reálných negativních dopadů spojených s výstavbou**, ale **zejména spojení výstavby se zlepšením či zkvalitněním místa a okolí výstavby, ze kterého by profitovali všichni obyvatelé dotčené lokality**.

Výzkum však také ukazuje, že obecně **míra podpory zkoumaných typů bytové výstavby silně souvisí s věkem a současným způsobem bydlení**. Vyšší podporu jednotlivých typů bytové výstavby pozorujeme u mladých obyvatel města ve věku do 34 let a respondentů bydlících v nájemním bydlení, tedy u osob, u kterých lze předpokládat, že své současné bydlení nepovažují za definitivní a trvalé bydlení budou teprve hledat. Naopak nižší podporu výstavbě (vyjma výstavby bytů ve vzdálenější části města), vyjadřují lidé žijící ve vlastnickém bydlení, tedy ti, kteří už své bydlení mají z větší části vyřešeno. Způsobem, jak oslabit NIMBY efekt u této skupiny obyvatel, by tak mohl být **apel** (například prostřednictvím komunikační kampaně) **na mezigenerační (či jinou) solidaritu a prezentace bytové výstavby jako předpokladu dalšího pozitivního rozvoje města**.

- ***Cítí se obyvatelé dostatečně informováni o záměrech města / MČ /developerů týkající se nové bytové zástavby?***

Obyvatelé Brna **nevyjadřují plnou spokojenost s mírou informovanosti o bytové výstavbě v Brně** ze strany města či developerů. Plně informována se cítí být desetina respondentů (9 %), zčásti je informována třetina dotázaných (33 %). Poměrně vysoký podíl dotázaných se však cítí být zcela neinformovaný (35 %), pětina respondentů tento typ informací nesleduje (21 %).

12 PŘÍLOHA

12.1 Bydlení v Brně optikou vybraných skupin obyvatel – doplňkové tabulky

Tabulka č. 82: Struktura specifických skupin obyvatel Brna vybraných charakteristik

N = 1554, celek Brno 18+, v sloupcových %

		studenti	mladí pracující	rodiče s dětmi do 6 let	střední generace	pre-senioři	senioři	celek
	<i>počet</i>	97	257	230	482	161	427	1554
pohlaví	muž	41 %	55 %	46 %	49 %	49 %	51 %	48 %
	žena	59 %	45 %	54 %	51 %	51 %	49 %	52 %
věk	18-24	79 %	11 %	2 %	0 %	0 %	0 %	7 %
	25-34	21 %	81 %	38 %	0 %	0 %	0 %	17 %
	35-44	0 %	7 %	52 %	52 %	0 %	0 %	20 %
	45-54	0 %	0 %	5 %	48 %	0 %	0 %	15 %
	55-64	0 %	0 %	2 %	0 %	100 %	12 %	14 %
	65 a více	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	88 %	26 %
vzdělání	základní	19 %	6 %	5 %	6 %	3 %	7 %	7 %
	SŠ bez maturity	4 %	20 %	22 %	33 %	28 %	27 %	26 %
	SŠ s maturitou	44 %	29 %	26 %	24 %	26 %	31 %	28 %
	VŠ	34 %	45 %	48 %	38 %	43 %	35 %	39 %
ekonomická aktivita	kvalif. odborn., majitelé firem	0 %	20 %	17 %	20 %	24 %	0 %	13 %
	řídící pracovníci, majitelé menších firem	0 %	22 %	18 %	22 %	22 %	0 %	13 %
	úředníci, nemanuální pracující	0 %	35 %	17 %	27 %	31 %	0 %	18 %
	manuálně pracující	0 %	18 %	13 %	25 %	17 %	0 %	13 %
	důchodci - starobní, invalidní	0 %	0 %	2 %	0 %	0 %	100 %	29 %
	studenti	100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	6 %
	osoby v domácnosti	0 %	0 %	30 %	0 %	0 %	0 %	5 %
	nezaměstnaní	0 %	5 %	2 %	6 %	6 %	0 %	3 %
typ domácnosti	jednočlenná domácnost	3 %	13 %	0 %	12 %	19 %	27 %	16 %
	dva či více dospělých bez dětí	53 %	46 %	0 %	29 %	55 %	64 %	45 %
	rodina (1-2 dospělí) s nezaopatřenými dětmi	30 %	31 %	94 %	50 %	18 %	4 %	30 %
	trojgenerační domácnost	4 %	3 %	6 %	5 %	4 %	3 %	4 %
	jiný typ domácnosti	10 %	8 %	0 %	5 %	4 %	3 %	5 %
počet členů domácnosti	1 osoba	6 %	14 %	0 %	12 %	19 %	27 %	17 %
	2 osoby	25 %	37 %	3 %	27 %	51 %	59 %	40 %
	3 osoby	22 %	26 %	40 %	26 %	19 %	9 %	21 %
	4 osoby	33 %	17 %	42 %	25 %	11 %	3 %	17 %
	5 a více osob	14 %	5 %	14 %	10 %	1 %	2 %	6 %
nezaopatřené děti v domácnosti	ve věku 0 až 5 let	2 %	26 %	100 %	19 %	2 %	1 %	16 %
	ve věku 6 až 14 let	8 %	13 %	30 %	32 %	1 %	2 %	15 %
	ve věku 15 a více let	36 %	3 %	6 %	20 %	21 %	5 %	13 %
rodinný stav	ženatý, vdaná, reg. partnerství	2 %	25 %	69 %	52 %	55 %	55 %	46 %
	nesezdané soužití	14 %	26 %	21 %	15 %	5 %	4 %	13 %
	rozvedený-á	0 %	2 %	3 %	15 %	27 %	14 %	13 %
	vdovec, vdova	0 %	0 %	0 %	1 %	3 %	22 %	7 %
	svobodný-á	84 %	47 %	7 %	17 %	9 %	4 %	22 %
Jak Vaše domácnost vychází se	nemusíme se nijak omezovat	30 %	30 %	25 %	20 %	22 %	15 %	21 %
	stačí na všechno, ale musíme dobře hospodařit	39 %	43 %	42 %	47 %	43 %	50 %	46 %

		studenti	mladí pracující	rodiče s dětmi do 6 let	střední generace	pre- senioři	senioři	celek
svými příjmy?	musíme velmi šetřit, abychom si mohli koupit dražší věci	15 %	15 %	18 %	17 %	19 %	21 %	18 %
	máme dost peněz jen na nákup nejlevnějších věcí	6 %	6 %	7 %	5 %	6 %	8 %	6 %
	peníze stačí jen na nejlevnější potraviny	2 %	1 %	1 %	2 %	2 %	3 %	2 %
	často nemáme dost peněz ani na nákup levných potravin	0 %	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %	1 %
	nevím / bez odpovědi	8 %	3 %	5 %	9 %	7 %	3 %	5 %
trv. bydliště v Brně	ano	58 %	74 %	87 %	94 %	96 %	98 %	89 %
	ne	42 %	26 %	13 %	6 %	4 %	2 %	11 %
typ bydlení	rodinný dům s jedním bytem	12 %	9 %	14 %	13 %	23 %	19 %	15 %
	vícegenerační rodinný dům	15 %	15 %	16 %	13 %	13 %	15 %	14 %
	byt v panel. bytovém domě	34 %	40 %	41 %	40,7 %	37 %	45 %	41 %
	byt v nepanel. bytovém domě	32 %	36 %	28 %	31,4 %	26 %	20 %	28 %
	jiné	6 %	1 %	2 %	2 %	1 %	1 %	2 %
právní vztah k bytu	vlastnické bydlení	42 %	40 %	65 %	59 %	61 %	68 %	58 %
	družstevní bydlení	2 %	3 %	1 %	5 %	9 %	6 %	5 %
	nájemci v obcích / st. bytech	8 %	13 %	13 %	18 %	17 %	17 %	16 %
	nájemci v bytech v soukr. vl.	34 %	32 %	17 %	13 %	8 %	6 %	15 %
	nájemní bydlení celkem	42 %	45 %	30 %	31 %	25 %	23 %	31 %
	podnájemní bydlení	9 %	11 %	3 %	4 %	3 %	2 %	5 %
	jiné, neví, odmítl-a	5 %	0 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %
územní typ	historické centrum	9 %	4 %	3 %	2 %	3 %	2 %	3 %
	vnitřní centrum	14 %	12 %	8 %	7 %	9 %	5 %	8 %
	širší centrum	26 %	27 %	21 %	26 %	30 %	25 %	26 %
	vilové čtvrti	4 %	4 %	5 %	5 %	2 %	6 %	4 %
	sídlíště	34 %	39 %	44 %	43 %	35 %	45 %	41 %
	příměstská zástavba	14 %	14 %	19 %	18 %	21 %	17 %	17 %
městská část	Brno-Bohunice	3 %	3 %	3 %	3 %	3 %	7 %	4 %
	Brno-jih	3 %	3 %	2 %	2 %	3 %	2 %	2 %
	Brno-Kohoutovice	3 %	3 %	3 %	3 %	1 %	5 %	3 %
	Brno-Královo Pole	6 %	9 %	6 %	6 %	8 %	9 %	7 %
	Brno-Líšeň	5 %	6 %	5 %	7 %	10 %	6 %	7 %
	Brno-sever	7 %	14 %	15 %	13 %	9 %	12 %	12 %
	Brno-střed	29 %	19 %	14 %	15 %	18 %	11 %	16 %
	Brno-Vinohrady	5 %	5 %	4 %	4 %	5 %	2 %	3 %
	Bystřec, Kníničky, Žebětín	6 %	7 %	9 %	7 %	9 %	10 %	8 %
	Slatina, Tuřany, Chrllice, Černovice	4 %	8 %	11 %	7 %	8 %	6 %	7 %
	Řečkovice a okolí	4 %	3 %	3 %	8 %	7 %	8 %	6 %
	Žabovřesky, Jundrov, Komín	10 %	6 %	9 %	9 %	6 %	10 %	9 %
	Židenice, Maloměřice, Obřany	6 %	8 %	6 %	7 %	7 %	7 %	7 %
	N. St. Lískovec, Bosonohy	10 %	6 %	9 %	8 %	7 %	6 %	7 %
počet bydlících osob v bytě /domě	1 osoba	1 %	11 %	0 %	12 %	17 %	26 %	15 %
	2 osoby	21 %	36 %	3 %	26 %	47 %	58 %	38 %
	3 osoby	23 %	28 %	40 %	26 %	20 %	9 %	22 %
	4 osoby	36 %	18 %	42 %	25 %	11 %	4 %	17 %
	5 a více osob	18 %	5 %	14 %	10 %	3 %	3 %	7 %
	odmítl-a	1 %	2 %	0 %	1 %	2 %	1 %	1 %
podlahová plocha bytu / domu	do 50 m ²	11 %	19 %	7 %	11 %	12 %	13 %	13 %
	51-70 m ²	13 %	24 %	24 %	22 %	21 %	25 %	23 %
	71-90 m ²	11 %	15 %	29 %	25 %	23 %	25 %	22 %
	více než 90 m ²	13 %	11 %	22 %	21 %	25 %	14 %	17 %

		studenti	mladí pracující	rodiče s dětmi do 6 let	střední generace	pre- senioři	senioři	celek
	neví, bez odpovědi	52 %	32 %	17 %	21 %	20 %	24 %	25 %
počet obytných místností	1	12 %	12 %	4 %	6 %	9 %	10 %	9 %
	2	24 %	35 %	22 %	26 %	24 %	29 %	28 %
	3	36 %	36 %	50 %	42 %	31 %	39 %	38 %
	4	18 %	9 %	14 %	16 %	18 %	13 %	14 %
	5 a více	11 %	8 %	9 %	10 %	18 %	9 %	10 %
počet obytných místností na osobu	0,5 a méně	28 %	12 %	17 %	8 %	7 %	4 %	9 %
	0,6-0,9 místnosti	22 %	17 %	39 %	25 %	5 %	5 %	16 %
	1 obytná místnost	35 %	42 %	33 %	32 %	26 %	29 %	32 %
	více než 1 místnost	14 %	26 %	11 %	33 %	58 %	61 %	41 %
	bez odpovědi	1 %	3 %	0 %	3 %	4 %	2 %	2 %

Tabulka č. 83: Spokojenost s jednotlivými aspekty obytné jednotky

Znění otázky: Jak jste spokojen(a) nebo nespokojen(a) s následujícími vlastnostmi vašeho bytu? (b12), aritmetické průměry na škále od 1 (velmi nespokojen/a) až 4 (velmi spokojen/a)

	studenti	mladí pracující	rodiče s dětmi do 6 let	střední generace	pre- senioři	senioři	celek
Právní vztah k bytu	3,2	3,0	3,2	3,2	3,3	3,5	3,3
Velikost bytu / rodinného domu vzhledem k počtu bydlících osob	3,0	3,1	2,9	3,1	3,3	3,4	3,2
Oslunění bytu	3,0	3,1	3,2	3,2	3,3	3,3	3,2
Velikost obytných místností	3,1	3,1	3,0	3,1	3,1	3,4	3,2
Počet obytných místností	3,1	2,9	2,8	3,1	3,2	3,4	3,1
Uspořádání místností v bytě / rodinném domě	3,2	3,0	3,1	3,1	3,1	3,3	3,1
Příslušenství bytu / domu (WC, koupelna, úložné prostory, atp.)	3,2	3,1	3,1	3,1	3,1	3,3	3,1
Materiál použitý pro nosné zdi a příčky bytu	3,1	3,0	2,9	3,0	3,1	3,3	3,1
Technický stav bytu / domu	3,1	3,0	3,1	3,0	3,0	3,1	3,0
Tepelná izolace bytu, náročnost vytápění bytu	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,2	3,0
Výdaje / náklady na bydlení	3,0	2,8	2,8	2,8	2,9	3,0	2,9
Izolace zvuků z ulice	2,9	2,8	2,9	2,8	2,9	3,0	2,9
Izolace zvuků od sousedů	2,9	2,8	2,7	2,7	2,8	3,0	2,8
Bezbariérovost bytu	2,7	2,5	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7
počet	97	257	230	482	161	427	1554

Tabulka č. 84: Spokojenost s jednotlivými aspekty obývaného domu

Znění otázky: Jak jste spokojen(a) nebo nespokojen(a) s následujícími vlastnostmi vašeho domu? (b19), aritmetické průměry na škále od 1 (velmi nespokojen/a) až 4 (velmi spokojen/a), položky označené hvězdičkou (*) byly dotazovány pouze u osob bydlících v bytových domech

	studenti	mladí pracující	rodiče s dětmi do 6 let	střední generace	pre-senioři	senioři	celek
Způsob řešení kanalizace domu	3,5	3,3	3,4	3,4	3,4	3,5	3,4
Kvalita systému vytápění v domě	3,1	3,0	3,1	3,1	3,1	3,4	3,2
Vnější vzhled domu (estetická stránka)	3,1	3,1	3,1	3,0	3,0	3,3	3,1
Sousedské vztahy v domě*	3,1	2,9	3,0	3,0	3,1	3,1	3,0
Péče o prostory v domě (pořádek, čistota)*	3,0	3,0	3,0	3,0	3,1	3,1	3,0
Kvalita / stav rozvodů v domě (elektrických, vodovodních, kanalizačních)	3,1	3,0	3,0	3,0	2,9	3,1	3,0
Kvalita správy domu*	3,0	3,0	2,9	2,9	3,0	3,2	3,0
Vybavení domu (výtah, sklep, kočárkárna, atp.)	2,8	2,8	2,8	2,9	2,9	3,1	2,9
Technický stav zařízení v domě (výtah, sklepy, kočárkárna, atp.)*	2,9	2,8	2,7	2,8	2,9	3,0	2,8
Vzhled prostorů uvnitř domu*	2,9	2,8	2,8	2,8	2,8	2,9	2,8
Bezbariérovost domu	2,7	2,5	2,5	2,6	2,6	2,6	2,6

Tabulka č. 85: Hodnocení vybraných aspektů okolí bydliště

Znění otázek: Do jaké míry o Vašem blízkém okolí, sousedství platí následující výroky? (b22, b28), Ještě se chvíli věnujme tomu, jak vnímáte lokalitu, v níž bydlíte. Do jaké míry platí nebo neplatí následující výroky? (b35), aritmetické průměry na škále od 1 (rozhodně neplatí) až 4 (rozhodně platí)

	studenti	mladí pracující	rodiče malých dětí	střední generace	pre-senioři	senioři	celek
Bydlím v lokalitě, která je dobře obsloužena městskou hromadnou dopravou	3,6	3,5	3,5	3,4	3,5	3,6	3,5
Děti z okolí tady mají blízko do školy	3,5	3,4	3,4	3,4	3,4	3,5	3,4
V této lokalitě se opravdu cítím jako doma	3,2	3,1	3,1	3,2	3,3	3,4	3,3
V okolí mého bydliště je dostatek zeleně	3,1	3,0	3,1	3,1	3,0	3,2	3,1
V okolí mého bydliště jsou místa vhodná k rekreaci	3,1	3,0	3,1	3,0	3,0	3,0	3,0
Jsem spokojen s tím, jací lidé tady v blízkém okolí žijí	2,9	2,9	2,9	2,9	3,0	3,2	3,0
Okolí mého bydliště je čisté a hezky upravené	3,0	2,9	2,9	3,0	3,0	3,0	3,0
Moje bydliště je v klidném prostředí	2,9	2,9	2,9	2,9	2,8	3,1	2,9
Cítím spoluzodpovědnost za kvalitu života v této lokalitě	2,5	2,6	2,8	2,9	3,0	3,0	2,9
V lokalitě, ve které žiji, je čisté životní prostředí	2,8	2,7	2,7	2,8	2,7	2,9	2,8
Nájem a ceny nemovitostí jsou zde výrazně vyšší než jinde	2,5	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6
Lidé se tu začali více zajímat, co se v okolí děje	2,5	2,5	2,6	2,6	2,5	2,6	2,6
Skladba lidí v této lokalitě se v posledních letech změnila k lepšímu	2,6	2,5	2,6	2,5	2,4	2,5	2,5
V mém okolí žije většina pro mě důležitých lidí (přátel, rodina)	2,4	2,4	2,4	2,4	2,5	2,6	2,5
V okolí mého bydliště je příliš hustá doprava	2,5	2,5	2,5	2,4	2,5	2,4	2,4
V okolí mého bydliště není problém s parkováním osobních aut	2,3	2,2	2,1	2,1	2,0	2,2	2,2
Patřím do komunity lidí v naší lokalitě, která má společné zájmy, cíle, tráví společně volný čas, atp.	1,8	1,9	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
V okolí mého bydliště je hodně neudržovaných domů	1,8	1,9	1,8	1,7	1,7	1,6	1,8
V okolí mého bydliště je nebezpečné chodit ven	1,6	1,7	1,7	1,7	1,6	1,7	1,7
Okolí mého bydliště se vylidňuje	1,5	1,5	1,6	1,5	1,4	1,4	1,5
počet	97	257	230	482	161	427	1554

Tabulka č. 86: Atraktivita různých forem sdíleného či komunitního bydlení

Znění otázky: Dokážete si představit, že byste někdy žil/a v některém typu sdíleného či komunitního bydlení? (b37d), N = 1554, celek Brno 18+ tabulka zobrazuje procentuální podíly respondentů v rámci daných skupin, kteří si dovedou představit (rozhodně, spíše ano), že by v daném typu bydlení někdy žili.

	studenti	mladí pracující	rodiče malých dětí	střední generace	pre-senioři	senioři	celek
Komunitní bydlení v bytech v bytovém domě	58 %	51 %	50 %	39 %	40 %	21 %	38 %
Bytový dům - nerodinné bydlení	59 %	45 %	42 %	35 %	40 %	23 %	35 %
Samostatný pokoj s vlastním sociálním zařízením ve sdíleném bytě	79 %	49 %	41 %	32 %	23 %	21 %	34 %
Samostatný pokoj ve sdíleném bytě.	72 %	44 %	35 %	21 %	12 %	16 %	27 %
počet	97	257	230	482	161	427	1554

Tabulka č. 87: Kritéria pro výběr lokality bydlení v Brně

Znění otázky: Zamyslete se nyní nad výběrem lokality. Co by pro Vás bylo důležité, pokud byste se dnes rozhodoval/a o tom, ve které lokalitě v Brně budete bydlet? (b44), aritmetické průměry na škále od 1 (vůbec to není důležité) až 4 (velmi důležité)

	studenti	mladí pracující	rodiče malých dětí	střední generace	pre-senioři	senioři	celek
Bezpečná lokalita	3,5	3,6	3,8	3,7	3,8	3,8	3,7
Dobrá dopravní dostupnost lokality	3,7	3,5	3,6	3,6	3,7	3,7	3,6
Zdravé životní prostředí	3,4	3,3	3,5	3,5	3,7	3,7	3,5
Klidná lokalita	3,4	3,3	3,5	3,5	3,6	3,7	3,5
Mnoho zeleně a parků v lokalitě	3,4	3,3	3,5	3,4	3,5	3,5	3,4
Blízkost přírody	3,2	3,3	3,5	3,4	3,4	3,5	3,4
Dobrá pověst lokality	3,2	3,2	3,3	3,4	3,4	3,5	3,3
Vybavenost lokality potřebnými obchody	3,3	3,1	3,1	3,1	3,4	3,5	3,3
V lokalitě není problém s parkováním	3,1	3,1	3,2	3,2	3,2	3,1	3,1
Blízkost zdravotnických zařízení	2,8	2,8	2,9	2,9	3,2	3,5	3,1
Vhodná pro děti	2,7	3,1	3,6	3,1	2,9	3,0	3,1
V lokalitě se nachází škola, školka a jiná dětská zařízení	2,7	3,0	3,6	3,1	2,7	2,8	3,0
Předpokládaný vývoj v lokalitě (výstavba, rekonstrukce, atp.)	2,8	2,9	3,0	2,9	2,9	3,0	2,9
Charakter zástavby v lokalitě	2,8	2,9	2,8	2,9	3,0	2,9	2,9
Nabídka možností trávení volného času dospělých v lokalitě	2,9	3,0	2,9	2,9	2,9	2,8	2,9
Nabídka příležitostí pro sportovní vyžití dětí i dospělých	2,9	2,9	3,1	2,9	2,7	2,8	2,9
Blízkost zaměstnání	3,1	2,9	2,8	2,8	2,9	2,5	2,8
Blízkost centra města	3,2	2,7	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7
Architektonická kvalita zástavby	2,6	2,5	2,5	2,6	2,7	2,7	2,6
V lokalitě jsem se narodil/a či zde žiji hodně dlouho a jsem zde zvyklý/á bydlet	1,9	2,1	2,0	2,3	2,6	2,7	2,4
V lokalitě bydlí moji rodiče / děti nebo rodiče / děti mého partnera	2,1	2,1	2,3	2,3	2,4	2,5	2,3
počet	97	257	230	482	161	427	1554

Tabulka č. 88: Současné bydlení jako uspokojující pro zbytek života

Znění otázky: Můžete nám říci, jaké by mělo být vaše ideální bydlení, ve kterém byste se chtěl/a usadit a strávit zbytek života? Bylo by to současné bydlení nebo jiné? (b42), v %

	studenti	mladí pracující	rodiče malých dětí	střední generace	pre-senioři	senioři	celk
současné bydlení	21 %	27 %	43 %	55 %	66 %	81 %	56 %
jiné bydlení	77 %	71 %	56 %	42 %	33 %	16 %	42 %
nevím	2 %	2 %	0 %	3 %	1 %	3 %	2 %
počet	97	257	230	482	161	427	1554

Tabulka č. 89: Důležitost faktorů výběru lokality bydlení pro vybrané sociodemografické skupiny

Aritmetické průměry důležitosti jednotlivých faktorů na škále od 1 (rozhodně nedůležité) až 4 (rozhodně důležité)

	studenti	mladí pracující	rodiče malých dětí	střední generace	pre-senioři	senioři	celk
přívětivé prostředí	3,4	3,3	3,5	3,5	3,6	3,6	3,5
lokace, dopravní spojení a služby	3,3	3,0	3,0	3,0	3,2	3,1	3,1
děti a volnočasové aktivity	2,8	3,0	3,3	3,0	2,9	2,9	3,0
charakter a kvalita zástavby	2,7	2,8	2,8	2,8	2,9	2,9	2,8
kořeny a rodinné vazby	2,0	2,1	2,2	2,3	2,5	2,6	2,4
počet	97	257	230	482	161	427	1554

Tabulka č. 90: Kritéria výběru preferovaného bytu/domu

Znění otázky: Ještě se věnujme domu / bytu. Co je pro Vás důležité při výběru domu či bytu, ve kterém byste chtěli bydlet? (b47), aritmetické průměry na škále od 1 (vůbec to není důležité) až 4 (velmi důležité)

	studenti	mladí pracující	rodiče malých dětí	střední generace	pre-senioři	senioři	celk
Vstupní náklady na pořízení bytu / domu	3,6	3,6	3,7	3,7	3,7	3,8	3,7
Náklady na bydlení	3,6	3,6	3,6	3,7	3,7	3,8	3,7
Právní vztah k bytu / domu	3,5	3,4	3,6	3,6	3,6	3,8	3,6
Fyzický stav bytu / domu	3,5	3,4	3,5	3,5	3,6	3,7	3,6
Velikost a dispozice bytu / domu	3,5	3,5	3,6	3,5	3,6	3,5	3,5
Dostatek úložných prostorů v bytě	3,4	3,4	3,5	3,5	3,6	3,6	3,5
Energetická náročnost bytu / domu	3,4	3,3	3,3	3,4	3,6	3,6	3,4
Typ domu / bytu (rodinný dům, byt)	3,3	3,3	3,5	3,4	3,5	3,5	3,4
Balkon, lodžie, terasa	3,0	3,1	3,2	3,3	3,3	3,3	3,2
Sklepní box patřící k bytu	2,7	2,8	3,1	3,1	3,3	3,3	3,1
Dvůr nebo zahrada	3,0	2,9	3,3	3,1	3,1	3,0	3,0
Stáří domu / bytu	2,7	2,8	3,0	2,9	3,0	3,1	2,9
Garáž nebo garážové stání	2,6	2,7	2,9	2,8	2,9	2,9	2,8
Bezbariérovost domu / bytu	2,2	2,3	2,7	2,6	2,8	3,2	2,7
Sušárna, kočárkárna, kolárna v domě	2,1	2,3	2,7	2,5	2,5	2,7	2,5
počet	97	257	230	482	161	427	1554

Tabulka č. 91: Lokace zvažovaného přestěhování v příštích 5 letech

Znění otázky: Kam se chcete přestěhovat? (b52), v %, data jsou přepočtena celek skupin

	studenti	mladí pracující	rodiče malých dětí	střední generace	pre-senioři	senioři	celek
celkem v rámci Brna	42 %	32 %	24 %	17 %	13 %	4 %	18 %
celkem mimo Brno	21 %	21 %	19 %	11 %	6 %	3 %	11 %
nechci odpovédět / nevím	7 %	6 %	1 %	2 %	2 %	0 %	2 %
neplánují stěhování	30 %	41 %	56 %	69 %	80 %	92 %	69 %
celkem	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
počet	97	257	230	482	161	427	1554

Tabulka č. 92: Důvody pro zvažované stěhování v příštích 5 letech

Znění otázky: Jaké jsou důvody, proč uvažujete o stěhování? Uveďte prosím všechny (b55), v sloupcových %, možnost více odpovědí, pouze ti, kdo uvedli, že v horizontu 5 let zvažují přestěhování

	studenti	mladí pracující	rodiče malých dětí	střední generace	pre-senioři	senioři	celek
Chci jít do „vlastního“	53 %	58 %	39 %	23 %	16 %	10 %	37 %
Potřebuji větší byt	24 %	35 %	53 %	35 %	3 %	6 %	31 %
Chci bydlet v rodinném domě	19 %	35 %	45 %	34 %	22 %	14 %	30 %
Chci na venkov, do klidnějšího prostředí, blíže přírodě	18 %	23 %	32 %	30 %	16 %	22 %	24 %
Chci prostě změnu	36 %	15 %	11 %	15 %	8 %	15 %	17 %
Zakládáme nebo založili jsme rodinu	6 %	21 %	25 %	5 %	0 %	0 %	12 %
Chci se osamostatnit od rodičů	41 %	16 %	2 %	2 %	0 %	0 %	12 %
Mám potíže „utáhnout“ náklady na bydlení, levnější bydlení	4 %	11 %	9 %	8 %	20 %	29 %	11 %
Odcházím z provizorního ubytování	15 %	13 %	4 %	4 %	4 %	0 %	9 %
Špatný nebo nevyhovující stav mého bytu/domu	12 %	6 %	11 %	9 %	12 %	4 %	8 %
Problematické okolí bydliště, chci změnit lokalitu	5 %	6 %	15 %	11 %	11 %	7 %	8 %
Stěhuji se za partnerem / partnerkou	17 %	12 %	2 %	6 %	0 %	0 %	8 %
Chci se vrátit do rodného místa (chci být blíže rodině, přátelům)	4 %	9 %	9 %	5 %	11 %	8 %	7 %
Chci být blíže svým blízkým (dětmi, rodičům atp.)	5 %	6 %	9 %	8 %	9 %	3 %	7 %
Přenechám své bydlení dětem / vnukům	0 %	2 %	3 %	7 %	16 %	23 %	6 %
Stěhuji se za prací	13 %	5 %	3 %	1 %	3 %	3 %	5 %
Zdravotní důvody / bariéry v současném bytě / domě, okolí	1 %	1 %	4 %	3 %	8 %	29 %	5 %
Potřebuji menší byt	1 %	2 %	3 %	2 %	14 %	12 %	4 %
Rozvod, rozchod, ovdovění	1 %	1 %	4 %	5 %	5 %	9 %	4 %
Majitel / majitelka bytu / domu na mne vyvíjí nátlak	4 %	3 %	0 %	1 %	3 %	4 %	3 %
Změna vlastníka našeho domu / bytu	1 %	0 %	0 %	1 %	3 %	0 %	1 %
Náš dům budou bourat nebo přestavovat	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Jiný důvod	5 %	3 %	1 %	7 %	9 %	0 %	5 %
počet	67	151	100	148	32	35	481

Tabulka č. 93: Další plány související s bydlením

Znění otázky: O kterých z následujících opatření uvažujete do budoucna? (b56), v %, tabulka zobrazuje procentuálně podíly těch, kdo dané opatření učinili nebo o něm uvažují

	studenti	mladí pracující	rodiče malých dětí	střední generace	pre-senioři	senioři	celk
Pomoci svým dětem, dětem příbuzných s pořízením bydlení	23 %	29 %	57 %	49 %	50 %	51 %	45 %
Koupě bytu na pronájem	38 %	28 %	28 %	17 %	12 %	6 %	17 %
Pořízení druhého bydlení, např. letního sídla	16 %	14 %	17 %	17 %	16 %	11 %	15 %
Úprava bytu / domu na stáří (bezbariérovost bytu, aj.)	15 %	14 %	23 %	24 %	33 %	27 %	24 %
Výměna / koupě menšího bytu na stáří	8 %	9 %	7 %	12 %	14 %	14 %	11 %
Sestěhování se s dětmi / s rodiči do jednoho bytu / domu	8 %	8 %	16 %	10 %	9 %	7 %	9 %
Přistěhování se blíže k dětem / rodičům	12 %	13 %	16 %	10 %	9 %	6 %	9 %
počet	97	257	230	482	161	427	1554

12.2 Bydlení v Brně optikou obyvatel územních typů – doplňkové tabulky

Tabulka č. 94: Struktura obyvatel územních typů dle vybraných charakteristik

N = 1554, celek Brno 18+, v sloupcových %

sloupcová %		Historické centrum	Vnitřní centrum	Širší centrum	Vilové čtvrti	Sídlště	Příměstská zástavba	celk
celk	celk Brno 18+	50	124	403	69	643	265	1554
specifické cílové skupiny	studenti	17 %	11 %	6 %	6 %	5 %	5 %	6 %
	mladí pracující	21 %	25 %	17 %	14 %	16 %	13 %	17 %
	rodiče s dětmi do 6 let	13 %	15 %	12 %	17 %	16 %	16 %	15 %
	střední generace	21 %	28 %	31 %	31 %	32 %	32 %	31 %
	pre-senioři	11 %	11 %	12 %	5 %	9 %	13 %	10 %
	senioři	20 %	17 %	27 %	36 %	30 %	28 %	28 %
pohlaví	muž	50 %	44 %	52 %	49 %	47 %	45 %	48 %
	žena	50 %	56 %	48 %	51 %	53 %	55 %	52 %
věk	18-24	14 %	13 %	6 %	8 %	6 %	6 %	7 %
	25-34	30 %	22 %	19 %	14 %	16 %	13 %	17 %
	35-44	15 %	20 %	19 %	27 %	21 %	20 %	20 %
	45-54	9 %	15 %	16 %	10 %	15 %	18 %	15 %
	55-64	15 %	14 %	15 %	5 %	14 %	17 %	14 %
	65 a více	17 %	17 %	25 %	36 %	28 %	25 %	26 %
vzdělání	základní	10 %	10 %	5 %	2 %	7 %	6 %	7 %
	SŠ bez maturity	31 %	22 %	26 %	13 %	30 %	23 %	26 %
	SŠ s maturitou	23 %	34 %	27 %	37 %	27 %	29 %	28 %
	VŠ	36 %	33 %	41 %	47 %	36 %	42 %	39 %
ekonomická aktivita	kvalif. odborn., majitelé firem	12 %	16 %	13 %	11 %	11 %	15 %	13 %
	řidiči pracovníci, majitelé menších firem	5 %	10 %	16 %	12 %	12 %	14 %	13 %
	úředníci, nemanuální pracující	23 %	19 %	16 %	19 %	18 %	17 %	18 %
	manuálně pracující	10 %	15 %	12 %	8 %	14 %	10 %	13 %
	důchodci - starobní, invalidní	21 %	19 %	28 %	37 %	32 %	29 %	29 %

	studenti	17 %	11 %	6 %	6 %	5 %	5 %	6 %
	osoby v domácnosti	7 %	6 %	5 %	7 %	5 %	5 %	5 %
	nezaměstnaní	5 %	4 %	4 %	0 %	3 %	3 %	3 %
typ domácnosti	jednočlenná domácnost	16 %	15 %	19 %	17 %	17 %	11 %	16 %
	dva či více dospělých bez dětí	58 %	43 %	43 %	47 %	46 %	43 %	45 %
	rodina (1-2 dospělí) s nezaopatřenými dětmi	19 %	31 %	28 %	27 %	32 %	33 %	30 %
	trojgenerační domácnost	2 %	4 %	4 %	7 %	2 %	6 %	4 %
	jiný typ domácnosti	5 %	7 %	6 %	2 %	3 %	7 %	5 %
počet členů domácnosti	1 osoba	17 %	15 %	20 %	18 %	17 %	11 %	17 %
	2 osoby	44 %	37 %	40 %	44 %	40 %	38 %	40 %
	3 osoby	20 %	21 %	21 %	13 %	21 %	23 %	21 %
	4 osoby	10 %	17 %	13 %	15 %	18 %	19 %	17 %
	5 a více osob	9 %	9 %	6 %	10 %	4 %	9 %	6 %
nezaopatřené děti v domácnosti	ve věku 0 až 5 let	15 %	16 %	14 %	17 %	16 %	17 %	16 %
	ve věku 6 až 14 let	5 %	11 %	14 %	20 %	16 %	15 %	15 %
	ve věku 15 a více let	5 %	17 %	13 %	7 %	12 %	18 %	13 %
rodinný stav	ženatý, vdaná, reg. partnerství	29 %	39 %	43 %	48 %	47 %	53 %	46 %
	nesezdané soužití	16 %	14 %	15 %	11 %	12 %	11 %	13 %
	rozvedený-á	13 %	12 %	14 %	13 %	13 %	12 %	13 %
	vdovec, vdova	2 %	5 %	6 %	7 %	9 %	6 %	7 %
	svobodný-á	40 %	30 %	23 %	21 %	19 %	19 %	22 %
Jak Vaše domácnost vychází se svými příjmy?	nemusíme se nijak omezovat	11 %	32 %	19 %	26 %	20 %	23 %	21 %
	stačí na všechno, ale musíme dobře hospodařit	39 %	41 %	49 %	46 %	47 %	45 %	46 %
	musíme velmi šetřit, abychom si mohli koupit dražší věci	28 %	17 %	16 %	16 %	17 %	21 %	18 %
	máme dost peněz jen na nákup nejlevnějších věcí	18 %	5 %	8 %	1 %	5 %	6 %	6 %
	peníze stačí jen na nejlevnější potraviny	2 %	2 %	3 %	1 %	2 %	0 %	2 %
	často nemáme dost peněz ani na nákup levných potravin	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	0 %	1 %
	nevím / bez odpovědi	1 %	4 %	4 %	11 %	6 %	5 %	5 %
trv. bydliště v Brně	ano	67 %	87 %	89 %	82 %	90 %	93 %	89 %
	ne	33 %	13 %	11 %	18 %	10 %	7 %	11 %
typ bydlení	rodinný dům s jedním bytem	0 %	3 %	19 %	23 %	4 %	44 %	15 %
	vícegenerační rodinný dům	6 %	0 %	24 %	42 %	3 %	26 %	14 %
	byt v panel. bytovém domě	8 %	2 %	17 %	11 %	82 %	11 %	41 %
	byt v nepanel. bytovém domě	83 %	90 %	39 %	19 %	10 %	18 %	28 %
	jiné	3 %	5 %	2 %	5 %	1 %	2 %	2 %
právní vztah k bytu	vlastnické bydlení	25 %	35 %	57 %	75 %	56 %	79 %	58 %
	družstevní bydlení	2 %	3 %	2 %	0 %	9 %	1 %	5 %
	nájemci v obecních / st. bytech	27 %	30 %	16 %	2 %	18 %	4 %	16 %
	nájemci v bytech v soukr. vl.	34 %	25 %	19 %	16 %	11 %	10 %	15 %
	nájemní bydlení celkem	61 %	54 %	35 %	19 %	29 %	15 %	31 %
	podnájemní bydlení	9 %	7 %	3 %	2 %	5 %	3 %	5 %
	jiné, neví, odmítl-a	3 %	0 %	1 %	5 %	1 %	2 %	1 %
městská část	Brno-Bohunice	0 %	0 %	0 %	0 %	9 %	1 %	4 %
	Brno-jih	0 %	0 %	4 %	0 %	1 %	5 %	2 %
	Brno-Kohoutovice	0 %	0 %	0 %	0 %	8 %	0 %	3 %
	Brno-Královo Pole	0 %	8 %	18 %	0 %	4 %	1 %	7 %
	Brno-Líšeň	0 %	0 %	0 %	0 %	12 %	11 %	7 %
	Brno-sever	0 %	0 %	21 %	48 %	10 %	4 %	12 %
	Brno-střed	100 %	92 %	16 %	28 %	0 %	0 %	16 %
	Brno-Vinohrady	0 %	0 %	0 %	0 %	8 %	0 %	3 %
	Bystrc, Kníničky, Žebětín	0 %	0 %	0 %	0 %	14 %	12 %	8 %

	Slatina, Tuřany, Chrlice, Černovice	0 %	0 %	7 %	0 %	2 %	27 %	7 %
	Řečkovice a okolí	0 %	0 %	3 %	0 %	9 %	13 %	6 %
	Žabovřesky, Jundrov, Komín	0 %	0 %	16 %	24 %	4 %	9 %	9 %
	Židenice, Maloměřice, Obřany	0 %	0 %	14 %	0 %	5 %	8 %	7 %
	N. St. Lískovec, Bosonohy	0 %	0 %	0 %	0 %	13 %	10 %	7 %
počet bydlících osob v bytě / domě	1 osoba	12 %	14 %	17 %	14 %	17 %	9 %	15 %
	2 osoby	42 %	37 %	38 %	43 %	38 %	35 %	38 %
	3 osoby	22 %	20 %	21 %	13 %	22 %	24 %	22 %
	4 osoby	13 %	19 %	14 %	19 %	18 %	20 %	17 %
	5 a více osob	9 %	10 %	7 %	10 %	4 %	10 %	7 %
	odmítl-a	1 %	0 %	2 %	1 %	1 %	2 %	1 %
podlahová plocha bytu / domu	do 50 m ²	13 %	15 %	14 %	8 %	15 %	7 %	13 %
	51-70 m ²	35 %	25 %	22 %	19 %	27 %	10 %	23 %
	71-90 m ²	19 %	12 %	15 %	14 %	32 %	18 %	22 %
	více než 90 m ²	19 %	24 %	19 %	28 %	8 %	29 %	17 %
	neví, bez odpovědi	14 %	24 %	31 %	31 %	18 %	36 %	25 %
počet obytných místností	1	9 %	13 %	12 %	9 %	9 %	3 %	9 %
	2	41 %	38 %	31 %	18 %	27 %	21 %	28 %
	3	34 %	34 %	34 %	35 %	46 %	30 %	38 %
	4	11 %	8 %	11 %	22 %	14 %	22 %	14 %
	5 a více	5 %	7 %	11 %	15 %	4 %	25 %	10 %
počet obytných místností na osobu	0,5 a méně	15 %	15 %	11 %	9 %	8 %	5 %	9 %
	0,6-0,9 místnosti	16 %	20 %	15 %	14 %	17 %	13 %	16 %
	1 obytná místnost	38 %	38 %	36 %	17 %	33 %	24 %	32 %
	více než 1 místnost	31 %	27 %	36 %	56 %	40 %	54 %	41 %
	bez odpovědi	1 %	0 %	3 %	4 %	2 %	3 %	2 %

Tabulka č. 95: Vybavenost bytů / domů

Znění otázek: Disponuje vaše domácnost garáží, garážovým stáním nebo vyhrazeným parkovacím místem? (b8), Má vaše domácnost v rámci domu, kde bydlíte k dispozici zahradu či podobný pozemek, který může využívat? (b9), Má váš byt / dům balkon, lodžii nebo terasu? (b10), Je v domě, kde bydlíte výtah? (b11), v %, ti, kdo uvedli, že dané vybavení v rámci svého bydlení mají

	historické centrum	vnitřní centrum	širší centrum	vílové čtvrti	sídlště	příměstská zástavba	celek
Garáž, parkovací stání	14 %	8 %	32 %	48 %	19 %	61 %	30 %
Zahrada nebo podobný pozemek v rámci domu	21 %	39 %	56 %	75 %	10 %	69 %	21 %
Balkon, lodžie, terasa	40 %	56 %	62 %	80 %	85 %	69 %	72 %
Výtah*	31 %	56 %	42 %	24 %	78 %	36 %	62 %

*Pouze respondenti z bytových domů

Tabulka č. 96: Spokojenost s jednotlivými aspekty obytné jednotky

Znění otázky: Jak jste spokojen(a) nebo nespokojen(a) s následujícími vlastnostmi vašeho bytu? (b12), aritmetické průměry na škále od 1 (velmi nespokojen/a) až 4 (velmi spokojen/a)

	historické centrum	vnitřní centrum	širší centrum	vilové čtvrti	sídlíště	příměstská zástavba	celek
Právní vztah k bytu	3,0	2,9	3,2	3,5	3,3	3,5	3,3
Velikost bytu / rodinného domu vzhledem k počtu bydlících osob	3,1	3,1	3,2	3,4	3,2	3,4	3,2
Oslunění bytu	2,8	3,2	3,1	3,3	3,2	3,3	3,2
Velikost obytných místností	3,0	3,2	3,2	3,3	3,1	3,3	3,2
Počet obytných místností	3,1	3,1	3,1	3,3	3,1	3,3	3,1
Uspořádání místností v bytě / rodinném domě	3,0	3,1	3,0	3,2	3,2	3,3	3,1
Příslušenství bytu / domu (WC, koupelna, úložné prostory, atp.)	3,0	3,2	3,1	3,3	3,1	3,3	3,1
Materiál použitý pro nosné zdi a příčky bytu	3,0	2,9	3,1	3,2	3,0	3,3	3,1
Technický stav bytu / domu	2,8	2,9	3,0	3,1	3,1	3,1	3,0
Tepelná izolace bytu, náročnost vytápění bytu	2,7	2,8	3,0	2,8	3,2	3,0	3,0
Výdaje / náklady na bydlení	2,7	2,6	3,0	3,0	2,9	3,0	2,9
Izolace zvuků z ulice	2,7	2,7	2,8	2,9	2,9	2,9	2,9
Izolace zvuků od sousedů	2,9	2,8	2,9	3,0	2,7	3,1	2,8
Bezbariérovost bytu	2,5	2,3	2,6	2,5	2,8	2,8	2,7
počet	50	124	403	69	643	265	1554

Tabulka č. 97: Spokojenost s jednotlivými aspekty obývaného domu

Znění otázky: Jak jste spokojen(a) nebo nespokojen(a) s následujícími vlastnostmi vašeho domu? (b19), aritmetické průměry na škále od 1 (velmi nespokojen/a) až 4 (velmi spokojen/a), položky označené hvězdičkou (*) byly dotazovány pouze u osob bydlících v bytových domech

	historické centrum	vnitřní centrum	širší centrum	vilové čtvrti	sídlíště	příměstská zástavba	celek
Způsob řešení kanalizace domu	3,2	3,3	3,4	3,4	3,4	3,5	3,4
Kvalita systému vytápění v domě	2,9	3,0	3,2	3,1	3,2	3,3	3,2
Vnější vzhled domu (estetická stránka)	3,0	3,0	3,1	3,2	3,1	3,2	3,1
Sousedské vztahy v domě*	3,0	3,0	3,0	3,2	3,1	3,1	3,0
Péče o prostory v domě (pořádek, čistota)*	2,9	3,0	3,0	3,0	3,1	3,1	3,0
Kvalita / stav rozvodů v domě (elektrických, vodovodních, kanalizačních)	2,8	2,8	3,0	3,1	3,0	3,2	3,0
Kvalita správy domu*	2,9	2,9	3,0	2,9	3,0	3,1	3,0
Vybavení domu (výtah, sklep, kočárkárna, atp.)*	2,4	2,7	2,7	2,7	3,0	3,1	2,9
Technický stav zařízení v domě (výtah, sklepy, kočárkárna, atp.)*	2,4	2,6	2,7	2,8	2,9	3,1	2,8
Vzhled prostorů uvnitř domu*	2,8	2,7	2,8	2,8	2,8	3,0	2,8
Bezbariérovost domu	2,3	2,2	2,5	2,4	2,6	2,8	2,6

Tabulka č. 98: Hodnocení vybraných aspektů okolí bydliště

Znění otázek: Do jaké míry o Vašem blízkém okolí, sousedství platí následující výroky? (b22, b28),
Ještě se chvíli věnujme tomu, jak vnímáte lokalitu, v níž bydlíte. Do jaké míry platí nebo neplatí
následující výroky? (b35), aritmetické průměry na škále od 1 (rozhodně neplatí) až 4 (rozhodně platí)

	historické centrum	vnitřní centrum	širší centrum	vilové čtvrti	sídlíště	příměstská zástavba	celék
Bydlím v lokalitě, která je dobře obsloužena městskou hromadnou dopravou	3,7	3,8	3,6	3,6	3,4	3,4	3,5
Děti z okolí tady mají blízko do školy	3,0	3,5	3,4	3,4	3,6	3,2	3,4
V této lokalitě se opravdu cítím jako doma	2,9	3,1	3,3	3,4	3,2	3,3	3,3
V okolí mého bydliště je dostatek zeleně	2,1	2,7	2,9	3,3	3,3	3,2	3,1
V okolí mého bydliště jsou místa vhodná k rekreaci, jako např. park, pěší zóna, cyklostezky, hřiště atp.	2,1	2,9	2,8	3,1	3,2	3,2	3,0
Jsem spokojen s tím, jací lidé tady v blízkém okolí žijí	2,8	2,8	3,0	3,2	3,0	3,1	3,0
Okolí mého bydliště je čisté a hezky upravené	2,6	2,6	2,9	3,2	3,0	3,1	3,0
Moje bydliště je v klidném prostředí	2,2	2,2	2,9	3,3	3,1	3,0	2,9
Cítím spoluzodpovědnost za kvalitu života v této lokalitě	2,5	2,5	2,8	3,1	2,9	3,0	2,9
V lokalitě, ve které žiji, je čisté životní prostředí	2,0	2,1	2,7	3,1	3,0	3,0	2,8
Nájmy a ceny nemovitostí v naší lokalitě jsou výrazně vyšší než jinde v Brně	3,2	3,0	2,6	2,8	2,5	2,5	2,6
Lidé se tu začali více zajímat, co se v okolí děje	2,3	2,3	2,5	2,9	2,6	2,8	2,6
Skladba lidí v této lokalitě se v posledních letech změnila k lepšímu	2,5	2,3	2,5	2,6	2,5	2,6	2,5
V okolí žije většina pro mě důležitých lidí (přátel, rodina, atp.).	2,3	2,4	2,5	2,6	2,4	2,6	2,5
V okolí mého bydliště je příliš hustá doprava	2,5	3,3	2,6	2,1	2,2	2,4	2,4
V okolí mého bydliště není problém s parkováním osobních aut	2,0	1,9	2,1	2,3	2,2	2,5	2,2
Patřím do komunity lidí v naší lokalitě, která má společné zájmy, cíle, tráví společně volný čas, atp.	2,0	1,9	2,0	2,4	2,0	2,2	2,1
V okolí mého bydliště je hodně neudržovaných domů	2,2	2,1	1,9	1,7	1,6	1,7	1,8
V okolí mého bydliště je nebezpečné chodit ven	2,0	1,9	1,8	1,4	1,7	1,6	1,7
Okolí mého bydliště se vylidňuje	1,7	1,6	1,5	1,5	1,4	1,5	1,5